

DÖNEM III

TASAMA YILI: 94/2

KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

CUMHURİYET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

23'üncü Birleşim
21 Aralık 1994, Çarşamba

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	
A. ONAYA SUNULANLAR	
1. Yurt dışına giden Gençlik Spor ve Çevre Bakanı Sayın Serdar Denktaş'a, Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanı Sayın Ahmet Kaşif'in vekalet etmesinin uygun bulunmuş olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.	3226
2. U.B.P. Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Ertuğrul Hasipoğlu'nun yurtdışı izin istemi.	3227
II. ÖZEL GÜNDEM	
- 1995 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısının görüşülmesi	
1. Program 10; Tarım, Doğal Kaynaklar ve Enerji Bakanlığı Bütçesinin görüşülmesi.	3227-3445
2. Program 13; Gençlik, Spor ve Çevre Bakanlığı Bütçesinin görüşülmesi.	3445-3528

BİRİNCİ OTURUM

Açılış Saati: 11.15

BAŞKAN - Ayhan Halit Acarkan

KÂTİP - Mustafa Arabacıoğlu

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin, III'üncü Dönem, 2'nci Yasama Yılı'nın, 23'üncü Birleşimini açıyorum. Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır.

(Ad okunmak suretiyle yoklama yapıldı.)

KÂTİP - Toplantı yeter sayısı vardır sayın Başkan.

BAŞKAN - Teşekkür ederim. Toplantı yeter sayısı vardır.

I BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

Sayın milletvekilleri; şimdi gündem gereği görüşmelere geçiyoruz. Önce Başkanlığın Genel Kurula sunuşları yapılacaktır. Okutulup onaya sunulacaklar bölümünde;

1. Yurt dışına giden Gençlik, Spor ve Çevre Bakanı Sayın Serdar Denktaş'a, Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanı Sayın Ahmet Kaşif'in vekalet etmesinin uygun bulunmuş olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi. Okuyun lütfen.

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI

KÂTİP -

8 Aralık, 1994

KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
LEFKOŞA.

İLGİ:8.12.1994 ve BB/141/76/5 sayılı Başbakanlık yazısı Hk.

8 Aralık, 1994 tarihinde yurt dışına gidecek olan Gençlik Spor ve Çevre Bakanı Sayın Serdar Denктаş'a, Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanı Sayın Ahmet Kâşif'in vekâlet etmesi hakkındaki ilgi Başbakanlık yazısı onaylanmıştır.

Bilgi ve gereğini saygı ile rica ederim.

Rauf R.DENKTAŞ
Cumhurbaşkanı.

BAŞKAN - 2. Ulusal Birlik Partisi Gazi Mağusa milletvekili Sayın Ertuğrul Hasipoğlu'nun yurtdışı izin istemi.

KÂTİP -

KKTC Cumhuriyet Meclisi,
Lefkoşa.

26.12.1994 tarihinden itibaren 7 gün müddetle yurt dışında
olacağımı bilgi ve gereğini arz ederim.

Ertuğrul Hasipoğlu

UBP Gazi mağusa Milletvekili

BAŞKAN - Gerekli izin verilmiştir. Teşekkür ederim.

II. ÖZEL GÜNDEM

Sayın milletvekilleri; şimdi Genel Kurulca onaylanan

görüşme programı uyarınca 1995 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısını
görüşmeye devam ediyoruz. Günlük program gereğince önce
Program 10 Tarım, Doğal Kaynaklar ve Enerji Bakanlığı
Bütçesinin görüşülmesi geçiyoruz. Ödenekleri okuyun lütfen.

KATİP -

- 3228 - 3229 -

PROGRAM	ALT PROGRAM	PERSONEL GİDERLERİ TL	CARİ GİDERLER TL	YATIRIMLAR TL	TRANSFERLER TL	ALT PROGRAM TOPLAMI TL	PROGRAM TOPLAMI TL
10 TARIM DOĞAL KAYNAKLAR VE ENERJİ BAKANLIĞI	01 YÖNETİM HİZMETLERİ	8 Milyar 393 Milyon	1 Milyar 520 Milyon	542 Milyar 60 Milyon	1 Milyar 400 Milyon	553 Milyar 373 Milyon	
	02-03 TARIM DAİRESİ	36 Milyar 505 Milyon	412 Milyon 200 Bin	9 Milyar 800 Milyon	-	46 Milyar 717 Milyon 200 Bin	
	04 HAYVANCILIK DAİRESİ	18 Milyar 740 Milyon	2 Milyar 147 Milyon	5 Milyar	-	25 Milyar 887 Milyon	
	05 VETERİNER DAİRESİ	29 Milyar 871 Milyon	823 Milyon	5 Milyar	-	35 Milyar 694 Milyon	
	06 TARIMSAL DONATIM SERVİSLERİ	-	-	-	-	-	
	07 DEVLET ÜRETME ÇİFTLİKLERİ DAİRESİ	21 Milyar 85 Milyon	-	-	-	21 Milyar 85 Milyon	

PROGRAM	ALT PROGRAM	PERSONEL GİDERLERİ TL	CARI GİDERLER TL	YATIRIMLAR TL	TRANSFERLER TL	ALT PROGRAM TOPLAMI TL	PROGRAM TOPLAMI TL
	<u>08</u> ORMAN DAİRESİ	37 Milyar 566 Milyon	1 Milyar 314 Milyon	18 Milyar 500 Milyon	-	57 Milyar 380 Milyon	
	<u>09 - 10</u> SU İŞLERİ DAİRESİ	84 Milyar 484 Milyon	5 Milyar 14 Milyon 600 Bin	87 Milyar 500 Milyon	-	176 Milyar 998 Milyon 600 Bin	
	<u>11</u> JEOLOJİ VE MADEN DAİRESİ	40 Milyar 509 Milyon	516 Milyon	6 Milyar 300 Milyon	-	47 Milyar 325 Milyon	364 MİLYAR 459 MİLYON 800 BİN

BAŞKAN - Teşekkür ederim. Sayın milletvekilleri; Tarım, Doğal Kaynaklar ve Enerji Bakanlığı Bütçesi üzerinde söz isteyenlere istem sırasına göre söz vereceğim. Sayın Bakan söz istedi, Sayın İrsen Küçük söz istedi. Başka söz isteyen var mı? Önce Sayın Tarım Bakanına söz vereceğim. Buyurun Sayın Bakan.

TARIM DOĞAL KAYNAKLAR VE ENERJİ BAKANİ FERDİ SABİT SOYER - Yüce Meclisin saygıdeğer üyeleri. Ülkemizin en önemli ekonomik alanlarından birisi olan Tarım Bakanlığı Bütçesi ile ilgili olarak çok geniş bir alanı kapsayan bu konuda takdim konuşmama başlamadan önce, özellikle rahatsızlığım döneminde herkesin gösterdiği yakın ilgiden ötürü herkese teşekkür etmek isterim. Bugün yaşama olan bağlılığımı artıran önemli bir destek olmuştur. Bütün parlamenter arkadaşlara teşekkür eder ve bu çerçevede gösterdikleri desteğe ve buna bağlı olarak özellikle Bakanlar Kurulunda birlikte çalıştığım arkadaşlar ve başına pişmiş tavuğun bile başına gelenin, pişmemiş tavuğun başına gelen gelen bana vekalet ettiği dönem içerisinde Özkan Murat arkadaşşıma oldukça teşekkür ederim bu dönem içerisinde.

DERVİŞ EROĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Onun için saçları döküldü biraz daha.

FERDİ SABİT SOYER (Devamla) - Biraz daha döküldü saçları öyle dedi bana. Şimdi Tarım Bakanlığı ile ilgili olarak şöyle bir takdim yapmak istiyorum. 1994 yılında Bakanlığımız ile Bakanlığımıza bağlı daire ve kuruluşlara ayrılan bütçe ödeneği 252 milyar, 853 milyon Türk Lirası dolayındaydı. Bu ödeneğin %37.5'i personel, %2.91'i cari, %59.94'ü transfer ve yatırım harcamalarına yönelik olmuştur. Bu bütçe çerçevesinde 1994 yılı bütçe döneminde Tarım Doğal Kaynaklar ve Enerji Bakanlığı

ile Bakanlığa bağlı tarım, hayvancılık, veteriner, Devlet Üretme Çiftlikleri, orman, Su İşleri, Jeoloji ve Maden Dairelerinin saptadığı teknik bilgi, taşra hizmetleri, tarımsal yayın ve eğitim hizmetleri, üretim ve ithal yolu ile tohum, fidan üretimi temini ve dağıtımını, organize hayvancılık bölgeleri ihtası ile 1994 yılında uygulanan çeşitli projeler ile tarımsal üretimin gerçekleştirilmesi ve artırılması için çalışmalar sürdürülmüş ve somut belli neticeler elde edilmiştir. Bununla ilgili de rakamları kısa olarak vereceğim, 1974 yılı içerisinde.

1975 yılı taslak bütçesinde ise Bakanlığımız ve Bakanlığımıza bağlı dairelere ayrılan bütçe ödeneği 959 milyar, 459 milyon Türk Lirasıdır. Bu bütçenin %28.8 personel giderlerine, %1.2 cari giderlere, %69.9 transferler ve yatırım giderlerine harcanması öngörülmektedir.

Bu bütçe ile bakanlık ve bakanlığa bağlı daireler kendi rutin işlerini yaptıktan sonra Tarım Dairesi ile 7 proje, Hayvancılık Dairesi ile üç proje, Veteriner Dairesi ile 1 proje, Orman dairesi ile 2 proje, Su İşleri Dairesi ile 8 proje ve Jeoloji ve Maden Dairesi ile 3 proje gerçekleştirilecektir. Bu projelerle Tarımsal Araştırma Enstitüsünün nüvesi oluşturulmaya çalışılacaktır. Tarım ve Orman Master Planı gerçekleştirilmesi için çalışmalar yapılacaktır. Bu konuda ilgili arkadaşlarımızı Türkiye'ye ilgili bilimsel araştırmaları yapmak için yolladık. Bu alandaki çalışmalar devam etmektedir. Bu 1995 yılı içerisinde burda önemli bir noktaya ulaşacağımıza inanıyorum. Tarım ve Orman Master Planı çerçevesindeki gelişmelerden turuncgillerin, baklagil ve yem bitkilerinin gelişmelerini sağlayacak fidan üretimi ve sulama sistemlerinin oluşturulmasına yardımcı olunmaya çalışılacaktır. Bu projeler ile hayvansal üretimi ve balıkçılığı geliştirerek hayvansal hastalık ve zararlılarla mücadele edilmeye çalışılacak, ormancılığın geliştirilmesi ve ormancılık sektörü master plan çalışmaları çerçevesi bu bütçe ile gerçekleştirilecektir. Lefkoşa, Gazi Mağusa şehirlerinde, Gemikonağı göletinde ek kaynak temin edilerek içme suyu isale hatları yenilenecek, zirai sulama projeleri tatbik edilecek, gölet ve gölet sulama tesislerinin yapımına devam edilecek ve içme suyu araştırma sondajları ile kullanma ve sulama suyu sondajlarına devam edilecektir. 1995 yılı programında alınacak önlemler ve uygulanacak politikalar sonucu programa göre tarım sektörünün %8.9 civarında artması hedeflenmektedir. Program yılında bitkisel üretimin %8.4, hayvancılık üretiminin %10.4, ormancılık üretiminin %10.4 ve balıkçılık üretiminin de %8 oranında reel olarak artırılması hedef alınmış bulunmaktadır. Bu dönem içerisinde özellikle kuru ziraat alanında yapılması düşünülen düzenlemelerle arpa ekim alanı 501,803 dönümden 351.000 dönüme, buna karşılık buğday ekim alanının 99.000 dönümden %156'lık bir artışla 253.900 dönüme çıkarılması hedeflenmektedir. Aynı şekilde fiğ tarımı %34 artışla 40.000 dönümden 41.000 dönüme, yemlik baklagil tarımı %25 artışla 7250 dönüme çıkarılması hedeflenmektedir. 1995 yılı hayvan sayımlarında sığırcılıkta %3.5, koyun sayısında %1.2, keçi sayısında %8.4, kanatlı sayısında %2.4 oranında artış hedeflenmektedir. Buna göre 1994 yılında 15.676 baş olarak tahmin edilen sığır sayısının 1995 yılında 16.225 başa, koyun sayısının

203.000 205.000'e, keçi sayısının 55.000'den 60.000 başa ve kanatlı sayısının 3.113.000 adetten 3.118.000 adede yükseltilmesi hedef alınmaktadır. Bu duruma göre 1994 yılına göre sığır eti üretiminde %3.9 oranında, kuzu eti üretiminde %3.8 oranında, keçi eti üretiminde %10.1 oranında ve tavuk eti üretiminde ise %2.4 oranında artış hedeflenmiş bulunmaktadır. Ayrıca süt üretiminde %6.3 oranında da artış hedeflenmektedir. Tarım Dairemiz bu dönem içerisinde bitkisel üretimin gelişmesini ve daha üstün bir verim düzeyine ulaşılmasının teşviki için projeler uygulamış ve bu uyguladığı projeler içinde fidan bahçelerimizden yaklaşık olarak 550.000 adet sebze fidesi, 13.500 adet meyve fidanı, 17.500 adet süs bitkisi üretilerek sembolik fiyatlarla üreticilere satılmış bulunmaktadır. Zirai mücadele alanında fare ile mücadelede ki oldukça etkili bir zararlı olmuştur bu dönemde, fare mücadelesi için toplam bir milyar Türk Lirası harcanarak üreticilere 700.000 paketin üzerinde zehirli yem dağıtımı yapılmıştır. Bunun yarısı 2000 TL. gibi düşük bir fiyatla diğer yarısı da kırsal kesimdeki kampanyalarla kullanılmak üzere ücretsiz fare mücadelesi için dağıtılmıştır. Bu konuda üretim ve yem uygulaması halen daha devam etmektedir.

ve özellikle önümüzdeki dönemde popülasyonun en düşük olduğu, momentte ve dönemde bunu yaygın bir şekilde geliştirerek bu fare zehirlisinin, zararlısının önüne tamamı ile geçmeyi amaçlamaktayız. Buna kıyas olması bakımından şunu söylemek istiyorum. Geçen yılki rakamlar da yani 1993 yılı rakamları da 400 bin fare zehirinin paketlenip ilgili Tarım Dairesi tarafından dağıtılmış, bunlar 50 gramlık zehirlerdi, bizim dağıttığımız bu dönem bizim demişim, 64-1994 dönemi içerisinde 700 bin paketin üzerinde 80 ile 100 gsrar civarındaki ebatlara haiz fare zehiri dağıtılmış bulunmaktadır.

Tane yaprak üresi mücadelesi, 23, Şubat- 21 Mart tarihleri arasında Türk Hava Kurumundan kiralanan uçakla ilâçlama yapılmış ve bu ilâçlama ile 75 sorti gerçekleştirilerek araziye 112,500'lük da ilâç atılmıştır. Bu ilâçlama ile 70,000 dekar toplam tarım arazisi ilaçlanmıştır. Bu arada Türkmen Köy ve Alaniçi civarındaki arazilerde zararlı görülen mısır kurduna karşı gerekli mücadele yapılmıştır. 28.3.94 - 15.4.94 tarihleri arasında çekirgelere kaynak teşkil eden üreme bölgeleri Tarım Dairesi ve üreticilerin işbirliği çerçevesinde iki kez, 6400 dönüm arazi, 602 litre ilâç kullanılarak ilâçlanmıştır.

Biyolojik mücadele alanında da Tarım Dairemiz önemli olaylar gerçekleştirilmiştir. Narenciye ağaçlarında görülen usul bite karşı biyolojik mücadele yapmak amacı ile Antalya Narenciye Araştırma Enstitüsünden 40,000 adet "predatör" getirilmiş ve narenciye üretilen bölgelerde sembolik fiyatlarla satılmıştır. Bilindiği gibi insan ve hayvan sağlığı ile doğa ve çevre kirlenmesini önlemek, tarımsal ilaç ve hormonların ithal, imal, satış ve ambalajlama koşulları ile imalat ve satış yerlerini denetlemek ve bunlarla birlikte bitkisel üretimdeki azami kalıntı miktarlarını düzenlemek amacı ile Tarımsal ilâçlar Yasası tahtında oluşturulan tarımsal ilâçlar denetleme kurulu, yasaının öngördüğü amaçlar doğrultusunda uygulamalarını hassasiyetle sürdürmektedir. Bu cümleden olmak üzere altı konuda 1000 adetine üzerinde duyuru hazırlanmış ve kırsal bölgelerdeki üreticilere ulaştırılmıştır. Sağlıklı ürün temini konusunda üreticilerin eğitimi televizyon, radyo, çiftçi dergisi, video gösterileri ile tarım geceleri ve konferanslar çerçevesinde sürdürülmüş ve halen daha sürdürülmektedir ve özellikle seralara yönelik sera üretiminin olduğu bölgelere yönelik bu çalışmalarımızı sürdürmekteyiz.

Toprak - Su laboratuvarında da hizmetler verilmiştir. Bakanlığımıza bağlı Güzelyurt Toprak Su Laboratuvarında 15,588 adet analiz gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmalarla üreticilerimize ait toprak, su ve yaprak tahlilleri yapılmış ve gerekli öneriler üreticilerimize sunulmuştur.

Toprak koruma ve sulama faaliyetleri Ergazi köyünde 93'ten kalan bu çerçevedeki faaliyet devam etmiş ve bu yıl içerisinde Bakanlığımıza ait dozer 1660 saat çalıştırılarak 100 üreticiye ait toplam 840 dönüm arazide taraslama, düzeltme ve riparleme yapılmıştır. KKTC dahilindeki tüm göletlerden su örnekleri alınarak su kalitesi analizlerinin yapılmasına devam edilmektedir. TC tarafından kati kabulleri yapılan 12 adet gölet Bakanlığımıza devredilmiştir. Geçitköy göletinde sulama faaliyetlerine geçilmesi için çalışmalara devam edilmektedir. Modern sulama sistemlerinin yaygınlaştırılması amacı ile Bakanlığımıza bağlı Tarım Dairesi tarafından uygulanan ve genellikle TC yardımları ile finanse edilen "Sulama Sistemlerinin Geliştirilmesi Projesi" altında 51 köyden müracaat eden 178 kişiye toplam olarak 520 milyon TL sulama primi verilmiştir. Üreticileri eğitmek ve yeni gelişmeleri kendilerine aktarmak için düzenlenen ziraat geceleri ve tarımsal gösterilerle tarımsal yayın ve eğitim çalışmaları sürdürülmektedir. Bu güne kadar 21 köyle tarım geceleri düzenlenmiştir 1994 yılı içerisinde. Her gün sabahleyin 5 dakikalık radyo programı ile üreticilerimize bu konuda görüşler iletilmektedir ve aynı zamanda basın da kullanılarak bu doğrultudaki öneriler ve eğitim çalışmaları sürdürülmeye çalışılmaktadır.

1995 yılında bitkisel üretimi, bilhassa narenciyeyi ve tohumluğu geliştirmek, sulama sistemlerini ıslah etmek, tarımsal ürünleri zararlı ve hastalıklara karşı korumak, tarımsal araştırma, tüm KKTC'de baklagil ve yem bitkilerinin geliştirilmesi için bütçede 9.8 milyar Türk Lirası öngörülmektedir. Ülkemizde üretilen tarımsal ürünlerde büyük zarara sebep olan hastalık ve zararlılarla mücadele edilmesi, modern sulama sistemlerinin teşvik edilip yaygınlaştırılması için üreticilerimize primli boru teminine devam edilecek, turunçgil verimini yükseltmek amacıyla gereken çalışmalar yapılacak, dağlık ve yamaç arazilerde azami yararı sağlamak amacıyla harup, zeytin, badem ve antep fıstığı fidanı üretilerek çiftçilere ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde baklagil ve yem bitkilerinin geliştirilmesini sağlamak amacıyla projeler uygulanacaktır. Hayvancılarımızın milli ekonomi içerisindeki yeri 1977 sabit fiyatları ile %15.9 civarındadır. Bu payın uygun bir düzeye getirilmesi için başta eğitim ve yayın hizmetleri olmak üzere üreticiler, yüksek verimli hayvan üretimine, ithal ikamesi yaratan yem ve yem hammaddesi üretimine, hayvanların daha sağlıklı ve daha rasyonel beslenmesini mümkün kılmak için barınakların geliştirilmesine, daha kaliteli ve hijyenik et, süt ve yumurta üretimine teşvik edilmeye çalışılacaktır. Hayvan barınaklarının nüfusun yoğun olduğu bölgelerde köy ve kasaba dışına çıkarılması çalışmalarını İçişleri Bakanlığı ile koordinasyon içerisinde sürdürülmeye çalışılacaktır. Buna uygun olarak Bakanlığımızın öngördüğü şekilde barınak yapan üreticiye dağıtılmak üzere 1211 adet oluklu saç alımı için 1994 yılında ihaleye çıkılmış ve temin edilen oluklu saçlar, müracaat sıralarına göre, 1993'te yapılan müracaat sıralarına göre hak sahibi üreticilere dağıtılmıştır. Bu çerçevede 13-15 Mayıs 1994 tarihleri arasında 1567 adet kuzu ihraç edilmiştir. Ülkemizde yıllık 130 bin civarında kuzunun, 35 bin oğlağın kesildiği bir dönemde 1567 adet kuzu ihraç edilerek ülkemizde önemli ölçüde et ve kırmızı et sıkıntısına neden olduğumuz şeklindeki

iddiaya katılmak bu çerçevede belirteyim mümkün değildir. Çünkü öyle bir momenttir ki bu o dönemde üreticinin elinde biriken bu miktarı çıkarmak gerekmektedir ve bu doğrultuda önemli ölçüde üreticiye gelir getirecek bir noktayı yakalamak gerekmektedir. Buna bağlı olarak yine belirtmek istediğim bir konu da şudur: Sürekli olarak yapılan kimi yayınlar ve tartışmalarda özellikle hayvancılık alanlarında çok ciddi ve büyük gerilemeler yaşandığı iddia edilmektedir. Halbuki durum böyle değildir. Özellikle et, süt ve süt ürünlerinde gibi gıda maddelerinde herhangi bir eksiklik veya üretim düşüşü mevcut değildir. Örneğin, Ocak-Kasım 1993 dönemine ait Süt Endüstrisi Kurumu tarafından pazarlanan süt miktarı 20.225 ton iken, 1994 yılının aynı döneminde bu miktar %11,5 artışla 22 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Yine aynı dönemde uzun ömürlü süt üretimi 1993 yılında 4.394.212 litre iken, 1994 yılında %17 oranında bir artışla 5.143.360 litreye ulaşmıştır. 1993 yılında sığır adedi 15.676, koyun adedi 203 bin, keçi adedi 55 bin, ızgaralık piliç üretimi 2.9 milyon adet iken, 1994 yılında sığır adedi 16.500, koyun adedi 2100 adete ulaşmıştır. Izgaralık piliç üretimi ise 11 ayda 3 milyon adet olarak gerçekleşmiştir. Keçi adedinde ise herhangi bir artış olmamıştır. Bu konuda gerçek durum budur.

Balıkçılık faaliyetlerini, balıkçı gemilerinin kayıt, devir ve ipotek işlerinin yapılması, su ürünleri, avcılık izinlerinin verilmesi, su ürünü balıkçılık araç ve gereçler ithalatı için ön izin verilmesi olarak vasıflandırılmıştır. Bu arada Hayvancılık Dairemiz üreticilerimize kaliteli karma yem sağlamak amacı ile karma yem üretilen fabrikaların denetimleri sıkı bir şekilde yapılmaktadır. Yapılan analizler ve denetimler neticesinde standartlara uymayan karma yem fabrikaları uyarılmıştır. Bilindiği gibi hayvancılığın temel girdi maddesi olan yemi hammaddesi Arpa, üreticiden 4000 Türk Lirası okkası alınıp, hayvancıya 2850 Türk Lirası okkası olarak satılmaktadır. Bu alanda aynı zamanda Veteriner Dairemizde çok büyük bir çalışma göstermiştir. Veteriner Dairemizin hizmetlerine geçmeden evvel, çok uzun yıllardır Veteriner Dairemizde hizmet eden, Dairemizin Müdürü Vural Güven'le Müdür Yardımcısı Mustafa Ünsal beyler Emekliye ayrılmış bulunmaktadırlar. Bu her iki insanımız özellikle uzun yıllar toplumumuza hizmet etmiş değerli katkıları ile ülkede gerek insan, gerekse hayvan sağlığı yönünde çok büyük çabalar ortaya koymuş Veteriner Dairemizin gerek örgütlenmesinde, gerek hizmetlerin sunulmasında gerçekten özverili çalışmalar yapmıştı. Bu vesile ile bu iki değerli insanımıza yaptıkları hizmetlerden ötürü teşekkür ederken, bundan sonraki hayatlarında da kendilerine başarılar dilemeyi ve bunu bu kürsüden dile getirmeyi bir görev adlettim.

KKTC'de hayvan sağlığı gelişmiş kabul edilen ülkeler düzeyindedir. Hayvan telefati ve hayvanlarda verim düşüklüğü ile hayvancılıkta büyük önem taşıyan şap, sığır vebası, newcastle gibi önemli bulaşkan hayvan hastalıkları ve insan sağlığı açısından önemli olan kuduz hastalığı ülkede mevcut değildir. Uygulanan hayvan sağlığı kontrol metodları ve sıkı karantina tedbirleri ile bu konudaki hassasiyet devam ettirilmeye çalışılmaktadır, çeşitli sorunlara ve zorluklara rağmen.

1994 mali yılı için öngörülen ilâç, alet ve malzemelerin alımları devam etmekte olup, veteriner hizmetlerinin kalkınma planları çerçevesi içerisinde yürütülmesine çalışılmaktadır.

Ekinokok hastalığı ile mücadele tahtında 1498 adet köpek muayene edilmiş, 5 adet köpek pozitif bulunarak imha edilmiş, 201 adet köpek ise sahipsiz ve başıboş bulunduğundan imha edilmiştir.

KKTC sahtına dağılmış veteriner dairelerinde çok büyük zorluklara ve gerçekten yokluklarla karşı karşıya kalan veterinerlerimiz, 2952 adet klinik vaka görmüş ve bunu gerçekleştirmiştir, 1709 adet vaka mahalinde görülmüş ve 2241 kez köy ziyaretinde bulunulmuştur. 435 adet ineğe yerinde ziyaret edilmek suretiyle suni tohumlama gerçekleştirilmiştir.

Özel ve tüzel kişi ve kuruluşların getirmiş olduğu numuneler ile hayvansal orijinli ürünlerin ithalat ve ihracatlarında alınan örneklerin tetkik ve analizleri yapılmıştır. Gerek Kaza ve gerekse bölge Veteriner Dairelerinden hayvan üreticilerinin getirmiş olduğu örnekler başta patoloji laboratuvarı olmak üzere mikrobiyoloji, seroloji, biyokimya, viroloji, parazitoloji ve aşı üretimi laboratuvarında çeşitli tetkiklerden geçirilerek gereken öneriler ve tedavi yöntemleri yönünde gerekenler yapılmıştır.

Mezbehalarda kesimi yapılan hayvanların kontrolü ve istatistiki bilgileri alınmıştır.

Yürürlükteki yasa ve emirnamelece göre dışarıdan ülkemize gelen her türlü canlı hayvana ekzotik hastalıkların ülkemize girişini önlemek için belirli süre karantina uygulanmaktadır. Ülkemiz hayvanlarını bulaşıcı hayvan hastalıklarından korumak için uygulanan karantina hizmetlerine ek olarak çeşitli aşılama yapılmaktadır.

Devlet Üretim Çiftlikleri Dairesi tarafından melezleme çalışmalarına devam edilmiş ve yıl içerisinde 1900 baş koyuna koç katılmış, üreticinin talebine göre 250 baş melez kuzu 100 baş sakız kuzu, 180 baş ivesi kuzu ve 180 baş erkek ve dişi oğlak üreticinin istifadesine sunulmuştur. Yıl zarfında 43 baş gebe düve, 99 baş erkek dana, 12 baş dişi dana, 62 baş koç, 602 baş dişi kuzu, 136 baş erkek kuzu, 27 baş erkek toklu üreticiye damızlık olarak verilmiştir. Yine yıl içerisinde 29 baş büyükbaş, 1383 baş koyunculuk metaryeli, 110 baş keçicilik meteryeli kasaplık olarak dağıtılmıştır. 659 ton inek sütü ile 55 ton koyun+keçi sütü üretimi gerçekleştirilmiştir.

1994 yılının, ilk 9 ay içerisinde 1.5 milyon adet civarında broiler civciv üretimi, 146 adet civarında yumurtacı civciv üretimi, 6000 adet civarında hindi civcivi, 1000 adet civarında pekin ördeği üretimi ve 7500 adet bildircin civcivi üretimi gerçekleştirilmiştir. Ayrıca 3,231,956 adet sofralık yumurta üretimi yapılmıştır.

1994 yılında 10,464 dönüm arpa ekimi, 3225 dönüm buğday ekimi ve 640 dönüm ise fiğ buğday karışımı ekimi yapılmıştır. Hasat neticesi 2089 ton arpa üretilmiş, 650 ton buğday üretilmiş.

ve 56 bin adet balya üretimi gerçekleştirilmiştir. Buna ilaveten 2538 adet fiğ buğday balyası, 601 adet yonca balyası ve 185 adet sorgum balyası ile 46 ton yeşil yonca üretilmiştir.

94-95 mevsimi için 350 ton Atinai arpa, 150 ton Atiki arpa ve 450 civarında buğday tohumluğu hazırlanmış ve üreticilerimize dağıtımını gerçekleştirilmiştir.

Bu çerçevede belirtmek istediğim bir diğer gerçek, Devlet Üretme Çiftliklerimiz D.3'e özellikle Mağusa ve Güzelyurt'ta açtığı tanzim satış mağazalarıyla dört ilçemizde mevcut tanzim satış mağazalarını gündeme getirmiş ve piyasada özellikle dar gelirli insanlarımıza bir destek ve piyasada bir denge unsuru yaratabilmek için satışlar gerçekleştirmiştir. Bu rakamları da vermek istiyorum. Lefkoşa satış merkezinde, 372,800 adet yumurta, Girne'de 233,000 adet yumurta, Mağusa'da 21,390 adet yumurta, beş aylık dönem itibarıyladır bu, satışı gerçekleştirmiştir. Buna bağlı olarak yine Lefkoşa'da 22,354 okka piliç, 3992 kıyma, Girne'de 14,499 okka piliç, 1232 okka kıyma, Mağusa'da 6035 okka piliç, 1555 kıyma, Güzelyurt'ta 4684 adet, okka piliç, 915 adet kıyma satışı gerçekleştirilmiş olmaktadır. Böylece tüketicilere daha ucuz ve bu arada piyasada bütün ada çapında bir destekleme unsuru yapılabilecek tanzim satışı piliçte, kıymada, yumurtada gerçekleştirilmiş bulunmaktadır. İlgili dairelerimiz Lefke'de de belli bir şube açmak için çalışma yapmaktadırlar. Eğer Lefke Belediyesi bize bu konuda gerekli kolaylığı gösterirse Lefke'de de gerekli çalışma hayata geçirilecektir.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti bu yıl çok kötü bir dönemle karşı karşıya kalmıştır. Yalnız ekonomik bakımdan değil belli zorluklar, aynı zamanda büyük bir felaketle yaygın orman yangınları tarihte görülmemiş bir şekilde

olmuştur. Bu bizi derinden üzmüştür ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki orman varlığını ciddi bir şekilde sarsmıştır.

Buna bağlı olarak Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki orman varlığının 64313 hektardır, 427 hektar ormana sağlıklı korular yetiştirmek için silvi ve kültürel müdahaleler yapılmıştır, Ormancılık Dairemiz tarafından. Fidanlıklarda 827,000 adet orman fidanı üretilmiştir. 626 hektar alana 796,000 adet fidan dikilerek ağaçlandırılmıştır. Ayrıca 204 hektar alan işlenerek ağaçlandırmaya hazır hale getirilmiştir. Muhtemel çıkması icap eden orman yangınlarına karşı 144 km. uzunluğunda yangın emniyet şeridi temizlenmiştir. 2166 metre küp endüstriyel odun, 3019 ster ile 242 ton yakacak üretilmiştir.

Ağaç ve orman sevgisini köklendirmek, bu sevgiyi genç kuşağa aşılama, fidan dikimini öğretmek gayesiyle ağaçlandırma mevsiminin en uygun tarihlerinde ağaç ve orman haftaları düzenlenmiştir. Bu arada Salamis piknik alanına duş ve tuvalet inşa edilmiş. Pek çok mesire yerine çok sayıda masa ve diğer imkânlar üretilip konmuştur.

436 km uzunluğundaki orman yolu tamir edilmiş ve 68 km uzunluğunda yeni orman yolu inşa edilmiştir. 1994-1995 fidan dikimi döneminde bir milyon fidan dikimi için 600 hektarlık bir alan ağaçlandırılacaktır. Fidan dikim faaliyetleri başlamış olup sürmektedir. Özellikle bu alanda bizim ağaçlandırma faaliyetlerimize büyük bir katkı yapan bir kısım özel kuruluşlar vardır.

Bankalar, şahıslar ve diğer insanlar. Bunlara teşekkür ederim. Ülkemizi yeşile kavuşturmak, ağaç ve orman varlığını geliştirmek ve ülkemizin çehresini değiştirmek için bu ağaçlandırma faaliyetlerine kurum ve kuruluşların maddi ve manevi desteğine büyük bir önem addetmekteyiz. Onun için bu ağaçlandırma döneminde bu kurum ve kuruluşların katkılarına duyduğumuz ihtiyacı bir kez daha buradan tekrar ederken, önümüzdeki günlerde yapılacak olan ağaçlandırma çalışmalarına dur, sen de bir ağaç dik veya bir dikili ağacın olsun sloganları ile vatandaşların en geniş katılımını sağlattırmaya ve ülkemizi yeşil bir hale getirmeye çalışmaya devam edeceğiz.

Bakanlığımıza bağlı Su İşleri Dairesi yapmış olduğu hizmet ve faaliyetleri özetle şöyle sıralayabilirim. Bozdağ gurup köyleri içme suyu projesi devam etmekte olup tamamlama aşamasına gelmiştir. Yılmazköy Polat Dere Göleti sulama tesislerine 4853 metre boru döşenerek proje tamamlanmıştır. Dağyolu-Beşparmak dere göleti sulama tesislerine 4300 adet boru döşenerek proje tamamlanmıştır. Serdarlı Ağıllı Dere Göleti sulama tesislerine 3800 adet boru döşenerek proje tamamlanmıştır. Hamitköy Başkanlık Dere Göletine 820 metre boru döşenerek proje tamamlanmıştır. Güvercinlik Sulama Projesi de tamamlama aşamasındadır. Gaziköy İçme Suyu Projesi ile 7140 metre uzunluğunda boru döşenerek tamamlanmıştır. Mutluyaka, Tuzluca, Yeniboğaziçi, Mormenekşe köyleri takviye içme suyu projesinde 1200 metre boru döşenerek, kazılan kuyuya elektrik enerjisi bağlanarak tamamlanmıştır. Aynı şekilde Bozdağ-Gönyeli, Tuzluca içme suyu, Karaağaç takviye içme suyu projelerinin tümü tamamlanmıştır. Bozdağ-Karşıyaka tesislerinin yolları asfaltlanmıştır. Lefke içme suyu pompaj hattının projesi gerçekleştirilmiştir. Lapta üçüncü etap ve Şirinevler projesi ihale edilerek işe başlanmış ve Şirinevler Projesi tamamlanmıştır. Tekneçik Elektrik Santrali ikinci ishale hattı projesi ihale aşamasındadır. Dikmen-Lefkoşa ishale hattı projesi tamamlanıp hizmete sunulmuştur. Bahçeliköy şebeke projesinin ihalesi yapılmış ve uygulamaya geçilmiştir.

Alemdağ-Akçiçek arası ishale hattının da ihalesi yapılmış ve proje uygulamasına geçilmiştir. Akıncılar köyünün kısmi şebekesi ihale aşamasındadır. Akdoğan-Türkmenköy şebekeleri (kısmi) için malzemeler ihale yolu ile temin edilmiş olup, Ocak ayında fiilen iş gerçekleştirilecektir. Lefkoşa içme suyunun takviye için Doğançı'daki kuyu, Lefkoşa pompaj tesislerine bağlanmıştır. Gaziveren deresinin denize gitmesini önlemek için 1 kilometre boyunda set oluşturulmuş ve suyun yeraltına sızdırılması gerçekleşmiş, sağlanmıştır. Bu yıl Güzelyurt Derivasyon Kanalının 21 kilometre boyunca köklü bir temizliği yapılmış bulunmaktadır ve bugün bu derivasyon kanalından tahminen 4 milyon m³'lük bir su akışı sağlanmış ve baraja gitmesinin yanı sıra , aynı zamanda bu civarda bulunan 7 köyümüz de bu akan suyundan kendi tarlalarını sulayacak bir çalışmayı gerçekleştirmiş bulunmaktadır. Bu arada şunu da rakam olarak vermek isiyorum. Sınırüstü Göleti 21.11.94 tarihinde su tutuğundan ötürü, 7.12.94 tarihinde bu suyun Boğaziçi Köyündeki kuyular vasıtası ile yeraltına, beslemesine gerçekleştirilmiştir. Bugüne kadar 7000 m³ su pompalanmıştır. Aynı işlem devam edecektir. Günde 35 ton saat m³ su pompalanmaktadır. Bir hafta süre ile bu çalışabilecek durumdadır. Bunun yanı sıra, özellikle Lefkoşa ve Mağusa kentlerimizdeki içme suyunun iyileştirilmesi için yapılan çalışmalarda belli bir aşamaya ve başarıya gelinmiş bulunmaktadır. Göreve geldiğimiz zaman özellikle kondaktive denilen 3800 mikro kozmos m³ tuzluluk, sodyum klorur cinsinden ifade edersek, 1700 ppm idi. Nerde? Lefkoşa ve Mağusa'ya su sağlayan Güzelyurt'daki depolarda. Bu kuyuların, tuzlu kuyuların devreye sokulması ve buna bağlı olarak Dikmen ve Güzelyurt bölgesindeki yeni kuyuların takviye edilmesi ile Güzelyurt ana deposundan alınan tahlillerde kondaktivite 3800 mikro kozmosdan, 2150 mikro kozmosa. Tuzluluk sodyum klorur cinsinden 1780 ppm'den, 877 ppm'e gelmiştir. Şu anda Dikmen deposunun da dolması ile özellikle bu içme suyu kalitesinde Lefkoşa ve Mağusa'da daha da iyileşme olacaktır.

ve önümüzdeki günlerde devreye konulacak olan bir takım daha kuyularla Lefkoşa içme ve Mağusa içme suyu ve diğer bu bölgelerde beslenen yerlerimizdeki içme suyunun kalitesi çok daha iyi bir duruma gelmiş bulunacaktır.

Bakanlığımıza bağlı Jeoloji ve Maden Dairesi bir çok projeler tatbik etmiş, Lefkoşa-Mağusa içme suyu kaynak geliştirme projesinde geliştirilmesi gerekli görülen iki kuyunun geliştirilmesi tamamlanmış, Lefke, Gemikonağı dere-sindeki kuyulardan bir adeti hizmete konulmuş, Dikmen bölgesine 300 ayak derinliğinde kuyu kazılarak saatta 60 metre küp debiyle temin edilen su, Lefkoşa içme suyu şebekesine bağlanmıştır.

Gazi Mağusa Belediyesi için yağmur suyu birikintilerinin yer altına verilmesi amacıyla üç noktada kuyu kazılmıştır. Bağlıköy'de 130 ayak derinliğinde kuyu kazılarak su bulunmuştur. Pirhan'da 300 ayak sondaj yapılarak su bulunmuştur. Kırıkkale bölgesinde bulunan suyun, verim saptama çalışmaları yapılmaktadır. Lefkoşa'da Karayolları Dairesinin kullanma suyu gereksinimini karşılamak amacıyla 350 ayak sondaj yapıp bu gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Ardahan-Topçuköy içme suyu amacıyla Kantara bölgesinde yapılan sondaj çalışmalarına devam edilmektedir. Güngör köyünde içme suyu amaçlı sondaj çalışmaları sonuçlandırılmış bulunmaktadır.

Bu 32/92 sayılı yasayla kurulmuş olan Toprak Ürünleri Kurumumuz halen denetime tabi olarak ilan edilen maddelerin temini, dağıtımı, ithali ve ihracı için faaliyetlerine devam etmektedir. İçinde bulunduğumuz yıl içinde hububat alım kampanyalarını gerçekleştirmiş ve bu çerçevede, 96,552 ton arpa, 3251 ton sert buğday, 1761 ton yumuşak buğday, 187 ton fiğ, 2 ton mercimek ve 13 ton nohut satın alınmıştır.

Bu yıl üreticiden alınan ve yer sıkıntısı nedeniyle bir kısmı dışa depolanmak mecburiyetinde kalınan hububatın ihracına gidilmiş ve bu dönem zarfında 101,500 ton arpa ihraç edilmiştir. Bu 101,500 ton arpanın 40,000 tonu 1993 ürünü, 61,000 tonu da 1994 ürünüdür. Bu vesileyle belirtmek istediğim bir gerçek vardır. Basında özellikle bu arpa ihracatından ötürü, devleti zarara soktuğumuz yönünde yayınlar yapılmaktadır. Halbuki durum nedir? Rakamlar elbette ve politikalar elbette tartışmaya açıktır. Herkes kendi görüşünü ve düşüncesi doğrultusunda söylemek, değerlendirme zorundadır. Şimdi biz neden bu arpa ürünündeki ihracatı bu biçimiyle ani ve çabuk gerçekleştirdik? Onun için 1993'e bakmak lâzımdır. 1993'te ihtiyaç fazlası arpa 60,000 tondur. Temmuz-Eylül dönemi içerisinde 1993'te, 20,000 ton arpa ihraç edilmiştir ve biz göreve geldiğimiz zaman özellikle pek çok yörede açıkta depolanmış, 40,000 ton civarında arpa duruyordu. Bu 1993 yılında elde edilen gelir, yani 20,000 ton arpanın ihraç edilmesinden elde edilen gelir 49 milyar Türk Lirasıdır. Bunun o günkü Dolar karşılığı 4.2 milyon Dolardı, 1994 yılına sarkan 93 ürünü arpa ihalesinde 40,000 ton için, 67 milyar Türk Lirası karşılık alınmış, bunun Dolar karşılığı ise 1.8 milyon olmuştur. 20,000 ton için 4.20 milyon Dolar alırken, bu anlaşmaya bağlı olarak yapılan ihracatla 1994 yılında bu rakam 1.8 milyon Dolara düşmüş bulunmaktadır. Bu geç ihraç nedeniyle açıkta bulunan arpanın fire kaybı ise 5.6 milyar Türk Lirasıdır. O günkü kurlar üzerinden bunu hesaplamak da bunun Dolar bazında kaybını bize gösteren önemli bir örnek olmaktadır. Geç ihraç bedelinin, geç ödenmesi nedeniyle, Kurumun ürün ödemelerinde kullandığı kredi ise ödemek zorunda kaldığı faiz on bir ayda %170, 112 milyar Türk Lirasıdır.

Bu faizin Ekim 93 kurundan, yani 1 dolar 12 bin 821 TL karşılığı 8 milyon 750 bin dolardır. Geç ihracattan doğan kurumun faiz yükü ve bunu ödemek durumunda kaldığı. Görüleceği üzere toplam gelir 6 milyon dolar geç ödemeler nedeni ile kurumun ödediği faiz 8.75 milyon dolardır. İşte bu bir ticaret değildir. Bu devlet kuruluşunun randımanlı, sağlıklı bir şekilde çalışmaması ve zamanında ihracatın yapılmamasından doğan, topluma , devlete ait yeni bir yükün binmesidir. Bu bir kaynak ısrafıdır. Bu ısraftan uzak durmak gerekmektedir. Onun için bu yıl biz ihrac dönemini Ekim dönemi ile birlikte gerçekleştirerek bu ihracatı gerçekleştirdik ve ihrac edilen 60 ton arpadan elde edilen gelir, 126 milyar Türk Lirası, 3 buçuk milyon dolar dolayında. Bu ürün için üreticilere ödenen 192 milyar Türk Lirası. 192 Milyar Türk Liranın 6 aylık faizi 170 bin. %170'ten 163 milyar Türk Lirasıdır. Satılan bu ürünle elde edilen gelirin kullanılması ile ödenen faiz borcu 56 milyar Türk Lirasına düşürülmüştür. 126 milyar TL'nin 6 aylık faizi 170 milyar Türk Lirasıdır. İşte arpa ihracı ile ilgili gerçek durum budur. Ve toplumu, kurumu zarara sokmak akılcıl ve sağlıklı bir yapı ile düzenleme ile ürünümüzü değerlendirmek ve bu çerçevede gecikmenin doğurduğu faizi, gecikmenin doğurduğu kaybı ve buna bağlı olarak enflasyonist ortamda Türk parasının değer kaybından oluşan zararı bu topluma ve kuruma yıkmak istemedik ve üreticinin ödenmesinde bu bize önemli bir destek olmuştur.

Bunun yanı sıra, Toprak Ürünleri Kurumumuz bu yıl önemli ölçüde bir patates faaliyeti göstermiş bulunmaktadır. 1993 yılında 12 bin ton dolayında patatesten, 1 milyon 241 bin dolayında bir Dolar geliri elde edilirken, bu yıl piyasanın da bize getirdiği imkânlar ve iyi değerlendirmelerle liramiziya hastalığının bize verdiği ağır zarara rağmen 5 bin 682 ton olarak patates ihrac ederken, bu patates ihracatından ülkeye 2 milyon 272 bin 800 Dolar getirdi. Yani 93'te 12 bin ton ile, tahminen 1 milyon 241 bin Dolar gelirken, piyasa şartlarının değerlendirilmesi

erken girilmesi ve sıcak takiple 5 bin 682 ton ihraç edilmesine rağmen, 2 milyon 272 bin dolar ülkeye getirilmiş bulunmaktadır. Bu getirilen miktar kuşkusuz önemli bir para idi. Ve bu parayı biz üreticimize üretimin desteklenmesine kullanmak durumundaydık. Bunu açıklamak istiyorum. Toplam alım, 6 bin 302 tondu. Bunun 5 milyon 120 bin 375 okka eder. Üreticilere 6 bin Türk Lirası birinciye, çerçevesinde ödenen miktar, toplam olarak ödenen miktar 27 milyar 700 milyon Türk Lirasıdır. Dahili masraflar, yani bunun ihracatı, üretimi ve diğer navlun giderleri için 5 milyar 700 milyon Türk Liradır. Toplam, 33 milyon 400 bin Türk Liralık bir gider üreticilere yapılan ödemelerle beraber gerçekleştirilmiştir.

İhraç gelirinin 1,400,000 Sterlin. Bunun karşılığı olan o günkü kurla 2,272,800 Dolar olduğu gerçeğini dikkate alarak, o günkü kur üzerinden, kurumun elde edilen gelir 67 milyar 200 bin Türk Lirasıdır. 67 milyar 200 bin Türk Lirasından üreticilere ödenen ve ihracat için gerçekleşen dahili masrafların toplamı olan 33,400,000 Türk Lirasını çıkardığımız zaman geriye 33,800,000,000 Türk Liralık bir kâr. Bir de iç piyasa ihtiyaçları dahili stokta tuttuğumuz 1,700,000,000 Türk Lirası da bulunan içerdeki kaynak ilâve edildiği zaman, kurumun kârın 35 milyar 500 bin Türk Lirası dolayındaydı. Bunun geçen üretim döneminde üreticiyi ödemek için, Kurumun 100,000 Sterlin borçlandığını dikkate alarak bu borcun bir kısmına tekamül eden 5 milyar Türk Lirasını borcumuza yatırarak, Kurumun net geliri 30 milyar 500 bin Türk Lirası olmuştur. Bu 30 milyar 500 bin Türk Lirasının 19 milyarı, yani toplam kârın %63'ü üreticiye dağıtılmıştır. Geriye kalan miktardan 11 milyar dolayındaki para ki bu %37 dolayındadır. Nasıl kullanılmıştır %37 dolayında? Yine memleketimizin ve yine insanımızın ve yine üreticimizin menfaati için de ne yapılmıştır? Paketleme tesisinin ki 1974'ten beri revizyonu ve bakımı yapılmamıştır. Revizyonunun ve bakımının yapılması ve aynı zamanda patates üretiminin boyutlandırılması için 3 milyar Türk Lirası oraya yatırılmıştır. Soğuk hava deposu ve patates paketleme tesisi jeneratörü ki bu da üretimin kendisi için doğrudan bir gerektir, iki buçuk milyar Türk Lirası para dağıtılmıştır ve 1995'ten kooperatife olan patates borcu için 5 milyar Türk Lirası para ödenmiştir. Yani toplam 10 milyar 500 milyon Türk Liralık bir gider de bu kârdan yine üretimin kendisi için harcanmıştır.

Şimdi bazıları bize denmektedir ki, Kurumun borcundan bize ne. Bu nasıl olabilir? Bu Kurum ayakta kalmak zorundadır. Bu Kurum borçlarını ödemek zorundadır ve bu Kurum patates üretimine, diğer bütün ekonomik faaliyetlerimize sağlıklı ve rantabil faaliyet götürebilmesi için bu borçlardan kurtulmak durumundadır. Onun için geçen yıl patates üretiminden elde edilen borcu bu yıl bu gelirlerle kapatmak zorundaydık. 100,000 Sterlin dolayındaki bu borcu ve bununla işte 10 milyar Türk Lirası dolayında olan miktarı kapattık. Patates paketleme tesisine yatırım yaptık ki bu patatesedir. Jeneratörüne yatırım yapılmıştır, soğuk hava deposuna yapılmıştır ve boyutlandırmak için o çerçevede Doğu Akdeniz Üniversitesiyle işbirliği içerisinde bu çerçevede ordaki üretimin geliştirilmesi için yatırımlar yapılmış bulunmaktadır. İşte bundan ötürü bugün bir kısım çevreler kendilerine göre şu değerlendirmeyi yapmaktadır, Kurum bu kadar kâr etti. Bu yatırımları yapmasın, bütünüyle bize bunu dağıtsın. Bu yanlıştır. Onun için bu çerçevede bu patates üreticilerinin bu tür olayların üstüne çıkarak, her zümrenin yalnızca kendi zümresel çıkarlarıyla değil, toplumsal çıkarlarıyla birlikte kendi zümresel çıkarını sentezleştirecek bir anlayışla olaylara yaklaşmasını ve bu tür olaylardan etkilenmemesini kendilerinden özellikle rica ediyorum. Bugün kuşkusuz bu dönemde karşı karşıya bulunduğumuz en büyük tehlike Avrupa Adalet Divanının getirdiği ambargo kararıdır. Bu en önemli ihraç ürünü olan patateste bizim karşımızda bulunan bir ciddi tehlikedir. Bu ciddi tehlikeyi aşmak zorundayız ve aşacağız. Onun için bu kürsüden üreticilere, özellikle bu ambargoyu dikkate alarak üretimden kaçmak, herhangi bir korkuya ve endişeye kapılarak üretime girmeme noktalarına girmemelerini öneriyoruz ve buna çağrı yapıyoruz, ürününüzün tümünü alacağız, pazarlama bize aittir ve bu ürün tespiti yapılırken, kuşkusuz bu ekim dönemindeki maliyetler ana unsur olacaktır ve bu çerçevede bu maliyetlerdeki ana unsuru kuşkusuz yeni fiyatın değerlendirilmesinde her zaman yaptığımız gibi üreticilerle tartışarak gerçekleştireceğiz. Özellikle Avrupa Adalet Divanının bize yönelik aldığı ve Kıbrıs Türk Toplumunu ve onun ekonomisini kısıtlamak isteyen ekonomik ambargo kararının delinmesi noktasında üreticilerimizden bu tür olaylara bağlı olarak, ekime, dikime gitmeme gibi noktalardan uzaklaşmalarını, süratle bu doğrultudaki gereği yapmalarını kendilerinden rica edeceğim ve bunu aşacağımıza el birliğiyle inanıyorum.

Buna bağlı olarak yine Toprak Ürünleri Kurumumuz faaliyetleri çerçevesinde Yeni İskele'ye bir şube açmış bulunuyoruz. Yeni İskele'ye açılan bu şube de özellikle Karpaz Bölgesinde büyük ölçüde uzak yerleri, Geçitkale ve Akdoğan'a giderek nakliyeden ötürü kayba uğrayan üreticilerin bu çerçevedeki kayıplarının nisbeten önüne geçilmeye çalışılmıştır. Yeni İskele'de ambarda toplam olarak kırık arpa 94 bin 987 kilogram. Bütün arpa 2 milyon 81 bin kilogram olarak üreticiye verilirken, küsbede 54 bin 800 kilogram gerçekleştirilmiştir. Fide 76 bin 813 kilogram. Nohutta 75. Mercimekte herhangi bir durum yok. Ve buna bağlı olarak yine burada karma hayvan yemi 72 ton olarak üreticinin hizmetine sunulmuştur. Ana amacımız, Yeni İskele'deki bu merkezi daha da geliştirmek, kökleştirmek. Tamamıyla tam teşekküllü bir merkez haline getirip, giderek Karpaz bölgesinin içine doğru bir ara istasyon kurarak orada üreticiye ayağına hizmeti götürmek ve nakliyeden üreticinin kaybının önüne geçmeye çalışmaktadır. Onun için kurumumuz çalışanları ile beraber, yöneticileri ile beraber bu Yeni İskele'deki açılan yeri tam teşekküllü bir hale getirmek için çalışma yapmaktadırlar.

Kurum 1994 yılı içerisinde, yani Süt Endüstrisi Kurumu, Kasım ayına kadar 20 bin 504 ton inek sütü, 2 bin ton koyun sütü olmak üzere 22 bin 545 ton süt almıştır. 136 köyden alınan bu sütle, 79 imalatçıya pazarlanmıştır. Üreticiden alınan 15 bin 477 adet inek sütü numunesi ve 4 bin 146 adet koyun-keçi sütü numunesi analizleri yapılarak katkı su tesbiti bulunan 198 üretici hakkında yasal işlem yapılmıştır. 386 üreticinin sütünde antibiyotik araştırması yapılmış ve 10 üreticinin sütünde antibiyotik tesbit edilmiştir. 226 mastitis araştırması yapılmış, 45 üreticinin sütünde mastitis vakasına raslanarak gerekli uyarı ve tedbirler alınmıştır. Aynı tarihler arasında Akdoğan, kapalı olan Akdoğan Süt Fabrikasını devreye koyarak bu süt fabrikasında 47 bin 891 okka hellim,

8 bin 120 okka nor, 3 bin 964 okka delikli peynir üretimi yapılmıştır. Akdoğan Süt Fabrikasında bu imalatta toplam olarak 502 bin 396 okka süt işlenmiştir. Ayrıca bu dönem içerisinde 5 milyon 25 bin litre uzun ömürlü süt üretimi gerçekleşmiş bulunmaktadır. Bu özellikle Akdoğan Süt Fabrikasında üretilen hellim ve delikli peynir, üreticilerden tüketicilere, dar gelirli insanlara bütünü ile satılmıştır. ve piyasazda belli bir dengenin ve istikrarın korunmasına çalışılmıştır.

Genel Tarım Sigortası Fonu yapılan çalışmalarda 1994'ün Eylül ayına kadar yapılan zarar saptama çalışmaları sonucu üreticiye doğal afet zararlarına karşı 11 milyar Türk Lirası para ödemiştir. Ayrıca Sonbahar ürünü patates plantasyonlarındaki AKAT zararının tazmini için çalışmalar tamamlanmış olup da belli birtakım itirazlar vardır, onlar değerlendirilmektedir. Bu amaçla da üreticilere yaklaşık 5.5 milyar Türk Lirası para ödenecek. Yine bu zaman süreci içerisinde aynı zamanda 1993 Bitkisel Üretim Zorunlu Sigorta Tüzüğünde yapılması düşünülen değişiklikler Bakanlığımıza sunulmuştur. Hayvancılığın Zorunlu Sigorta Tüzüğü hazırlanarak Bakanlar Kurulunun onayına sunulmak için beklemektedir. Bunu da önümüzdeki dönemde Bakanlar Kuruluna sunup onayını alacağız.

Aynı çerçevede balıkçılıkla ilgili olarak sigorta kapsamına alınması için yasa ve tüzük çalışmaları devam etmektedir.

Şimdi bu Bakanlığımıza bağlı başka birimler de vardır. Bunlardan bir tanesi de Cypfruvex'tir. Cypfruvex, özellikle bu narenciye üretiminde karşı karşıya kaldığımız Avrupa Adalet Divanının aldığı bu ambargo kararından sonra bu çerçevede bu kuruma çok büyük bir yük ve görev kendiliğinden daha da artmış olarak önüne çıkmış bulunmaktadır.

Aynı zamanda bu kurumun görevi, yine buna bağlı olarak özellikle Sunzest'in devreden çekilmesi ile daha da artmış bulunmaktadır. Dolayısıyla, bu kurumun gerekli bütün çalışmaları sonuçlandırılması ve bunların bir anlamda hayata geçirilmesi çok ciddi bir görev, önümüzde durmaktadır. Bu konuda herhangi birşey yoktur ve herşey tamamdır demek de yanlıştır. Eksikliğimiz vardır ve bunun geçmişten gelen bir kısım ağır birikim sonucu, özellikle finans kaynaklarımızın tıkanmasından ötürü kalan büyük bir yükümüz vardır. Dolayısıyla, önümüzdeki dönemde, özellikle narenciye ihracatı alanında, bu konudaki çalışmayı verimleştirmek durumundayız ve özellikle Greypfrutun bu dönemde en iyi bir şekilde ihracatının yapılması için çalışma yapmaya başlamaktayız.

Ancak, Meclisin bilgisine getirmek istediğim bir başka gerçek vardır. Bu gerçek de şudur. Bizim maliyetlerimiz oldukça yüksektir. Bu maliyetlerle Avrupa'da, dünya borsasının ve Avrupa borsasının oluşturduğu bizim irademiz dışındaki fiyatlarla bizim bu yapımız çelişmektedir. Arada büyük bir fark vardır. Bizim ürün hariç, fob maliyetimiz Greypfrutta ton başına 267 Amerikan Dolarıdır. Ürün hariç. Fob, Mağusa maliyetimiz. İşçilik, üretim ve nakliye gideri olarak hep toplam. Ürün maliyetimizle birlikte, bu toplam olarak fob maliyeti 404 Dolara gelmektedir. Fob Mağusa'ya realize edilecek. Şu andaki, Avrupa'daki borsa fiyatlarına göre, Greypfrutta 231 Dolar dolayındadır. Beklenen ihracat zararı 172 Dolardır. Bu işin bir gerçeğidir. Bu gerçeğin altını özellikle çizmek, Meclisin bilgisine getirmek ve toplumun tartışmasına getirmek istiyorum. Bu fob maliyetleri ve bu piyasadaki farklılıklar, bizim bu üretim alanından kaçmamızı gerektirecek durumda değildir. Hayır, dünyada narenciye alanında ülkeler ihracat primi uygulamaktadır. Böylece dünya borsa fiyatları ile üretim maliyetleri arasındaki bu farkı, ihracatçıları destekleyerek kapatmakta ve ülke ekonomisine istihdam bakımından, katma değer bakımından, diğer bütün unsurlar bakımından destek vermektedir. Biz de kendi kaynaklarımızı ciddi bir şekilde kullanarak bu anlamdaki, bu desteği yapmak durumunda, ihracat primini getirmek durumunda ve bu alanda özel sektörün faaliyet göstermesine aynı zamanda sağlamak durumundayız, ki bütün yükü Cypfruvex ve kamu kuruluşlarının üstünden kaldıralım.

Bu bakımdan, bu önümüzdeki günlerde, önümüzde bulunan çok büyük bir olaydır. Bu olayı aşmamız, gerçekleştirmemiz gerekmektedir. Bu dönemde, Cypfruvex'de özellikle üç yıldan yakındır, işçilerin ödenmeyen ihtiyat sandığı paraları yerine getirilmiştir ve bu doğrultuda gerekli çalışmalar yapılmıştır. İyi bir toplu sözleşme imzalanmıştır. İşçi ücretleri zamanında ve düzenli verilmeye çalışılmıştır. İhtiyat sandığı ve sosyal sigortalar yatırımları zamanında yerine getirilmeye çalışılmıştır. Bu konuda 92-93 döneminde 34 Bin ton civarında yaş meyve ihrac edilirken, 93-94'de bu 37 Bin 941'e çıkarılmıştır. Ülkeye getirilen döviz 92-93'de 7 Milyon 647 Bin Dolarken, 1993-94'de ülkeye getirilen döviz, 11 Milyon 481 Bin Amerikan Doları durumunda olmuştur ve ilk defa üreticiye belli bir miktar prim verilmiştir. Ancak, bu dönem önümüzde başından da belirttiğim gibi, çok ciddi bir durum vardır. Bu durum Avrupa Adalet Divanının aldığı Ambargo kararıdır. Bu ambargo kararının aşılması için, çeşitli çalışmalar yapılmıştır, belli işler yapılmıştır. Ancak, bu bizim özellikle bu alandaki sorunu büyük bir çerçevede endişe ile bizim takip etmemizi gerektiren bir pozisyon olmaktadır. Bu pozisyonu bizim iyice takip etmemiz, olanaklar yaratmamız ve bu ambargoyu aşmamız gerekmektedir. Başından da belirttim, özellikle Sunzest'in devreden çıkması bize bir yük getirmiştir. Bunun yeniden devreye sokulması ve gerekli çalışmaların yapılması için, zaten hükümet çalışma içindedir. Biran evvel bunu sonuçlandırıp bunun da devreye girmesi, böylece hem işçinin, hem üreticinin mağduriyetinin önüne geçmesi gibi, geçilmesi gibi bir hedef önümüzde durmaktadır.

Cypfruvex'de verebileceğim özet bilgi budur.

Buna bağlı olarak 1994 yılında Kıbrıs Türk Petrolleri 38,315 ton süper benzin, 43,255 ton motorin, 2950 ton fuel oil, 474 ton madeni yağ, 11,900 ton jet akar yakıt, 6339 ton LPC ve 2709 ton asfalt ithal etmiştir ve bu çerçevede ülkeye hizmet vermeye devam edilmiştir. Çeşitli biçimlerde orta yere sunulan bir kısım olaylar olmuştur. Mazot yoktur, benzin yoktur. Bunlar bir nevi o dönemlerde önemli ölçüde kışkırtma olarak yapılmış hadiseler olduğu artık kamunun çok net bir şekilde bilgisine gelmiştir. Politik mücadele yapılmalı. Politik mücadele yapılmalı. Politik mücadele devam etmelidir. Ancak politik mücadeleyi ekonomik bir kısım olaylarda kaos ve tedbirler olarak yapmaya çalışmak yanlıştır. Bu ülke ekonomisine ve gelecekte topluma çok büyük bir zarar verir. Özellikle belli bir dönemde ki ben rahatsızdım, biraz evvel söyledim, Özkan Murat arkadaşın başına pişmiş tavuğun başına gelen geldi dedim. Bu bana vekâlet ettiği dönemde. Yattığım yerden bu konuyu izleyebiliyordum.

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Saçları ağardı.

FERDİ SABİT SOYER (Devamla)- Dökülmüş biraz saçları bu bir buçuk ayda.

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Çoğaldı, çoğaldı.

FERDİ SABİT SOYER (Devamla)- Çoğaldı. Evet.

Bu çerçevede özellikle durdurulan, bilinçli olarak durdurulan ve toplumda panik yaratmaya çalışan bazı benzinciler de bu çerçevedeki miktarı biz saptadık ve buna bağlı olarak stokları tespit ettik. Super benzinde 28 Kasım-2 Aralık 94 tarihleri arasında super benzinde 788 ton stok. Motorinde 1039 ton stok, super benzinde 723 ton, motorinde 679 ton, 21-25 Kasım ve 14 Kasım 1994 tarihleri arasında super benzinde 771 ton, motorinde

980 ton ve fiyatın açıklandığının ertesi gün hiçbir alım yapmadan bu kapatan benzincilerin hepsi açıp satmaya başlamıştır. Bu ayıptır arkadaşlar. Bu ayıptır ve topluma karşı yapılmış büyük bir günahdır. Politik mücadele yapılmalıdır ama bu tür tedbirlerle toplumu demolarize edecek, ekonomik çöküntüye sokacak geçici faydacı tedbirlerle politika yaptığını zannedenlere şu ata sözünü hatırlatmak isterim. "Ucuz etin yahnisi çok pahalıdır". Bu pahalılığı yalnız topluma ekonomik olarak değil, bu insanlar politik olarak da ödeyeceklerdir ve bizim dönemimizde herhangi bir benzin istasyonu açma izni vermedik bir yıl zarfında. Seçim döneminde olanları tartışmak istemiyorum. Mesleği koruma adına benzincilerin çağrısına uyarak hiçbir, hiçbir, tek bir benzin istasyonu açılmasına izin vermedik. Buna bağlı olarak benzincilerin şikâyetleri üzerine onlara kâr, prim marjını Maliye Bakanlığımızla tartışarak belli bir yüzdeler olarak artırdık ve bu mesleğin korunması için elden gelen yapılmıştır, ama politik mücadeleyi seçen bu insanların bu davranışını kabullenmek mümkün değildir ve bu kürsüden ben bu bakanlık görevinde bulunduğum sürece, söylemek istiyorum ki Lefkoşa'ya da, Mağusa'ya da, Girne'ye de, Güzelyurt'a da bu çerçevede biz petrol şirketimizin satış istasyonlarımızın açılması için ve bu tür olaylarda denge unsuru yaratılması için gerekli çalışmayı yapacağız ve bunun kesinlikle kararındayım. Bu çok büyük bir ayıptır.

İkincisi; en önemli konulardan biri şudur: Ülkemizdeki enflasyonist ortamdan ötürü sürekli olarak aldığımız petrol fiyatlarında farklılıklar oluşmaktadır ve bu fiyat ayarlamasını gerektirmektedir. Bu fiyat ayarlaması gerektiği dönemlerde haksız kazanç peşine düşmektedir bazı kesimler. Bunun için çok aşırı bir çekim yapmaktadırlar ve biz kendi petrol şirketimizle yaptığımız görüşmelerde şu noktaya vardık. Bakanlar Kurulunun fiyat düzenlemesi yapana kadar bu kısa dönem içerisinde aşırı çekimi ve spekülasyon amaçlarıyla kârı engellemek için

Bir aylık ortalamasını bir benzincinin, "X" benzincinin alalım ve bu bir aylık ortalamasını verelim. Bunun da biraz üstünde verelim. Ve bu çerçevede bu bir, iki gün aşırı taş atıp kolu yorulmadan spekülatif amaçlar için bu aşırı kârın önüne geçelim. Bunu yaptığımız için, bu çerçevedeki bu direnişle aynı zamanda karşılaştık belli kesimlerde. Bunun da altın çizmek istiyorum. Ve bu doğru bir yaklaşım değildir. Spekülatif amaçla elde edilen kâr, toplum ekonomisini, insana, bireye büyük zarardır. Bunu da belirtmek istiyorum.

Yine bu dönem içerisinde sübvansiyonlardan şöyle bir bahsetmek istiyorum. 1994 yılında zahire gübre, tohum, zirai mücadele ilaçları, süt ürünleri ve ekmeğe yapılan fiyat artışları yeniden düzenlenmiştir. Bu düzenlemeler yapılırken, üreticilerimize emeğe karşılık gerçek bir fiyat verilirken, tüketicilerimizi de korumak amacı ile hükümet, yemlik arpayı, süt ürünlerini, karma hayvan yemlerini devlet katkısı ile destekleyerek, halkın artışlardan fazla etkilenmemesi için gereken düzenlemeleri yapılmıştır. Reel satış fiyatı 4300 Türk Lirası olan arpayı, %33.7 sübvansiyeye ederek, üreticilere 2850 Türk Lirasına satılmaktadır hala daha. Bugüne kadar toplam olarak arpaya sağlanan sübvansiyenin 47.6 Milyar Türk Lirası civarındadır. İnek, davar karma yemine, Ocak-Şubat döneminde sağlanan sübvansiyeye miktarı ise, 1.6 Milyar Türk Lirasıdır. Aynı zamanda küsbeden doğan artışı hayvan yemine yansıtmamak için, Ocak ayına kadar herhangi bir fiyat farkını doğurmamak, piyasada zencirleme reaksiyonlara neden olup, spekülatif amaçlara gitmemek için, küsbeye de Ocak ayına kadar 6 Milyar Türk Lirası Hükümet sübvansiyeye etmiş bulunmaktadır. İnek, davar iç piyasada süt ürünleri tüketimine teşvik etmek amacı ile belli bir dönem 4 Milyar Türk Lirası sübvansiyeye uzun ömürlü süte sağlanmıştır. Ayrıca süt ürünlerine ihracat primi olarak 9 Milyar Türk Lirası sübvansiyon ödenmiştir. Bu politika ile süt ürünleri ihracatımızda geçen yıla göre büyük bir artış yapılarak 562 ton süt ürünleri ihracatı gerçekleşmiş bulunmaktadır. Aynı dönem içerisinde, 300 ton dolayında bir ihracata bağlı olarak, buna bağlı olarak buğdayın, ekmeçlik buğdayın fiyat farkına 1.9 Milyar Türk Lirası ödenmiştir.

8. 907 Milyon sübvansiyeye yapılmıştır ekmekçilere. Buğdayda ve ekmek fiyatında belli bir noktayı tutturabilmek için.

Kıbrıs Türk Kooperatif Merkez Bankasından ithal etmiş olduğumuz kimyevi gübreye, 15 Milyar Türk Lirası sübvansiyeye sağlanmıştır. Zahire bedellerinin ödenmesi için temin edilen kredinin yaklaşık 300 Milyar Türk Lirası faizi de devlet tarafından karşılanmıştır. Aynı zamanda ürün teslimi ile, bu bir yeni politikadır ve üreticiye büyük bir hizmet olarak gelmiştir. Ürün teslimi ile ödeme süresi arasında faizin dondurulması ile, devlet 10 Milyar Türk Lirası faiz farkını üreticiye ödemiş bulunmaktadır. Görüldüğü gibi, 1994 yılı içerisinde Tarım Sigorta Fonunun üreticilere ödediği 11 Milyar Türk Lirası haricinde, tarım üreticisine ve tüketiciye destek, yaklaşık 500 Milyar Türk Lirasına aşkın bir sübvansiyeye ve destek sağlanmış bulunmaktadır. Tarım sektöründe KKTC'ye toplam plasmanlar içerisinde %8 oranında bir paya sahiptir. 90 yılında 65 Milyar 388 Milyon olan tarımsal finansmanlar, 1994 Nisan ayında %515 oranında artışlar 400 Milyara yükselmiştir. Aynı şekilde 1993 yılı sonunda, 412.9 Milyar olan tarıma yönelik plasmanlar %2.9 oranında gerileyerek, 1994 yılının Nisan ayında 400 Milyar Türk Lirası olarak gerçekleşmiştir.

Ancak, burada altını çizerek belirtmek istediğim bir gerçek vardır. Ülkemizdeki enflasyonist ortamdan ötürü faizler özellikle tarımsal kredilerde uygulanan faizler önemli ölçüde bir fazlalık arz etmektedir. Bu faizler konusunu hükümet ele almıştır. İlgili Kooperatif Merkez Bankası ile konusu tartışılmaktadır. Ancak, bu Meclis kürsüsünden dile getirmek istediğim bir gerçek vardır. Paranın maliyetinin %114 olduğu bir kooperatifin ticari kredisi %170'e ve yine tarımsal krediyi %152'ye varmasını anlamam mümkün değildir. Bu kooperatifle ve buna bağlı diğer uygulamalara farklılık göstermektedir. Bu konuyu tartışıyoruz ve bu üretimde bulunan bu olguyu gerçekleştirmek için Maliye Bakanlığımızla birlikte, Başbakanlığımızla birlikte bu konuyu tartışacak, kooperatifle birlikte tartışarak, bu faizlerin makul ve dengeli bir seviyeye gelmesini sağlayacağız. Çünkü, kooperatifin uyguladığı yüksek faiz,

yalnız aynı zamanda tarım politikasının değil, memleketteki genel durumu da olumsuz yönde etkilemektedir.

Şimdi oldukça detaylı bir bilgi vermeye çalıştım çok özet olarak. Ancak, üstünde durmak istediğim ve rica ettiğim, bunu dağıtabilir miyiz milletvekillerine Sayın Başkan?

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

FERDİ SABİ SOYER (Devamla) - Bunu dağıtabilir miyiz milletvekili arkadaşlarımıza?

Elektrik, Kıbrıs Türk Elektrik Kurumuna gelmek istiyorum. Yani görevi devraldığım günden beri başımı ağrıtan ve yalnız benim başımı değil, herkesi, toplumu büyük bir felâkete doğru götüren olaya gelmek istiyorum. Ben elektrik tartışmalarında asla suçlu ve kabahatli aramaya girmedim. Geçmiş hükümet şunu yaptıydı, şimdiki hükümet bunu yaptıydı, böyle bir konudaki tartışmayı çok abes buluyorum. Çok yanlış buluyorum. Elektrik konusundaki tartışma ve tedbir almada geciktiğimiz ise bir hakikattir. Elektrik konusu toplumda tartışılmadı mı? Ben çok iyi hatırlıyorum. 1981 yılında şu anda partimizde bulunmayan, farklı bir görüşe sahip olup partimizden ayrılmıştır, kendisine saygı duyuyorum, Ergün Vehbi arkadaşımızın partimizin sözcüsü olarak Mecliste bu konuları partide yaptığımız tartışmalarla dile getiriyordu ve özellikle termik santralın bir an evvel devreye girmesi ve bu çerçevede bu ülkede elektrik enerjisinde Rum tarafına bağımlılıktan kurtulunması gerektiğinin altını çiziyordu Cumhuriyetçi Türk Partisi. Ben 1985-90 döneminde bu Mecliste gölge Tarım Bakanlığı görevini partim adına yaptım. Pek çok konuda bu Meclis tutanakları geriye doğru bakıldığı zaman bu elektrik tartışmasını görmek mümkündür. Vardır ve bu taleple tartışma bir realiteydi. Şimdi geç de olsa dönemin hükümeti çok doğru bir karar alarak termik santralının yapımına girişmiş bulunmaktadır. Doğru bir karardır. Bu kararın hayata geçmesi için gerekli süre de uzamış olmasına rağmen bir kısım çalışmalar gerçekleşmiş bulunmaktadır. Göreve geldiğimiz zaman elektrikle ilgili bilgileri devraldığım zaman ürktüm. Çok ürktüm. Gerçekten ürktüm ve bu ürkümü, bu ürkütücü durumu dile getirmek için Mart ayı başında bütün siyasi partilere, kurum ve kuruluşlara, sendikalara, birliklere, derneklere, meslek örgütlerinin tümüne, elektrik enerjisindeki gerçek durumu anlatan büyük bir rapor hazırlayıp yolladım. Üretim,

problemler, santralların durumu, maliyetler ve diğerleri. Bir tek Yenidüzen gazetesi bu raporu yayınladı. İsmi zikretmeyelim, bir gazetemiz "Zam yapacaklar da mahana ararlar" diye olayı takdim etti. Bir başka gazetemiz "Hariçten gazel okuyorlar. Aydan mı geldiler" diye yazı yazdı ve konu kapandı. Herkesin aklına elektrik meselesi elektrik kesilince geldi. Elektrik kesilince elektrik meselesi aklına gelen insanlar da belli bir dönem bu problemi çekmek durumundadır. Ancak bunu aşmak zorundayız ve bunu aşarken altını çizmek istediğim bir başka gerçek vardır. Bu ne DP'nin, ne CTP'nin, ne UBP'nin ne de TKP'nin yalnız başına başarısı değildir. Bu toplumun kurulduğu günden beri, eksik de olsa, aksak da olsa, yanlış da olsa, elektrik konusunda yapılan birikimlerin toplamı olacaktır. Yani ben şu yaklaşıma kesinlikle katılmıyorum. Elektrik meselesini filân bozdu, filân çözdü, biz bu noktadan çıkmalı, kurtulmalı, toplumsal sorunu elbirliğiyle bu felâketi aşabilecek bir senteze gitmeliyiz.

Bu elektrik sorunu çözüldüğü zaman, termik santralin yapım kararını alandan bunun kurdelesini kesene kadar, süreçte bulunan insanların, siyasal iktidarların toplumunun birliktenliği vardır. Bu birliktenliği başarmak zorundayız. Bu önümüzdeki günlerde, biz geçtiğimiz dönemde, ağırlıkla faaliyeti mevcut termik santralin açılması, 1 Ağustos'da patlayan termik santralin eksikliklerinin kapatılması üzerine yoğunlaştırdık. İshale hattıdır, kuyu, kamulaştırmadır, benzeri durumlar ve diğer durumların üzerinde bunu kurmaya çalıştık. Ancak, 1 Ağustos'da üzücü bir kaza meydana geldi. Dolayısıyla, bu devreye giremedi. Bunu fırsat bilen Rum tarafı, derhal büyük elektrik kesintilerine girdi. Bizim elimizde bulunan iki santralin ise, revizyonu gerçekleştirilmemiş durumdaydı. Bu revizyonları da, teknecikdeki, Dikmen'deki revizyonlarda gerçekleştirdik ve bunlar da o dönemde çok, elimizde hiç elektrik enerjisinin olmadığı durumla kısa bir süre karşı karşıya kalmış olmamıza rağmen, her iki santralin de revizyonu gerçekleştirilmiş bulunmaktadır.

Şimdi benim rahatsız olduğum dönemde meydana gelen durumları aşmak için ve özellikle ikinci ünitenin Mart ayına kadar sarkacak gecikme sürecine girmesi karşısında, hükümet tedbirler aramaya çalışmıştır ve belli bir kısım sonuçlara ulaşmıştır. Ve bir kısım arkadaşları görevlendirip, bu alanda aktif bir sonuç gerçekleştirilmiştir. Buna bağlı olarak, Sayın Serdar ve Mehmet Ali arkadaşlarım Ankara'ya gitmişler, çeşitli temaslar yapmışlar, ivedi, kısa süreli ve buna bağlı olarak orta ve uzun vadeli tedbirleri üreten bir sınıfla ile buraya gelmişlerdir. Dün aşağı yukarı 7 saat süren bir görüşme ile, bu sonucu değerlendirdik. Bugün, şimdi dışarda arkadaşlarımız geri kalan teknik konuyu da bağlamaya çalışmaktadırlar ve çok kısa bir sürede bize mevcut santrallarımıza ilave yeni bir katkıyı sağlayabilecek bir düzenlemeyi getirip sunabileceğiz. Bu kuşkusuz kısa süreli bir tedbir olacak. Mart ayına kadar ve Mart ayından sonra eğer bu santral biterse, yani ikinci ünitesi biterse, altınız çiziyorum. Biterse, çünkü yapımcı firmanın büyük ölçüde insiyatifi ile gitmektedir. Buna da ilave olarak, diğer unsurlarla beraber önemli ölçüde elektrik enerjimizi kapatabileceğiz.

Ancak, burada altını çizmek istediğim birşey vardır. Sizlere dağıttığım tablo, 1994 Mali Yılı Ocak-Kasım dönemi Kıbrıs Türk Elektrik Kurumunun Genel Gider Çizelgesidir. Çizelgeyi dikkatli bir şekilde incelediğimiz zaman, kurumun gelirleri ile giderlerinin asla birbirini tutmadığını görmekteyiz. Özellikle bir gerçektir, bilimsel bir esastır. 400 ile 450 gram mazot yakarak 1 kw elektrik enerjisi üretilmektedir. 400-450 gram mazot yakarak elektrik enerjisi üreten bir kurum, bunu maliyetine satmak zorundadır. Bunun maliyetine satılmaması durumunda, bu toplumsal kaynaklar devreye girmek, bunu karşılamak ve bu kuruma ağır borç, bu tabloda da görüldüğü gibi, iflas noktasına doğru götürmek durumundadır. Ki, bu da kurumun yatırım, geliştirme, elektrik üretim ve şebekesini yenileyip, ilerletmek kaynaklarını da orta yerden kaldırır ve kısır bir döngüye girilmiş olur. Onun için önümüzdeki günlerde o kısırlıktan çıkarak, maliyetin gerçek çerçevesinde hayata geçilmesi için gerekli tedbirleri almak ve bunu bir toplumsal seferberliğe döndürmek durumundayız. Bu tabloda da göreceğiniz gibi, bizim yöneldiğimiz ana unsur, geçmiş tahsilatların birikintileri almaya yöneliktir. Bu önemli ölçüde gerçekleşmiştir. Ancak, bunu şimdi aşmak zorundayız. Önümüzdeki dönemde, bu önümüzdeki haftadan itibaren çeşitli tedbirleri insanlarımızı çağırarak yapacağız. Bunlardan bir tanesi, örneğin misal; 1 milyon lira parayı gel peşin yatır ve bunu 94 dönemi içerisinde, 95 dönemi içerisinde elektrik borcundan, kullanacağın elektrikten düşelim. Neden? Elimizde finans kaynağı artsın, gelişsin. Bu doğrultudaki yatırımları, finansman imkanlarını geliştirecek tedbirler alalım. Veya kamu görevlilerinin maaşlarından kesmek üzere, kendi beyanları ile bu elektrik paralarının tahsilatı, diğer kuruluşların bankalara yetki vermesi gibi noktalardaki özelliklerle tahsilattaki zamanı ve tahsilattaki süreyi kısaltıp kurumun eline daha fazla miktarda parayı çok daha erken ve fazla bir şekilde ele geçirmek niyetindeyiz. Bu tedbiri aldığımız takdirde, kurumun ürettiği elektrik enerjisinden karşılandığı maliyeti kısa sürede geri dönüşünü yaparsa, kurum kendisini bu enflasyonist ortamdan koruyup, geliştirip ileriye doğru gidebilecek bir noktaya gelecektir.

Onun için önümüzdeki günlerde de bu ve benzeri çağrılarla vatandaşlarımızdan destek isteyeceğiz. Elektrik bir toplumsal olaydır. Elektrik bir toplumsal felâkettir. Bunu aşmak için elbirliği, gönül birliği gerekmektedir. Ben bir kısım insanların etrafta yaptıkları propagandayı dikkate bile almıyorum."İşte CTP antlaştı Rumlarının, KKTC'yi yıkmak ve KKTC'yi çökertmek için elektriği kestirtir ki KKTC çöksün."Bu sözlü propaganda olarak yapılmaktadır etrafta. Veya bir başka şekliyle, "Bunlar hiçbir şeyi başarmamaktadırlar ve KKTC'yi tamamen yıkmak için bu elektrik kesintilerini kendiler yapmaktadır." Veya bir başka değerlendirme. Elektriğin %80'inin Rum tarafından geldiği bir hakikattir. "Bizim Hükümetimiz göreve geldi, Rum bizi istemez, onun için bize keser şimdi. Eski Hükümet işine gelirdi, onun için kezmezdi" gibi spekülasyonlardan çıkmak gerekmektedir. Veya üzülen bir değerli milletvekili arkadaşımın hasta olduğum dönemde gazetede yaptığı bir konuşmayı izledim. "Size sağlam bir santrale teslim ettik, patlattınız kendini" gibi bu tür kısırlıklar bize, ve bu tür kahve konuşmaları bize elektrik sorununu çözecek derinliği ve kültürü vermez. Ancak kısır ve sığ bir yapıya sokar bizi. Bunu bizim aşmamız gerekmektedir ve ben baştan söyledim. Elektrik enerjisi eğer benim bulunduğum dönemde santraller devreye girerse benim başarımla değildir. Bunun altını çiziyorum. Bu 1974'ten beri toplumun şu veyahut bu şekilde eksik ve aksak dahi olsa yaptığı bütün girişimlerin toplam yatırımdır. Toplam birikimdir. Bu birikimde herkesin payı vardır ve herkesin çilesi de bu çerçevede ortaktır. Onun için bu sığıktan çıkmak ve elektrik enerjisindeki gerçeği gerçekçi bir şekilde tartışıp toplumun şuuru ve bilincine getirmek zorundayız. Tasarrufa gitmek zorundayız bu dönemde. Onun için bütün milletvekilleri, bütün siyasi partiler, bütün kuruluşlara, ister iktidarda olsun, ister muhalefette, bu toplumsal sorumluluk düşmektedir. Vatandaşın özellikle elektrikle ısınmadan kaçınması, geceleyin reklâm

ışıklarının söndürülmesini, benzeri alacağımız tedbirlerin hayata geçirilmesinde yardımcı olmak durumundadır. Herkes buna gönül birliği içerisinde vermek durumundadır. Ben kendimi şu noktada gördüm. Muhalefette olsam ne yapacaktım? Ne yaptığımız Cumhuriyetçi Türk Partililer veyahut diğer arkadaşlar olarak 81-90 döneminden bellidir, elektrik kesintileri olduğu dönemde elektrik kesintilerinin kendisi üstünde değil, elektrik enerji üretiminin sorunları üstünde öneri ve tartışmalarla siyasal atmosferde yerimizi almakla gösterdik. İşte bunun için bu noktada da bütün arkadaşlara bu şekliyle olaya yaklaşmak gerektiğinin altını çizmek istiyorum, ve gerçekten üretim maliyetini gerçekten yatırımı gerçekleştirecek bir düzenleme içerisine gitmek durumundayız. Bu alanda bugün, özür dilerim, dn özellikle TC Yardım Heyetinin ve TEK'in de desteğiyle Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde elektrik Master Plânının gerçekleştirilmesi için bir antlaşma yapılmıştır. Bu proje çalışmaları, üretim, şebeke ve buna bağlı olarak diğer geliştirmelerin yapılması için gerçekleştirilmiş durumdadır. Onun için önümüzdeki dönemde Genel Master Plâna bağlı olarak bu çerçevedeki büyüklüklerin altını çizerek geliştirmek istiyorum. Meselâ buna Mart ayında yolladığımız, bütün kuruluşlara yolladığımız yazıda ve "Zamma mahana ararlar" diye değerlendirilen bir metinde tüketilecek enerji 1994'de 493, 95'de bunun 523, 1996'da 555 kilovat yıl olacağının altını saatta izmiştik.

Yani giderek büyük bir artış gözükeceği belliydi verilere göre, elde edilen donelere göre. Dolayısıyla böyle bir santral- in devreye sokulmasıyla elektrik enerjimiz bitmiş veya prob- lemimiz çözülmüş olmayacaktı. Trafo merkezlerinin, yüksek gerilim hatlarının ve diğerlerinin yapımı, geliştirilmesi ve bu doğrultuda bunların modernize edilmesi gerekmektedir. İşte elektrikle ilgili vermek istediğim bilgi ana hatlarıyla budur ve önümüzdeki günlerde bu elektrik probleminin aşıl- masıyla toplumsal olarak belli bir noktaya geleceğimizi ve gerçekten Kıbrıs Türk Toplumunun yapmakta, üretmekte ve geliştirmekte yetenekli bir toplum olduğunu önce kendimize sonra da başkalarına kanıtlanma noktasında olduğumuzu göstereceğimize inanıyorum. Çünkü bu elektrik kesintilerinin bizde yarattığı en önemli unsur, kendimize olan öz güvenin sarsılmasıdır. Bir şey beceremiyoruz, bir şey yapamıyoruz gibi bir anlayışın geliştirilmesidir. Bunu tersine çevirmek, Kıbrıs Türk Toplu- munun yapan, üreten, beceren ve zorluklar doğrultusunda bir çıkış yolu bulan bir toplum olduğunu elbirliğiyle hep beraber yaratacağımıza inanıyorum.

Şimdi, Bakanlığımızla ilgili bu konuşmayı yaptıktan sonra özellikle bir noktanın altını çizerek konuşmamı bitir- mek istiyorum. Bu takdim konuşmasını. Göreve başladığım dönemde bir gerçeğin altını çizmiştim. Tarım yok oldu, tarım bitti diyen bir yaklaşıma yeni, çiçeği burnunda bir Tarım Bakanı olarak yanlıştır, geçmiş dönemde tarımda iyi şeyler de olmuştur, bana göre yanlış de olmuştur, yetersiz de olmuş- tur demiştim. Buna yürekten inanıyorum çünkü toplumun var- lığı ancak geçmişteki birikimle geleceği görebilir, dolayısı- yle bugün de duyduğum bir kısım noktalar vardır. Tarım

öldü. 9 ayda bir tarım ölmez. Bir takım iyi ve geliştirici işlerle dünün olumluluklarına yeni olumluluklar ilâve olmuştur, eksiklerimiz yok mudur? Yanlışlarımız yok mudur? Elbette vardır. Bunları tartışacağız ama birtakım şeyler de yaptık bunu dünün iyilerinin üstüne ilâve etti, gelecekteki toplumun bireyleri bunu bulsunlar diye. İşte bunu bu çerçevede bağlarken özellikle Körfez Krizinden sonra ondan da daha büyük 5 Nisan kararlarının yarattığı enflasyonist ortamın tarım sektörüne yarattığı bu büyük zorluğu da bilerek önümüzdeki dönemde bu konudaki faaliyetleri sizlerin görüşleri, önerileri, eleştirileri ve hatta zevkle sürdüreceğimiz polemik tartışmaları ile geliştireceğimiz inancındayım. Dinlediğiniz için saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Bakan.

Sayın milletvekilleri; yemek arası veriyorum. Toplantımız saat 14.30'da açılacaktır. Kaldığımız yerden devam etmek üzere. Teşekkür ederim.

Kapanış saati: 12.55

İKİNCİ OTURUM
Açılış Saati: 14.32

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin III'üncü Dönem, 2'nci Yasama Yılı'nın, 23'üncü Birleşiminin ikinci oturumunu açıyorum. Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır. Buyurun efendim.

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KÂTİP- Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri; toplantı yeter sayısı mevcuttur. Gündemimize kaldığımız yerden devam ediyoruz. Söz sırası Sayın İrsen Küçük'te. Buyurun Sayın İrsen Küçük.

İRSEN KÜÇÜK (Lefkoşa)- Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; sabahleyin görüşmeye başladığımız Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığının bakanı sayın milletvekili arkadaşım uzun bir zamandan belli sağlık nedeniyle yurt dışındaydı. Aramıza avdet etmişlerdir. Gerçekten memnun olduk.

SAĞLIK BAKANI ERGİN ABDULLAH (Yerinden)- Yolcu ettik kendisini.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Kendilerine bu kürsüden acil şifalar diliyorum. Bilinecektir ki biz ...

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Sayın bakan yine rahatsızdır. Mecburen, onun için istirahattedir. Onu da arada nezaketsizlik değildir bulunmamasında.

ERGİN ABDULLAH (Yerinden)(Devamla)- İkimiz vekâlet ederiz.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Güzel, daha iyi, daha memnun oldum. Gerçekten Sayın Bakanın rahatsız olduğu günlerde, bilmediğim zamanlarda iki kez gündem dışı konuşma talebim olmuştu. Bir defasında, Kıbrıs'ta hastahanedeydiler. Bir ikinci konuşma talebimde de yurt dışındaydılar. Her ikisini de iptal ettim, Sayın Meclis Başkanlığımızdan iptalini rica etmiştim sırf kendilerine saygımızdan dolayıdır. Ama, uzun sürünce olaylar, birkaç kez gündem dışı konuşma yapmış olduk. Tabii Sayın Bakanın avdetine ayrıca bir diğer konuda da memnun oldum. Ama şimdi anladığıma göre yine Özkan Murat Bey kardeşim vekâlet ediyormuş. Halbuki ben sevinmiştim.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI ÖZKAN MURAT (Yerinden)- Saçlarım yine dökülecek.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Gerçekten. Çünkü, bu kürsüden ne söylüyorsak sayın arkadaşım hep yok deyip duruyor bugüne kadar. Dolayısıyla inşallah bugün söyleyeceklerimize de hep yoklarla yanıt almış olmayız.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla)- Yoklar geçti artık.

ERGİN ABDULLAH (Yerinden)(Devamla)- Eski tarım bakanlıkları da bu kadar stresli miydi İrsen Bey?

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Tabii. Muhterem arkadaşlar; evet, sayın bakanın uzun konuşmasını sabahleyin izledim. Gerçekten Tarım Bakanlığı, gerek kadro itibarıyla bu ülkedeki bakanlıklar içerisinde en deneyimli bakanlığa sahiptir.

Ve hakikaten izliyorum, diğer Bakan arkadaşlar alınmasın ama başından beri karşı çıktığımız ve sık sık Sayın Başbakanın da bu kürsüden eleştirdiği bir olay bu Bakanlıkta kısmen yaşanmıştır. O da nedir? Üst bürokratların büyük bir oranda bir kıyıma uğratılmasıydı. Bunu biz bir çok kez bu kürsüden dile getirdik ve ileriki dönemlerde de ülkeye zarar getireceğini savunduk ama Tarım Bakanlığında Sayın Bakan bu denli bir kıyıma gitmemiştir onu peşinen söyleyim, gitmemiştir. Belki bazı değişiklikler yapmıştır o da hakkıdır ama bu kadroyu ellememiştir, hakikaten yılların getirdiği deneyimle bu Tarım Bakanlığı kadrosunu ellememiştir, bir uyum içerisinde çalışmışlardır, o yönüyle de kendilerine teşekkür etmek isterim.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Özkan Murat pişmanlık duyuyor o işten.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Acaba? Fakat 1-2 yerde yine Sayın Bakana herhalde şey yapacağız, konuşacağız.

Muhterem arkadaşlar; Sayın Bakanın sabahleyin konuşmasından alabildiğim notlar içerisinde bilhassa bazı örnekleri verirken Sayın Bakan, baz olarak aldığı yıllar dikkatimi çekti. Bir örnek vermek gerekirse, diyorlar ki 1992 yılında 14.317 baş olan sığır sayımız %9.49 artarak 15.676 baş olmuştur. Yine 1992 yılında 179.202 baş olan koyun sayımız %7.4 artışla 203.428 başa çıkmış. 52.122 baş olan keçi sayımız %5.76 artışla 55.329 başa çıkmıştır demişlerdir.

Muhterem arkadaşlar, burda bilmiyorum Sayın Bakan niye 1992'yi baz olarak almışlardır da 1993'ü başlangıç olarak almamışlardır. Yine bir başka örneğinde yine seçtikleri yıl entresandır 1977'yi almışlardır baz olarak. Ve diyorlar ki hayvancılığın milli ekonomideki yeri 1977 sabit fiyatlarıyla %15.9'dur.

Arkadaşlar şimdi özellikle dikkatimi çekti, sabahleyin Sayın Bakanın konuşmasında. Niye bu rakamlar seçilmiştir, 1992 baz alınmış hele hayvancılıkta 1977 sabit fiyatları baz alınmıştır. Özelliği nedir ya 92'nin ya 77'nin? Herhalde bizim gözümüzden kaçan veya bilmediğimiz bir hikmeti olsa gerek bu yılların. Benim bilebildiğim kadarıyla bir hükümet, bir kabine göreve geldiği tarihten son tarihe kadar olan dönemi kıyaslaması gerekmektedir bu kürsülerden ve bu bütçe çalışmalarında o gerekmektedir. Anlarım bugünkü Cumhuriyetçi Türk Partisi Demokrat Parti koalisyonu 20 yıldan beri iktidar olmuş bir parti, bir koalisyon ortaklığı olmuş olsaydı tabii geçmiş yıllarında herhangi bir yılı baz almaları mümkündür. Ama öyle değil. Bari 1993 başında göreve gelmiş Koalisyon ve sayın Bakan bu değerlendirmeleri yaparken 1992'leri hele hele 1977'leri baz olarak almasını yorumlayamadım, buna bir anlam veremedim. Yani Sayın Bakanın sabahleyin konuşmasında 1994 yılında diyorlar uygulanan çeşitli projelerle tarımsal üretimin gerçekleştirilmesi ve artırılması için çalışmalar sürdürülmüş ve somut neticeler elde edilmiştir. Güzel bazı çalışmalar muhakkak sürdürülmüştür bir yıl içerisinde ama somut neticeler nedir? Somut neticeler nedir arkadaşlar? Bu somut neticeleri ben Sayın Bakanın konuşması içerisinde göremedim. Dilerdim ki en azından tümünü saymasa bile birkaç tane somut neticelerden bize bahsetmiş olsun. Ama yine kendi faaliyet raporu içerisinde bazı rakamları da dikkate almadan geçmek mümkün değildir. Kasıtları oysa bir yıllık Koalisyon Hükümetinin boyutları ortaya çıkmaktadır. Nedir bunlar? Konuşmaların bir yerinde yanılmazsam su başlığı altındaki bölümünde bilmem hangi köyde 130 ayak kuyu kazıldığında bir diğer köyde de 300 ayak sondaj kuyusu kazıldığından bahsettiler.

Şimdi muhterem arkadaşlar; buysa somut neticeler, bunu herhangi bir çiftçi de yapar. Ben 1968'de yeni çiftçiyken 72 yılında Türk köylerine sondaj makinelerinin girmesi yasak olduğu dönemde bir ayda 500 ayak kuyu kazdım iki tane ve birinde altı inç su buldum. Şahıs olarak.

Yani Şimdi koca devlet hizmetinden bahsediyoruz. Demokrat Parti-Cumhuriyetçi Türk Partisi koalisyonunun bir yıllık icraatlarından bahsediyoruz ve somut etkenlerden bahsederken cılız, cılız örnekleri görüyoruz. Nedir bunlar? İşte bir yerde 130 ayak kuyu kazılmış, bir yerde 300 ayak kuyu kazılmış.

Muhterem arkadaşlar; böyle bir örneğin verilmesi gerekseydi bu kürsüden bu örnekler çok çoğaltılması lâzımdı. Çok elle tutulur somut önerilerin de yapılması gerekirdi ki ben konuşmamın sonunda beklentilerimin ne olduğunu sizlere ayrıca arz etmek isterim. Sadece bu kürsüden gerek Sayın Bakanın konuşmasını eleştirmek veyahut da bütçeyi eleştirmekle kalmayacağım. Neler beklediğimizi de gerek muhalefet milletvekilleri olarak, gerekse Kıbrıs Türk halkı olarak bu bakanlığımızdan neler beklediğimizi de söyleyeceğiz.

Muhterem arkadaşlar; yine Sayın Bakanın konuşmaları içerisinde çok büyük bir tezat daha yakaladım. Sabahleyin yaptığı konuşmalar içerisinde. Ne diyor Sayın Bakan? Diyor ki 1995 yılı programında bitkisel üretimin %8.4, hayvancılık üretiminin %10.4 oranında reel olarak olması hedef alınmıştır diyor sayın bakan ve devam ediyor arkadaşlar. Bu gayet normal. Tabii ki bir bakanlık bazı şeyleri hedef alacak. Bütçe yapıyor. Bir yıllık bütçede koyduğu projelerin, koyduğu ödeneklerine göre bir yıl içerisinde ülke tarımının nereye geleceğini yorumlaması lâzım. Doğru veya yanlış. Tabii yıl sonunda bu hedeflere varılıp varılmadığı görülecektir. Varılmışsa, hatta aşılmışsa teprik edilecektir yönetim, o hükümet, o bakanlık. Varılmamışsa da bunların izahı gelip bu kürsüden yapılacaktır. Bu gayet normal arkadaşlar. Bu rakamları koyması doğal. Tabii bunun bir yıl sonra eleştireceğiz. Ancak ne var ki devam ediyor sayın bakan ve diyor ki, 1995 yılı

hayvan sayımlarında sığircılıkta %3.5, koyun sayısında %1.2, keçi sayısında %8.4 artış hedeflenmiştir. Süt üretiminde de %6.3 artış hedeflenmiştir demektir. Şimdi bugünkü rakamları ben, bir tarımcı olarak, bu işin içinden gelen bir kişi olarak ve uzun yıllar bu bakanlığı yönetmiş bir kişi olarak yorumladığımda, bir bağ kuramadım. Neden bir bağ kuramadım arkadaşlar? Bir tarafta gelirden bahsediliyor tabii. Bir taraftan sayıdan bahsediliyor. Ama, şimdi, hedef acaba diyorum, şimdi kendi kendimize düşünüyorum. Acaba hedef, çünkü sade hayvan sayısının popülasyonunun artırılmasıyla Sayın Bakanın hedeflediği 1995 büyümesinin gerçekleşmesi mümkün değildir. Bu rakamlara ulaşabilmesi için popülasyonun daha da fazla artırılması gerekirdi. Ama bu rakamlara sade popülasyonla ulaşması mümkün değildir. Acaba diyorum, Sayın Bakan, bazı çalışmalarını mı düşünmektedirler. Meselâ nedir bu çalışmalar? Hayvancılıkta veya tarımda hayvan başına veya birim alandan birim artışını mı hesaplamaktadırlar? Bu da mümkün. Bu da bir yöntemdir ve doğrudur böyle bir çalışma içerisine girilmesi de. Ama, bunun emarelerini önümüzdeki 1995 Bütçesinde görmemiz gerekmektedir muhterem milletvekilleri. Nedir bunlar? Bunları başlık halinde sizlere sunmak isterim. Ben bütçede bunlara rastlayamadım. Siz rastlamışsanız lütfen bizi uyarınız. Meselâ, bu rakamı, hedeflenen büyüme, popülasyonun artımıyla ulaşamayacağına göre, verim artışına gitmesi lâzımdır ülkenin. Meselâ hayvan başına süt miktarının artırılması gerekir. Et oranının yükseltilmesi gerekir. Örneğin narenciyede ağaç başına verimin artırılması gerekir. Bunun gibi çalışmalara girmesi lâzımdır. Bunların da yapılabilmesi için neler yapılması lâzım? Evvelâ bir ıslah çalışması uygulanması lâzım memlekette. Var mıdır? 1995 Bütçesi içerisinde Tarım Bakanlığımızın herhangi bir ıslah çalışması var mıdır? Ben bunun göremedim arkadaşlar. Yani ne olması lâzımdır? Acaba bu ıslah çalışmaları içerisinde özellikle hayvancılıkta bir seleksiyona mı gidiyor ülke? Bakanlığın böyle bir çalışması var mıdır veya bir damızlık üretim mekanizması kuruluyor mu? Damızlıkçı çiftçiler tespit edildi mi bu ülkede ve bunlara dönük olarak çalışmalar yapılacak mı? Bunların 1995 Bütçesinde hiçbiri yok. Ben bunların hiçbirine rastlamadım. Peki, sorarlar hükümete.

Bu öngördüğünüz büyümeyi arkadaşlar nasıl gerçekleştireceksiniz? Hayvan sayısındaki, popülasyondaki artışı bize veriyorsunuz. O artışla bu üretime ulaşması mümkün olmadığı için, en azından ıslah çalışması, seleksiyon çalışmaları veya bu rakamlara ulaşabilmek için yüksek verimli spermlerin kullanıldığı suni tohumlama çalışmalarına mı gideceksiniz? Bunlar da yok. Bir bakıyoruz, 1994 yılı içerisinde bir yılda 430 inekte suni tohumlama çalışması yapılmıştır ülkede. Yine kendi faaliyet raporlarında vardır ve sorarım arkadaşlar. Bu düzeyde verim artışı sağlayabilmek için acaba yüksek verimli hayvanların, boğaların spermlerini ithal yoluna gidiyoruz. Benim bilebildiğim kadar Bakanlığın elindeki, uzun zaman saklanabilmesi için spermin yaşatılabilmesi için azot ünitesi dahi faal değildir. Siz o üniteyi faaliyete koymadıktan sonra, uzun ömürlü, uzun dönemli suni tohumlama çalışmalarına girmeniz de mümkün değildir.

Muhterem arkadaşlar; bu azot ünitesinde yer açılmışken, bir cümleyi ilâve etmek isterim. Yine Demokrat Parti-Cumhuriyetçi Türk Partisi Koalisyon ortaklığının Hükümet Programında atıl sanayi tesislerinin faaliyete geçirileceği, tarım bölümünde de bunlar vardır. İşte azot tesisi, onlardan bir tanesidir. Bir yıl içerisinde faaliyete geçirilebildi mi ki geçmişte biz bunu Hollanda'dan getirttiğimiz uzmanlar vasıtasıyla devreye koyduk. Hatta Güney Kıbrıs'a, zaman zaman azot yardımı yaptığımızı biliyorum suni tohumlama amaçları için. Güney Kıbrıs'a, bugün bize elektrik vermeyen Güney Kıbrıs'a, biz azot yardımı yaptığımızı Birleşmiş Milletler aracılığı ile, o dönemleri hatırlıyorum. Bir yıldır Bakanlık bu tesisi devreye koydu mu veya 1995 içerisinde bu tesisin devreye girmesi için herhangi bir faaliyeti var mıdır? Bunu da ben bütçede göremedim. Dolayısıyla suni tohumlama çalışmalarına da bel bağlamak mümkün değildir. Verim artışına bir diğer olay da hayvancılığın, hayvanların çevre şartlarını düzeltmek ile gidilebilir. Bir genetik yönü var bu işin, bir de çevreye ilişkin olan kısmı vardır kısacası. Az önce bahsettiğim şeyler, genetik bölümüne giren kısımlar, şartı ile, çevre konusunda da çevrenin iyileştirilmesi ile, mandıraların iyileştirilmesi ile, ağılların iyileştirilmesi ile, yemin daha kalite ile ve daha konsantre yem verilmesi ile

de verim artışı sağlanabilir. Bu da mümkündür. Ama bir bakıyoruz Tarım Bakanlığımıza, 1994 yılı içerisinde bu konuda yaptığı faaliyet 1140 tane yanlış kalmadı ise hatırımda, lâmarınayı ulaştırabilmiş ülke hayvancısına. Efendim?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VE TARIM, DOĞAL KAYNAKLAR VE ENERJİ BAKAN VEKİLİ ÖZKAN MURAT (Yerinden) - İyi ki bulduk.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Kaça tane mandıra, kaç tane hayvancının çevre şartları düzeltilecek, ağılları düzeltilecek bu imkânlarla? Veya bir bakıyorsunuz, bugün ülkede bir verim düşüklüğünden bahsedilse, özellikle küçük baş hayvanlarda yemleme faktörlerinden çevre şartlarından da payı yüksektir bu olayın. Neden? Çünkü tek yanlı yemleme vardır. Nedir bu? Arpadır. Bakanlığın bir olumlu girişimini teslim etmek isterim burada. Özellikle hayvan arpa fiyatı ile hayvancılara intikal ettirilen fiyatlar arasındaki fark yaratılmıştır. Bunu geçmişte bu politikada, biz de, biz başlattık ve sürdürdüğümüz bir politikadır. Ama bunu yaparken de hazır yem dengesini bozmamak lâzım arkadaşlar. O dengeyi korumak lâzım. İşte biz bu yıl, 1994 bütçesinde bu dengenin korunduğunu göremedik. Göremediğimiz için de çobanlara sorarım, ikizli, ikiz doğum, üçüz doğum çok azalmıştır, sürülerde. Genellikle tek doğum veyahut yavru düşüklüğü devam etmektedir. Bu ne demektir arkadaşlar? 1995 yılında üretilecek olan etin azalması, canlı hayvan sayısının azalmasını beraberinde getirecektir.

Çünkü tek yönlü beslenme bunu getirmektedir. Geçmiş yıllarda bu ülkenin özellikle koyun yetiştiriciliğinde ikizli adeta normal bir duruma gelmişti. Biz , sığırlarda %80'in üzerinde ikizli gayet normal olmuştu. Hatta birçok sürülerde üçüzlü, dördüz doğuran köylerimize rastlamaktaydı. İşte bu gibi hizmetlerin iyileştirilmesi dengeli beslenme yolu ile, üreticinin dengeli yem yedirmeye alıştırılması ile sağlanmıştı. Şimdi ne yapılıyor? 1995 yılı içerisine bir bakıyoruz. Bu gerisin geri gelmiş ve tek yavru verimine dönmüştür çobanların önündeki sürüler. Bunun sonucunda da bu ülkede et üretiminde gerileme ve canlı canlı hayvan sayısında da gerilemeyi de beraberinde getireceğini söylemek gerekmektedir.

Muhterem arkadaşlar; hep hayvancılıktan örnekler verdik. Narinciyeyi de örnek vermek mümkün. Mesela narenciyede verim artışını sağlayabilmek için örneğin çiftciye zirai mücadelede bir yardım yapılabilir mi? Kimyevi gübre fiyatlarında devlet acaba gerekli katkıyı yapabildi mi? Hatta hatta 1993 yılında UBP hükümetleri tarafından başlatılan ve bir miktar üretilen narenciyede virüssüz fidan üretimi yaygınlaştırıldı mı? Yoksa bize ulaşan rakamlarda 1993 yılı içerisinde...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI ÖZKAN MURAT (Yerinden)-
8 aylık ödemelerden de bahsediniz.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Efendim?

ÖZKAN MURAT (Devamla) - 8 aylık ödemelerden bahset.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Nasıl birşey o?

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Üreticiye 8 ayda ödediniz.

İRSAN KÜÇÜK (Devamla) - E, geleceğiz ödemelere de acele etmezseniz Sayın Bakan. Başından tuttuk Sayın Bakan geleceğiz, daha vaktimiz çok. Saat 03.00 olmadı. Hiç acele etmeyin de akşamı bulacağız burda. Onun için hiç üzülmeyin.

SESLER - Akşam olmasın.

İRSAN KÜÇÜK (Devamla) - Yok, yok akşamı bulacağız Sayın Bakan. Onlara da geleceğiz yani hatırımızda var.

İBRAHİM KORALI (Lefkoşa) (Yerinden) - TKP ikitdarında düzelecek. Karşılıklı üzülmeiniz lütfen.

İRSAN KÜÇÜK (Devamla) - Evet Sayın Koreli, teşekkür ederiz.

Virüssüz fidan üretimi 1993 yılında literatür baktığımız 2500, 3000 tane fidan üretilmiş. 1994'de bundan da vazgeçmiş. Niye vazgeçildi? İnanılmamış mı bu işe? Bu işten niye vazgeçildi? Yoksa ileriye dönük faydası düşünülmedi mi? Yoksa narenciye... ileride narenciye üretimimizde artış gelir de acaba pazarlayamazmısının diye şimdiden tedbir almaya başladı. Bunları da düşünmeye başladık muhterem arkadaşlar; bunlar da narenciye için alınması gereken tedbirlerden bir tanesi idi.. Şimdi bütün bu saydıklarımızın hiçbiri olmayacak. Hayvan sayısındaki artışlar da hedeflerin çok altında olacak ve bu memlekette 1995 yılında bitkisel üretimde %8.4. Hayvancılık üretiminde %10.4 artış beklenecek. Bunların bu bütçe ile mümkün olmayacağını ben şimdiden bu kürsüden sizlere duyurmak isterim sayın milletvekilleri.

Muhterem arkadaşlar; yine bir örnek daha vermek isterim. Az önce bahsettiğim gibi birim alandan veyahutta hayvan başına alınacak olan verimin yüksekliğinden bahsederken kıyaslama yapmanız için vaktinizi da fazla almak istemem. Bir örnek vermek isterim tavukculuktan.

Muhterem arkadaşlar; dünyada tavukculuktan iki kilogram konsantre yemden bir kilogram canlı ağırlık kazanılmaktadır. Maliyetler de buna göre hesap edilmektedir. Ama bizim ülkemizde bu 5 kilogram yemden 2 kilogram canlı alınır. Yani iki buçuk kilogram yemden 2 okka. Yani yarım kilo fazla yem vermek lazım. E, hani sizin birim sahadan yüksek verimi öngörüyorsunuz. Toplam polilasyondan ziyade diyor Sayın Bakan, bir yerde

Bakan,tespit ettim diyor. Toplam popülasyondan ziyade birim hayvandan alınacak verimin artırılmasını hedeflendiği iddiası yapılmıştır konuşmalarında. Az önce Sayın Bakanın konuşmalarında vardı bu. E, bu çalışma yapılmışsa bir yıl içerisinde. Niye bu hedeflere ulaşılmıyor da biz daha pahalıya üretiyoruz. Ve yanibaşımızda Anavatanımızda 70, 80 bin lira olan tavuğu biz 180 bin 200 bin liraya yiyoruz.

Yıllarca beyaz etin, tavuk etinin fakir fukaramız, dar gelir-
limizin evine götüreceği hayvansal protein olarak görmekteydik,
böyle kabul etmekteydik ve genellikle kırmızı et ve beyaz et
fiyatları arasında bir denge vardı. Bu da üçte bir gibi bir
dengeydi.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla) - Nasıldı o denge? Üçte
bir miydi, yarı yarıya mıydı?

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Üçte bir gibi bir dengeydi. Şimdi
bir bakıyoruz %50'yi de geçti arkadaşlar. %50'yi de geçmiştir
bu kuzu etinde getirdiğiniz pahalılığa rağmen, %50'yi de
geçmiştir.

SAĞLIK BAKANI ERGİN ABDULLAH (Yerinden) - Sizce nedir
sebebi İrsen Bey?

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla) - Getirelim kuzu dışardan?

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Şimdi o politikanızı da eleştire-
ceğiz Sayın bakanlar, onu da eleştireceğiz.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla) - Bilmem, çobanlar kova-
lar bizi sonra.

ERGİN ABDULLAH (Yerinden)(Devamla) - Yok, hayır yani
bu tespiti yaptığınıza göre, herhalde teşhis de yaptınız.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - E, siz karar aldınız dışardan.
Kuzu gelsin dediniz. Sayın Maliye Bakanına demeç verdirdiniz.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla) - O yılbaşı içindir,
o geçicidir.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Bir de diyorsun çobanlar bizi
kovalar. Şimdi hangisine inanalım Sayın Bakan?

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla) - Yılbaşı içindir o.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Siz buradan, Meclisten çobanlara başka mesaj vermeye çalışıyorsunuz, diğer taraftan da kuzunun ithaline izin veriyorsunuz. Bu tezat değil midir?

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla) - Siz ne yapardınız merak ederiz.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Bu tezat değil midir? Biz özellikle geçen gün Başbakanın Bütçesinde Sayın Başbakan Hakkı Atun'un bize yönelik yaptığı yorumları az sonra değerlendireceğim de bu konulara da bol bol değineceğim Sayın Bakan ve gerekli notları da alabilirsiniz o zaman. Yani onları da unutmuş değilim. Çünkü Sayın Başbakanın bahsi bölümünde bu konulara da uzun uzun değineceğim.

Muhterem arkadaşlar; yine Sayın Bakanın sabahleyin yaptığı konuşmada, bir konudaki hassasiyetine hakikaten duygulanmamak elden gelmiyor. Ama orada gösterdiği hassasiyetle uygulamalar arasındaki farkı da bu kürsüden dile getirmek isterim. Ne diyor Sayın Bakan? Diyor ki; bu ülkede uygulanan garantina, sıkı garantina uygulamasından dolayı ülke hayvancılığında şap hastalığı, sığır vebası, newkastıl ve kuduz gibi vakalar yoktur diyor. Çok güzel. Hakikaten kutlamak lâzım memleketimizdeki çalışanlarımızı, yıllarca bu konuda hassasiyetle çalışan veterinerlerimizi, Tarım Bakanlığımız mensuplarını kutlamak gerekir. Böyle bir olaya, hatta Sağlık Bakanlığı mensuplarımızı böyle bir olaya izin vermemişler. Ama 1994 yılı içerisinde hayvancılık için gösterilen bu titizliğe sebze konusunda gösterildiğini görmek mümkün değildir arkadaşlar. Mümkün değildir. Bir örnek vermek gerekirse...

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa)(Yerinden) - Sağlık Bakanlığı istatistiklerinde 19 tane kuduz vakası var.

SAĞLIK BAKANI ERGİN ABDULLAH (Yerinden) - Ekinekoktur o.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Şimdi Sayın Sağlık Bakanının kanserojen konusuna değinmeyeceğim. Rahat olsun Sayın Sağlık Bakanı. Kanserojen madde konusuna değinmeyeceğim efendim. Başka bir örnek vereceğim, onun için rahat olabilirsiniz.

ERGIN ABDULLAH (Yerinden)(Devamla) - Yok efendim, hayır.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla) - Domateslerde?

ERGIN ABDULLAH (Yerinden)(Devamla) - Onun için kaldık, tartışalım diye.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Muhterem arkadaşlar; bir taraftan garantina konusunda en azından faaliyet raporu içerisine aldıysanız bu kısmı, garantinayı ülkede geniş olarak görmek lâzımdır. Sadece hayvancılık için değil. Bitkisel üretim için de bunu uygulamak gerekmektedir. Biz ne yapıyoruz? Az sonra yeniden üzerinde duracağım bir patates ithalatı konusunda ne yapıyoruz? 1930'larda bu ülkede önü alınan bir patates zararlısını da ülkeye getiriyoruz. Bunun da ismi kolerado böceğidir arkadaşlar. Türkiye'den ithal edilen patatesle birlikte bu olay memlekete intikal etmiştir. İşte bu olayı bugünkü hükümetimiz, Tarım Bakanlığımız önayak olmuş ve ülkede 60 küsur yıldan beri görülmeyen kolerado böceğinin ithalâtını sağlamışlardır. Niye aynı hassasiyet gösterilmemiştir arkadaşlar? Bu şapata, sığır vebasında, newkastılda, kuduzda olan hassasiyet burada gösterilmemiştir. Bir iddiayı da dile getirmek isterim. Bu konuda da bizi ilgili arkadaşlar gerçekten yanıtlasın, çünkü önemli bir konudur.

Ve en azından benim önem verdiğim bir konudur muhterem arkadaşlar. Türkiye'den gelen patates Mağusa Limanında teftişte ülkeye girmeyecek efsafta olduğu ordaki sorumlu teknik arkadaş tarafından tespit edilmiştir. İddiadır bu. Bu iddiayı aktarmak isterim. Ve bunun yanıtını bekliyoruz muhterem arkadaşlar. Çünkü özellikle hemem hemen benden önce ve benimle birlikte bütün tarım bakanlarının hassasiyetle üzerinde durduğumuz bir olaydır Mağusa Limanı teftiş olayı. En azından 8 senelik bakanlık dönemimde hiçbir müdahale ile karşı karşıya olmadığım bir olaydır. Çünkü o kapının ne kadar önemli olduğunu idrak eden bir kişiyim. Ve orda tam bağımsız, tam yetkili görev yapan arkadaşları omakama getirttim ve o görevlerini yaptirttik ve bugün yine ordaki sorumlu bizim dönemimizden gelen Hüseyin Arslan isimli bir arkadaşımızdı. Çok ciddi bir arkadaşımızdı. Gerçekten ülke tarımına bu yönleri ile büyük faydası olmuş ve iyi çalқан bir arkadaşımızdı. Bu olaya müdahale eden bu arkadaşımız Orda görev çektirilerek bu patateslerin yurt içine girilmesi sağlanmıştı iddiaları vardır.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Bu büyük iddia, araştıracağız.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Bu büyük iddiadır arkadaşlar, bunun lütfen araştırılmasını istiyorum.

SAĞLIK BAKANI ERGİN A. İLKTAÇ (Yerinden) - Kimdir getiren?

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Çünkü hakikaten önemli bir konudur. Bu patatesin ülkeye sokulması için yine aynı kadroda çalışan bir başka arkadaş o saatler içerisinde göreve getirilerek ve ülkeye sokulmuştur iddiaları vardır. Lütfen ilgili arkadaşlar bu olayı incelesinler biz de bilmiş olalım. Vatandaş da bilmiş olsun. Çünkü zaten gelen patatesler hastalıklı.

Onun üzerinde durmaya hiç gerek yok. Zaten gelen patateslerin büyük bir kısmı dökülmüştür ovalara. Daha önce bu Meclis Kürsüsünden gündem dışı konuşmamızda da bu olayları getirdik. Gerek Gönyeli Ovasına, gerek bilmem ne ovasına bu patateslerin en az 4'te biri dökülmüştür. Ama bu... bırakınız alımı. Türkiye'den patates alınırken gerekli titizlik gösterilmediğine, fiyat konusundaki konu bir yana. Ama bu olay hakikaten Mağusa Limanında yaşanmışsa bunun üzerinde ciddi ciddi durulması lazımdır arkadaşlar.

Muhterem arkadaşlar; o kapı orda gevşerse bu memlekette az önce öğündüğünüz ne şarp konusu ne sığır vebası ne kuduzun new-kastılın önüne geçmek mümkün değil. Bütün bu hastalıklar ve daha bilmediğimiz, ismini bu arada sayamadığımız birçok hastalığın da ülkemize girmesinin önüne geçmek mümkün değildir. Onun için lütfen bu gibi noktalara müdahale edilmesin ve ordaki görevli arkadaşlar yasaların kendilerine verdiği güç nisbetinde bu memleketin tarımını, hayvancılığını korumuş olsunlar.

ERGİN A. İLKTAÇ -(Yerinden) (Devamla) - Kim müdahale etti efendim?

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Benden iletmesi. Araştırması da hükümet mensuplarına düşmektedir Sayın Bakan. Biz de bu konuda bilgi sahibi olursak memnun olacağız.

Muhterem arkadaşlar; yine Sayın Bakanın konuşmaları içerisinde konu çok önemli bir yere daha gelip takıldı. Devlet Üretme Çiftlikleri. Az önce bahsettiğimiz tavuk etindeki denk üretimdeki dengesizlik, civciv konularındaki yetersizlik, vatandaşın biri birine düşmesi. Yüzlerce kişinin civciv alacağım diye Devlet dairelerinin kapısına üşüşmeleri

birkaç kez gündem dışı konuşmalarım içerisinde bunları getirmiştım. Ve birkaç da önerim olmuştu. Ne demiştım? Koalisyon ortakları daha sevk ve idareyi öğrenmeden ta yüksek kademelere getirilen görevlilerin veremedikleri hizmetten dolayı devlet büyük ölçüde zarar görmüştür dedik. Hükümetin mensupları ikide birde Türk Parasını gerekçe göstererek enflasyonu ona endekslemeye çalışmalarınının kafi olmadığını bu kürsüden birkaç kez vurguladım. Ve dedik ki hakikaten hükümetin iddiası gibi olsaydı ülkede. Bugün Türkiye'mizde %130'larda seyreden hayat pahalılığı kadar ülkemizde hayat pahalılığı olurdu.

Ama olay böyle değil. Olay bizde %200'leri aşmıştır. Hatta mut-
fakta 300'lere varan rakamlar verilmektedir. İşte bu olayda
diyoruz ki büyük bir kıyım yapılmıştır, bazı yerlerde memur
kıyımı yapılmıştır.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla) - Hani yapılmadıydı?

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Bazı yerlerde. Şöyle, ona bir
daha açıklık getireyim. Diğer bakanlıklarla kıyasladığımızda,
Tarım Bakanlığında daha az yapılmıştır dedim. Yapılmamıştır
demedim. Ama ülke genelinde büyük bir kıyım yapılmıştır. Her
defasında vurgularım burada. Hatta bu olayın iki yanı olduğunu
söylüyorum. Bir ikinci hatanız da diyoruz, bu kıyımı yaptınız,
60, 70, 80 tane üst bürokratı görevden aldınız, atlılarda sıra
bekleyen bürokratlar oralara gelecekken, ne yaptınız? Sokaktan
aldığınız veyahut da seçimlerde parti faaliyetleri yapan, hatta
pankart asan bazı yandaşlarınızı alıp bu üst görevlere getirdi-
ğiniz için, içindeki bürokrat da size hizmet vermiyor dedik.
Yani iki yanlı da kıydınız Ama bu olay, bu Tarım Bakanlığında
benim...

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla) - Yoksa UBP'den direktif
alırlar.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Benim gördüğüm kadarı ile en
azdır. Onu söylemek istedim. Yoksa yapılmadı demiyorum. Yapıl-
mıştır, burada da yapılmıştır.

Muhterem arkadaşlar; Devlet Üretim Çiftliklerinde bu
olay bugün yaşanmaktadır. Yine birkaç kez bu kürsüden bahsettik,
civciv üretiminden ve bugün civciv randımanının düşük oluşundan,
çıkışın düşük oluşundan, %75'lerde seyretmesi gerekirken,
%50-51'lere düştüğünden bahsettik. Uzun yıllar bu ülke Türkiye'ye
damızlık yumurta ihraç eden ülke iken, sizin döneminizde Türki-
ye'den damızlık ithal eden ülke durumuna getirildi dedik. Olay
budur ve dolayısıyla bugün civciv satım yerlerinde, merkezlerinde
dün 20 kişi varsaydı, bugün 200 kişiye çıkmıştır vatandaş. Çünkü
vatandaş eli mahkûmdur. Kırmızı eti evine götüremediği için,
beyaz eti de bakkaldan, marketten alamadığı için üretmek mec-
buriyetindedir yemek için. Dolayısıyla bu zahmete katlanmaktadır.

İşte Devlet Üretim Çiftliklerinde bu verim düşüklüğü vardır arkadaşlar. Yine şunu belirtmek isterim konu Devlet Üretim Çiftliklerinden açılmışken. Özellikle koalisyon hükümeti göreve geldiği günden itibaren bir enkazdan bahseder durur. Enkaz devraldığından bahseder. Hatta geçen gün Sayın Başbakan Hakkı Atun'un konuşması içerisinde belki başında yoktu ama eskiden olduğu kadar sık sık kullanmıyor bu tabiri, yine bir yerinde kullanmıştır. Enkazdan bahsetmiştir ve çeşitli kuruluşların hepsinin hemen hemen devralırken zararda olduğundan bahsetmişlerdir. Şimdi arkadaşlar; Devlet Üretim Çiftliklerimiz için 1993 yılı, mali yılı bilançosu çıkmıştır. Bu bilançodan bazı rakamlar sizlere vermek isterim.

Muhterem arkadaşlar; birkaç kez Sayın Bakanın demeçlerinde rastladım. 3, 3.5 milyar Devlet Üretim Çiftliklerinin zararlı olduğu demeçleri verilmiştir. Sayın Başbakanın devraldığı enkazlardan bir tanesinin de Devlet Üretim Çiftliği olduğunu birkaç kez bahsetmişlerdir. Ancak şunu belirtmek isterim ki arkadaşlar bu bilançoğu biz hazırlamadık. Bu bilançoğu yine size bağlı kuruluşlar hazırlamışlardır ve bu bilançoda sizlere bazı rakamları ve bugünkü durumu da arz etmek isterim muhterem arkadaşlar. 1/1/1993'de Devlet Üretim Çiftliklerinin varlığına baktığımızda sığırcılık 335 adet olarak verilmektedir, 1/1/1993'te. 31/12/1993'te bu rakam 363'e çıkmıştır. Yani yaklaşık 28 tane artış gözükmektedir. Koyunculukta arkadaşlar 4126 adet verilen 1993 yılbaşı rakamı, yıl sonunda 4362'ye ulaşmıştır. Bir yükselme vardır. Yine keçicilikte rakamlara baktığımızda, burada bir miktar düşüşü görmek mümkün. 564'ten, 530'a indirilmiştir keçi sayısı.

Yumurta tavuğuna baktığımızda 21343'den 23,520'ye ulaşmıştır. Muhterem arkadaşlar; bu rakamları alıp da bugüne döndüğümüzde ve bir kıyaslama getirdiğimizde şu rakamları görmek mümkündür. Koalisyon hükümeti göreve geldiğinden bugüne kadar geçen 11 aylık süre içerisinde sığır sayılarında %11'lik bir düşüş vardır arkadaşlar. Bugün Devlet Üretme Çiftliklerinin sığır varlığı 307 olarak verilmektedir. Yüzdeliğe döküldüğünde de %11'lik bir düşüş vardır. Koyun sayısına baktığımızda orda da %10'luk bir düşüş görmekteyiz. 4,362'den 4285'e inmiştir koyun sayısı. Keçi sayısına baktığımızda az da olsa orda da bir düşüş vardır. 530'dan 515'e inmiştir arkadaşlar. Orda da bir düşüş verilmektedir.

Muhterem arkadaşlar; Devlet Üretme Çiftlikleri dün enkazsa idi bu %10-11'lik düşüşlerle acaba bugün ne durumdadır? Ne duruma geldi? Onu sormadan geçmemiz mümkün değil. Ve muhterem arkadaşlar; bilançonun sonuna baktığımızda Bakanlığın çeşitli zamanlarda verdiği gibi 3 kusur milyar zararda görünen bu işletme 3 milyar 528 milyon zararda görünen bu işletme yıl sonu itibarı ile karlı olarak bilançosunu kapatmıştır.

Muhterem arkadaşlar; tabii sormak gerekir. Hakikaten dün enkazsaydı, bugün demek ki felaket olmuştur Devlet Üretme Çiftlikleri. Hiç ele alınmaması gereken bir kuruluş durumuna gelmiştir.

Muhterem arkadaşlar; su ilerine baktığımızda. Verilen örnekler içerisinde fazla elle tutulacak bir projeyi görmemiz mümkün değil. Az önce birkaç örnek verdim. Ya falan köyde 130 ayaklık bir kuyu kazılmış ya diğer köyde 300 ayaklık kuyu kazıldığından bahsedilmiş.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI ÖZKAN MURAT (Yerinden)
- Lefkoşa'ya su verdik Dikmen'den.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Dikmen'den. Evet, doğrudur. Onu unuttuk. Dikmen'den gelen suyu unuttuuk.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Tatlılaştırdık suyu biraz.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Tabii sağolun. Buna teşekkür etmek lazım Lefkoşa olarak.

Muhterem arkadaşlar; hep Sayın Bakanın konuşmalarından başladık konuşmaya diye aynı şekilde sürdürelim konuşmamızı ve diğer konulardaki görüşlerimizi bilahare sunmuş olalım. Toprak Ürünleri Kurumu konusunda Sayın bakanın söyledikleri vardır. Tabii arpa politikasını, genel politikayı az sonraki konuşmamın içerisinde vermek isterim. Onu Bakanlık politikası olarak çünkü üretim olarak görüyorum onu. Toprak Ürünleri tamamen pazarlamacı ve iç piyasada regilatör olması gereken bir kuruluş olarak görmekteyim. Yani iç piyasadaki çeşitli temel gıda maddelerinin satışlarında regülatör olması gereken bir kuruluş olarak gördüğüm için üretimi ayırmak isterim.

Muhterem arkadaşlar; Toprak Ürünleri Kurumu, Sayın Bakan satışları kendilerine göre bazı gerekçelerle burdan izah ettiler. O konularda haklı olabilirler ona bir diyeceğim yok. Hesap meselesidi. Oturur uzmanlar faiz vereceğine ambarda masrafını düşüneceğine daha ucuza satar devlet daha karlı ise kamu kuruluşu daha karlı ise onun kararını verir. Siyasi karar iktidarındır. Ona bir diyeceğim yok. Ama bir konuyu gözardı etmemesi lazımdır siyasi iktidarlar arkadaşlar. Nedir bu konu? Bu ülkeyi arpasız bırakmamaları lazımdır. Bu arpayı satarlarken acaba gününde yerine ihtiyacı karşılayabileceklerinin de hazırlığını yaptılar mı? Daha... çünkü önümüzde en az iki iki buçuk ay elden yedirmeye, kuru yeme ihtiyaç olan bir dönem vardır. Daha çok küçükbaş hayvanlarımızın meradan yeterince yararlanmasına en az iki buçuk ay vardır.

Sığırcılığımız en az 3 ay, 4 ay daha elden yedirilmek ihtiyacıdadır. Dolayısıyla bundan sonraki ihtiyaçlarımızı gününde getirebilecek tedbirleri de alabildiler mi? Bu konuda da şimdiden ilgili bakanlığı ve uzman arkadaşları uyarmak isterim.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla) - Ucuz arpa da yedirdik.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Muhterem arkadaşlar; az önce bahsettim ucuz arpa yedirdiniz evet, bir yönü ile teşekkür ederiz, ama bize göre dedik ki dengesiz yaptınız bu işi de. Yani bu işi de beceremediniz. Çünkü tek yönlü beslenmeye sevkettiniz çobanı. Dolayısıyla ne yaptınız dedik? Verimi düşürdünüz. İkiz, üçüz yavrulama bu yıl büyük ölçüde tek yavrulamaya dönüşmüştür. Çobanlardan aldığımız bilgilere göre tek yavrulamaya dönmüştür. Bunun da çevre şartlarına ve özellikle yemlemeye bağlıyoruz. Geçmişte biz yapmadık mı? Bizden başlayan bir politika idi. Arpa fiyatları her zaman alım fiyatının altında tutulurdu. Ama bir denge vardı. O denge bozulmazdı hazır yemle sade arpa arasında ve verimi aksi yönde etkilemesi de önlenirdi bu şekli ile.

Muhterem arkadaşlar; Toprak Ürünlerimiz tabii arpa satışları, arpa muhafazası yanında bir de patates politikasını uygulayan bir kuruluşumuzdur. Bir kaç kez bu kürsüden örnekler verdik ve verdiğimiz örnekleri Sayın bakan yine o zamanlar Tarım bakanı vekili idi, bizi hiç dinlemeden kalktı bizim söylediklerimizi burda tam tersi imiş gibi vermeye çalıştı.

Örneğin biz dedik ki ilkbaharla, sonbahar arasında bu ülkenin altı aylık dönem içerisinde patates ihtiyacı 2500 tondur dedik. Hayır efendim, değil. E, nedir? Ayda 400 tondur.

E, $4 \times 6 = 24$ 'tür dedik. Yani 100 ton fazla söyledik. Yuvarlaklaştırdık sayın Bakan kalkıp bu kürsüden bize bunu söylemiştir.

Dolayısıyla muhterem arkadaşlar; aynı konuya tekrar dönmek isterim. Gündem dışı bir konuşma yaptığım bir konudur ama önemli bir konu olduğu için yeniden bu konuya avdet etmek

- 3293 -

isterim. Çeşitli dönemlerde duyarız demeçleri ve deniyor ki işte ilkbahar ürünü patates 6500 ton üretilmiştir. Bunun 5600 küsur tonu satılmıştır ve elde 660 ton patates tutulmuştur. Bu da iç piyasadaki dengeyi sağlamak için. Düşünmeye başladım. Bu ülkede...

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla) - Döviz getirmek için, para kazanmak için.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Onun üzerinde, duracağım Sayın bakan. Ama şimdi döviz getirmek için satılabilir, o hesap meselesi. Ama siz kalkar ve dersiniz bir ülkede Toprak Ürünleri patateste tek alıcıdır ve bütün ürünü satın alır ve bir toplumun altı aylık dönemde ihtiyacı 6500 tondur ve biz 660 ton ambarlarımıza patates koyduk ve fiyat istikrarını ülkede sağlayacağız iddiası ile çıkarsanız orda hata yaparsınız arkadaşlar.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla) - Getirdik ve sattık ucuz.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Geleceğiz ona da Sayın Bakan. Ucuz mu sattınız, pahalı mı sattınız? Fiyat istikrarı sağlamak için 600 ton tutmuşlar. E, toplum ihtiyacı 2500. Üreticide bu ürün yok. Tüccarda yok. Başka ithalatçısı yok bunun. Zaten siz ne fiyat koyarsanız halk alacak. Fiyat istikrarı bu mudur? Fiyat istikrarı dersiniz bana toplumun altı aylık ihtiyacını ben ambarlarda tutuyorum, soğuk hava depolarında 2500 tonu tuttum. O zaman anlam veririm arkadaşlar. O zaman sizi kutlarım. O zaman fiyat istikrarından bahsedebilirsiniz. Burda ağzınızı silip oturmanız gerekmektedir.

Muhterem arkadaşlar; bu tedbiri aldıysanız, ama siz döviz getirecek düşüncesi ile almış olabilirsiniz, ama fiyat istikrarı getiriyoruz iddiasında bulunamazsınız Sayın Bakan.

Muhterem arkadaşlar; bu konuda da gerek demeçlerde, gerek bütçe çalışmalarında içerisinde bu konuya da anlam vermek mümkün değildir.

Tabii 661 ton patates içerde tutulursa, yaklaşık 2000 ton patates de bir yerden gelecek. O de nerden gelecek? Tabii Anavatandan gelecek. İşte Anavatandan gelen bu patates, hem orda alım yerinde titizlikle araştırılmamıştır, hem burada iddialara göre limanda teftiş ürünleri sorumlusu değiştirilerek ülkeye sokulmuştur. Bu iddialar büyük iddialardır.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Araştıracamız.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Araştırılması lâzım Sayın Bakan. İddiadır, bize teklif olarak geliyor bu iddialar.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Şimdi değil araştıracamız bunu.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Temenni ederiz ciddi olmasın, doğru olmasın ama ciddi ise çok önemli bir iddiadır.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Araştıracamız.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Lütfen araştırılsın çünkü devletin imkânları sizin elinizdedir, Bizim bunun araştırmasını yapmamız mümkün değildir, onu siz araştırıp bize bildireceksiniz .

Muhterem arkadaşlar; az önce yerinden Sayın Bakan 506,600 ton üretimin 5500'ünü satarken ülkeye para geleceğinden, döviz geleceğinden bahsetti. Bu gerekçe ile yaptıklarını söylediler. Yine sabahleyin Sayın Bakan bu konuda Yüce Meclise bilgi verirken patatesten bu pazarlamadan dolayı 28 milyar yanlış anlamadıysam rakamları tabii o konuşurken biz yazdık, herhangi bir evrak dağıtılmadı. 28 milyar kâr ettiğinden bahsetti. Güzel bir şey, 5500 ton patates sattı, 28 milyar, üreticiye ödedikten sonra bir kâr kâldı bize. Ödedik diyor bu 17 milyarını prim olarak dağıttık. Şimdi muhterem arkadaşlar bu konuda hatıra bu soru gelmektedir. Siz tekel olan bir üründür, patates bu an için ve bu yıl geçmiş hükümetin, Ulusal Birlik Partisi

Hükümetinin gününde tohumu memlekete ithal etmesi sureti ile, gününde üretim yapılmıştır ve zamanında bir pazarlama gerçekleşmiş, Kıbrıs'ta olduğu gibi Avrupa'da da bazı hastalıklardan dolayı dünyada patates rekoltesi düşük olduğu için fiyat yüksektir ve bu kâr sağlanmıştır büyük oranda. Şimdi muhterem arkadaşlar bu kâr sağlanacak diye acaba bu Kıbrıs 'daki Türk halkının 80,000 liraya patates yemeye mahkum etmeye Koalisyon ortaklarının hakkı var mıdır? Gerçi biz bu 80,000 lira dediğimizde Sayın Özkan kârdeşim bize ahkâm kesiyorsunuz dedi ama, benim cebimden çıkan parayı bilirim ben arkadaşlar. Belediye çarşısından bizzat ben satın aldım patatesi.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) , Biz de dedik ki 12,500'e satılır TÜK'da patates.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Bulamazdık TÜK'ünün patatesini çünkü zaten stoğumuz yoktu. TÜK'ün patatesini bulamazdık.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Herkesin gittiği bakkal değişiktir.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Girdiğimiz yerde de hastalıklı patates marketlerde, sepetlerde kalmıştır.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Şu anda da satılır.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Şimdi muhterem arkadaşlar şöyle bir şey hatırıma geldi. Amaç hakikatten Toprak Ürünlerinin bazı eksiklikleri tamamlamak iseydi ve 3-5 milyar zarar kapatmak iseydi zaten bu ürün tekeldir, yine içerde 2500 ton tutabilirdi sezon başında 15000 liraya, yahutta 12,000 lirayaysa patatesin perakente satışı fiyatı, oturur Toprak Ürünleri Kurumu 10,000 lira zam yapardı ve gerekçesini, de koyardı ortaya ve bu halk daha ucuz patates yerdi arkadaşlar. Ve bu 10,000 liradan dolayı, 20 milyar lira yine birikirdi. 28 milyardan

bahsetti Sayın Bakan, 12,000 lira yapardınız farkı 28,000 ulaşırdınız 2500 ton patates 10,000 lira zamla satsan işte size 20 milyar birikim çıkacak burada ve bu halka 20-2500 liranın üzerinde patates yemeyecektir. 30,000 liranın üzerinde tüketmeyecektik arkadaşlar. Yani hep hesaplıktan bahsedilir, plancılıktan bahsedildir. Arpa satılır dünya kadar hesap yapıldığından bahsedilir, e, patatesi satarken bu halka sunarken niye bu hesaplar yapılmıyor? Niye yapılmıyor, niye biz 80,000 liraya,, 50,000 liraya yediğimizi düşelim Sayın Bakan söyledi bize 80'e aldı, o başka mesele. 50,000 liraya yediğimizi düşünelim hakkımız var mı? 50,000 lira patates yedirmeye imkânı varken elimizde, ambarlamıyoruz 2500 tonunu, satıyor, arkasından 80,000 lira patates yediriyoruz.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Daha önce hiç satılmadı?

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - 28 milyar para kazandı diyorsunuz, yapın zamu, 10,000 zaten zam yapmaya engel yok, tutan yok elinizi. Alın akar yakıtı 27,000 liraya aldınız bir yılda çıkardınız 95'000 liraya, alın mazotu çıkardınız 40 kusur bin liraya . Zaten sizi tutumuyoruz ki, zam yapmaktan başka bir hüneriniz de yok 11 aydır. Buraya da 10,000 lira zam yapardınız biz de memnun olurduk arkadaşlar yine bu 20 milyarlar 30 milyarlar birikirdi. Ama siz ne diyorsunuz? Biz sattık, döviz getirdik memleketeye, üreticiye de prim verdik.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Prim verdik.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Ama halka da 80,000 lira patates yerdirdiniz. Bu da gerçek değil midir?

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - 10,000 lira torbası da var.

150 bine alırsınız beş tane çıkmaz içinden sağlam, hepsini atarsınız, hepsi aynı noktaya gelir arkadaşlar. Dolayısıyla muhterem arkadaşlar; Toprak Ürünleri Kurumunun bu patates politikasını tabii dolayısıyla Koalisyon Hükümetinin patates politikasını ben çözemedim, anlayamadım. Aynı şekilde çözemediğim bir olay daha vardır. Çünkü üretim konusuna girmiyorum, bu konuda dedim pazarlamaya, pazarlamada arpa pazarlaması konusunda bugün Toprak Ürünleri Kurumu hükümet içerisinde bir hükümet görünümü arz etmektedir. Dilediği şekilde pazarlama yapar. Ülkenin milyarlarını bir kişi çıkar dilediği gibi satar, alır, tutar, atar arkadaşlar kimse birşey sormaz kendisine. Kimse birşey sormaz. Yönetim Kurulu değil bunu yapan. Bir daire müdürü. Bir daire müdürü kalkar dilediği gibi pazarlama yapar, dilediği gibi andlaşma yapar. Bu dünyanın neresinde görüldü arkadaşlar ve bu yetkiliye kimse birşey sormaz ve murakıp raporları üretilir bu konuda. Murakıp raporları üretilir. Sayın Nail Atalay'ın imzası ile 26 Ekim 1994'te çıkarılan bir rapor vardır. Yine bu konuda emek vermiş Sayıştay'da çalışan arkadaşlarımızdan Günay Özoğulları denetçiler vardır, bunların raporları vardır ve diyor ki bu yetki ilgili müdürün. Yönetim Kurulu için de aynı şeyler söylenmektedir ama, hele ilgili müdürün kendi yasal yetkilerini aşarak kendini Bakanlar Kurulu yerine koyup pazarlama yapmasının izahını yapmak mümkün değildir arkadaşlar. Bu konuyu biz bir kez daha gündem dışı konuşmam içerisinde bu kürsüden getirdik. Ancak bu ana kadar bu konuda Koalisyon Ortaklarından hiçbir şey işitemedik. Belki bundan sonra bir açıklama yaparlar da biz de bu konuda ne düşündüklerini anlarız. Sayın müdür bir yerinde esnek davrandığından bahseder arkadaşlar. E, bu esnek davranma yetkisini kim vermiştir, hangi yasa vermiş bu daire müdürüne? Bakanlar Kurulu yerine kendini nasıl koymuştur? Yönetim Kuruluna dahi konuyu getirmeden bu pazarlamayı yapmıştır. Şayet bu paralar dönmeseydi ne olacaktı? Bu milyarlar kimden sorulacaktı? Kimden alacaktık arkadaşlar?

Olur ya, herşey samimiyete güvene dayalı. Ticarete olmaz herhalde. Ben ticaretten fazla anlamam, ama bazı protokoller, andlaşmalar ve ülkenin savcılarının hukukçularının görüşünü alarak ülkedeki teamüllere bakarak yapılması gerekir. Toprak Ürünleri Kurumunda bu konudaki pazarlama konusundaki yetki aşımına aradan geçen üç aylık döneme baktığımızda kimse dur diyemedi. Aynı minval üzerine devam eder. Ama Sayıştay raporları da dosya dosya kabarır. Çünkü araştırdım Sayıştaydan ikinci bir rapor hazırlandığını söylediler bana, aynı konu için.

Muhterem arkadaşlar, geçen yıl patatete sağlanan bir miktar kârın bu yıl bize patatese daha fazla eğilmemiz gerektirdiği inancındayım. Hatta Cypfruvex'in Avrupa'daki görevlilerinden bir arkadaşımızın ilgili bakanlığa gönderdiği bir rapordan bir kez daha yine bu kürsüden gündeme getirdim.

Bu yıl Avrupa'da patates üretiminde büyük bir düşüklük olduğu, dolayısıyla önümüzdeki mevsim ilkbahar patatesinin 3-4 kat, aynen öyle diyor rapor, 3-4 kat daha fazla para getireceği dolayısıyla ilgili bakanlığın ve hükümetin bu konuyu dikkate alarak getirilecek patates tohum miktarının buna göre düzenlemesi talep edilmekte idi bu raporda. Gerçi biz bu rapordan bahsettiğimizde iktidar milletvekillerinden bir arkadaşımız hâlâ daha demek ki devlet kadrolarında casuslarınız var, bu raporları sızdırıyor demişlerdir ama, kendi protokollarında da bu tip raporların halkia sunulacağı vardır CTP-DP Koalisyonunun. Halka sunulacağı vardır. Biz onu bir yana itersek, siz milletvekillerinden dahi raporları saklıyorsunuz diyoruz. Bize dahi ulaştırmıyorsunuz ki bazı yorumlar yapalım, bazı görüşler üretelim.

Dolayısıyla muhterem arkadaşlar; bu yıl daha fazla patates ekileceği beklentisi içerisindeydim. Hatta bize gelen bilgilere göre üreticilerin yaklaşık 2000 ton tohumluk patates talebi olmuş ..

BAŞKAN - 2000 ton.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - İlgili daire 1300, 1350 ton olarak önerilmiş Bakanlığa, bize ulaşan bilgilere göre bu olay 750 ton esas patates tohumu. Bunun yanında bazı deneme çeşitleri ile birlikte galiba 900 kusur tona ulaşmış bu rakam, ithal edilen rakam. Yine arkadaşlar yaptığımız küçük araştırmaya göre tabii patatesin ülkemizde ziraatı yapılırken, 1,2 noktayı gözardı etmememiz mümkün değildir. Bunlardan bir tanesi patatesin kaç gün içerisinde söküme gelebileceği, bir diğeri birçok hastalığı olan patatesin daha doğrusu birçok düşmanı olan patatesin bu düşmanlarına dayanıklı tohumları ülkeye ithal edilmesi. Bir diğeri de Avrupa pazarlarına erken girebilmemiz noktalarına dikkat etmemiz gerekmektedir. Aksi takdirde üretimi yaparız da zarar ederiz. Ya elimizde kalır, ya yollarız satılmaz, veya satılırsa da maliyetlerin altında satılır. veya tarlada çürütülür hastalıklı tohumlar gelmişse. Bu araştırmaların yapılacağını bekliyorduk ve Avrupa'da bu konuda ülkemizde intibak edebilecek ve daha çok kısa sürede söküme gelebilecek türlerin olduğu kulağımıza gelmektedir ve yanlış hatırlamıyorsam Sayın bakan bir konuşmasına bu kürsüden Sayın Tarım Bakanı, bazı arkadaşlarımız görevlendirilir Avrupa'da da araştırma yapıyor dediler. Bu kürsüden söylediklerini hatırlarım. Ama gelin görün ki bir kararla en uzun yetiştirme dönemi bu dönemde 150 gün olarak kabul edilen karra diye İrlanda'dan bir tohum seçilip getirilmiştir. Tabii karra ilk defa gelmemiştir Kıbrıs'a, daha önceki yıllarda...

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla)- Onu da söyleyin de zannedilmesin ki ilk defa geldi.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Yok benim dönemimde zannedersen getirmeye başladık. Zaten patatesi benimle başlayan bir üretim. Patates, havuç bu ülkede benim Tarım Bakanlığım dönemimde başlatılmıştır ve bu karra da benim getirdiğimi hatırlarım. Tabii o zaman...

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Dayanıklı ve iyidir.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Çeşitli tohumlar arasında bu karra denendi. Tabii biz de ekimi Aralık veya Ocak başı olarak düşündüğümüzde ne kadar erken, özellikle don olayından da zarar görecektir olan patatesin ne kadar erken sökebilirsek o kadar az rizik taşıyacağı ortadadır. Muhterem arkadaşlar bana gelen, yaptığım araştırmalarda gelen bilgilere göre, mesela Hollanda Menşei kısa dönemde yetişen bazı türleri de bizim ülkemize intibak edebileceği söylenmekteydi ve hatta bazıları içerisinde bazıları da denendi. Örneğin primer denen bir türün 60-70 günde, eskort denen türün 100-110 günde, lisetta denen bir türün 100 -110 günde ve diamant denen bir türün 110-120 günde olgunlaştığı ve hatta bizim ülkemizde lita diye gözüken bir patates zararlısına karşı özellikle diamantın çok dayanıklı olduğu geçmiş yıllardır yetiştirilen çeşitler arasında tesbit edilmişti. Bunlar gündemdeyken biz zannederdik ki Avrupa'ya kadar elemanlar gönderildi, uzmanlar gönderildi, araştırmalar yapıldı bu türler de gelecek memleketimize ve denenecek veya bu türler üzerinde ağırlık verilecek ki ve Avrupa Adalet Divanının ülkemiz için aldığı bir de karar vardır Demokles'in kılıcı gibi boynumuz üzerinde durmaktadır.

Bundan en az şekilde, zarar, daha doğrusu zararımızı asgaride tutabilmek için pazara erken girip gümrük dahi vereceksek bu konuda çiftçimizi zararlı etmemek konusunda bu türlerin gidileceği düşünülmüştü ama maalesef bir kararla Bakanlık karrayı seçmiş ve 150 gün yetiştirme süresi olan bu türü bu sene getirip üreticiye dağıtmıştır.

Muhterem arkadaşlar; tabii bu karar sizin kararınızdır ama temenni ederiz ki üreticimiz bu konuda zararlı olmasın. Muhterem arkadaşlar; geçmiş gündem dışı konuşmalarımızda bazı konulara değinmiştim. Ancak Sayın Özkan Murat arkadaşımız bu konuların gerçek olmadığını savunmuşlardı. Merak ettim Plan, Bütçe Komitesinde Tarım Bakanlığı Bütçesi görüşülürken aynı partiye mensup milletvekili arkadaşlar acaba dedim ne konuştular? Yani CTP'ye mensup arkadaşlar o komitede ne söylediler. Bir kaç not aldım, onları size tekrarlamak isterim. Çünkü benden farklı birşey söylemediler. Ama Sayın Bakan o bütçe komitesinde vardı, bunlara pek müdahale etmedi. Örneğin, Et Kombinasyonu 1995 yılı bütçesi içerisinde hayata geçirilmesini hedeflemekteyiz diyor Sayın Özkan Murat Bütçe Komitesinde. Et Kombinasyonu 1995 yılı Bütçesi içerisinde hayata geçirilmesi hedeflenmektedir diyorsunuz. Bir baktığımızda ayrılan ödeneğe...

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla) - İlk bölüm. Birinci bölüm.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Bir milyar Türk Lirası ayrılmış koca et kombinasyonuna. Arkadaşlar sormak lazım Sayın Bakana bu bir milyar, aynen ben notlarınızdan alıyorum, Sayın Bakan ben buna bir ilave yapmış değilim, Meclisin hazırladığı tutanaklardan bunları tekrarlıyorum. Tutanaklar yanlış geçmişse lütfen düzelttirin doğrusu gelsin önümüze. Tutanaklar Mecliste hazırlanmıştır. Yine Mecliste çıkan tutanaklardan konuşuyoruz. Biz kendimiz birşey üretmedik.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI ONUR BORMAN (Yerinden) - Projelendirmedi. Yani ödenek açık kalsın diye.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Hatta aynı partiden o konuşmada Vasfi Candan arkadaşım bu ödeneğin yetersiz olduğunu ve 3 milyara çıkarılmasını önermiştir.

ONUR BORMAN (Yerinden)(Devamla) - Projelendirmedi o.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Bakın ben size Sayın Borman aynen Sayın Bakanın ifadesini okuyorum. Yazdım. Ağzından çıkan ifadedir, ben tutanaklardan aldım ve yazdım. Et Kombinasi 1995 yılı Bütçesi içerisinde hayata geçirilmesi hedeflenmektedir. Ne anlarsınız bundan.

ONUR BORMAN (Yerinden)(Devamla) - Herşey projelendirme ile başlar. Bir kredileme imkanı da bulunursa yapılacak. Mali imkanlar çerçevesinde.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Onu ilave edelim Sayın Maliye Bakanı, bir kredilendirme imkanı da olursa, yapılacaktır diyorsunuz. Peki. Onu da not ettik Sayın Bakan. Maalesef Allah'a kaldı. Zaten Başbakanın bütçesini görüşürken, 100 küsur çek, 200 küsur caklı bir Hükümet Programı ile karşı karşıya olduğumuz söyledik. Bu da çek, cak'lardan bir tanesi. Onun için normaldir. Evet arkadaşlar, Sayın Vasfi candan arkadaşımın önerisi reddedilmiş, kabul edilmemiş, yine ödenek 1 milyar lira kalmış.

Bir kaç kez fare zararlısı konusunda bu kürsüden konuşmaya çalıştık. Vay efendim dedi 1994'te biz 1993'e nazaran çok daha fazla mücadele ettik, çok daha fazla ürettik, çok daha fazla sonuç aldık. Bir baktık sayın Usar'ın bir cümlesi vardır orda. 1994'te diyor özellikle fare zararlısı ile mücadele yetersiz kalmıştır. Yine aynı partinin milletvekili arkadaşımız. Yine bu tutanaklarda Vasfi Candan Bey kardeşimin bir görüşünü aktarmak isterim size. Bakanlığımızın bir narenciyeyi yaşatma konusunda en azından yaşatma geliştirme bir yana, konusunda ne gibi tedbirler düşündüğünü öğrenmek istiyoruz.

Yani benim anladığım sayın milletvekili arkadaşım bir soru soruyor ilgili Bakan Vekiline ve diyor ki bırakınız narenciyeyi geliştirmeyi, o kadar kötü bir duruma girmiştir ki narenciye bu yıl bu narenciyeyi yaşatmak için ne düşünüyorsunuz diye bir soru sormuştur Hükümet mensubu milletvekili arkadaşımız. Bunu da tutanaklardan tesbit ettim. Yine bir gündem dışı konuşmamda özellikle marketlerde pastörize, daha doğrusu uzun ömürlü sütü bulamadığımız günlerde, birçok yoklara uzun ömürlü süt de eklendi, 3 tane market gezdik, bir market sahibi gazeteye sardı, bir tane sütü bizi tanıdığı için verdi, evimize götürebildik. Sayın Özkan Murat vay efendim dedi, ahkâm kesiyorsun, süt darlığı yoktur. Şimdi arkadaşlar inekçide süt darlığı olmayabilir, piyasada vardır. Siz bu tedbiri alamadınız.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Panik yarattı Birlik Gazetesi, panik yarattı.

İRSEN KÜÇÜK - Hayır efendim madem ki bir bakım meselesi vardı...

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Evet.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Özellikle inek sütünün bol olduğu bir dönemde bu tedbirler alınabilirdi ve sizin Sayın Milletvekilinizin Komisyonunda bir cümlesi vardı "Son zamanlarda" diyor Sayın Vasfi Candan " pastörize süt eksikliği yaşanmaktadır 8-10 günden beri" bunu sizin Milletvekiliniz soruyor Sayın Bakan.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Sabote eder şeyi de bize çalışır.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Biz söylediğimizde biz ahkâm kestiğimizden bahsettiniz. E, sayın milletvekiline ne diyeceksiniz? Komitede siz de vardınız bu ifadeler verilirken bunlara hiç müdahale etmediniz. Acaba Komitede başka, bize başka mı?

İBRAHİM KORELİ (Yerinden) (Devamla) - Vasfi Bey gizli gizli bize çalışır yahu.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Yarın partiden de ihrac ederler. Vazgeçeyim bundan sonra başka örnekler vermeyeyim.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Bizde demokrasi var.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Tabii hayranız sizin demokrasinize. Muhterem arkadaşlar; narenciye konusuna gelmişken tabii bu yıl gerçekten gelen sinyaller pek iyi değil. Dün akşam Güzelyurt'tan bir arkadaşım aradı beni, evimde yatırken dedi, bahçemdeki greypfrutların pat, pat düştüğünü duyarım dedi. Aynen tabiridir bu.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Öyle evlere yakın bahçe yok.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Bilmem. Pat , pat düştüğünü duyarım dedi.

İBRAHİM KORELİ (Yerinden) (Devamla) - Pat diye insan düştü oldu nasıl iştir. Pat diye insan düştü ve öldü.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Bravo ona geleceğim . Sayın Koreli. İki gün önce maalesef, maalesef diyeceğim, Hasan Cafer arkadaşım Allah rahmet eylesin, nur içinde yatsın bu yüzden kaybettik Sayın Bakan. Yani o kadar ciddidir bu olay.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Bu noktaya getirmeyin, bu kürsüden bu şekilde konuşmayın.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - E, muhterem arkadaşım düştüğünü telefon eder, dedin ki bahçe içinde ev yoktur. Belki kulübe yapmış yatır.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Biz öldürdük insanları? Bu da olmaz yahu.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Biz dedik ki pat pat düşmektedir. olgunlaşmıştır, olgunlamıştır. Sayın Koreli'nin uyarısı vardır ve katılıyorum Sayın Koreli'ye o konuda. Şimdi muhterem arkadaşlar bu ana kadar ürettiniz, planladınız greypfrut alımı ile bahçelerden greypfrut'un kaldırılması mümkün değildir. Bırakınız verdiğiniz fiyatlar geçen senenin fiyatlarının da gerisindedir, döviz bazında.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Greypfrut fiyattından üretici memnundur.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Döviz bazında da daha da geridir. Üretici zavallı ne yapsın . Nur içinde yatsın Hasan Cafer gibi canından olmamak için ne vererseniz razı olmuştur Sayın Bakan ne yapsın. Başka imkânı mı vardır? Başka imkânı yoktur üreticinin .Dolayısıyla narenciye de süratle bazı tedbirlerin üretilmesi gerekmektedir. Yoksa bu ülkede narenciye sektörü de çok büyük sıkıntılar içerisine girecektir.

Muhterem arkadaşlar;...

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Geçen yılın priminden bahsetmediniz, kârından.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Tekrar geliriz Sayın Bakna, tekrar geliriz.

Muhterem arkadaşlar; Sayın Bakanın konuşmalarından ben bu gün ne beklerdim daha doğrusu Sayın Bakan konuşmasını ne ile bağlamış olsundu ve bu kürüsüden inerken veya bu birleşimi kapatırken içimiz rahat olsun, köylümüze karşı, çiftçimize, üreticimize karşı görevlerimizi yerine getirdiğimiz inancına girmiş olalım. Benim beklediğim şuydu: Şayet diyebilseydi Sayın Bakan 1995 Bütçeinde örneğin Et Kombinası 1995 yılı içerisinde bitirilecektir.

Güzelyurt Derivasyon Projesinin üçüncü etabı, en azından başlanacaktır, bırakın bitmesini, başlanacaktır. 1995'te plânlanan göletlerden beş tanesinin daha temeli atılacaktır.

DERVİŞ EROĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Atılabilir diyor.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Atılabilirdi değil mi? Arpa buğdayın açığa dökülmemesi için ileriki yıllarda on bin tonluk yeni bir silonun temelleri atılmış olacaktır.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI ÖZKAN MURAT (Yerinden) - 93'te yaptığınız gibi?

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Tabii.

ÖZKAN MURAT (Devamla) - Hep dışarıda kaldı arpalar. Yağmur da yağdı üzerine. İki hasadı da birlikte sattık.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - 199...

DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) (Devamla) - İki ayrı silo yaptık, görmedin?

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Kaldı tarlaların içinde, yağmurlar da yağdı üzerine.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - 1995 yılı içerisinde elektrik konusuna kesin çözüm getirilecektir. Hayvan hastalıklarıyla kesin mücadele yapılacaktır. 1995 yılında 20,000 ton patates üretimi plânlamaktayız. Narenciyeyi yeniden 1980'li yıllara, 100 - 150 bin tonların ihracatına getireceğiz, bunları düşünüyoruz, bunları plânlıyoruz demesini beklerdim arkadaşlar. Maalesef bu düşüncelerimin hiç birine yanıt bulamadım. Çünkü niye düşündüm bunları? Sayın Bakan, iddialı konuştular. Tarımda dediler %10'luk bir büyüme beklerim, hayvancılıkta %8 bir büyüme beklerim. E, siz bu tedbirleri almadan hiç yatırım yapmadan bunları nasıl beklersiniz? Demek ki işimiz tamamen Allaha kalmıştır, hava koşullarına kalmıştır. Hava

koşulları iyi giderse üretim artacaktır. Sizin hiç bir gayretiniz olmayacaktır arkadaşlar. Demek ki bu rakamlarınız da düşündürücüdür. Bu tedbirleri almadan siz nasıl bu rakamlara ulaşacaksınız?

Muhterem arkadaşlar; tabii ki konuştuğumuz Bakanlık ülkenin en az %30'unu direk olarak ve hemen hemen tümümüzü de endirekt olarak ilgilendiren Bakanlık olduğu için bir çok konuları irdelememiz, görüşmemiz gerekmektedir. Tabii bu arada Sayın Başbakanımızın da geçen gün yaptığı konuşmaların içerisinde bazı tespitlerimiz var ilgili Bakanlık konusunda. Çünkü Sayın Başbakan yanıtlarında çok sathi geçtiler ve yanlış hatırlamıyorsam her bakanlık bünyesinde ilgili bakan arkadaşlar, kendilerini ilgilendiren konularda gerekli yanıtları verecekler dedikleri için tekrar dönüyorum. Yoksa bu lafı söylemeselerdi, o konuyu kapatıp geçecektim. Ama madem Sayın Başbakan, belki zaman kazanmayı mı düşündü, yoksa başka bir randevuları mı vardı, onu bilmiyorum veya bir yurt dışı gezisi mi plânlıyordu, ondan da haberim yok. Demek ki her bakanlığın sırası geldiğinde bu işler görüşüleceğine göre biz de yeniden o konuşmalara bir nebze dönmek isteriz.

Sayın Başbakan konuşmasında 1994 yılı başında göreve geldiklerinde Hükümeti hareket etmekte olan bir araca benzetmişler ve bu aracın durumunun iyi olmadığını ve yakıtının da çok az olduğunu da söylemişlerdi bu kürsüden. Hem aracın durumu iyi değil, hem yakıtı yok veyahut da çok az ve bu araçla böyle bir aracın içerisine binip, CTP'yi de yanlarına almışlar ve yola çıkmışlar Sayın Başbakan. Şimdi dönüp sormak lâzım bu Başbakana, geçen bu bir yıllık, on bir ay süreden sonra bu aracın durumu nedir? İyileşti mi? Lastikleri patladı mı? Yakıtı bolardı mı? 27,000 liradan çıkardınız 95,000 liraya benzini, cumhuriyet tarihinde görülmemiş vergilerle halkın omuzlarına yüklediniz, mazottan bile vergi almaya başladınız CTP-DP ortaklığı. Acaba bu aracın yakıtı nedir? Onu sormak lâzım Sayın Başbakana. Kendi benzetmeleri

içerisinde söylüyoruz ve yine söylediğimiz gibi geçen konuşmamızda, örneğin, Demokrat Parti-Cumhuriyetçi Türk Partisi Hükümetinin 1995 programına göre, 1994 yılında ekonomi %4.2 oranında geriledi ve ülkemizin toplam milli geliri %4.2 oranında reel olarak azaldı. Bunun sonucunda fert başına düşen milli gelir de 3594 dolardan 2817 dolara düştü. Ve halkımız 1993 yılına göre %21.6 oranında fakirleştirildi. E, şimdi bu durumda araç ne duruma geldi arkadaşlar? 1993-94 başından bugüne gelinceye kadar halkımız %21.6 oranında fakirleşmiştir deniyor. Plânda deniyor bu. Devlet Plânlama Teşkilâtının rakamları ile söylüyorum. Acaba Sayın Hakkı Atun'un aldığı hükümet aracının durumu nedir bu ortamda? Onu da çok merak etmekteyiz. Yoksa Sayın Başbakanın kendi deyimleri ile bir yıldır diyorlar, CTP-Demokrat Parti koalisyonunu yürütmenin yeterli başarı olduğunu , kendilerince başarı olunduğunu söylemektedirler. Bunu Sayın Başbakana sormak lazım. Yani bir yerde bu kadar mı aranıza açıktır ortakların? Ve bir yılda bir koalisyonu bir yaşatmanız başlı başına bir başarı mıdır? Ve bu topluma kâfi bir hizmet midir? Bunu sormak lazım. Ve kendilerince bu olay hakikaten bir başarı olarak mı görmektedirler? Sayın Başbakandan bunları öğrenmek isteriz muhterem arkadaşlar.

Ha, Sayın Başbakan yine konuşmasında soruyor. Borçsuz bütçe mi devraldık diyor Ulusal Birlik Partisinden? Borçsuz kitler mi devraldık diyor Ulusal Birlik Partisinden?

Muhterem arkadaşlar; 1976'dan bu yana mevcut, en azından 10 tane bütçede bulunan bir arkadaşınızım. Sayın Başbakan benden çok daha fazla bütçe çalışmalarında bulunmuştur. Kaldı ki, Maliye Bakanlığı da yapmıştır Sayın Başbakan. Ve bu kürsüden sorarım kendisine. 1976'dan beri biz hangi yıl denk bütçe ile bu Meclisin karşısına geldik?

Hangi yıl denk bütçe ile yılımızı tamaladık? Yılların Maliye Bakanı, bugünün Sayın Başbakanı bu soruyu sorarsa, bizim hatırımıza bunlar gelir arkadaşlar. Hangi yıl, hangi kitleri, kaç tane kit kârda kapatmıştı faaliyetlerini? Bazıları bazı yıllar kapatmıştır. Ama genellediğimizde kitlerin içinde bulunduğu durumu her gün konuşmaktayız. Az önce verdiğim Devlet Üretme Çiftlikleri geçen yılını, hakikaten başarılı bir yıl olarak kapatmıştır. Ama her sene bu kendisine nasip olur mu? Daha az önce Sayın Bakan sabahleyin burdan konuşurken, Toprak Ürünleri Kurumunun geçmiş borçlarından bahsetti. Arpa satımını niye yarı fiyata sattığını izah etmeye çalıştı. Cypfruvex'in zaten durumu belli. E, hangi yıl bu kuruluşlarımız ömürleri içerisinde kaç defa kârlı çalıştı? E Sayın Başbakan, yılların Maliye Bakanı, bunları bilmez mi? Ve soruyor bize Sayın Başbakan. Bize dediğim, Ulusal Birlik Partisine soruyor. Borçsuz bütçe mi devraldık diyor. Sayın Başbakan bize soruyor. E, biz de Sayın Başbakana soruyoruz. Ne zaman denk bütçe yapılmıştır bu Mecliste? Lütfen bize onu söylesin. Hangi yıl? Ben onu hatırlamıyorum.

Muhterem Başbakan, bizim konuşmamıza atıfta bulunarak, o günkü konuşmamıza diyor ki, Sayın İrsen Küçük'ün kabul edemediğimiz sözlerinden bir tanesi de arpa, patates politikasıdır. Yani tarım politikasıdır. Devam ediyor. Yani tarım politikasıdır.

Şimdi muhterem arkadaşlar; biz başından beri az önce de izah ettiğim gibi, patates satış politikasını neden tasvip etmediğimizi uzun uzun anlattım burda. Arpa politikasını da anlatmak isterim yeniden sizlere sayın milletvekilleri. Neden tasvip etmiyoruz bugünkü Hükümetin arpa politikasını? Çünkü Sayın Başbakan arpa, patates politikası, yani tarım politikasından bahsetti ve devam etti ve diyor ki Sayın Başbakan o gün, ne zaman diyor zaten tarım politikası olmuştur memlekette. Düşünebilir misiniz bir dönemlerin Maliye Bakanı, bu kadar büyük bir gaf içerisine girsin ve ne zaman tarım politikası olduğundan bahsetsin? Tarımın "T"sini konuşsanız o da bir politikadır arkadaşlar. Bu kürsüden konuştuğumuz her şey politikadır. Başka türlü söylemek mümkün müdür bunu? Hiç bir şey konuşmazsak, ne söylesek burdan politikadır, politika yapıyoruz. e, Sayın Başbakan ne zaman diyor bu ülke tarım politikası uygulanmıştır? Az sonra örnekler vereceğim Sayın Başbakana bakalım bu memlekette tarım politikaları uygulandı mı uygulanmadı mı? Yapılan çalışmalar hangisi politikadır, hangisi değildir? Bunların da yanıtını bekleyeceğiz Sayın Başbakandan.

Muhterem arkadaşlar; arpa konusunda biz başından beri şimdiki Hükümetin politikasını tasvip etmediğimizi peşinen koyduk. Hâlâ daha da o iddiadayım. Bugün ülke arpa üretiminden çiftçi kurtarılmaya çalışılıyor güya. Güya bu ülkede arpa üretimi ülke çiftçisinin üzerinde bir kamburdur. Ben bunu hiç böyle görmüyorum ve şöyle değerlendirmek istiyorum, Hükümet, üreticinin kazancına göz dikmiştir derim arkadaşlar, kazancına göz dikmiştir. Çünkü neden? Biz yıllarca bu ülkede buğdaydan arpaya kaymaya çalıştırdık üreticiyi. Öyle politikalar ürettik. Bazı hedefler çizdik 76'lardan başlamak üzere, bazı hedefler çizdik ve bu hedeflerimizi de açıkladık. Yine tekrarlıyoruz, biz bu

ülkede 110,000 ton arpa üretilmesini hedefledik kendimize ta 76 yılında. Dışa bağımlılıktan kurtulabilmek için bu ülke 110,000 ton arpa üretmesi lâzımdır dedik. Onun projelerini yaptık. Tabii bu arpayı ne yapacaktık? Böyle yarı fiyatına satacak değildik. Bu ürettiği arpayı çiftçimiz ürettiği arpayı yine köylümüzün ürettiği hayvana yedirerek değerlendirecektik. Plân buydu arkadaşlar. Karma ziraat bu değil midir? Yıllarca bu ülkede İngiliz dönemlerinden, sömürge dönemlerinden, Cumhuriyet dönemlerinden bu ülkeye adapte edilmeye çalışılan ziraat türü bu değil midir? Karma ziraat değil midir? Birleşmiş Milletler uzmanları bu memlekette yaptığı faaliyetler, döktükleri yardımlar bu amaç için değil miydi? Şimdi ne yapıyoruz? Biz arpa üretimini bir kenara çekip buğdaya döndürmeye çalışıyoruz köylüyü. Nedir bu? Riskli bir üretime çevirmeye çalışıyoruz. Hele sert buğdaya çevirmeye çalışıyoruz. Yumuşak buğday da değil, sert buğday, ekmeçlik buğdaya çevirmeye çalışıyoruz. En riskli Kıbrıs ikliminde, Akdeniz ikliminde, en riskli üründür sert buğday arkadaşlar. Bunu iddia ediyorum ve söylüyorum, en riskli üründür. Bu memlekette çiftçiyi ayakta tutabilmek için geçmişte üretilen formüller vardır. Bu formüller fayda vermiştir, sonuç alınmıştır. Bunlar sadece denenmemiş, sonucu alınmamış öneriler ve çalışmalar değildi. 1976'da başlattığımız bu çalışmalarla 78'de hayvan ihracatçısı ülke durumuna getirmedi mi bu memleketi? 1976'da bugünkü gibi, bir kaç gün önce de Koalisyon ortaklarının ithal kararı aldığı, et için ithal kararı aldığı, kararlar o zamanlar da vardı. Ama bu olaylar bilinçli politikalarla, isabetli kararlarla iki yıl içerisinde ters çevrilmiş ve bu ülkede hayvan ihracatı yapılmaya başlanmış, Üç-dört sene içerisinde 65,000 baş hayvan üretilip satılmıştır. Beyrut'a kasaplık tosun satılmıştır. İran'a yumurta satılmıştır. Türkiye'ye damızlık yumurta satılmıştır. 1983 sonlarında Türkiye'ye damızlık düve ihracı çalışmaları son aşamaya getirilmiş, bağlantılar kuruldu, kurulacak döneme getirilmiş, hükümetler değişmiş,

Kurucu Meclisler girmiş devreye, o iş orda yatmış, kalmış. E bu çalışmalar geçmişte yapılmadı mı bu ülkede? Bu sonuçlar alınmadı mı? Ve narenciyecinden sonra en fazla gelir getiren ihraç maddesi hayvancılık olmadı mı bu memlekette? Hayvan ürünleri olmadı mı? Bu memlekette ilk kez 1974 Barış Harekâtından sonra yabancı uçak Tarım Bakanlığının faaliyeti ile inmedi mi bu meydanlarımıza, Ercan'a? İşte bu ticari faaliyetlerden dolayı olmuştu arkadaşlar o günler. Bu bağlantılar için yapılmıştı. Canlı kuzu ihracatları için inmeye başlamıştı. Damızlık civciv getiren uçaklar ilk kez ambargoyu delmişlerdi. Ama bu yıl herhangi bir uçağın inip kalktığını görmemiz mümkün olmamıştır. Ama bu yıl ne yaptık? Türkiye'den damızlık yumurta da ithalatı yaptık. Ve şimdi ne yapıyoruz? Çiftciyi arpa üretimine tekrar, arpa üretiminden caydırıp tohum ziraata sevk edilmiş. Bunun yanında da hayvan yemi ziraatını teşvik etmeye çalışıyoruz. Ona da köylüye vereceğimiz tohum yok elimizde. Yani hep plânda, programda master plândan bahsedilir bu kürsülerde bir senedir. Sanki bu ülkede bu konuları yapmak için büyük büyük plânlar gerekmektedir. Hiç bilinmeyen bir ülkedir bizlerce. Hiç bu faaliyetler yapılmamıştır ve yıllarca master plan çalışmaları sürecektir ve ondan sonra da uygulamaya geçilecek. E muhterem arkadaşlar; sizi 50 sene bu toplum beklemez. Tabii ki, Türk parası %130 devalüe edilirken, değer kaybına uğrarken sizde bu olay %300'lere ulaşır. İşte bu beceriksizliklerimizdir diyoruz biz. Bu yanlış aldığımız siyasi kararlardandır diyoruz. Bu kararlarınızı arkadaşlar dedik, bir daha gözden geçirin lütfen. Bir bakıyoruz, bir yıl aynı kararlar ha bire uygulamaya çalışılmakta ve sabahleyin de Sayın Bakanın bu kürsüden verdiği rakamlar, bu siyasi kararlarınızın değişmediğini göstermektedir. E, tabii karar sizin muhterem arkadaşlar. Biz sonuçları alıp, sizi eleştireceğiz. Bu da bizim hakkımız.

Ama söylüyoruz. Hep tenkit yapmıyoruz. Öneri de yapıyoruz ve tekrar söylüyorum. Gerçi zaman geç olmuştur bu yıl için. Ama bu kararınız hatalıdır. Hayvan yemi ziraatı diyorsunuz. Kaç dekar daha hayvan yemi yetiştirip de tüketebilirsiniz? 40,000 dekarı hedeflemiştiniz. Köylü bezelye tohumu arar, vigo tohumu arar ve havetta tohumu arar, bulamaz. Siz buğdaya yönlendireceksiniz memleketi, tedbirinizi almamışsınız. Buğday tohumu yok memlekette. E nasıl politikadır bu? Nasıl plânlamadır arkadaşlar? Bu memleketin %30 halkının yaptığı bir üretimi konuşuyoruz. Tarımı konuşuyoruz. Kuru ziraatı konuşuyoruz. Bu konuda hiçbir tedbiriniz olmadan siz nasıl yönlendirirsiniz buralara?

Dün bir çiftçi geldi bana Kurumanastır'dan . Yıllardan beri çiftçilik yapar. Gittim diyor Toprak Ürünleri ambarlarına, bana ithal tohum vermeye kalktılar. Ben bu ithal tohumu ekmem. Arpa ise, tabii şimdi arpa fiyatları tohumluk 7000 lira. Toprak Ürünlerinde 2000 kusur lira. E Toprak Ürünleri de haklı. Elindeki arpayı 5000 lira farkı ile kaptırmak istemez. E, çiftçi tarlasına ekemez. Ve arpa ekiminden bahsederiz.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Ekilmedi mi iddiasındasınız arpa?

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Arpa ekilmeyen yerler de vardır Sayın Bakan. O iddiadayım. Ve bu memlekette Aralık ayı içerisinde ekilen arpanın da hayır gelmez derim. O iddiam da vardır. Aralık ayına salkıtmayacaksınız arpa ekimini. Bu memlekette her zaman söylerim. İki tarih vardır arpa ve buğday için. En geç 25 Kasım arpa ekim zamanıdır. En geç 25 Aralık'da buğday ekim zamanıdır. Ondan sonra ektiğiniz hem arpa hem buğday eksik ürün verir.

Memleket koşulları budur. Yıllarca denenmiş olaylardır bunlar. Biz bunları kendimiz tahmin olarak yürütmüyoruz. Yıllarca önce Atalasa'da kurulan Birleşmiş Milletler teşkilâtlarının uzmanlarıyla sık sık bir araya geldiğimizde yaptığımız tartışmalar içerisinde verilen sonuçlardır bunlar Kıbrıs tanımı için. Yani biz otururuz. Kendi kendimize rakamlar üretmiyoruz, bunları uzmanlardan, yabancı uzmanların Kıbrıs'ta uzun zaman hizmet vermiş olan bu uzmanların tespitlerinin sonucunda öğrendiğimiz tarihler ve rakam ve politikalarıdır. Bunu biz ters çeviremeyiz arkadaşlar. Çünkü ekolojik şartlar değişti mi memlekette? Değişmedi. Aynı iklim, aynı yağış beş aşağı, beş yukarı, Akdeniz iklim yapısı beş aşağı, beş yukarı aynı, zaman zaman belki bazı kimyasal maddelerde eksilme, çoğalma olur, o da zaten kimyevi gübreyle, yapılan analizlerle tamamlanır veya eksiltir. Onun dışında aynı şartlar. Yani biz şimdi kendi kendimize bir şeyler icat etmiş değiliz. Büyük araştırmalar mı yaptık? Araştırma üsleri mi kurduk? Burda bazı tespitlerimiz oldu ve şimdi tarım politikasını ters çeviriyoruz. O da yok. Hâlâ daha araştırmanın kurulacağından bahseder 95 bütçesi arkadaşlar.

Dolayısıyla bu arpa politikasına şiddetle karşıyım. Onu tekrarlarım bu kürsüden ve her kademedede tartışmasını yapmaya hazırım. Çok yanlış bir politika üzerindesiniz. Bu politikadan vazgeçmeniz lâzımdır. Aksi takdirde Kıbrıs çiftçisi büyük zarara uğrayacaktır arkadaşlar, Kıbrıs hayvancısı büyük zarara uğrayacaktır. Siz kokmayın tüketemeyeceksiniz diye, hayvan popülasyonunu artırın, Et Kombinasyonu bitirin, hayvan popülasyonunu artırın, tükettirin hayvana bu arpayı, bu hammaddeyi, çevirin ete, süte, yumurtaya, daha fazla para kazandırın ülkenize. İşte yol size, bundan güzel yol mu var? Şimdi diyorsunuz ki biz arpa ekim alanlarını azaltacağız, buğdayı çoğaltacağız, onun yanında hayvan yemi ziraatı yapacağız. güzel, hayvan yemi ziraatı. Niçin yapıyoruz hayvan yemi ziraatını? Hayvan popülasyonuna katkı olsun diye. İşte biz daha güzelini söylüyoruz. Engellemeyiniz diyoruz. Bu gelişmeler daha kolaydır, daha erken

sonucu alınabilir, denenmiş bir yoldur, sağlıklı bir yoldur, insanımızın becerisi vardır bu yolda. Dolayısıyla bu yolu saptırmayın bu çiftçiye diyoruz. Açık açık söylüyoruz, hatasızınız arkadaşlar, bu hatanızı bir daha gözden geçirin diyoruz.

Muhterem arkadaşlar; dediğim gibi Sayın Başbakan tarım politikası ne zaman oldu diyor. İşte bu da bir tarım politikası. Kendi Koalisyon ortağıdır, bu Koalisyon Hükümetinin başındadır ve bu da tarım politikası değil mi? Bu da tarım politikası.

(Meclis Başkanı Sayın Ayhan Halit Acarkan Başkanlık Kürsüsünü Sayın Salih Coşar'a devreder.)

Muhterem arkadaşlar; biz geçmişten bazı örnekleri Sayın Başbakana tekrarlamak isteriz. Bu vereceğimiz örnekler içerisinde Sayın Başbakan'ın da olumlu oyları vardır bir çoğunda veya bir kısmında ve bir kısmının da Maliye Bakanı olarak uygulayıcısıdır. Onun dönemlerinde neyse belirtmiştir. O uygulamacısı olmuştur Sayın Başbakanımız da, o zaman Maliye Bakanı olarak ve o zamanlar geçmişte tarım politikası yoktur gafına nasıl düştüğünü hâlâ daha değerlendirmek kendimce mümkün değildir.

Muhterem arkadaşlar; geçmişte neler yapılmıştır? Onları bir kaç başlık halinde sunmak isterim, Sayın Başbakan da duysun bizi. 1976'larda bu ülkede ihracat için patates üretimi yoktu, havuç da yoktu ve 77'de bir kararla tohum ithalatı yapıldı ve 76'da, yıllarda bir hata yapmış olabiliriz ve patates üretimine geçildi, Barış Harekatından sonra.

Peki bu bir politika değil midir? Olmayan bir türü siz getirip burda üreteceksiniz ve diyeceksiniz ben ihracata katılacağım, ülkeyi ihracata sevk edeceğim, bir siyasi karar veriyorsunuz. O getirdiğiniz patates tohumu tümünden elinizde kalabilirdi, üreteceğiniz patates türleriniz de kalabilirdi. Çünkü getirilen tohum yaklaşık yirmi bin ton patates üretmeye muadil bir tohumdu. Az önce de bahsettik. Altı ayda bizim toplumumuz ihtiyacı bana göre 2500 ton, Sayın Özkan Murat'a göre 2400 ton. Aramızda 100 ton altı ayda bir fark çıkar, hesaplarımıza göre. E, siz bu riski alırken bir politika yapmış olmaz mısınız?

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Özkan Murat kaçak işçinin varlığını dikkate almadan...

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Onları sana bıraktım. Sayın Koreli o işçi konusunu...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI ÖZKAN MURAT (Yerinden) - Onlar da yer.

İBRAHİM KORELİ (Yerinden) (Devamla) - Gerçek nüfusumuza göre hareketle 400 ton dedi, kaçak işçileri, onu şey etmedi, dikkate almadı.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - O 100 ton da ordan kaynaklanır. Doğrudur Koreli'nin söylediği. Havuç üretimini başlatmak bu memlekette bir politika değil mi arkadaşlar, Sayın Başbakana sormak isterim.

Yurt dışından damızlık civciv getirip bunu üretmek bir siyasi karar değil midir? Bazı plânlar yapıp birkaç yıl içerisinde tarımda alacağımız tedbirlerle hayvan ihracatına başlatacağımız ülkeyi kararını almak, siyasi bir karar değil midir? Ben hiç unutmam, diğer Meclisteydik. Biz o zaman iktidarda bazısı muhalefet milletvekilleri arkadaşlar, bunları çoğaltacaksınız, kime satacaksınız, konuşmalarının yapıldığını da hatırlarım ben. Çoğaltalım da buluruz yolunu, çaresini. Yumurta mı tavuktan, tavuk mu yumurtadan çıkar konusunu aşalım. Evvela bir siyasi karar verelim. Nedir o? Üretim kararını alalım dediğimizi hatırlarım ben diğer Meclis kürsülerinde. Ve aldık o kararları ve iyi yaptık. Sonuçlarını da aldık bu ülkede. Bu çiftçi aldı. O hayvancı aldı. Müsbet sonuçlarını da almıştır. Dolayısıyla böyle plânlamaları yapmış, o yönlere sevk etmek ülkeyi bir politika değil midir? Sayın Başbakana sormak isterim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Ama ne oldu o, bir sene açtığınız? Ziraat Fakültesi açtınız burda?

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - E ne yapayım? Politika yapılmamış diyor Sayın Başbakan. Biz de mecbur kaldık bazı konularda politika yapalım.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Düşünce özgürlüğüne saygımız sonsuz muhterem arkadaşlar. Ama dinleyenlerin de dinleme özgürlüğüne saygı.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI ÖZKAN MURAT (Yerinden) - Kamera çalışır mı be Mehmet?

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Zaten kamera çalışsa da çalışmasa da BRT'den biz, ya iki dakika yansıyacak, ya üç dakika Sayın Özkan Murat.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Yok, bu sene şikâyet etmeyin BRT'den.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Ha, onun için farketmez.
Naklen yayın yapılsa veya programı aydınlandırıp
da aktarılsa anlarım. Oraya konuşalım.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Halk gerçekleri
duymasın diye elektrikleri keserler.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Ha, ya elektrikler kesilir
tekrar getirilir Sayın Koreli. Veyahutta aynen şöyle der.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - 94'ten önce
Derviş Beyini gösterirdi, hem Denктаş Beyi.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Falan milletvekili de öneriler
yaptı. E, bu haber mi olur? Yani onu sorarım. Öneri yaptı.
Nedir öneri? Önerinin ne olduğunu siz söylemezseniz bu
haber mi olur? Diyebilir mi BRT, falan milletvekili veya
falan muhalefet parti başkanı bunu bunu söyledi? O yoktur
habercilikte. Tabii haberde çıktık.Yani bahsetti ama.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Dünya kadar
oturum düzenlendi.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Efendim?

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Bundan olsun
şikâyet etmeyin. Dünya kadar açık oturum.

SALİH MİROĞLU (Girne) (Yerinden) - Nerden o?

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Vallahi hangisine katıldık?

MUSTAFA ARABACIOĞLU (Lefkoşa) (Yerinden) - BRT
fena değil İrsen Bey eskiye göre.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - E, temennimiz çok :
daha iyi olsun Arabacıoğlu. Değil mi doktor?

MUSTAFA ARABACIOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Temenni-
yen, ama...

SALİH MİROĞLU (Yerinden) (Devamla) - Çıkmayacak.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - İnşallah çok daha iyi duruma
gelir.

MUSTAFA ARABACIOĞLU (Yerinden) (Devamla) - İnşallah.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Muhterem arkadaşlar, bir
kararda ÷lke inekciliğini, damızlık yetiştirecek duruma
getirme çalışmalarını başlatmak ve buna dayalı olarak
daha ileriki yıllarda da d÷ve ihracatına yönlendirmek
bu ÷lkeyi, bir siyasi karar değil midir? Bir politika
değil midir? Sayın Başbakana sorarım. Yani bunlar zamanında
bu kararlar alınırken kendisi de bu kararların i÷erisindeydi
bazılarının. En azından şu hatırıma gelmiştir şimdi. Sayın
Başbakanım, Maliye Bakanlığı olduğu günlerde Bakanlar
Kurulumuzda özel bir birleşimde , sektörler arasındaki
öncelik konusunda bir toplantı yapılmıştı. Türkiye'nin
yetkilileri de vardı o toplantıda. Ve o dönemde zannedersen
yıl 77 olsa gerek, Sayın Ulusu'nun Başbakan olduğu dönem-
deydi.

DERVİş EROĞLU (Gazi Mağusa) - Yerinden) - 79'du.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - 79'muydu Derviş Bey? 79'da
ve o toplantıda tarım sektörüne öncelik verilmesi kararında
Sayın Bakanın , bugünkü Başbakanın, o günün ya İskân Bakanının
ya Maliye Bakanının da onayı vardır. Bu da bir politika
değil miydi? Sektör. . arasındaki önceliği tesbit etmek.

Tabii ki o da bir politika idi. Bir kararla diyorsa siyasi otorite, ben ÷lkede 3 bin dönüm seracılığı geliştireceğim, 3 bin dönüm sera yapacağım, veyahut da 2 bin dönüm halkın kurması için teşvikler vereceğim 2 bin dönüm sera kurduracağım. Ve halka ucuza salatalık, domates yedireceğim. Bu da siyasi bir karar değil midir? Yapılmadı mı? 2 bin dekar domates, salatalık ve turfandacılık için sera kurulmadı mı bu ÷lkede? Sonra Tarım Bakanına biz 50 dekar sera kurdurttuk. Ankara-Gima'ya kadar sebze gönderdik arkadaşlarım. Ankara-Gima'da bu ÷lkenin sebzesi satılmıştır. İngiltere pazarlarına az da olsa bu ÷lkenin sebzesi gitmiştir.

Bunlar siyasi karar değil midir? Bugün düşünebilir misiniz ki, 2 Bin Dekar olan, seracılık o dönemde, 50 dekar bakanlık elindeki muadili bugün halkın elinde belki de kalmamıştır. 50 dönüm sera kalmamıştır.

Dolayısıyla, yerli domates 200 bin liraya tabii ki fırlayacak. Salatalık 120 Bin liraya fırlayacak. Çünkü bu sahada hiçbir politika yoktur. Ama geçmişte bu konularda hakikaten politika vardı.

Sayın Maliye Bakanımız, yer ayırtmışlar, fuarın, o bölge tanzim satışları yapılacak. Defalarca duyarız. Şimdi Sayın Akıncı'yı görünce aklıma geldi. Sayın Akıncı, Lefkoşa Belediye Başkanırken, gayet güzel bir tanzim satış yeri açmışlardı Ortaköy'ün girişinde Kermiya'da. Biz Tarım Bakanlığı olarak, 16 hafta bu açık pazarı ürünle destekledik arkadaşlar. 16 Hafta ürünle destekledik. Nerden? Bakanlığın ürettiği ürünlerle, elindeki seralarla. Hani bu seralar? Hani halkın elindeki 2 Bin dönüm sera? Bu da bir politika gereği değil midir? Siz siyasi bir karar alırsınız, ülkenin belli bir kesim üreticisini bir yere sevk edersiniz, kanalize edersiniz. İşte bu politika Sayın Başbakan., politika ürünü. Ha, bunun tersi de politika. Nasıl ki, bugün biz diyoruz ki, arpayı siz katlediyorsunuz bu ülkede, kuru ziraatçıyı dar boğazlara itiyorsunuz. Bu da sizin politikanızdır. Ama yanlış bir politikanızdır. İşte 2 Bin dönüm seralardan 50 dönümlere düşmesi de seracılığın, bu da siyasi bir karardır.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - İrsen, bulduydun bolluk devresinde, ahkam kesen.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Sayın Adaoğlu, geçen gün yine bir arkadaşımız, bolluk devresi dedi. 1976'da biz, bakan olduğumuzda...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Koyunlara, kuzulara sahip çıkacak insanlar arardık memlekette.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - E, tam tersi. Belki 74-75'de

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Domuzlar ortalıkta.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - 74-75'de Sayın Adaoğlu, söylediğiniz tamamı. Fakat biz, Temmuz 76'da bakanlık görevine geldiğimizde...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI ÖZKAN MURAT (Yerinden) - Hiç kalmadıydı birşey?

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Bir baktık ki, bu memlekette 7600 baş sığır kaldı. Var rakamlar sizin elinizde. Daireler sizdedir. Ha nerden düştük? 15 Binden düştük. 74'de 15 Bin baş hayvan kalmıştı, büyük baş bu topluma. Ama, o kadar büyük bir kıyım yapılmıştır ki, et fiyatları en ucuz gıda maddesi olarak iki yıl tutulduğu için. Büyük bir katliam yapılmış. 7600'lere düşmüştür. Veteriner Dairemizin arşivlerinde bulacaksınız bunları. Ve ne yapılmıştı bu memlekette? O gün de et ithalatı vardı, süt kuyruğu vardı arkadaşlar. İrsen Küçük bakan olduğu zaman, bolluk değil, ha bunlar ters çevrilmiştir.

Tavukculuk işletmelerine baktığımızda, Şirinevler'de Akçicek'deki tavukculuktaki randıman çok düşmüştü. Bu topluma yetecek düzeyde değildi. İşte ilk defa yabancı uçak bu vesile ile Ercan'a inmiştir. 76 yılında İngiltere'den getirttiğimiz damızlık civcivleri getirmiştir. Tabii bilahare, iki sene sonra ürettiğimiz hayvandan satmak için aynı yabancı uçaklar bu Ercan'a inip çıkmıştır. 74'de bir tanesine rastladık mı? 94'de rastladık mı?

Muhterem arkadaşlar; onun için, yani İrsen Küçük bolluk zamanı. Bolluk zamanında bakanlık yapmadı bu ülkede. Bolluk dönemine getirdi bu ülkeyi. Onun iddiasındayız, bolluk dönemine getirdiğimiz iddiasındayız. Biz 6 Bin dönüm, bakanlıktaki memurlarımıza, arkadaşlarımıza, 6 Bin dönüm narenciye bakımı yaptırдық, sulattırdık, budattırdık, hak sahiplerine verdittik, kurtardık.

Başlattığımız aşı kampanyaları ile, veteriner arkadaşlarımız geyet iyi bilir, brucelladan bu memleketin küçükbaşı hayvanı ne duruma gelmişti? Hiç unutmam, Gazi Köy'e gittik, çobanın 110 tane koyunu var, 90 tanesi brucellalı çıktı bir sürüde arkadaşlar. 90 tane hasta 110 hayvandan. Tek varlığı o adamın, o hayvanlar. Tek varlığı o hayvanlar. Memleket o durumdaydı. İşte, o zaman uyguladığımız aşı kampanyaları ile büyükbaş hayvanda brucellanın kökü kazılmış, küçükbaş hayvanlarda da brucella kontrole alınmıştır.

DERVİŞ EROĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Şimdi yine başladı.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Ha, şimdi yine başladı Sayın Eroğlu'nun dediği gibi. Şimdi yine başladı. Koca Türkiye'nin 800 Bin doz brucella aşı üretimi vardı yılda.

Bunun yarısına yakınını bize verirlerdi. O da bir çalışmadır, o da bir politikadır. Bu da bir başarıydı, o aşığı bu memlekete getirmek. Türkiye'nin ihtiyacı olan bir aşı ve 30 milyon küçük baş hayvan popülasyonunu düşündüğümüzde Türkiye'nin 800,000 tane doz ne yapacak? Ama 400 bine yakınını, 300 küsur binini her sene bize gönderdi Anavatanımız. Bu da bir politikanın, bir çalışmanın sonucu değil midir? Ve bu brucellanın önlenmesiyle hayvan popülasyonunu artmadı mı ülkede? Hayvancılığın ihracat noktasına gelmesi, süt ürünlerinin artmasına büyük hizmeti dokunmadı mı? E muhtarem arkadaşlar, Devlet İstatistik Daireleri elinizdedir. Alınız 1976 sonrasında köyde nüfus artışı hangi yıllara isabet eder?

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- 1976 derken geri dur yani.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- 76 sonrasında.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- 93 Aralığına kadar mı demek istiyorsun, yoksa 81, senin hayatın?

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Açık, açık açık, bırakırım...

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- Çünkü politikayı...

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Açık bırakırım. Açık bırakırım Sayın Adaoğlu.

BAŞKAN- Sayın Adaoğlu, konuyu dağıtılıyorsunuz.

İRSEN KÜÇÜK (Devmla)- Araştırın.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Yani Padişah devri. 1'inci Ahmet Devri, 2'nci Ahmet Devri, 3'üncü Ahmet Devriyse...

BAŞKAN- 95 Bütçesini konuşuyoruz şimdi.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Hangi... Hangi dönemlerde, hangi yıllarda köy nüfusunda artış olmuştu? İşte bunlar UBP döneminde olmuştu. Alınan isabetli tarımsal politikaların ve projelerin uygulama sonucudur arkadaşlar. Bunların da iddiasındayız. Bakacaksınız elinizdedir veriler, hangi yıllarda nüfus artışı vardır köylerimizde? Niçin olmuştur bu nüfus artışları?

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Nedir oğlum bu sihirli değnek, söyleyin de yapsın bu Hükümet de.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Sayın Adaoğlu; sihirli değnek yok. Diyoruz ki; dilimizde tüy bitti, üç aydır burda söylemeye çalışırız, en azından bu arpa politikanızı bir daha gözden geçirin diyoruz, yanlışdır diyoruz.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa)(Yerinden)- Sihirli değnek TKP'nin elindedir kardeşim.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Bu sihirli değnek midir? Sihirli değnek midir? Az sonra geleceğim elektrik konusuna. Bir ay önce bu kürsüden acil alınması gereken bazı tedbirlerden bahsettik, ne yanıtlarını alabildik, ne uygulamada. Bugün Sayın Bakan, bu sabah...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- O konuyu açma. O konuyu açma da...

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Yok o konuyu açmadan...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- O konuyu açma, derinliğe girersek...

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Bu toplantıyı kapatmamız mümkün değildir Sayın Adaoğlu. O konu açılmadan bu konuşmamızı...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Aç ama gerçekçi boyutlarla aç.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Gerçekçi boyutlarla. Size gerçekçi raporlar da sunacağım o konudan sonra, biraz sabırlı olursanız.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- E biz geldik bu iş kısa olsun, gidelim de iş uzayacak. Anladığım kadarıyla binbir gece masalına getireceğiz bu işi.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- E Sayın Bakan bir buçuk saat konuştuğunda Tarım Bütçesinde, ana muhalefet partisi sözcüsü kaç saat konuşması lâzım arkadaşlar?...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Daha dur bakalım, senin sözcülerin de var...

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Grup Başkan Vekili olarak ben konuşma yaparım. Partim adına konuşma yaparım. Benim ne kadar konuşmam gerekir siz takdir edin Sayın Adaoğlu, ben orda tamamlayacağım konuşmamı.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Dört buçuk saat.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Tamam, dört buçuk saatsa, dört buçuk saat ben de uygulayacağım. Yani bir buçuk saat Sayın Bakan konuştu, biz hep dinledik Sayın Bakanı, tek bir itirazınız olmadı. Saat 13.00'e kadar sürdü bu toplantı. Şimdi biz eleştireceğiz ana muhalefet partisi grup başkan vekili olarak, bizi sınırlandıracaksınız. Olmaz öyle şey Sayın Adaoğlu.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI ÖZKAN MURAT (Yerinden)- Şakadır o, şakadır o.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Bütçedir görüştüğümüz. Görüştüğümüz bütçedir.

İÇİŞLERİ BAKANI TANER ETKİN (Yerinden)- Kürsü sizin İrsen Bey, şaka ediyoruz.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Tarımda oturursa bir Hükümet de bir karar alır, der ki zirai mücadeleyi ben yaygınlaştıracam. Ne yapacağım? Uçak da satın alacağım ülkeye ve havadan ilâçlamaya gireceğim. Bu politika değil mi arkadaşlar. Sayın Başbakana sorarız. Yani bu da bir siyasi karar değil mi?

DERVİŞ EROĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Başbakana sorma da cevap vermeyecek sana.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Yok çok istiyordum Sayın Başbakan da bu toplantıda olsun Sayın Eroğlu. Çok isterdim. Çünkü Sayın Başbakan yani bu kadar yıllık politikaları bir noktada hepsini sildi. "Zaten" dedi "Tarım politikası mı vardı bu memlekette?" Yoksa siz de yıllarca Bakanlar Kurulu üyesiydiniz Sayın Hakkı Atun. Niye...

DERVİŞ EROĞLU (Yerinden)(Devamla)- O geçmişte UBP'de miydi Hakkı Atun.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- Efendim?...

DERVİŞ EROĞLU (Yerinden)(Devamla)- Geçmişte UBP'de miydi Sayın Hakkı Atun?...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Niçin o devredekî güzellikler, o devrin Bakanlarına da çirkinlikler o devrede beraber olduklarında...

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Yok.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Öyle. Ben öyle görüyorum şimdiye kadar.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Öyle yok...

Sen de vardın Adaoğlu...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Ama güzellikler onun.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- yok.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Ne iştir bu işler...

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Yok orda güzeli...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devmla)- Sıkıntılar varsa, sen de sıkıntıda olduydun.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Ortağız. Yok arkadaşım, ortağız. Varsa da ortağız.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Güzellik, bolluklarda...

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Bollukta da ortağız, ĉirkinlikte de ortağız. Aynı dönemde aynı gemideyseydik...

DERVİş EROĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Ama Hakkı Atun inkâr ediyor.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Yok şimdi Hakkı bey"ne zaman tarımda politika uygulandı" demesi üzerine ben bu konuları getirdim kürsüye,

Ve o zamanın dedik, iskân Bakanı, hele hele Maliye Bakanı, ki bütçenin uygulayıcısı olan bakan, bundan haberi yoksaydı, demek ki o bütçe uygulamasını Sayın Bakanın altında birileri uygulardı ve farkında değildi. O anlamı çıkarırım.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) - İrsen, bana milli gelir içerisindeki tarımın yüzdelerini koy orta yere. Bu her şeyi ortaya çıkarır, burda çalışanı da, sektörü de.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Onu söyledik zaten şeyde.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) Veya bize de, %11 de, %10, %11 lazım.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Tamam, öneriler de yapmak istiyorum Sayın Adaoğlu.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Evet, onu söyle.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Yani, bazı öneriler de geliştiriyoruz. Çünkü, bazan diyoruz, bu siyasi önerilerimizden yararlanın. E, dilerseniz yararlanırsınız. Siyasi otoriter de sizsiniz, iktidar da sizsiniz. Yani, sadece biz bu kürsüye bir eleştiri amaçlı tutmuyoruz. Öneriler de yapmak isterim. Yoksa dediğiniz gibi, dört tane rakam verip, kapatmak da mümkün. Zaten tablo ortada. Yani 94 yılında toplumun nereye geldiğini, az önce verdiğimiz rakamlar var. %20.6, Devlet Planlama Örgütünün verdiği rakamlara göre ülke fakirleşti deniyor. İşte şeffaf rakam ortada.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Kriz dönemleri de olur Sayın Küçük.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Neyse, tekrar beni uzun konuşmaya sevk ediyorsun Sayın Adaoğlu. Bazı şeyleri tekrarlamama neden oluyorsun. Onun için kusura bakma.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Ben, bırakıyorum seni baş başa.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Söylediğimiz gibi, yaygın ilaçlama kararı aldirmek bir hükümete, bu da politika değil mi?

Derivasyon Projesi. Biz, geçen sene Hükümet Programında da yer aldığını göremedik derivasyonun. Tuhafımıza gitti, bu kürsüden sorduk. Sayın Hükümet dedik, bu ülkenin derivasyona ihtiyacı yok mu? E, derivasyonu bu ülkede başlatmak, bir politika değil mi arkadaşlar? Ülkenin en büyük projesi, derivasyon projesidir. Sabahleyin Sayın Bakan, övgü ile bahsetti burdan. 4 Milyon metre küp dedi, su geçti dedi, derivasyon kararından. 21 kilometresini temizledik. E, işte o da bizim eserimiz. Ulusal Birlik Partisinin eseri değil midir? Bu da siyasi bir kararla yapılmadı mı derivasyon? Derivasyonun birinci, ikinci etabı yapılmadı mı? Şimdi de diyoruz ki, keşke üçüncü etabını da başlayacağız diye, 95 Bütçesinde göreydik, derivasyondan birşey görmedik yani. Bu da siyasi bir karar değil mi?

Yine arkadaşlar; Güzelyurt'dan su borusunu alıp, Lefkoşa köyleri, Magosa'ya akıtmak, bu da bir karar değil midir içme suyunun? Az önce, sabahleyin Sayın Bakan, bundan da bahsetti. E, bu proje de bizim dönemimizin projesi değil mi? Ulusal Birlik Partisinin projelerinden değil mi? Bu büyük projeler değil mi hayata geçen projeler? Bunlar siyasi karar istemez mi? Kendi kendilerine alınmış kararlar mı? Bir bakanın kararı mı? Yok. Bir hükümetin kararıdır, bir siyasi otoriterin kararıdır bunlar. Çünkü büyük projelerdir. Bunlar, hatta bizi aşan projeler. Anavatanımızla müşterek alınmış kararların uygulamaların sonucudur. Bugün, Sayın Cumhurbaşkanı, Sayın Demirel o günün Başbakanıydı. Kendisini Meclisteki çalışma esnasında ziyaret ettim ve derivasyonun kararını yanımda verdi. Bu da siyasi bir karardır. Ha, bu projeler, kendi kendine olmuş projeler midir?

Göletler konusuna gelelim. Az önce sabahleyin Sayın Bakan, 12 adet göleti teslim aldıklarından bahsettiler. E, peki, bu ülkede 55-56 adet göletin yapılması kararı da, siyasi bir karar değil midir? 1983 yılında Köyişleri Bakanlığında bugünün Dışişleri Bakanı Sayın Karayalçın da Müsteşar Yardımcısıydı. Biz, beş tane Müsteşar Yardımcısı davet ettik Kıbrıs'a. Ve bu göletlerin kararı verilmiştir, 1983 Ekim ayı içerisinde. E, bu da bir siyasi karar değil mi? Bu memlekette 56 tane gölet yapılsın diye, denize giden sularımız tutulsun diye. Sayın Başbakana sorarım bunu. 56 tane gölet yapımı için karar üretmek karar aldirmek bir siyasi karar değil midir arkadaşlar? Biz, şimdi 12 tane göletin çalışmasını dahi bir düzene koyamadık. Bir Çalıştırma Tüzüğü, ben daha duymadım, bir yönetmelik daha çıkarılmış değildir. Varsa, lütfen doğrulasın beni bakan arkadaşlar. Siz nasıl yöneteceksiniz? Ki, tutanın elinde mi kalacak bu yatırımlar? Anavatanda bunun örneği vardır. Toprak Su, Devlet Su işleri. Küçük yatırımlar Toprak Sunun, büyükler, Devlet Su işlerindedir. Devlet Su işleri, yaptığını Toprak Suya devreder işletmesini. Ama belli yönetmelikler altında devreder. Onlar hazırlanır. Öyle Hükmü karakuşî, ben bunu inşa ettim, aldım, al sen de devral ve yönet veyahutta filan köyün baskıcı, ne bileyim ben, parti yöneticisinin veyahutta bilmem nesinin elinde kalmaz. Belli yönetmelikler olur, bunlar hazırlanır ve bir göletin işletmesi yapılır. Çünkü büyük bir yatırımdır bunlar. Bir amaca hizmet etmesi için yapılmış yatırımlardır, büyük siyasi kararlardır arkadaşlar.

Eğitim konusu için hem köylünün eğitimi, hem çalışanın, personelin eğitimi için alınacak olan kararlarda politika aranmaz mı? Gemite ta Amerika'ya kadar personel gönderirdik. Ne için? Eğitim için. Avrupa'da eğittiğimiz personellerimiz vardı.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Hangi dönemlerde İrsen Bey? Sizin Bakanlığınızda?..

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Ulusal Birlik Partisinin dönemlerinde...

KENAN AKIN (Yerinden)(Devamla)- Sizin Bakanlığınızda..

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Dönemlerinde...

KENAN AKIN (Yerinden)(Devamla)- şahsınızın bakanlığında, ondan sonra bıraktık.

şahsının Bakanlığında Et Kombinasyonunu da anlatsın. Et Kombinasyonunu hangi noktadan hangi noktaya getirdin ve nereye kadar geldi onu anlat.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Bu suni tohumlama azot nitesi devrede yoksa siz suni tohumlamada bir yere kadar giderseniz, daha ileriye geçemezsiniz. Bu da zamanında siyasi bir kararla üretilmedi mi? Ta Hollanda'dan uzmanı getirilip de bunlar devreye konmadı mı? Yine hayvancılığın yem konusundaki ihtiyacını gidermek için Vadili'deki Ot Kurutma Tesisi devreye sokulmadı mı? Sizin programınızda vardır. Az sonra geleceğim, programınızdaki başlıklara. Atıl Sanayi Tesislerini diyorsunuz faaliyete geçireceğiz. İşte iki tane saydım size. Bunlar sanayi tesisi değil mi? Azot retme nitesi sanayiye dönük bir üretim yapmaz mı? Kuru Ot retim Tesisi sanayi değil midir? İşte bunları devreye sokun. Hem programınıza alıyorsunuz, Hükümet

Programınıza, hem parti protokolunuza koyuyorsunuz ama, bırakınız 94 Bütçesini savundunuz siz yapmadınız dediniz, hazır buldunuz, aldınız o bütçeyi götürdünüz. 95 Bütçesini siz yaptınız azrkadaşlar. Bu konularda ben bir kalem görmedim. Gözümden kaçtıysa lütfen ilgili Bakan arkadaşlar konuşmalarında bize hatırlatsınlar.

Tarımın girdisi traktör, biçer-döğer, araç-gereç. Bu konuda bazı kararlar alıp ülkeye ithal etmek, o da siyasi bir karar değil midir? Bakınız 1983'ten buraya bu ülkeye tek bir tane biçer-döğer sıfır kilometre geldi mi? Gelmedi. 94'de de gelmedi sıfır kilometre. İkinci, üçüncü el değil, sıfır kilometre 93'ten sonra bir tane gelmemiştir. Sayın Hakkı Atun o zaman biz bunları getirirken sekiz sekiz, on altı on altı, doksan, doksan traktör getirirken bunların kararını...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI ÖZKAN MURAT
(Yerinden)- 93'te geldi mi sıfır kilometre?

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Tabii. 16 tane bir parti, 8 tane bir parti. John Dear Adana'dan bizim vasıtamızla getirilmiştir. 50'li, 40'lı, 90'lı Master Ferguson da getirilmiştir sıfır kilometre, köylüye dağıtılmıştır. Yani bu ülkenin hayvancısı, çiftçisi bir yerlere hasbel kader gelmiş değildir. Toprak veriyordunuz tohum sağlıyordunuz, 1976-77/lerde özellikle göçmen köylerde toprağı işleyecek araç-gereç bulamazdınız. Biz bunları yaşadık, bugünlerden geldik. Bugünlerden bu tarım olayları buraya gelmiştir. Bolluk, bolluk, kıtlık dönemi o zaman, bolluk şimdidir. Kıtlık dönemi. Çünkü traktörü verin traktörü sürece adam yok. Biçer-döğer verirsin biçer-döğerden anlayan adam yoktu. Onlara önce kurs gösterdik, kursa tabi tutardık. Biçer-döğer zaiyatlarını azalttık mı acaba? Tarım Bakanlığında, Devlet Üretim Çiftliklerinde, Tarımsal Donatımda eğitime tabi tutardık sürücülerine kadar. E bu tarımdaki olaylar değil midir? Sayın Başbakan bunların hepsini unuttu ki kendisi de İskân Bakanıydı o zaman. İskân Bakanı olduğu dönemdi.

Muhterem arkadaşlar; Süt Kurumu bir siyasi karar değil mi? Süt Kurumunun kurulabilmesi, faaliyete geçirilmesi? Hele hele hala daha yakın çevremize baktığımızda, birçok ülkenin cesaret edemediği Tarım Sigortası. Bilebildiğim, hala daha güneyde de yoktur. Bilmem son yıllarda geçirdilerse yasayı? Güneyde de yoktur, Türkiyemizde de yoktur. Etrafımızda belki de çok az bir yerde vardır. Tarım Sigortası gibi çağdaş bir yasayı, ancak gelişmiş ülkelerin çıkarabileceği bir yasayı biz, çıkarmadık mı? Hayata koymadık mı? Şimdi, hayvancılığı da kapsatmaya çalışıyorsunuz. Bu, yasada olmasaydı, bunları gündemimize getirebilir miydiniz? Sayın Hakkı Atun'a sorarım. Bu kadar önemli bir yasayı, Genel Tarım Sigortasını hayata geçirmek bir siyasi karar değil mi? Hatta, o zaman, bu ülkeyi batıracaksınız, bu devlet bu yükün altından çıkamaz, diye bir de karşı çıkılmıştı. Parti içinde de karşı çıkan arkadaşlarımız olmuştu. Buna rağmen, bu yasa gereklidir, biz bunu çıkaracağız, 4-5 sene katkı istiyoruz, ondan sonra bu yasa ile bu kuruluş kendini, hayatını idame ettirecek tezi ile biz, ortaya çıktık ve bu yasayı hayata geçirdik ve yasalaştırdık, o zaman da muhalefetten de büyük destek gördüğümüzü tekrarlamak isterim. Bunlar siyasi karar değil mi arkadaşlar? Bu kadar büyük boyutta bir yasayı geçirmek, siyasi bir karar değil midir? Onun için Sayın Başbakan, bir çırpıda, zaten ne zaman tarım politikası vardı, demesi üzerine bunları kaleme aldım, düşündüm. Bu başta hatırıma geldi. Bu kadar önemli kararlar alınacak ve memlekette, geçmişte tarım politikasının olmadığından bahsedecek bir ülkenin Başbakanı. Hele c Başbakan, geçmişte Maliye Bakanlığı, İskân Bakanlığını da yapmışsa.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Başbakan yok.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Efendim, iletsin arkadaşlar kendisine. Sayın Taner Etkin Bey, herhalde iletcek bazı kısımlarını.

İÇİŞLERİ BAKANI TANER ETKİN (Yerinden) - Dinliyor. Odada dinliyor.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Dinliyor yahutta içerde. Yahutta tutanakları alsın okusun Sayın Başbakan.

BAŞKAN - Sayın Küçük, müdahale etmiyorum, temenni olarak söylüyorum. Temenni olarak. DP'yi yargılayalım.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Peki, Sayın Başkan. Bütün bu söylediklerimiz, politika değildir de, bir bakıyoruz, DP-CTP Koalisyon Hükümeti Programında, 1100 adet veyahutta ona yakın çinkoyu hayvancılığa dağıtmış. Falan köyde 130 ayak kuyu kazmış. Falan köyde 300 ayak kuyu kazmış. Bunlar politika oldu. Ve bunlar faaliyet olarak getiriliyor bu kürsüye arkadaşlar. ama bizim o, söylediklerimiz faaliyet değilmiş. Faaliyet bunlarmış, siyasi faaliyet bunlarmış, politika bunlarmış. Politika, 110 tane çinko dağıtmakmış.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - O geçmişin politikalarına birşey demedik.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Evet. Yok, Sayın Başbakan, bir nebze bahsettiler de.

Ve muhterem arkadaşlar; Sayın Başkana uyararak, biz o konuya bir nokta koyalım. İnşallah Sayın Başbakan, uygun bir zamanda bize yeterli açıklamaları yaparlar.

Muhterem arkadaşlar; elimizde hükümetin parti programı, Koalisyon ortaklarının Hükümet Programı var. Bunlara baktığımızda, çok vaatler var, çok. Ama bunların uygulamalarına gelince, 95 Bütçesinde bunlara rastlamak mümkün değil. Birkaç başlık okuyayım. Yani, hepsini de okumak istemem. Ama bazı başlıkları da okumadan geçmek mümkün değil.

Mesela; Tarım Sektörü Master Planı hazırlıkları ve buna bağlı olarak tarımsal üretim planlayıcı ve üretim, iç tüketim ihtiyaç, ihracat ve turizm hedeflerine göre yeniden yapılacaktır. Büyük iddia bu. Ama, 1994'de bunun emaresini gördük mü? 95'de böyle bir olay yaşanacak mı? Hep master planından

bahsedilir, neyse o master plan. Bir türlü plan olmaz. Ne olur?
Zavallı çiftçinin arpa üretimine olur ne olursa.

Kimyevi gübre politikası da, hükümetin yine kuru ziraatın
aleyhine değil midir? Fiyatlardan örnek vermek isterim.

Arkadaşlar; bugün uygulanan kimyevi gübre fiyatları 20.20.0'la 18.46.0'ın fiyatları acaba dengeli midir? Yoksa üreticiyi bazı hesaplar yapıp da gerekli olanı yerinde kullanmamak için teşvik mi vardır? Az önce Sayın Özkan Murat'ın sorduğu gibi köylü arpa ekmedi mi dediler? Bir çoğu ekti. Size rağmen maalesef ekti ve yıllarca yine bu kürsüden verdiğim bir örnek vardır. Yılların çiftçi köylüleri dahi bugün alttan libazma kullanmamıştır. Örnek de verebilirim, çiftçi ismi de verebilirim, köy ismi de verebilirim. Alın Kırıkkale'yi, burda hakikaten yıllardan beri geçimi hayvancılık, çiftçiliktir, hepimiz biliyoruz o köyleri orda ve Kırıkkale'nin özellikle. Ve yılların çobanı, yılların çiftçisi geçen akşam evime telefon eder, "ekim yaptık ama alttan kimyevi gübre kullanmadık. İşimiz Allaha kaldı. İnşallah Şubat sonu da yağışlı gider ve üstten kimyevi gübre kullanarak ürün almaya çalışacağız." Arkadaşlar ne kadar olumlu yıl olursa olsun, eksik alacaksınız ürünü demektir. Çünkü alttan attığınız kimyevi gübre meyve bağlamaya yarayan bir gübredir, üstten attığınız kimyevi gübre de yeşil aksam çoğaltmaya yarayan bir kimyevi gübredir. Bize hocalarımızın öğrettiği. Sen meyve bağlayacak olanı peşinen alttan atmazsan demek ki üretimin eksik olacaktır. Bu konuda da bir ay önce uyarı yaptık, ekim zamanından önce, dedik ki, bu kimyevi gübre fiyat politikasını da lütfen bir daha gözden geçiriniz. Çünkü 20.20.0 kimyevi gübresi iki birim kullanılırsa, diğer 18.46.0 kimyevi gübresi bir birim kullanılır bildiğim kadarıyla. Birinin fiyatı 470,000 liradır galiba, ötekinin de 690,000 liradır ve bu 20.20.0 kimyevi gübresini, öteki kimyevi gübre seviyesine getirdiğimizde aynı sahaya atılması gereken gübre biri 690,000 lirada kalmakta, diğeri 940,000 liraya çıkmakta. İşte köylü burda bir hesap yapacak. Ne diyecek? Ben ucuzunu atayım diyecek ve öyle yapmaktadır. Ya atmamaktadır kimyevi gübreyi, veyahut da ucuza gelecek olanı atmaktadır. Ama diğer taraftan da Bakanlığın açıklamaları var. Diyor ki falan falan bölgedeki, köylerdeki toprağımızın

ihtiyacı bu tip kimyevi gübredir, falan falan bölgedeki köylerimizin toprağının da ihtiyacı 20.20.0'dır örneğin. Öteki 18.46.0'dır. E siz bunu tespit ediyorsunuz ve açıklıyorsunuz da ondan sonra fiyat politikasına geldiğinizde bu dengeyi niye bozuyorsunuz? Tabii ki bu denge bozulduğunda diyoruz ki üründe eksilme olacaktır, düşüş olacaktır. Yani olayı iki yönlü olarak alırım ben. Burda uyarırım Hükümeti. İyi oldu da teknik arkadaşlar da burda ve memnun oldum hakikaten teknik arkadaşların burda olmasına. Belki ben bir aydır bu kürsüden söylüyorum Hükümete, bu konuda hiçbir ilerleme göremiyorum, belki teknik arkadaşlar ilgili arkadaşları uyarır da bizi dinlemezler, onların uyarısını dinleyerek bu ülkenin tarımını gerilemeden kurtarırlar. Onun için bu konuları tekrar açmak istiyorum arkadaşlar. Çünkü çok söyledik, hiçbirine yanıt alamadık. Hiçbir konuda gelişme göremedik. Bundan dolayı diyoruz, bu yıl ürün rekoltesinde düşüklük beklenmektedir. Çünkü iki politikanız da tutarlı değildir. Hem kimyevi gübre fiyat politikanız, hem arpanın aleyhine çevirmeye çalıştığınız ekim alanları dolayısıyla bu ülkede yıl ne kadar iyi olursa olsun, beklenen rekolteye ulaşmak mümkün olmayacaktır. Bunu şimdiden söylüyoruz muhterem arkadaşlar.

Tarımda kooperatifçilik, yeniden organizasyonu sağlanacak, demokratik kooperatifçilik mutlaka hayata geçirilecek. Bir yıl geçti aradan, halâ daha bu çalışmalar bitmedi mi? Üç ayda iki ayda bir kararla biz Meclis oturur bir karar alır, 60 gün içerisinde ülkeyi seçime götürürüz. Ülkeyi seçime götürürüz. Ve kooperatifleri biz bir yılda arkadaşlar seçime götüremedik. Bir yılda kooperatiflerimizi toparlayıp da seçime götüremedik. Ama gerektiğinde erken seçim kararı alırız ve 60 gün içinde hazırlanır seçimlere katılırız. O başarıyı gösteririz siyasi partiler olarak, ama siyasi iktidar olarak bir yıldır Kooperatiflerin seçimini programınıza almanıza rağmen gerçekleştiriyoruz. Yıllarca...

İÇİŞLERİ BAKANI TANER ETKİN (Yerinden)- Kaç yıldır bekler.

SAĞLIK BAKANİ ERGİN A. İLKTAÇ (Yerinden)- Derviş Bey gerçekleştirmedi, onu ne söylemen?

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Programınızdan bahsederim efendim. Olabilir. Bak ordan okuyorum. Demokrat Parti-Cumhuriyetçi Türk Partisi

Ben burdan okuyorum size Sayın Bakanlar. Ne diyorsunuz? Tarımda kooperatifçiliğin yeniden organizasyonunu sağlayacak ve demokratik kooperatifçilik mutlaka hayata geçirilecektir diyorsunuz. Tarım teşkilâtı reorganize edilecek. Bilimsel araştırma birimleri oluşturulacaktır diyor. Yani ben programdan okuyorum. Olabilir bu kadar sene niye yapılmadı niye edilmedi ama siz programınıza aldınız. Programınıza aldınız bir yıl içerisinde yapılabilirdi. Onu söylemeye çalışıyorum ve bu konuda hakikaten ciddiyseniz yapmanız da gerekmektedir. Geçmişte yıllarca bu kürsülerde yüksek faiz oranıyla ülkede tarım yahut kooperatifçiliğin yapılamayacağını savundu bugün iktidar olan arkadaşların en azından bir kısmı. Ve bütçe komite toplantılarında yine bu arkadaşların bir kısmı o ifadelerini kullandılar yakındılar bugünkü yüksek faiz politikasından. Peki siz muhalefetteyken bu politikayı ki bu denli yüksek olmayan faizlerle ülkede kooperatifçiliğin yapılmayacağını savunan siyasi otorite bugünkü iktidarda olan siyasi parti bu politikanızı nasıl benimsersiniz. Bunu kabul etmek mümkün müdür? Bu kadar yüksek faizlerle memleket kooperatifçiliğini iyileştirmekten bahsedersiniz mümkün değil arkadaşlar. Mümkün değil. Az önce bahsettim kuru ot tesisi, Vadili'de azot ünitesi gibi aynen şöyle diyorsunuz. Bitmemiş, kapatılmış ve amacı dışında kullanılan tarımsal nitelikli sanayi işletmeleri çağdaş teknolojinin getirilmesiyle verimli hale getirilecek. Örnek verdim size getirin, alkışlayalım sizleri. Et Kombinasını tamamlayın. Azot Ünitesini çalıştırın hayvancılığa hizmet versin. Vadili'deki tesisi tekrar devreye koyun, çalıştırın bari bu sene yeşil otun da çok olacağı bir dönemdir, zamanınız da vardır, yetiştirirsiniz, ilkbahara kadar ve hakikaten ülke tarımına hizmet veriniz. İşte size birkaç örnek şimdi hatırıma gelen. Hatırımda olmayan da daha birkaç tane çıkabilir. Yine geçmişte hele son seçimlerde yanılmazsam bir çok partilerin ve bilahare de Hükümetin ve Koalisyon Ortaklarının ve Sayın Başbakanın narenciye üreticilerine verdiği sözler vardı.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI ÖZKAN MURAT
(Yerinden) - Narenciyede iyi gittik bu sene.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Hani siz ayrı birim oluşturacaktınız Bakanlık bünyesinde Sayın Özkan Murat. Hani müsteşarlık seviyesine getirecektiniz narenciyeyi Bakanlık bünyesinde? Buraya yazdınız. Seçimlerde Güzelyurt'ta, Bostancı'da bunun nutkunu attınız.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - 100 bin dönümden 50 bin dönüme düşüren sizsiniz.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Şimdi o başka konu.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Nasıl başka konu.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Şimdi 50 bin dönüm, 10 bin dönüm, 20 bin dönüm onu da tartışalım. Ama siz diyorsunuz ki ayrı birim oluşturacağız. Bu da ne para isteyen ne pul isteyen bir olay. Ayrı müsteşarlık yapacağız diyorsunuz. Her Bakanlığa 3 tane 5 tane yeni uzmanlık ihdas ettiğinizde bu kadar önem verdiğiniz bir konuda ve programa aldığınız bir konuda, protokola yazdığınız bir konuyu niye yapmıyorsunuz. Niye narenciyeyi hakikaten ayrı bir birim durumuna niye getirmiyorsunuz? Sözüünüz var. Onu hatırlatıyoruz size. Sözüünüzü hatırlatıyoruz. Ürün alım tarihi ilanından alın, bedellerin alacaklıya ödenmesi tarihine kadar üreticilerin tarım kredi borcu faizleri dondurulacaktı. Bu da sizin sözüünüz.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Bu sene tahılda yaptık.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Efendim?

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Tahılda yaptık.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Tarımda, girdilerin maliyet fiyatlarının düşürülmesi için girişimler yapılacaktır gibi sözleriniz var, vaatleriniz var arkadaşlar.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI ÖZKAN MURAT
(Yerinden)- Narenciyeyi düz geçtin bakarım da.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Narenciyeyi, fazla vaktinizi almak istemem. Sayın Koreli de biliyorum bu konuya fazla değinecek. O bakımdan diğer konulara ...

SAĞLIK BAKANI ERGİN ABDULLAH (Yerinden)- Anlaştınız galiba.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Yok, anlaşma yok da, biliyorum Sayın Koreli o bölgedendir.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla)- Doğrudur, doğrudur.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Onun için hürmetim vardır konuşmacı arkadaşlara. Ama isterseniz dönüp bir saat konuşalım narenciye konusunda.

Muhterem arkadaşlar; bu sözlerinizi size hatırlattıktan sonra, birkaç konu daha hatırıma gelmektedir. Örneğin, özellikle ilk zamanlarda kurulan koalisyon hükümetimizin ilgili bakanı, belki heyecanı çok yüksek, daha dorukta olduğu dönemlerdeydi. Bazı demeçler verildi. Bu demeçlerin 1994 yılı içerisinde göremedik. 1995 Bütçesi içerisinde rastladık. Bazı örnekler vermek gerekirse, tarımda, hayvancılık master plân çalışmaları yapılacak. Hayvancılığı geliştirecek mera ıslahı çalışmaları yapılacak. Karpaz'da yeniden tütün ziraatine başlanılacak, Mesarya yeşillendirilecek.

ERGİN ABDULLAH (Yerinden)(Devamla)- Başladık ona.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Biliyorum Sayın Bakan. Bu mera alanları geliştirilecek diyorsunuz. Gidip merayı ormana çeviriyorsunuz veyahut da çevirmeye çalışıyorsunuz. Bunu da anlamadık. Gidip bir mera arazisine orman dikiyorsunuz. Yani, bir taraftan meracılığı ıslah edip geliştirileceğinden bahsediyorsunuz. Diğer taraftan sözde Mesarya'yı, Kurudere'yi ağaçlandırıyoruz diye gidip meraların içine ağaç dikiyorsunuz. Yani, bunu da anlamak mümkün değil. Yani, lâf atmasaydınız doğru geçecektim, bunu teyet geçecektim ama, lâf atınca onu da söylemiş olayım.

ERGİN ABDULLAH (Yerinden)(Devamla)- Plân dahilindedir.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Hele hele kavak ziraatinden bahsedildi. Neler neler bahsedilmedi. Kavakçılığa yönlendireceğiz dendi memleketi, tütüncülüğe yönlendireceğiz.

Muhterem arkadaşlar; tabii bunlar belki o ilk günlerin heyecanıydı. Dolayısıyla iyi etüdler yapılmamıştı, iyi araştırmalar yapılmadan bu konularda bazı demeçler verilmiştir. Ama bunlardan 1995 yılı içerisinde de herhangi birinin ele alındığını, işte bir tek Kurudere'de galiba, bir kısım merada bir miktar ağaç dikildiğinin ötesinde bir olayın da olduğunu duymadık. Ama bunun yanında birçok fonlara da hükümet tarafından el atıldığını işitmekteyiz. Şimdi bazı fonları anlamak mümkün de, meselâ İstikrar Fonuna el atıldığı, hükümet tarafından el atıldığı söylenmektedir. Turizm fonlarına el atıldığı söylenmektedir cari harcamalar amacıyla. Ama, Tarım Sigortası Fonlarına el atıldığını da duymaya başladık arkadaşlar.

Kime? Çiftçinin, köylünün parasına. Hakikaten bu olay da gerçekse, sormak isterim kürsüden. Çiftçiye yazık ediliyor derim. Bu Tarım Sigortası Fonlarına sakın el atılmasın, büyük bir hata içerisine girilmiş olur muhterem arkadaşlar. Çünkü, az önce söylediğim gibi, Tarım Sigortası başlı başına bir olaydır. Hükümet sıkışabilir. Sayın Başbakan belki denk bütçe yapacağı düşüncesine de girmiş olabilir. Fakat, görebildiğim kadar %50 açık bir bütçe. Efendim?

ERGİN ABDULLAH (Yerinden)(Devamla), Nerden çıktı bu Tarım Sigortası? Nerden çıkardınız bunu?

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Duyuyoruz. Gerçekse, değilse lütfen bir yanıtılsın da rahatlayalım. O bakımdan söylüyorum. Yoksa, denk bütçe yapmak için el atılmışsa, bu miktarlarla da bütçeyi denkleştirmek mümkün değildir. Geçen konuşmamızda da dediğimiz gibi, 8 trilyon vergi öngören bir bütçe, kundaktaki bebekten 47 milyon vergi, gizli vergiler hariç, 47 milyon vergi fert başına bekleyen bir hükümetin fonlara el atarak bu yarayı kapatması da mümkün değildir. Dolayısıyla bu fonları da zayıflatmamaları gerektiği inancındayım.

Muhterem arkadaşlar, kuzu etinin bu kadar ani yükselişini Güneye geçen hayvanlarımıza bir nebze bağlamıştım geçen konuşmamda. Ve Sayın Başbakan siz de biliyorsunuz bilgimiz dışında gidiş vardır. Ancak bilgimiz içerisinde gidiş olmadığından bahsetmişlerdi. Ancak Ekim ayında aldığım bazı rakamlar vardır. Bunları doğru olup olmadığını sormak isterim. Ekim ayı içerisinde Beyarmudu gümrüğünden 97 adet koyun veya kuzunun canlı olarak geçtiği ve 15 adet hayvanın da kesilmiş olarak geçtiği diye bir bilgi gelmiştir bana. Tabii Sayın Başbakana özellikle yerimden de sordum, izinli olarak Sayın Başbakan herhangi bir geçiş var mı? Kesin olarak yoktur demişlerdi. Bu konuda da daha aydınlatıcı bilgi alabilirsek memnun olacağız.

Muhterem arkadaşlar; Sayın Bakanın da bugün yaptığı konuşmada en son ele aldığı bir konu vardır. Bu konuda hepimizi ve ülkemizi çok yakından ilgilendiren bir konu, tabii ki elektrik konusu. Elektrik konusuna gelince, çok ilginçtir konu, tabii ki yeni Hükümetle gelen bir konu değildir. Muhakkak evveliyatı vardır bunun. Ancak şunu söylemek isterim. Ağustos ayından beri bugünlerin sinyalleri verilmeye başlanmıştı bu ülkede. Yani kış aylarında büyük bir elektrik krizi içerisine girileceği ta Ağustos ayından belliydi, bugüne kadar Hükümetin etkin bir tedbir aldığını görmedim. Ta ki birkaç gün önce iki bakan bu amaçlar için Türkiye'ye gönderildi. Dün akşam İstanbul'da kâr yağdı arkadaşlar. Dün akşam İstanbul'da kâr yağdı. Sabahleyin haberleri dinledim ve İstanbul Büyük Şehir Belediyesinin aldığı bir karar hemen kafamda dank etti. Ne diyor haberlerde? İstanbul Büyük Şehir Belediyesi diyor bu yağın beklenmedik kâr nedeniyle önümüzdeki birkaç gün, birkaç gün devam edecek kâr nedeniyle bir kriz masası oluşturmuştur Belediye bünyesinde. Kriz masası oluşturmuştur Belediye bünyesinde arkadaşlar. Bir akşamlık yağın

kâr üç gün daha devam edecek diye. Düşünebilir misiniz ki İstanbul Büyük Şehir Belediyesinin ciddiyetini. Hemen bir kriz masası oluşturmuştur vatandaş bu olaydan fazla rahatsız olmasın diye. Çünkü İstanbul bir deniz kenarı şehri, fazla kâr yağmayan bir şehir olduğunu hepimiz biliyoruz ve hakikaten memnun oldum, iftihar ettim ve aklıma bizim elektrik meselesi geldi hemen. Gece kâr yağıyor, sabah 8.30 haberlerinde arkadaşlar bunu dinliyoruz. Demek ki geceden toplanmıştır İstanbul Belediye yetkilileri. İstanbul Büyük Şehir Belediyesi yetkilileri geceden bu kararı üretmiştir ki sabah 8 haberlerine bunu ulaştırmıştır mesai başlamadan. Görürmüsünüz ciddiyeti arkadaşlar? Yoksa kalkıp da işte 20 senedir bu sorun vardı, bu sorun bizden kaynaklanmıyor demekle bir yere gitmemiz mümkün değildir. Hakikaten bugün korkunç bir olay yaşanmaktadır ülkemizde. Ama bunun kabahatleri var yok Sayın Bakana katılıyorum, konu hepimizin sorunu sadece iktidarın sorunu değil, iktidar ve muhalefet sorunudur. El birliğiyle çözmemiz gereken bir sorundur. Ama bu hassasiyeti, bu heyecanı İstanbul Büyük Şehir Belediyesinin heyecanını en azından Demokrat Parti-Cumhuriyetçi Türk Partisi Koalisyon Hükümetinden beklerdim. 6 aydır gündemde ve daha çözülecek diye de bir ışık yoktur trenin ucunda. Ama İstanbul Belediye Şehri misali bir titizliği arkadaşlarımız göstermemiştir bu konuda ve birim oluşturamamışlardır.

Bu konuda ciddi bir çalışma içerisinde katiyetle girmemişlerdir.

Muhterem arkadaşlar; merak ettim ve bir rapor hazırlattım teknik arkadaşlara. Bu raporu sizlere okuyacağım. Bu elektriğin gelmişi, geçmişi konusunda çok lâf söylüyoruz ama, hakikaten bu konuda yetişmiş teknik arkadaşların hazırladığı bir rapor vardır. Bu raporu sizlere sunmak isterim.

1.3.1975 tarihine kadar bir Devlet Dairesi olarak faaliyetlerini sürdürmüş olan Elektrik Dairesi, 1.3.1975 tarihinden itibaren, dünyanın birçok ülkesinde olduğu gibi Kurum statüsüne kavuşturulmuş ve o tarihten itibaren de Kıbrıs Türk Elektrik Kurumu olarak tanımlanması kararlaştırılmıştır. Kıbrıs Türk Elektrik Kurumu kısa süre içerisinde Merkez ve Taşra örgütlerini kurmuş ve Türk Toplumuna en iyi bir şekilde hizmet verebilecek duruma getirilmiştir. Seneler ilerledikçe müstehlik sayısında ve buna paralel olarak iş kapasitesinde büyük çapta artışlar meydana gelmiştir. Nitekim 1975 yılında 36759 olan müstehlik sayısı 1993 sonlarında 77.000'e ulaşmıştır. Tüketilen elektrik miktarı 1975 yılında 131.8 milyon kilovat saat iken 1992 yılı sonlarında 454 milyon kilovat saata ulaşmıştır. Bütün bu gelişmeler, iş kapasitesinde de büyük çapta artışlar olduğunu göstermiştir. Müstehlik sayısında ve iş kapasitesindeki artışlara paralel olarak 1975 yılında 288 olan personel kadro sayısı da tedricen artırılarak 1984 yılında aylıkçı statüde 370 ve işçi kadrosunda da 240 olmak üzere toplam kadro sayısı 610 olarak belirlenmiş ve müteakip yıllarda müstehlik sayısında ve iş kapasitesinde geçmişe oranla çok daha hızlı artışlar olmasına rağmen 1984 yılından 1994 yılına kadar kadro sayısında herhangi bir değişiklik yönüne gidilmemiştir. 1994 başında çalışan personel sayısı kadronun altında olup 515 idi. Kadrolar şişirilip aşılmamıştır deniyor.

Elektrik Kurumunun başta gelen görevleri arasında elektrik enerjisi üretimi, iletimi ve dağıtımı sözkonusu idi. Fakat ortada böyle bir üretimi yapacak tesis yoktu. Bu itibarla gerekli girişimler sonucu, Anavatanımız, her konuda olduğu gibi bu konuda da imdadımıza yetişmiş ve bize 2 adet 30 megavat gücünde gaz türbinli elektrik santrali kurmuştur. Bu santrallerin bir tanesi Dikmen'e diğeri ise Teknecik'te bulunmaktadır. Bilahare 15 megavat gücünde bir gaz türbinli santral daha kurulmuş ve bunun sonucu olarak elektrik üretecek 3 tesisin kurulu gücü 75 megavata ulaşmıştır. Bu santrallerden yazın asgari 50 megavat, 20, 20, 10 olarak veriyor ve kışın da 56 megavat 23, 23, 10 gücünde elektrik enerjisi üretmek mümkündür deniyor.

1985 yılına kadar toplumun elektrik ihtiyacının 52 megavat olduğu gözönünde tutulursa, 1977'de inşaatları tamamlanıp Kuruma teslim edilmiş olan 2 adet 30 megavat ve 1 adet 15 megavat gücündeki santrallerin toplum ihtiyaçlarına rahatlıkla cevap vereceği açıkça görülmektedir deniyor. Bu santrallerin çabuk kurulup devreye konulmaları gibi avantajları yanında pahalı üretim yapmaları gibi mahzurları da vardır. Bu santrallerle ilgili olarak, halk arasında, bu santrallerin Türkiye'de miyadını doldurmuş eski santraller olduğu ve Türkiye bunları KKTC'ye getirip kurduğu yönünde yanlış söylentiler vardır. Bu söylentiler tamamen yanlıştır. Çünkü 2 adet 30 megavat gücündeki santral Kıbrıs'ta kurulduğu zaman tamamen yeni 15 megavat gücündeki ise kullanılmış idi.

Çünkü toplum arasında bu konuda değişik söylentiler vardır. Türkiye iki tane eski santralını söktü gönderdi, dolayısıyla üretim her ne kadar işte 30 megavat deniyorsa da bunu yapmıyor. Halbuki raporda belirtildiği gibi 1977 senesinde kurulması tamamlanan bu iki santralın da tamamen yepiz yeni olduğu söylenmektedir. Ondan sonra kurulan 15 megavat santralın ikinci el olduğu da belirtilmektedir arkadaşlar. Bu konun özellikle açıklanması gerektiği inancındayım.

Gaz türbinli bu santrallerin pahalı üretim yaptıkları bilinen bir gerçektir. Ne var ki çabuk kurulmaları ve devreye girmeleri tercih sebebi olmaktadır. Bu santraller bir saatte 9 ton mazot tüketmektedir. Bir kilovat saat elektrik üretmek için 0.42 kilogram mazota ihtiyaç vardır. Eğer mazotun tonu 6 milyon ise bir kilogram mazot da 6 bin Türk Lirası eder. Bu santrallerin pahalı üretim yapmalarına rağmen olağanüstü durumlarda veya aşırı yüklenme saatlerinde devreye konulmak suretiyle büyük katkı sağladıkları göz önünde tutularak Rum tarafı dahil birçok ülkede faaliyet halinde bulunmaktadır. İddiaya göre Rum tarafında da varmış bu santrallerden.

1970'lerde, elektrik enerjisi üretim santrallerinin inşaatı yanısıra Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin çeşitli yerlerinde trafolar kurulmuş, yeni enerji nakil hatları çekilmiş ve yıllarca elektrikten yoksun bırakılmış olan 27 köy de enterkonnekte sisteme bağlanarak elektriğe kavuşturulmuştur. Anavatan Hükümeti ile yapılan temaslar sonucu elektrik enerjisi üretim santrallerinin yapımı yanısıra elektrik enerjisinin üretimine katkıda bulunulması amacıyla gerekli malzemeler sürekli olarak gönderilmiş, bu malzemelerin korunması amacıyla ambarlar inşa edilmiş, atelyeler kurulmuş, mazot depoları, misafirhane, yemekhane ve idari ofisler inşa edilmiştir.

İmzalanan bir anlaşma ile Türkiye Elektrik Kurumu, Kıbrıs Türk Elektrik Kurumunun mühendislik ve müteahhitlik hizmetlerini yerine getirme mükellefiyetini de yüklenmiştir. Kurulan santrallerin sürekli olarak bakımları ve muayyen zamanlarda deneme üretimleri yapılmış ve bu santraller her an hizmete hazır vaziyette tutulmuştur. Geçmişte bu santralleri çalıştırarak, yetkili makamların izni ile, Rum tarafına elektrik enerjisi verildiği bir vakıadır. Yani biz de Ruma enerji vermişiz zaman zaman arkadaşlar bu santrallerden.

Pahalı üretim yapan bu santrallerin yerine daha ucuz üretim yapan seçenekler üzerinde durulmuş ve bu bağlamda 1976'larda Araplarla temaslara geçilmiş bir termik santralin kurulması yönünde görüşmeler yapılmış ise de netice sağlanmamıştır. Güney'in talebi üzerine 1983 yılından itibaren üretimimizde artışlar meydana gelmeye başlamış, özellikle 1985 yılında 52 megavat olan puant güç gereksinimi 1986 yılında %50 artışla 78 megavata çıkartmıştı. Artık işin vehameti kendisini göstermeye başlamıştı. 1983 yılından itibaren Rum tarafından gelen üretim talepleri bize tehlike sinyallerini vermeye başlamıştı. Bu gelişmeler ışığında Türkiye Elektrik Kurumu ile ucuz elektrik temini konularının devamlı olarak gündemde olması dolayısıyla 1983 yılında Türkiye Elektrik Kurumu, İtalya'daki danışmanı İtalyan Profesör Dr. Fransesco Türkiye'den KKTC'ye gelmiştir. KKTC'ye deniz altından kablo döşenmek suretiyle elektrik nakli hususunda bir fizibilite etüdü yapmakla görevlendirilmişti Sayın Profesör. Bu fizibilite etüdüne göre 65 kilometrelik Anamur-Kormacit denizaltı güzergahi incelenmiş ve bu güzergah 1300 metre derinlikte ve kayalık olması nedeniyle uygun bir seçenek olarak kabul edilmemiştir. Girne açıkları da derin olduğu için uygun görülmemiştir. Akkuyu-Teknecik güzergahi ise daha uygun görülmüş fakat bu güzergahta da derinliğin 1070 metreye ulaştığı tespit edilmiştir.

Denizaltı enerji nakil kablosunu döşeyecek firma ise o güne kadar en çok 680 metre derinlikte kablo döşemişti denilmektedir. Halbuki şimdi 1070 metre derinlikte kablo döşemeyi tasarlamakta idi. Firma bu işi prestij konusu yaptığı için sözkonusu kablo döşemesini yapmakta hevesli idi. Bu projenin fizibilite etüdü olumlu idi, fakat bilâhare bazı siyasal nedenlerle bu projenin uygulanmasından vazgeçilmişti. Bu durum, bizim yetkilerimizin ötesinde cereyan eden bir olaydı. Türkiye Cumhuriyeti hükümetinin almış olduğu bir karardı. Bu gelişmeler üzerine 1987 yılında bir Enerji Komisyonu oluşturulması kararlaştırılmıştı. Bu komisyonun görevi "KKTC'de elektrik üretim kapasitesinin artırılması ve elektrik şebekesinin geliştirilmesi" yönünde bir rapor tanzim etmektir. Komisyon raporunda birtakım seçenekler üzerinde durdu. Örneğin; kombine çevrimli gaz türbinli santrallerin kurulması, güneş enerjisinden yararlanılması. Bu konu incelenmiş fakat 1 megavat elektrik üretimi için 80 bin metre karelik alana ihtiyaç duyulması ve her zaman güneşin bulunmaması, gecelerin de dikkate alınması dolayısıyla bu projenin verimli bir proje olamayacağı sonucuna varılmıştı. Güneş enerjisinden elektrik üreten şirketlerle de Lefkoşa'da temaslar yapılmıştı.

Kömür yakıtlı buhar türbinli santrallerin kurulması. Bu konuda da ülkemizde kömürün olmayışı ve kömürün ithal edilmesi zorunluluğu, ayrıca kömürün depolanması gerekeceği fakat daha da önemlisi 1 megavat elektrik üretimi için 0.35 ton kömüre ihtiyaç duyulacağı ve ileriki yıllarda toplumun puant gücünün 150 megavat olacağı varsayılarak böyle bir santralin çalıştırılması için bir günde 1200 ton kömüre ihtiyaç duyulacağı ortaya çıkmıştır. Kömür yakıtlı buhar türbinli bir santralin hava ve çevre kirliliği yaratacağı, kükürt dioksit gazı çıkaracağı ve turistik bölgelere olumsuz etkileri olacağı nedeniyle olumlu karşılanmamıştı. Denizaltı kablo döşemesi. Bu konuda gerekli açıklamalar biraz önce yapılmıştı.

Fuel oil yakıtlı buharlı türbinli santral yapımı. Yukarıda beş seçenekten birinci öncelikli Fuel-Oil yakıtlı bir buhar türbinli santralin yapımı idi. Enerji Komisyonunun önerdiği santral da 3x50 megavat gücünde bir santral idi. Bu öneriye göre üç üniteden ikisi devamlı üretim yapacak bir tanesi de yedekte kalacaktı. Revizyon veya arıza anında yedekteki devreye konulacak ve toplum elektriksiz kalmayacaktı. Bu öneriler Anavatana iletilmiş, fakat tercih edilen santral fuel-oil yakıtlı buhar türbinli olmasına rağmen 3x50 megavat değil de 2x60 megavatlık tercih edilmiş ve proje bu şekilde uygulamaya konulmuştur. Halen inşaatı devam etmekte olan 2x60 megavat gücündeki termik santralin 21.7.1990 tarihinde temeli atılmış, 5.3.1991 tarihinde fiilen inşaatına başlanmıştır. İhale sözleşmesine göre birinci ünitesinin 20 Ocak 1993 ve ikinci ünitesinin de 20 Mart 1993 tarihinde tamamlanması gerekmekte idi. Yani bunlar geçen senenin başında tamamlanması gerektiği şekliindedir rapor.

HÜSEYİN CELÂL (Gazi Mağusa)(Yerinden)- 2 sene önce yani.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- 1993. Bir sene önce.

VASFİ CANDAN (Lefkoşa)(Yerinden)- 1993 başı.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Başı.

HÜSEYİN CELÂL (Yerinden)(Devamla)- 1995 Ocak'ta 2 sene olacak.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Evet, 2 sene oluyor. Evet, doğru.

Türkiye Elektrik Kurumu ile Kıbrıs Türk Elektrik Kurumu arasında yapılan bir sözleşme ile santral inşaatı esnasında inşaatın kontrolundan sorumlu olacak ve Türkiye Elektrik Kurumuna bağlı Tesis Grup Müdürlüğüne Kıbrıs Türk Elektrik Kurumu tarafından aşağıdaki olanakların sağlanması öngörülmüştü. 12 adet lojman yapımı, 2 adet minibüs satın alınması, gerekli sayıda personel verilmesi, Arapköy'de saatte 27 ton su sağlayacak bir kuyu açılması ve bu suyun santral sahasına inşa edilecek 100 tonluk su deposuna ulaştırılması, dahili ve harici telefon irtibatını sağlayacak bir telefon santralının kurulması, Tesis Grup Müdürlüğünün ihtiyaç duyacağı fotokopi, daktilo makinesi özetle tüm malzeme ihtiyaçlarının temini, misafirhanenin yeniden tefrişi, yemek çıkarılması, lojmanların tefrişi. Yukarıda değinilen tüm hususlar Kıbrıs Türk Elektrik Kurumu tarafından gününde yerine getirilmiştir.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Sabah oluyor daha devam edersin?

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Tamamlıyoruz Sayın Adaoğlu.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Hade bakalım.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- 2x60 megavat gücündeki santral inşaatında Kıbrıs Türk Elektrik Kurumu...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Gündem dışı konuşmalarda serbest.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Bu çok önemli bir konu olduğu için Adaoğlu, bu raporu okumak istedim arkadaşlara.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Açma bu elektrik davasını. Çünkü bu için avantacılığı senin enerji bakanlığın olduğu zamanda başladı.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla)- Ne gibi avantacılık?

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Sana da o zaman baş kaldırdı, aldattılar seni. Üç kuruş, dört kuruş olsun diye bir hikâye vardı.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - varsa bir olay konuşalım Sayın Adaoğlu.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Açmayalım onları.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Bu bütçe meselesi ise konuşalım.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Sen o konuda günahsızsın.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Bildiğimiz birşey varsa açalım.

ERGİN ABDULLAH (Yerinden)(Devamla) - Derviş Bey kime muhtıra verdiydi?

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Ne ise 2X60 MW gücündeki santral inşaatında Kıbrıs Türk Elektrik Kurumu muhatap kabul edilmemektedir. Bu inşaat hakkında Kıbrıs Türk Elektrik Kurumunun hiçbir söz hakkı yoktur. Yapılan hatalardan Kıbrıs Türk Elektrik Kurumunun hiçbir sorumluluğu yoktur. Santralin tamamlanmasından sonra bu santralda görev yapacak personel Türkiye ve Almanya'da eğitime tabi tutulmuştur. Ayrıca Avusturya'dan...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - İrsen Beydi Enerji Bakanı o zaman.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Uzmanlar gelerek Teknecik'te eğitim seminerleri düzenlemişlerdir.

Evet bu rapor arkadaşlar 1975'ten bu yana hazırdır.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Türkiye ile protokol yaptılardı o zaman artıracaklar diye.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Elektrik Kurumunun...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - İrsen Bey uyduyu o zaman. İlçe başkanları, diğer büyük politikacılar memleketi mahvediyorsunuz dediler, avantacılığı kaldırılıyorsunuz dediler.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Evet Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; halkımızın yaşamını doğrudan, yakından ilgilendiren enerji konusunda sorumlu muhalefet anlayışı içinde sizlere bu uzun bilgileri verme ihtiyacını duydum. Çünkü hükümet ve sözcüleri beceriksiz yönetimleri ile içinden çıkamadıkları enerji konusunda 20 yıl evveline giderek geçmiş hükümetleri suçlayarak sorumsuz hükümet örneğini sergilemektedirler.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla) - 20 yıl evvel değil, 20 yıl boyunca der.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Hükümet acz içindedir. Sorunu çözemeyince de geçmiş yönetime saldırmaktadır. Bugün içinde yaşadığımız uzun elektrik kesintilerinin sorumlusu Rumun kesintisinin ötesinde hükümetin de payı vardır arkadaşlar. Geçmiş yönetim, Ruma, Kuzeyde sadece tek üniteyi çalıştırabileceğimizi söyleyerek, güneyden hem daha fazla enerji, hem daha az mazot harcamakta idi. Demokrat Parti-Cumhuriyetçi Türk Partisi ortaklığının tecrübesizliği ve güneye verilen mesaj biz bütün ünitelerimizi devreye koyabiliriz şeklinde olunca Rum da kuzeye...

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla) - Sağolsun Birlik Gazetesi becerdi bu işi.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Daha az enerji göndermeye başlamış ve sorun bu boyutlara ulaşmıştır.

Şimdi muhterem arkadaşlar; tabii bazı iddialar var burada. Raporu hazırlayan arkadaşlarda. Diyorlar ki; geçmişte biz Rum tarafına devamlı bir santralımızın arızalı olduğunu söyledik ve tek santralla üretim desteklemesine giderdik. Ancak oluşan yeni koalisyon hükümeti zamanında bazı bilgiler aktarılmıştır. Denmiştir ki bütün santrallarımız faaliyettedir, çalışabilir durumdadır. Dolayısıyla bizim ihtiyacımıza yakın bir miktarı üretebileceğimiz söylenmiş olmaktadır bir başka deyimle ve dolayısıyla bu kesintiler daha büyük boyutlara ve bugünkü sıkıntılı duruma ülke gelmiştir arkadaşlar.

HÜSEYİN CELÂL (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Yani bu hükümet kandıramadı kendilerini. Eski hükümet iyi kandırırdı.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Hüseyin Bey, kandırır mıydı, kandırmaz mıydı bilemeyeceğim ama en azından bu kadar büyük kesintiler olmazdı. Bu arkadaşların hazırladığı raporun sonundaki cümleleri okudum size.

Muhterem arkadaşlar; tabii bu elektrik konusunda Sayın Cumhurbaşkanımızın da zaman zaman demeçleri vardır. Çünkü ülkenin bu kadar duyarlı olduğu bir konuda Sayın Cumhurbaşkanımızın da uzak kalması mümkün değildir. 14/12/1994, Milliyet Gazetesinin "Diplomasi Koridoru Köşesi"nin yazarı Nuri Batur'un bu konuda makalesinden bir paragraf da okumak isterim size arkadaşlar.

"Türkiye yıllar içinde Kıbrıs'ta yapılan hataların faturasını bugün ağır ödüyor. Kuşkusuz en büyük hata, yıllarca Rumlardan bedava elektrik alıyoruz diyerek kuzeyde elektrik santralının yapılmamasıdır. Bugün Rumlar Türkler üzerindeki baskıyı artırmak için, elektriği kesiyorlar. Kuzey Kıbrıs kapkaranlık. Sorumlu kim? Denktaş'ın bu tablo karşısındaki sözleri düşündürücüdür. Türkiye federasyon olacak, birleşeceksiniz diye elektrik santrallarına gerek olmadığını düşündük."

Şimdi muhterem arkadaşlar; öyle veya böyle. Bu iş bu noktaya gelmiştir. Sayın Cumhurbaşkanımızın söylediği gibi de olabilir. Geçmiş hükümetlerin yaptığı, yapamadığı çalışmalar olabilir ama bu an bir vaka vardır memlekette. Sabahleyin konuşan ilgili bakan arkadaşşıma katılıyorum, bu konuyu elbirliği ile çözmemiz gerekmektedir. Yine son olarak hazırlanmış bir rapor vardır. Bu raporu fazla vaktinizi aldığım için yeniden, vaktinizi almak istemem. Ancak bildiğim kadar bu rapor, Meclise ya sunuldu, ya sunulmak üzeredir.

19 Aralık 1994'de Kıbrıs Türk İnşaat Mütahhitler Birliğinin bu konuda hazırladığı bir Rapordur. Bu Raporu da okudum, inceledim. Hakikaten ben şimdi bu kadar zamanınızı, en az bir saatinizi daha almak istemiyorum bu kürsüden. Dolayısıyla Raporu okumayacağım. Ancak değerlendirilmesi gereken bir Rapordur.

BAŞKAN - Başkanlık Divanına verin Raporu, döküman olarak. Hiç olmazsa emeğinizin...

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Tabii, onu da Sayın Adaoğlu veririm. Başkanlık Divanına verebilirim. Ancak herhalde sizin Meclise ulaşacaktır ama...

HÜSEYİN CEAL (Gazi Mağusa) (yerinden) - Komitede var.

VASFİ VANDAN (Lefkoşa) (Yerinden) - Yakında hepsi açıklanacaktır.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Yani geldi size. 19 Aralık tarihli. varmış efendim. Bu bende kalsın müsaade ederseniz. Çünkü bir tanedir. Ve hakikaten arkadaşlar bu arkadaşların yaptığı bu çalışma değerlendirilmesi lazımdır. Alınması gereken süratli tedbirler vardır. Bugün hükümetin yaptığı açıklamalar ile ters görüşler de ihtiva etmektedir bu Rapor. Yani kısaca şunu bahsetmek isterim. işte yüzer havuzlar yüzer, yeni tesisler. Bu konuda bu olayların zaman alıcı olabileceği ve hatta Türkiye'ye bizim iki sayın bakanımızın çalışmalarının sonuç verebilmesi için büyük bir zamana da ihtiyaç olabileceği varsayımını dikkate alarak bu Raporda süratli elimizdeki imkanlarla toplumu rahatlatıcı önlemler de vardır. Lütfen bu önlemleri dikkate alsın arkadaşlar. Hep Türkiye'den imkanlara bel bağlamayalım. Kendi imkanlarımızı da kullanmış olalım.

HÜSEYİN CELAL (Yerinden) (Devamla) - Rum'a da bel bağlamayalım.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Rum'a da bel bağlamayalım. Rum tarafı bizi hep yarıda bırakıyor Sayın Hüseyin Celal. Ne zaman el attıysak Rum'a zaten bizi yarıda bırakmıştır, yolda bırakmıştır. Hayatta güvenemeyeceğimizi bir komşumuzdur. Onu da bir kez daha bu kürsüden vurgulamış olayım. Tabii gönül arzu eder ki tam bir ay önce yaptığım birkaç önerim vardı burda. Sayın Özkan Murat kardeşim hiç kaale almadı. Ancak bugün Sayın Bakanın da önerileri içerisinde vardır, bu Raporda da vardır. Ve bugün hakikaten sevindiricidir, Sabahleyin Kıbrıs haberlerini dinledim. Hep böyle sabah haberlerinden örnekler veriyorum size. Girne Beldiyemiz bu bizim bir ay önce yaptığımız öneriye paralel olarak tedbirler almaya başlamıştır ve sevindiricidir. Sayın Bakan bizi ciddiye almadı. Ahkam kesmekle suçladı. Ama bir bakıyoruz Girne Belediyemiz varsın bir ay sonra dahai olsa bir tedbir alıyor. Sokak lambalarını azaltıyor en azından.

AHEMET DERYA (Lefkoşa) (Yerinden) - Seyrekleştiremiyor.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Seyrekleştiremiyor değil mi? Biz de onu öneriydik. Bir öneri olarak dedik ki bir yansın üç yanmasın. Bir yansın iki yanmasın. Artık sokakların durumuna göre evvela tasarrufa belediyelerden, sokaklardan başlayalım dedik. Tabellalardan başlayalım dedik. Bunlar kaale alınmadı. Az da olsa bunlar da bir tasarruftur. Bugün ülkede dünya kadar. jeneratör getirilmiştir arkadaşlar. Büyük boyutlu olanlar da var küçük boyutlu olanlar da var. Bu kriz en ağır şekli ile iki iki buçuk ay daha sürecektir ülkede görünüşe göre. Bütün imkanları bir araya koymamız gerekmektedir. Evvela biz kendi iç bünyemizdeki imkanlarımızı en azından bugün içinde bulunduğumuz Meclis binasını alalım.

Jeneratörümüz vardır. Biz akım gelince derhal şebekeye geçiyoruz jeneratörümüzü kapıyoruz. Olabilir, belki biraz daha fazla bir maddi olanağa imkan ister bu olay. Ama buna katlanalım arkadaşlar. Buna katlanalım. Evlerimizi ışıksız bırakmayalım. Çoluk, çocuğumuzu, imtihana hazırlanamayan yavrularımızı ışıksız bırakmayalım. Bunlar da yapılabilir. Bunlar da başvurulan tedbirlerdir. Burası gibi dünya kadar büyük tesis vardır. Oteller vardır. Kamu kuruluşları vardır. Bunlara zamanında jeneratör alınmıştır, aldırılmıştır. Kitlerin birçoğunda bildiğim kadarı ile 1983'de KKTC 'nin ilanına gideceğimiz günlerde mecburi alıp yaptırttık, gizli toplantılar yapıldı. Enerji konusunda bakanlıkların yaptığı çalışmalar oldu. Kamu kuruluşları ile bu toplantıların sürdürüldüğünü hatırlarım. Ve bu toplantılarda o kuruluşların ayrı jeneratör sahibi olmaları KKTC ilan edilmezden 3, 4 ay önce bu talimat kendilerine verilmişti. Ve bile bildiğim kadarı ile bu kuruluşların hepsinde jeneratör vardır. İşte bunlar devreye sokulsun. Belki o kuruluşlara biraz külfet getirecek, ama bu evlerimiz bu köylerimiz ışıksız, elektriksiz kalmasın.

İmtihanlara hazırlanan yavrularımız ışıksız kalmasın. Bazı tesisleri küçük esnaf çalıştırabilmek için gece sabahlara kadar dükkân açmasın arkadaşlar. Bu tedbirleri de alabiliriz. Bir aydır söylüyoruz. Ancak halâ daha bu konuda bu tedbirlerin alınabilmesi yeni yeni meyvelerini vermeye başlamıştır. Buna dahi teşekkür etmek lâzımdır. Keşke bir ay önce konuşmaya başlamış olsaydık da, bir ay önce bu tedbirler alınmış olsun.

Sayın milletvekilleri, muhterem arkadaşlar; uzuan vaktinizi aldım. Onun için özür dilemek isterim. Ancak bu kadar hacimli, yüklü bir bakanlığın konularını daha kısa bir zaman içerisinde irdelememiz mümkün değildir. Konuşmalarımı içerisinde vardır, bizi Tarım Bakanlığının 1995 bütçesi tatmin etmiş değildir söylediğimiz nedenlerden dolayı. Dolayısıyla halkımız için bu bütçe ile bir rahatlama, çiftçimiz, halkımıza, dar gelirliimize, hayvancımıza bir rahatlama geleceği inancını taşımamaktayız. Hatta koşulların ağırlaştırılacağı inancındayız verdiğimiz örneklerden dolayı. Dolayısıyla biz Ulusal Birlik Partisi olarak Tarım Bakanlığının 1995 Bütçesine ret oyu vereceğimizi tekrarlar, hepimize saygılar sunarım.

BAŞKAN - Çok teşekkür ederiz Sayın Küçük. Söz sırası Sayın TKP adına, Sayın İbrahim Koreli'de. Buyurun Sayın Koreli.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; konuşmama başlamadan önce tarım Bakanımız Sayın Ferdi Sabit'e geçmiş olsun dileklerimi sunuyorum ve sabahki sunuş konuşmasında verdiği bilgilerden dolayı da kendisine teşekkür ederek konuşmama başlamak istiyorum.

Değerli milletvekilleri; ülkemiz ekonomik boyutu itibarıyla tarıma dayanan bir ülkedir. Nüfusumuzun %60'ı kırsal alanda yaşamaktadır. Çalışan nüfusumuzun %25'i tarım sektöründe istigal etmektedir ve artan nüfusumuza paralel olarak, artan tarımsal tüketimimiz karşısında ihracatımızın %60'ı, yine 60'ını tarımsal ürünlerimiz oluşturmaktadır. Bu denli yaşamsal öneme

haiz olan tarım sektörümüzün, uygulanan yıkım politikaları ile sonuçlarına bir göz attığımızda, tarımımızın gerek bitkisel üretim, gerekse hayvansal üretim bakımından reel olarak her geçen yıl azaldığını görmekteyiz. Bütçe rakamları karmaşası içerisine gömülürsek, elbette ki geçmiş hükümetlerde olduğu gibi bu hükümetin de her zaman için yeni bütçe yılında, yeni hedefler, ulusal geliri artırıcı, üretimi artırıcı, gerek hayvansal üretim bazında, gerekse bitkisel üretim bazında üretimi artırıcı hedefler sergilemek durumundadırlar. Ancak işin gerçeğine bakıldığı zaman bu kalkınma programında da çok rahat bir şekilde görülmektedir. Özellikle bitkisel üretimimiz büyük ölçüde gerilemektedir. Bu kalkınma programlarında da teslim edilmiş bir olgudur.

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; bir kere her sektörde olduğu gibi tarım sektöründe de eğitimin büyük önemi vardır ve eğitimimiz üretime yönelik olmalıdır.

Üretimden kopuk bir eğitim sistemi ile ülkemizde zorunlu olarak ihtiyaç duyduğumuz üretimimizi artırmak mümkün değildir. Dolayısıyla şöyle bir öneri ile konuşmamı açmaya çalışacağım. Bugün ülkemizde özellikle ortaokul ve liselerimizde 8 bin civarında öğrencimiz mevcuttur. Bunların yine Kalkınma programında bu açık ve net olarak gösterilmektedir. %80'i 85'i yani 6500 civarındaki öğrenci sayısı klasik lise eğitimine tabi tutulmuştur. Geri kalan çok sınırlı orandaki öğrencilerimiz, çocuklarımız ise mesleki eğitim okullarında, teknik okullarda, Tarım Meslek okullarında ve Ticaret Liselerinde eğitim görmektedirler. Tarım sektörünü ilgilendiren ve zorunlu duyulan eğitim bakımından ise çok sınırlı olarak Tarım Meslek Liselerimizde eğitim gören sayıları 30'u, 40'ı geçmeyen öğrencilerle doludur. Bu eğitim bakımından da gerek geçmiş hükümetlerin gerekse şu andaki iktidarda bulunan hükümetin tarıma eğitim bakımından verdiği önemin bir göstergesidir. Dolayısıyla biz TKP olarak eğitim üretim içindir sloganı ile yola çıkmalıyız. Çocuklarımızın tarım bakımından eğitilmesini öneriyoruz. Bu tür okullarımızın araç, gereç ve teçhizat bakımından geliştirilmesini daha üst kapasitede, daha fazla öğrenci ile takviye edilip yetiştirilmesini ve hem teorik yönden hem pratik yönden tarlada, ovada, bahçede, bitki üretilen yerde bu çocuklarımızın yetiştirilmesi ve direk olarak üretime katkıda bulunmaları gerekmektedir. Bizim KKTC halkı olarak Kıbrıs'ta varolmamızın nedeni üretim yapmamız ile mümkündür. Üretimsiz bir toplumun bu ülkede barınması mümkün değildir. Üretimden kopuk, istihdamdan kopuk ve bu uygulamaların, bu olumsuz uygulamaların doğal sonucu göçü de beraberinde getirmektedir.

KKTC nüfusumuz Kıbrıslı bakımından her gün nüfusumuzun azaldığını hep birlikte acıyla izlemekteyiz. Dolayısıyla Tarım Bakanlığına, özelde Tarım Bakanlığına genelde ise hükümete bu konuda büyük görev düşmektedir. Biz samimi olarak bu uyarımızı, bu eleştirimizi hükümete getiriyoruz ve dikkate alınmasını ve uygulamaya geçilmesini talep ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üretim için en büyük kaynak tarım bakımından söylüyorum. Topraktır. Bugün ülkemizde yine Kalkınma Planından, Programından aldığım verilere göre konuşuyorum. Ülkemizde 2,465,552 dönüm tarım arazisi bulunmaktadır. Pardon toplam alan 2 milyon 465 bin 552 dönüm bir alana sahiptir KKTC.

Bunun %56.7'si yani yarıdan fazlası olan 1 milyon 398 bin 123 dönüm tarım amaçlı arazilerden oluşmaktadır. 1 milyon 398 bin 123 dönümlük arazinin ise %63'ü yani 882 bin, 895 dönümü değerlendirilen arazilerimizdir, tarım arazilerimizdir. Geriye kalan 575 bin dönüm tarım arazisi ise atıl tutulmaktadır. Kullanılmamaktadır, üretimden kopuk, atıl durumda 575 bin dönüm arazimiz atıl durumda tutulmaktadır. Kullanılan 882 bin dönümlük tarım arazisinin ancak 80 bin 952 dönümü sulu arazidir, sulu ziraat yapılan arazidir. Bu da genel tarım arazisinin içerisindeki payı %9.2'dir. Buradan şu sonuca gelmek istiyorum sayın milletvekilleri; ülkemizde üretimin, sağlıklı üretimin, verimli üretimin yapılabilmesi ve özellikle toplumsal, toplum ihtiyacımızı artıracak ve ihracata yönelebilecek ve ülkemizin, ülkemize döviz kazandırabilecek üretimin ağırlıklı olarak sulu ziraatla mümkün olduğu yine bu program içerisinde görülmektedir. Dolayısıyla hükümetin bu su sorununa, tarımsal üretim için zorunlu ve kaçınılmaz olan su sorununa çözüm bulması gerekmektedir. Biz bunu Toplumcu Kurtuluş Partisi olarak yıllardan beri bu kürsülerden haykırmaktayız, tekrar haykırıyoruz ve öneriyoruz. Hükümet bu su sorununa çözüm bulmalıdır. Mevcut su potansiyelimizi her geçen gün azalan, her geçen gün tuzlanmaya yüz tutan, su kaynaklarımızı böylesi gölet yapımları ile ve belli sınırlı kanalizasyon tedbirleri ile önlemenin mümkün olmadığına inanmaktayız. Elbette ki yapılan göletlerin, su kanallarının, su rezervlerini beslemede bir katkısı vardır. Ama bizim toplumsal olarak ihtiyaç duyduğumuz suyun, korunmasına ve uzun vadede bizim üretimimizi artıracak tedbirler olmadığını görmekteyiz

ve su sorununa hükümetin, elektrik sorunu kadar hassas olmasını ve çözüm getirmesini öneriyoruz. Bunun çözümü nedir? Bunu elbette ki teknik insanlarımız, uzmanlarımız araştıracaktır, yolunu bulacaktır. Biz sadece Türkiye'den de su getirilebilir. Deniz suyu da arıtılabilir, arıtılıp tatlı su haline getirilmesi için bir imkândır, bir seçenektir diyoruz ama bunu yapabilecek olan hükümetlerdir. Teknik uzmanların vasıtasıyla bunları değerlendirmelidirler ve bu temel bir sorun olarak, en az elektrik sorunu kadar temel, ana bir sorun olan su sorununa hükümetin çözüm bulması gerekmektedir. Elbette ki niyet varsa, böylesi önemli temel sorunlara, 3 gün, 5 gün içerisinde hatta 5 ay, bir, bir buçuk sene içerisinde çözümler getirilemez.

Ama niyet olduktan sonra bunu başlatmak, ama iki senede bitecekse iki senede, üç senede bitecekse üç senede. Bunun planlanmasını yapmaktır. Biz bugün KKTC halkı olarak bugün nasıl karanlığa gümüldük, psikolojik sıkıntılara girdik, Stres içinde yaşıyorsak ve nasıl elektrik direk olarak bizim üretimimizi etkilemişse, istihdam olanaklarımıza kilit vurduysa yarın, bir yıl, birkaç yıl sonra su sorununu da en az elektrik sorunu kadar bir sorun olacaktır ada olmamız bakımından. Dolayısıyla meselelere suni palyatif tedbirler yerine köklü tedbirler almak bunları düşünmek ve hayata geçirmek gerekmektedir.

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; Sayın Bakanı sabahleyin büyük bir ciddiyetle dinledik Diğer Bakanlıklarda olduğu gibi Tarım Bakanlığında da tarımımızın gerçekten her türlü tarımsal üretim bakımından gelişmekte olduğunu söylediler. Bizim bunu kabul etmemiz mümkün değildir.

Değerli arkadaşlar; tarımsal üretimimiz gerçekten yıllar itibarı ile alındığında ciddi şekilde gerilemelere tanık olmaktadır Özellikle bitkisel üretimimiz bakımından. Hayvansal üretim bakımından, hayvansal popülasyon bakımından. Belli sınırlı ilerlemeler görülmektedir. Ancak bunun topluma yansımaları et üretimi bakımından, süt üretimi bakımından ve benzeri yansımaları bakımından toplumumuzun her geçen yıl daha da geriye gittiğini çok rahat bir şekilde görmekteyiz. Dolayısıyla Hükümetin biraz önce söylediğim üretimi artırmak konusunda, vurguladığım gibi bu üretim olgusunun artırılması konusunda alınması gereken birçok daha tedbirler vardır. Şimdi bakıyoruz biz ülkemize turizmci teşvik edilmektedir. Az veya çok teşvik edilmektedir. Teşvik primleri ile, gümrük muafiyetleri ile vesaire ile teşvik edilmektedir. Özellikle son zamanlarda sanaycilerimize de teşvikler verilmektedir.

VASFİ CANDAN (Yerinden)(Devamla) - Hayır, hayır, bunlar birliktir.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Kendi imkanları ile şey ederler, 40.000 liraya mal edebilirsiniz. Genelde su motorlarının ve birliklerinin Su İşleri Dairesine ve Kaymakamlığa bağlı olarak yapıldığını paraların onlar tarafından onların denetimi ve gözetimi altında yapıldığını...

VASFİ CANDAN (Yerinden)(Devamla) - Şahsi işletenler...

İBRAHİM KORELİ (devamla) - Sayın Başkan, müsaade etmiyor konuşalım.

BAŞKAN - Sesiniz davudi efendim, duyuyoruz, hiç merak etme, gayet güzel gidiyor. Vasfi Candan Bey lütfen konuşmacının dikkatini bozmayalım.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Ben şimdi bazı üreticilerin 40.000 lira saata su almadığı iddiasında bulunmadım. Belki 40.000 liraya da alabilirler. Ama kaç kişi? Belki iki kişi, üç kişi, beş kişi.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla) - 40 var, 60 var, 80 var.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - 60 alan da var. Ancak benim bildiğim resmi olarak su birliklerinden aldığım rakamlar vardır. Devletin denetim ve gözetimi altında olan su birliklerinden aldığım rakamlardır bunlar.

VASFİ CANDAN (Yerinden)(Devamla) - Dizeller ayrı.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Dizel elektrik ayırımı da yapmadım kardeşim. Sen onu istediğin şekilde ayır, çevir ve bu mikrofondan söyle. Ben burdan ne elektrik kullanan su motorlarından bahsettim, ne mazotla çalışan su motorlarından bahsettim.

Tarım sektörüne baktığımızda sadece yem fiyatları ve süt üzerinde yapılan kısmi sübvansiyonun dışında hiçbir tarım girdisine...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI ÖZKAN MURAT (Yerinden)-
Arpaya da yapıyoruz.

İBRAHİM KORELİ (Devmla) - Arpaya yapmıyorsunuz. Yem bakımından yapıyorsunuz Sayın Murat. Yem olarak.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Faizleri de ödedik.

İBRAHİM KORALI (Devamla) - Faizleri de ödediniz. Faizler %35'den çıktı %125'e, Herhalde ödediğiniz budur yani bilmiyorum. Ben izah etmeye çalışacağım.

ÖZKAN MURAT (yerinden) (Devamla) - Daha öncekiler ödemedi, biz ödedik.

İBRAHİM KORALI (Devmla) - Şimdi konumuz tarım olduğuna göre ve eğer üretimin artırılması konusunda birleşiyorsak eğer üretimin artırılmasının yolları konusunda birleşmemiz gerekecek. Eğer samimiyet varsa, dürüstlük varsa ve bu ülkenin insanının %60'ının kırsal alanda yaşadığını, çalışan nüfusumuzun %25'inin tarım sektöründe iştigal ettiğini, ihracatımızın %60'ının tarımsal ürünlerle gerçekleştiğinin bilincinde isek ve bunu korumak, bunu geliştirmek bunu artırmak gerek istihdam bakımından, gerek üretim bakımından Gerekirse döviz gereksinimlerimiz bakımından artırmak istiyorsak biraz önce söylediğim elektrik sorununa, su sorununa ivedi ve köklü çözümler getirmek mecburiyetindeyiz. Buna ilave olarak, bu köklü tedbirler yanında yine üretimimizi artırmak istiyorsak geçmiş hükümetlerin yaptığı gibi ve sizin hükümetinizin daha da acımasız bir şekilde devam ettirdiği icraatlarınızdan vazgeçmeniz gerekiyor. Nedir bu icraatlarınız? Sırası ile aktarmaya çalışacağım.

Şimdi bir kere üretimin yapılabilmesi için üretimin birtakım girdileri vardır. nedir bu girdiler? Mazot, elektrik, su, gübre, ilaç, faiz, işçilik, vesaire. Şimdi bakıyoruz, ben pek geri gitmeyeceğim, yalnız 1993 ve 1994 yılları itibarı ile bir mukayese yapacağım. Bakıyoruz mazota. Mazot 14.000 liradan, bir yıl dolmadı, 14.000 liradan %214 artışla 45.000 liraya çıkmıştır. temel bir tarım girdisi. Mazotsuz üretim yapılamaz. Elektrik su motorları bakımından, özellikle elektrik 1993 yılında su motorları için söylüyorum bunu yani spesifik olarak 440 kilovat iken saati, %169 artışla, şu andaki fiyatını söylüyorum, %169 artışla 1170 liraya çıkmıştır kilovattı saatte. Su, geçen yıl su motorunu kullanan üreticimiz saati 40.000 lira öderken bu miktar 120.000 liraya çıkmıştır. %200 artış, evet.

VASFİ CANDAN (Lefkoşa)(Yerinden) - Ethem Dayı 40.000 liraya...

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Kimdir bu Ethem Dayı? Kendi nam ve hesabına kullanırsa motorunu...

VASFİ CANDAN (Yerinden)(Devamla) - Hayır o sahada...

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Ben Kaymakamlığın ve Su İşleri Dairesinin denetiminde olan üreticilerin...

VASFİ CANDAN (Yerinden)(Devamla) - Biz de üreticiyiz.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Fiilen saate ödedikleri rakamı getiriyorum size.

VASFİ CANDAN (Yerinden)(Devamla) - Ethem Dayının Birliğine bak, Mustafa Şefik'in Birliğine bak.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Kimdir onu, belki siz ortaklık olarak birlikte kurdunuz. Birlik vardır kardeşim, izah ediyorum sana. Birlikler iki türdür. Bir, üretici kendi masrafını yaparak kendi olanakları ile 3-5 üretici ile birlikte o bölgede bulunmaları nedeni ile birleşir bir birlik kurar. Motorun masrafını, tamiratını, ilacını, gerecini, mazotunu kendi koyar...

BAŞKAN - Sayın Koreli; siz Genel Kurula hitap ediniz efendim lütfen. Devam ediniz efendim.

İBRAHİM KORELİ (devamla) - Gübre çok önemli bir tarım girdisi. 1993 yılında en çok kullanılan gerek narenciye, gerek hububatta, tahıl üretiminde kullanılan patatesteki kullanılan, en temel üretim maddesi olan patatesteki kullanılan en büyük ihraç ürünümüz narenciyede kullanılan ve en büyük üretim potansiyelimiz tahılda kullanılan ağırlıklı gübre fiyatlarını aldım buraya. 132.000 liradan 480.000 liraya çıkmıştır. Bunda da %264 artış gelmiştir.

ilâç fiyatları %300'le, %400 arasında artmıştır. Burada biliyorsunuz hiç devlet denetimi de yoktur. Faizler başlangıçta tarım kredi faizleri %35'ten, %55'lere, hemen arkasından %78'lik bir artışla %125'lere çıkmıştır. Geçen gün gazetede okudum Hükümet bu faizlerin yüksek olduğunu, yani kendisinin kısa bir süre önce yükselttiği %125 oranındaki faizleri erken fark etmiş olacak ki tekrar gündeme getirdi.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - UBP Sayın Genel Sekreteri yaptı onu da uğraşırız düzeltelim.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) , Ne ise bilmiyorum. Bunu biz memnuniyetle bunu erken göremeniz, erken fark etmeniz ve sonuçta eğer erken fark ettiğiniz bu olayı sağlıklı bir şekilde, gerçekçi bir şekilde değerlendirir ve üreticimizin lehine bu faizleri düşürürseniz, biz sizi bu konuda Toplumcu Kurtuluş Partisi olarak alkışlayacağız ve destek vereceğiz.

İşçilerin girdisi de biliyorsunuz, malum. Arkadaşlar işçi ücretleri asgari ücret bakımından Çalışma Bakanlığı Bütçesini görüştük ama burada bir maliyet şeyi yapmak bakımından söylüyorum. Sizin söylediğiniz gibi %264 olmuştur. Ama Tabii bunu da istismar etmeyin Sayın Çalışma Bakanı. Asgari ücretin çok düşük bir ücret olduğunu, çok açık bir şekilde dün ifade ettik.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Şimdi yükselttik.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Ama şimdi üreticiler bakımından şimdi benio noktaya çekmeyiniz. Tarım sektöründe ...

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Dün öyle konuşurken bugün böyle konuşma.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Tarım sektöründe de kaçak işçiler vardır. O noktaya çekmeyiniz beni. Tarım sektöründe de kaçak işçiler vardır. 40-50,000 liraya çalıştırırlar işçileri, anlaşıldı. Şimdi asgari ücret %264 artış gelince, bu hali ile o kaçak işçiler ...

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - 50,000 lira bahçe sularlar?

BAŞKAN - Sayın Bakan size söz hakkı vereceğim efendim, lütfen.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Bu kaçak işçiler...

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - 50,000 lira ile bahçe sularlar?

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Evet bahçe sularlar. 20,000 liraya sularlardı işte.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Vazgeç yahu. Benim de bahçem var da bilirim. Öğren iyice Koreli öyle değildir. 50,000 liraya bahçe sularlar? 20,000 lira saatidir.

BAŞKAN - Sayın Bakan lütfen.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Şimdi tarım üretimi bakımından tohum da bir girdidir. Tohum da bir girdidir. Şimdi Sayın İrsen Küçük de bahsetmiştir bunları, ben pek dinleme fırsatı bulamadım konuşmasının bütünü ama patates 1993 yılında üreticiye 500,000 lira torbası 50 okkalık torbalarda tohumluk olarak verdi. 500,000 lira bana bu sene %220 ortanında bir artış getirerek ilk 1,700,000 lira torbası dediniz, bilahare 1,600,000 liraya düşürdünüz. Yani %225 olan artışı %220'ya düşürdünüz.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Sebebini anlatacağız.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Geçen seneki 500,000 liraya tohumluk patatesin torbasını 500,000 liradan 1,600,000'e çıkardınız. Tohumluk arpayı üreticinin elinden 4000 liraya aldınız, arpayı döndünüz aynı arpayı tohumluk olarak 7000 liraya sattınız. Üreticinin elinden 4300'e aldığımız buğdayı tohumluk

olarak, hatta buğdayı teşvik edeceksiniz, ekmek ihtiyacımız vardır, arpa yerine buğdayı teşvik edeceksiniz gerekçelerine bağlı kalarak 4300 liraya aldığınız arpayı.

BAŞKAN - Buğdayı.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Buğdayı afedersiniz. 4000 lirayı dönüp üreticiye satıyorsunuz ve buğdayı teşvik edeceksiniz. Ülkemizde toplumsal gereksiniminiz bunu gerektirir diye diye buğdaya sevk ettiğimiz belki politika olarak doğrudur.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Doğru değil mi?

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Doğrudur, doğrudur ancak.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Hayvancıya 2000 lira verdiğimizizi de söyle.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Ancak doğru olan bu şeyin doğru olabilmesi için de gereğini yapmadınız. Bugün tahıl üreticisi tohum tohum diye avazının çıktığıınca bağırılmaktadır, bulamamaktadır tohumu.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla) - 2000 sattığımızı söyleyin arpayı geri hayvancıya. Onu da söyleyin.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - 0 sayılmaz.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Şimdi...

MUSTAFA AKINCI (Lefkoşa)(Yerinden) - Onu da siz söyleyeceksiniz.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Söyleriz.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Şimdi bunun izahını nasıl yapacaksınız?

BAŞKAN - Sayın Koreli Genel Kurula hitap edin lütfen. Siz planlı bir çerçevede konuşmanıza devam ediniz.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Bu sizin bileceğiniz bir iştir. Yalnız üreticinin elinden daha dün 4.000 liraya alınan bir arpayı aynı üreticiye üç ay sonra, Haziran'da bu insanlar burda eylemdeydi. O eylemde oldukları dönemde getirdiğiniz bir suçlama vardı. Sayın Bakanın kulakları çınlasın, ona tekrar geçmiş olsun dileklerimi söylüyorum; çıktı bu mikrofondan ve dedi ki bunlar toprak ağalarıdır.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla) - Öyle birşey demedi.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Evet, evet. Müsaade edin Bunu mikrofondan söylemiştir.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla) - Bunları kışkırtanlardır dedi.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Hayır, hayır. Toprak ağalarıdır sözünü kullandı.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla) - En çok UBP kışkırttı bu işi.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Belki de buraya gelenler, belki de toprak ağası olabilir. Peki, yani bu üretim, tahıl üretiminin tekeli bile 3-5 tane toprak ağasının, toprak ağası da değil, devlete ait toprakların ağası şeklinde verilmeye çalışılıyordu mesaj. Yani bunlar devlete ait olan bu toprakları 1000 dönüm, 2000 dönüm, 3000-5000 dönüm kiralamakta ve bunlar hububat ağası, tahıl ağası olduğu noktasına getirmiştiniz dedi Sayın Ferdi S.Soyer bu mikrofondan bunu söylemişti.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla) - UBP'nin eseri işte. UBP'nin eseri bu.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Ha, şimdi peki şimdi durum aynı durum devam etmiyor mu? Eğer tahıl ağaları, toprak ağaları varsaydı ve o gün hak arayan üreticiyi bunlar toprak ağalarıdır, tahıl ağalarıdır diye suçluyorsaydınız, bu suçlamanız doğru iseydi bu yanlış ortadan kaldırmak için bir eylem yaptınız mı? Hükümettesiniz, hak ve yetki size aittir. Bu toprak ağalarını ortadan kaldırmak, daha da küçük üreticilerimize bu toprakları dağıtmak için özellikle o bölgede...

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla) - Elye'de yaptık.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Elye'de yaptınız bu işi biliyorum. Elye'de yaptığınızı, Elye'de yaptınız bunu çok sınırlı olarak. Elye'de de hububat ekiminin, tahıl ekiminin ne derece sınırlı olduğunu, eğer şu anda konuşmamız tahılda ise Mesarya'ya dönünüz ve Mesarya'dan cevap veriniz. Çünkü toprak ağaları, tahıl ağaları diye bahsettiğiniz o günlerde Elye'deki toprak ağalarından bahsetmediniz. Esas Mesarya'daki tahıl, hububat, toprak ağalarından bahzediyorsunuz. Peki, şimdi kaldırdınız mı toprak ağalarını? Hükümet ve yetki sizdedir. Aldınız mı onların elinden o binlerce dönüm toprakları ve hiç olmayana, daha da az olan üreticiye, kardeşlerimize verdiniz mi?

VASFi CANDAN (Yerinden)(Devamla) - İcare süresi dolanların elinden alındı. Gelen sene de öbürlerinin alınacak.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - İcar süresi bitenlerin alındı. Olayları takip etmen iyi. Ezbere konuşun. Alındı. İcar süresi bitenlerden alınacak.

İBRAHİM KORELİ (devamla) - Sayın Başkan, Civa bu konulara hiç vakıf değil. Onun için vakıf olduğu konularla ilgilensin.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla) - Civa'nın anlamadığı iş mi var?

BAŞKAN - Evet, narenciye kısmına geçiniz öyle ise efendim. Civa'nın da devreye girmesi için narenciyeye geçiniz efendim.

İBRAHİM KORELİ (devamla) - Geleceğiz efendim.

BAŞKAN - Narenciye kavgalarınızdan bahsediniz.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Şimdi üreticinin elinden değerli arkadaşlar, biraz önce söylediğim bu girdilere getirilen %200'lerin üzerindeki artışlar nedeni ile üreticimiz gerçekten üretimden kopmuştur. Bunu hep birlikte görelim. Bunu aslında hep birlikte yaşıyoruz. Ama bazılarımızın bunu görmesi, görmek istememesi artık bir politika haline gelmiştir. Bugün Doğançılı'dan bahsetti Sayın Murat. Doğançılı bugün memleketin fasulye üretiminin ağası idi.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla) - Onu UBP yaptı.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Bugün Doğançılı köylüsü Türkiye'den ithal edilen fasulyeyi yemektedir.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla) - Onu Eroğlu söyledi.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Bugün Taşpınar, Türkmenköy gibi, Çayönü gibi en fazla patates üreten köylerden biri idi. Bugün Türkiye'den ithal edilen hastalıklı patatesi yemeye mahkum olmuştur.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla) - İlk defa mı ithal edildi patates.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Hem de üreticinin elinden başlangıçta 6000 lira fiyat saptayarak, o hakkınızı da teslim etmek istiyorum, 3500 liraya, 4000 liraya kademe kademe primler de vererek 9000 lira üreticinin elinden aldınız malı.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Prim ödediğimizi de.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Şimdi o patatesi üreten üreticiye 70,000 lira, ben Sayın Küçük gibi açımasız olmayacağım. 60,000 lira o patatesi üreten insana 60.000 liraya yediriyorsunuz.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla)- 150 lira torbası da var.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Ben patates konusunda Sayın Küçük'ten biraz daha farklı bir yaklaşım içine girerek şunu söylemek istiyorum. Siz 6000 ton civarında 6500 ton civarında patates üretimi yaptınız, bunun 5000 yuvarlak rakamlar olarak söyleyeceğim. 5500 tonunu ihrac ettiniz, 5-600 ton civarında iç tüketime ayırdınız. Bir taraftan da diyorsunuz ki, bizim aylık tüketimimiz 400 ton olduğunu söylüyorsunuz, bir taraftan da bunu söylüyorsunuz. Tabii kaçak işçileri herhalde bundan muaf tutarak. Kaçak işçileri buna dahil ederseniz sizin ki onlar bizden daha patatescidir. Evet arkadaşlar, bizden daha çok patates ..

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Onlar da var bu işin içinde.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Sizin yıllık toplumsal tüketiminiz, ihtiyacınızın 500 tonun üzerindedir aylık. 400 dedin, ben de 100 koydum sana. Kaçak işçiler için. Yoksa inkâr mı ediyorsun 10,000 tane, 15,000 tane kaçak işçiyi?

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Onlar da yedi.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Dün kabul ettin. Dün 15,000 tane kaçak işçi olduğunu sizin Bütçeniz görüşülürken kabul ettin.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - 10,000 dedim ben.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Ama imkânsızlıklar nedeni ile 2 başlı hükümet size karşı çıktığı için tesbit etmekten de vazgeçtiniz dediniz ve 2051 kişi tesbit ettiniz ve öbürlerini de bıraktınız.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Senin hiçbir sorumluluğun yoktur bu işte be Koreli. Bir milletvekili olarak 14 sene var milletvekilisin bu Mecliste, bu kaçak işçi konusunda hiç sorumluluğun yok mu?

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - İktidar muktedirdir, iktidar demek muktedir olmak demektir.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Bir işçi sendikası başkanı olarak...

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Eğer muktedir değilseniz birtakım şeyleri yapmaya, Sayın Angolemlî kardeşimin dediği gibi çeker gidirsiniz.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Çok aran bizi gidersek. Gideriz ve çok aran bizi.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Koreli'yi destekleriz.

SONAY ADEM (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Hep de Mağusalıları şahit gösterin.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Narenciyedeki fiyatı söylemedin.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Geleceğim narenciye fiyatlarına, düşürdünüz onları da. Hem üretimi düşürdünüz, hem ihracatı düşürdünüz, hem fiyatları düşürdünüz.

DERVİŞ EROĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Hem de Sterlin yükseldi diye suçlarlar ekonomiyi.

VASFi CANDAN (Lefkoşa) (Yerinden) - Dizdin üçümüzü de karşına, vallahi verin veriştirin.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Okşanmak istediğiniz sürece sizi kaşıyacağım .

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Okşama ile kaşınma bir birini tutmaz.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Şimdi değerli arkadaşlar; bu patates işinde gerçekten büyük bir hata işlediniz büyük bir günah işlediniz bunu kabul etmek mecburiyetindedesiniz. Bugün işlediğiniz hatayı, işlediğiniz günahı kabul etmezseniz yarın daha da büyük hatalar işleyebilirsiniz. Yarın daha da fazla hatalar yanlışlıklar yapmamak, daha da büyük günahlar işlenmek için bugün yaptığınız hatayı kabul etmek mecburiyetindedesiniz. Hatanızı görmediğiniz sürece hata yapmaya devam edeceksiniz. Aldınız patates üreticisinin elinden 10,000 lira, ben yuvarlak dedim, 8500-9500 lira da. Aldınız , prim dahi, o ödediğiniz prim dahil ben bunu 10,000 lira yuvarlayarak söyleyeceğim, 10,000 liraya aldınız, sattınız ve dediniz ki, 35 milyar lira kâr ettik. Sayın Küçük bu rakamı ya Sayın Bakanın açıklamasından kaçırdı veya yanlış anladı, ne ise. Sayın Bakan burada sabah 35 milyar kâr ettiğini söyledi. Bunun 19 milyarı %63'ünü prim olarak üreticiye verdiğini söyledi. Ben not tutmamakla beraber kafamda tuttum, yanlışsam düzeltin beni..

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Doğrudur, 18.19.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - 19 milyar diye rakam verdi ve %63'ünü prim olarakverdim dedi. Tabii ben bunun hesabını oransal olarak yaptığımda, o oranı tutmadığı da ortaya çıkar. Yani o ayrı bir olay. Önemli değildi yani.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Rakam doğrudur da oran...

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Benim gündeme getirdiğim bu değildir.

BAŞKAN- Konuya gelin efendim.

İBRAHİM KORELİ (Devala) - Şimdi değerli arkadaşlar; ülkemiz insanı patatesi 60-70,000 liraya yiyor, siz 35 milyar kâr ettiğinizi söylersiniz.

İBRAHİM KORELİ (devamla) 35 milyar kâr etmek uğruna siz vatandaşımızı hem patatessiz bıraktınız...

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla) - Biz değiliz kâr eden, üretici kâr etti bu işten.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Devlette, siz kimsiniz kardeşim. Siz devlet erkini elinde bulunduran insanlarsınız. Hükûmetsiniz devleti temsil ediyorsunuz ve size devlet olarak söylüyorum, şahsınıza değil.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla) - Halk adına konuşun.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Siz devlet olarak Toprak Ürünleri Kurumu olarak 35 milyar kâr ettiğinizi söylediniz bu kürsüden. 35 milyar kâr uğruna bu memleketin insanına 60.000 lira, 70.000 lira okkası hastalıklı patatesi yedirdiniz. Eğer...

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Bu hastalıklı da nerden çıktı?

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla) - Hastalıklı yok.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Evet, evet.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Çürük başkadır, hastalıklı başkadır.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Eğer siz bu patatesi, ki aylık 500 tondur ihtiyacı, kaç ay vardır bu patates üretiminden kopmuştur, işte vatandaş sonbahar ürünü biliyorsunuz heba olup gitmiştir. Şimdi 4,5 milyon ₺. de dönem başına tarım sigortası para ödeyeceksiniz. Ona da geleceğim, yeterli mi, değil mi? Hangi bilimsel araştırmalara göre o yapılmıştır ve bunun fiyatı 4,5 milyon olarak biçilmiştir, ona da geleceğim. Şimdi siz toplumun ihtiyacı olan bu patatesi satmasaydınız,

35 milyar kâr etme uğruna, ki 35 milyar kâr edeceğiniz de belli değildi, piyasaya gönderdiniz, o günlerdeki piyasa fiyatları dengelerine iseydi. Geçmişte de gönderdiler ve zarar da edildi bu işten. Yani kesin kâr edeceği belli değildi

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla) - Biz becerdik ve kâr ettik. UBP becermedi, zarar etti.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Beceri ile değil. Bu işle hiç ilgisi yoktur.

VASFİ CANDAN (Yerinden)(Devamla) - Bilmeye bağlıdır.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Onu piyasadaki fiyat dengeleri belirler. Ne ise, bunların şeyi de böyledir? Sabah Sayın Ferdi Sabit piyasa ile ilgili fiyatları, gelirlerin nasıl işlediğini piyasanın belirlediğini, fiyatları şey etmiştir. Onun için çelişkiye düşmeyiniz lütfen. Bakın sizi uyarıyorum.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla) - Narenciyede de kâr ettik, patatete de kâr ettik.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - O zaman senin argumanını kabul edersek Koreli, bırakılan hatalardan hiç kimse sorumlu değildir.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Buraya gel Sayın Civa ve cevap ver. Yerinden konuşma.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Gelecek oraya ve cevap verecem sana.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Şimdi ben iddia eder ve söylüyorum ki Toprak Ürünleri Kurumu toplumun ihtiyaç duyduğu 5x8 yani 500 ton x 8 ay, eder 4000 ton. 4000 tonu ihtiyaç duyduğumuz bu toplumun ihtiyaç duyduğu 4000 tonu ülkemizde tutsa, kendi patatesimizi ülkemizde tutsa ve Türkiye'den gelen patatesi 60-70 bin lira bu halka satarsanız...

BAŞKAN - Sayın Koreli, 60-70 bin liraya mı satılıyor Türkiyeden... Kusura bakma çarşıya biz de gideriz, yani kusura bakma.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Peki, söyleyin arkadaşlara kaç tane aldınız patatesi?

BAŞKAN - Yerli patates 40-50 bin, Yeni çıkmış patates, ama 60-70...

İBRAHİM KORELİ (devamla) - İlk defa Meclis Başkanının bir konuşmacıya müdahale ettiğine bu Meclis tanık oluyor arkadaşlar. İlk defa. İlk defa bu tutanaklara da geçmiştir herhalde, ilk defa. Yani bundan sonra müdahale etmemeye davet ederim Sayın Başkan, bunu bir uyarı mahiyetinde alınız.

BAŞKAN - Doğruya müdahale ettim ben. Özgürlüğüne değil, doğruyu saptamaya.

MUSTAFA AKINCI (Lefkoşa)(Yerinden) - Sayın Başkan, ineceksin kürsüden ve konuşacaksın.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Bu olay inşallah rejim değişikliği arayışı içinde olanlara şans tanımaz.

BAŞKAN - Biz gönüllü başkanız efendim. Ne imiş?

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Rejim değişikliği arayanlara inşallah şans tanımaz diyor.

BAŞKAN - Kimmiş rejim değişikliği arayan?

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Birileri arıyormuş. Ama söylemem diyor.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Günü geldiğinde onu da konuşacağız.

BAŞKAN - Devam edin Sayın konuşmacı. Başkan değişiyor, istediğin gibi konuş, müdahalesiz.

(Meclis Başkanı Ayhan H.Acarkan, meclis kürsüsünü Mustafa Adaoğlu'ndan devralır.)

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Şimdi geçecek karşıya ve beni şey edecek. O bilmez ki ben tahriklere boyun eğmem.

Sayın başkan, ben konuşmama başlamadan önce müsaadenizle yerime gideyim. Sayın Adaoğlu gelsin konuşsun, kendi kendini tatmin etsin ve ben oturayım yerime.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Hayır, hayır.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Şimdi ben biliyorum benim karşıma oturacak Adaoğlu, her zaman yaptığı gibi beni konuşmamdan men edecek. İlk defa yaptığı birşey değildir.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Hayır oğlum, ben isem konuşmana engel, ben gidiyorum, rahat et.

(Mustafa Adaoğlu Meclis salonundan ayrılır.)

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Estağfurullah buyurun.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Böyle hoşuna gider?

BAŞKAN - Devam edin Sayın Koreli.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Her zaman tahrik ediyor. Aynı sey senin başına da gelebilir Sayın Civa. Otur orda ve dinle, oturacaksın orda ve dinleyeceksin. Lütfen.

BAŞKAN - Lütfen karşılıklı konuşmayalım.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Eğer ben yanlış bir şey söylüyorum...

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Vazifemiz seni düzeltmektir.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Hakkındır, en doğal hakkındır. Geleceksin bu kürsüye ve diyeceksin bana ki bu söylediğin konular doğrudur, şu, şu, şu konular da yanlıştır.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Buradan da var hakkım bir milletvekili olarak düzeltelim seni.

BAŞKAN- Lütfen karşılıklı konuşmayalım.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Eğer ben de yanlışsam , yanlışımı düzeltmeye çalışacağım.

BAŞKAN- Sayın Koreli, Sayın Civa lütfen efendim. Karşılıklı konuşmayınız , devam edin efendim.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Dinleyiniz.

MHEMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Arada bir dinleyeceğiz efendim.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Toplumun 4000 ton ihtiyacı olan patates iç piyasada 60-70,000 liraya yerine 40,000 liraya satılsaydı bu topluma, Toprak Ürünlerinin yapılan hesabın bu hesabı lütfen yapınız. Bu 40,000 'e satılsaydı bu 4000 ton patates, Toprak Ürünleri daha fazla kâr edecekti. Dolayısıyla bu hesap gayet açıktır. Sadece 4000 tonunu 40,000 liraya satması halinde 60-70,000 lira okkasına, değil, 140,000 lira satması halinde ..

MUSTAFA AKINCI (Gaiz Mağusa) (Yerinden)- 160 milyardır yahu.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Biliyorum ben yaptım bunun hesabını. 35 milyar değil 35 milyarları katlayarak kâr edecektik ve üreticisine de dönüp 3500-4000 lira cüzi primler, teşvikler değil, 15-20,000 lira teşvik primi verecek durumdaydık. Bu hesap gayet açıktır. Hesap açıktır ve bunu bir ilkokul öğrencisi evladımız da bu hesabı yapabilecek durumdadır, o kadar basittir.

MUSTAFA AKINCI (Yerinden) (Devamla) - Civa da yapabilir yahu ne demek.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Civa matematikten hep kaldırdı, benim okulda arkadaşımdı. Onu başkasına devredin o görevi, Civa'nın matematiği zayıftı.

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Nasıl hep hesaplarla uğraşır.

MSUTAF A AKINCI (Yerinden) (Devamla) - Hep banka ile uğraşır nasıl oldu bu iş?

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Muhasebe uzmanı vardır., muhasebe uzmanı vardır.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Söyledim sana hep hayali konuşuyorsun.

AHMET DERYA (Lefkoşa) (Yerinden)- Sen de Civa neden hep kopya verirdin Koreli'ye?

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Şimdi uygulanan bu enflasyonist politikaların doğal sonucu olarak, yıkım politikalarının doğal sonucu olarak arkadaşlar bundan hiç rahatsız olmamaları lazımdır. Bu yıkım politikalarını ta 1986'dan beri kendileri söylüyordu, herhalde alıştılar, rahatsız olmamaları gerekir. Bu yıkım politikaları sonucu ve bu politikaların icraata ve uygulama yansımaları ile biraz önce örneklerini vererek temel tarım girdilerine gelen fiyat artışlarını teker teker saydım ve her bir girdiyeye yapılan zamanın %200'lerde olduğu bir ülkede tarım üretiminin yapılması mümkün değildir. Nitekim şu anda patatescilerimiz..

AHMET DERYA (Yerinden) (Devamla) - Nitekim Marmariste

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Getirdiğiniz tohumu bile almak istemiyor, bunların farkında mısınız? Tohumu almak istemiyor kardeşim, ekmiyor, üretimden koptu, insanlarımız üretimden koptu.

DERİVİŞ EROĞLU (Yerinden) (Devamla) - Koparıldı.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Koparıldı. Uyguladığınız yüksek faiz politikası ile, uyguladığınız temel girdilere, mazota, elektiriğe, suya, ilaca uyguladığınız ve %200'ün üzerinde zam politikalarınızdan dolayı üretici üretimden kopmuştur, koparılmıştır ve bunun artık pratikte çok rahat bir şekilde yansımalarını hep birlikte acı içerisinde seyretmekteyiz.

Fasulye üreticisi kopmuştur, üretim yoktur. İthal ediliyor fasulye de

fakirin eti diye bilinen fasulye ithal edilmektedir. Patates ithal edilmektedir işte bu uygulanan politikalarda. Domates ithal edilmekte, hiyarımızı, soğanımızı ithal edecek duruma düştük.

GÜNAY CAYMAZ (Lefkoşa) (Yerinden) - Salatalık.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Peki salatalık efendim.

Buğdayı yine üreticiden, arpayı 4000 liraya aldınız, buğdayı 4,500'e aldınız. Şimdi bakalım, bu buğday fiyatlarına bakalım. 1993'te hep işimize geldiği zaman e, bütün olaylar Sterlinin, dövizin Türk Parası karşısında değer kazanmasından dolayı oluyor iddiasında bulunuyorsunuz. Şimdi bakıyoruz 93'te arpa üreticiden 2000 lira okkası olarak alınmıştı, o günkü kura göre 94 Sterlin tonu. 94 Sterlin alınmıştı üreticiden arpa, 2,250 lira okkası buğdayı almıştınız geçen sene, 93 yılından bahsediyorum. 106 Sterlin. Şimdi arpayı 4000 lira okkasına çıkardınız, buğdayı 4,500'e çıkardınız, tabii ben yumuşak buğday, sert buğday diye iki ayrı, onun fiyatı var, ben ikisini birden ortalama bir şey ettim ki sonucu değiştirmez yani, geçen sene 94 Sterlin'e üreticiden alınan arpa, bu sene 54 Sterline alınmıştır. Geçen sene 94 Sterlin arpa tonu, bu sene 54 Sterlin tonudur. Geçen sene 106 Sterlin olan buğdayın tonu, bu sene 61 Sterline düşmüştür.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin en büyük ihraç ürünü olan narenciye konusuna gelince, bütün üretim maddeleri bu enflasyonist, bu yıkım politikalarından, teşvikten uzak, teşvik yerine kösteğe mahkûm kalan tüm üreticilerimiz nasibini almıştır da narenciye üreticileri almamı? Onlar da almıştır. Çünkü onlar da aynı dünyada yaşamaktadırlar, aynı üretim ilişkisi içerisinde bulunmaktadırlar.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Prim aldı onlar da ilk defa.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Şimdi... Primleriyle beraber okudum biraz önce patatesi, verdiğiniz primler de dahidir onun içerisinde.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Patatesciler de prim aldı, narenciyeciler de aldı.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Şimdi bu politikaları, bu politikaları, yalnız bir şeyin altını çizmek istiyorum, dün, bir yıl önce başlamış değil, yıllardan beri gelen, 1986'lardan TKP'nin Hükümette olduğu, programına, ilkelerine, dünya görüşüne ve düşüncelerine ters düşen o yıkım politikalarını reddederek, hükümetten çekildiği günden, çekildiği 1986 yılından beri uygulamaya giren ve hâlâ daha en acımasız ve insafsız bir şekilde devam eden politikaların doğal sonuçlarıdır. Elbette ki bütün bu yıkımların müsebbibi ve suçlusu bu yeni Hükümet değildir. Ancak bu yeni Hükümetin de bir suçu vardır. Nedir o suçu? 86'dan beri devam eden yeni politikaların devamının savunucusu olması suçudur. Hiç politikanızda bir değişiklik olmamıştır. Aynı hamam, aynı tas devam etmektedir. Hiç bir farkı yoktur. Daha dün kadar bunlar yıkım politikalarıdır, bunlar işçiyi ezen, bunlar üreticiyi ezen, bunlar bizi üretimden koparan, kişiliğimizi, toplumsal varlığımızı ezip getiren, kemiren politikalar olduğunu söylediniz bu politikaların bugün en acımasız savunucusu durumundasınız. Politikalarda bir değişiklik yok. Dün geçmiş yıllardan beri başlayan üretim, aynı politikalar devam ettiğine göre, üretim düşüşü bu aynı uygulanan politikaların doğal sonucu olarak düşmeye devam edecektir.

Bu diğer birimlerde olduğu gibi, biraz önce izah etmeye çalıştığım, narenciye sektöründe de olmuştur. Resmi belgeler var elimizde, bilginize getireceğim.

Bakın değerli arkadaşlar; 1989-94 yılları arasında KKTC'deki narenciye ihracat durumu: 1989'da 103,440 ton ihracat yapılmıştır. Bu miktara valensiya, yafa, washington, mandalin, limon, greypfrut dahildir. Tüm narenciye ürünleri ihracatı gerçekleşen, tüm narenciye ürünleri dahildir. 1989'da 103,440 ton ihraç gerçekleşmiştir. 1990 yılında 112,829 ton. 90 yılında bir artış görülüyor, 89 yılına nazaran. 1991'den itibaren bir düşüşe geçiliyor. 91'de 111,517 ton. 92'de 111,474 ton. 1993'te 88,404 ton. 1994'te 83,244 ton. Yani aşağı yukarı tam 20,000 ton 89 ve 94 yılı kıyaslaması yapıldığında, 89 ve 94'e kadar 20,000 ton bir düşüş, ihracatta bir düşüş olmuştur. Neden olmuştur? Bütün nedeni, biraz önce ayrıntılı olarak söylemeye çalıştığım, uyguladığınız yıkım politikalarınızdan. Üreticiden kopuk, üretimden kopuk, tüketime yönelik, ihracata değil, ithalata yönelik tüketim politikalarınızdan. Üretim politikalarınızdan değil. Üretime yönelik politikalarınızdan değil, tüketime yönelik ısraf politikalarından kaynaklanmaktadır.

Fiyatlara gelince, sayın arkadaşlar her vesile ile Türk parasının eriyip gittiğini istismar ederek, döviz karşısında Türk parasının büyüdüğünü istismar ederek, efendim biz narenciyeye 3,000,000 verdik. Büyük para. 3,000,000 tonuna verdik. 5,000,000 verdik. Bu rakamlar büyük rakamlardır. Milyon sesleri çıkar. Değerli arkadaşlar, ne üreticiyi bu milyon sesleri ile, ne de bir başkasını aldatamazsınız. Önemli olan o verdiğiniz ve sesini çıkardığınız milyonların reel değeridir. Satın alma gücüdür. Nedir, önemli olan odur. Şimdi bakıyoruz fiyatlara. 1986'da, valensiya fiyatlarını söylüyorum. 1986'da Toplumcu Kurtuluş Partisinin hükümette olduğu bir dönemdir. Burdan öğrenme

payı çıkarmak için söylemiyorum. Mevcut verileri bilimsel bir araştırmanın sonucu olarak. Mevcut bilimsel verilere dayanarak saf milli ve arkadaşların bilgisine getirmek. İstatistiki...

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - İstatistiki bilgiler mi bunlar?

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Tabii, evet. İstatistiki bilgilerdir evet bunlar.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Hangi bilimseldir o? Bazın neydi?

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - E, o zaman siz Devlet Plânlama Örgütünü Başbakan, Sayın Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanlığı bütçesi görüşülürken, Devlet Plânlama Örgütünü her türlü suistimal, her türlü yolsuzluktan arındırdığınızı, kurtardığınızı, şeffaflığa, temizliğe kavuşturduğunuzu, dürüst, temiz iş yaptıklarını söylediniz. Ben de bu konuda farklı birşey söylemiyorum. Evet oraya bir şey gelmiştir. Bir dürüstlük gelmiştir. Doğru iş yapılıyor ve ben o arkadaşların verilerini size söylüyorum. Yani işinize geldiği zaman, "biz kurtardık Devlet Plânlama Örgütünü, tamamdır."

Tamamdır artık. Şimdi tamam olan o örgütün bilgilerini bize verince, nerden çıkardınız bunları dersiniz. İşte o Devlet Plânlama Örgütünün şeyidir bunlar. Lütfen.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Nerden çıkardın demedim.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Bak Sayın Civa, ben Sayın Başkan...

BAŞKAN - Bir yanlış...

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Çok defa uyarıyorum bu konularda, vakıf olduğu konu üzerine konuşsun...

BAŞKAN - Tamamdır efendim, yalnız bir yanlış anlama var anladığım kadarıyla.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Sayın Civa ille de vakıf olmadığı konularda da sahalara dalıp top oynayacak.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Yanlıştın...

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Her zaman da ofsayıta kaçar, her zaman da gol yemekten anası ağlar. Ama bu tabiyatından da vazgeçmez.

BAŞKAN - Sayın Koreli, lütfen Genel Kurula hitap edin, lütfen. Evet, devam ediniz lütfen efendim.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Be Koreli, ben sana şeyi soruyorum, yani hangi bilimsel baza...

DERVİŞ EROĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Devlet Plânlamaya.

BAŞKAN - İzah etti Sayın Cıva.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Sen onu açıkladın tamam anlaşıldı.

BAŞKAN - İzah etti efendim sana.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Hayır yani böyle...

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Tarım Dairesi istatistiki, devlet çalışması bir bütündür kardeşim.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Yani bu demagojilere nerden ihtiyaç var yani?

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Ticaret Dairesi, İhracat İstasyonu Dairesi vardır.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Biz sana bir soru sorduk.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Bunlar devletin bütünlüğü içerisinde hareket eden...

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Tamam anladık. Tamamdır.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Bir dairenin yaptığı istatistiki çalışmayı Devlet Plânlama Örgütü toplayan, toparlayan ve sonuçlara varan, bilimsel sonuçlara varan...

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Ama demagojiyle neyi kanıtlamaya çalışın.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Bilimsel sonuçlar çıkaran bir örgüttür.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Tamam be kardeşim, bu demagojilerle yani neyi kanıtlamaya çalışın.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Neyin demagojisi?

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Ben sana ciddi bir soru sordum yani bilimsel veriler...

BAŞKAN - Sayın Civa, kaynağı söyledi efendim, lütfen devam etmeyin.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Tamam efendim, anlaşılmıştır. Hayır demagojinin anlamını anlamadım.

BAŞKAN - Hayır, şimdi demagoji dersiniz konuyu saptırmış olursunuz.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Hayır, nerden böyle bir ihtiyaç oldu?

BAŞKAN - Tamam efendim, konu anlaşılmıştır. Lütfen.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Sayın Başkan, biz demagoji yapmaya devam edeceğiz.

BAŞKAN - Lütfen efendim devam edin siz.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Demagoji yapmaya devam edeceğiz.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Devam et demagojilerine de biz aklanalım.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - 1985'te valensiya fiyatı Sterlin olarak söylüyorum, 108.49, Sterlin ton. 1986'da 110.88 Sterlin ton. 1987'de 86.85 Sterlin, 1988'de 64.84 Sterlin, 1989'da 52.87 Sterlin. Yani 1986'dan itibaren geçen,

89 sezonuna kadar trent hep üreticinin aleyhine düşmüştür. Yani 110 Sterlinden 52 Sterline düşmüştür, 86'dan 89'a kadar. Bunu Yenidüzen Gazetesinin ihracat, sanayi, Ticaret Bakanlığının statistiki bilgisinden yararlanarak kendi gazetesinde yazdığı bir şeydir arkadaşlar.

AHMET DERYA (Lefkoşa) (Yerinden) - Bitirme devam et.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - 89, devam ediyor, bitmedi.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - 93'e geldin.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Geleceğim işte 3'e de.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Gel de görelim matematik bilgini. Bu kadar atan tutan, matematikte...

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Şimdi 1994 yılında limon fiyatı 2,100,000 lira, bunun içerisinde prim de dahildir, geçen sene verilen prim de dahildir değerli arkadaşlar. Ağırlıkta olan ürünü söylüyorum. Birinci, ikinci, üçüncü kesim diye kademeleri vardır limon kesiminin biliyorsunuz, birinci, ikinci, üçüncü kesim ürününün yoğunluğu takdir edersiniz ki, özellikle üçüncü kesimde olmakla beraber, ben ikinci kesimi koyuyorum, birinci kesim, kesim süresi bir...

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Birinci kesimi al da ona göre bilimsel konuşalım.

DERVİŞ EROĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - O azdır.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Birinci kesim Sayın Civa, Sayın Civa birinci kesimin kesim süresi biliyorsunuz bunu, **bak işte demagoji yapmaya kalkıyorsun, lütfen.**

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Sen işine geldiği gibi.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Bir haftalık bir süredir birinci kesimin şeyi ve limon rekoltesinin%3'üdür.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Ben de sana söyleyeyim, iskarta rekoltesi %80'dir.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - İstersen, istersen sana özel olarak...

BAŞKAN - Sayın Civa, bu şekilde devam edilmez efendim olaylar. Kesinlikle bu şekilde devam edilmez.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Size ayrıca özel olarak isterseniz birinci kesimin, ikinci kesimin, üçüncü kesimin genel rekolte içerisindeki paylarını ayrıca ben size getiririm.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - İhtiyacım yok benim bunlara.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - E, nedir şey ettiğin o zaman, %3'le 5 arası birinci kesim bir haftalık bir süredir. Olgunlaşan ve seçilen üründür birinci kesim değerli arkadaşlar. Dolayısıyla ağırlıklı ürün üçüncü kesimdedir. Ama ben buna rağmen ikinci kesimi aldım, çünkü üçüncü kesim fiyatında da fark yoktur, yani sonucu değiştirmez.

Onun için heyecanlanmayınız. İkinci kesimin fiyatı 2,100,000. Üçüncü kesimin fiyatı ise, 1,900,000. Birinci kesimin fiyatını da söyleyim, 2,350,000.

DERVİŞ EROĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - E çok değil.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Geçen sene Sterlin bazında verdiğiniz bu fiyatlar, prim de dahildir buna, 108.7 Sterlindi tonu.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Geçen sene?

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Evet. 108.7.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - 93 yılındadır bu?

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Evet. Benim aldığım şeyi de söyleyim size. Yap şeyleri, git gazetede arşivinden al. Aralık'taki Sterlin neydi 93'te? Aralık 94'teki Sterlin nedir? Ona göre yaptım. Yani bunu da farklı bir yanlışlığa içerisine girmeyiniz. Yeni hesaplama da yapmayınız. Ben söylüyorum size bunu da. Aralık ayı itibarıyla aldım, 93-94.

GÜNAY CAYMAZ (Lefkoşa) (Yerinden) - E çok mu be Koreli? Kaçtı o zaman? 7 milyon...

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Az veya çok tartışmasını yapmıyorum ben şimdi. 108.7 birinci kesim. 97.15 ikinci kesim. Sterlin olarak söylüyorum tonu. 87.89 da üçüncü kesim.

Şimdi bu yılın, bu sezonun fiyatlarına bakıyoruz. Birinci kesim 6,000,000. İkinci kesim 5,000,000. Üçüncü kesim 4,500,000. Sterlin olarak. Geçen sene 108.7 olan tonu, bu sene 101.26 Sterline. Geçen sene 97.15 olan

ikinci kesim, 84.38. 84.38'e. Efendim 87.89 Sterlin olarak üçüncü kesim ise, bu sene 75.94'e düşmüştür.

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - E, ama o primledi Koreli.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Artış oranı yüzdeler olarak geçen sene 2,350,000 lira olan birinci kesim prim de dahil, bu sene 6,000,000'a çıkarken, %155 oranında artış gelmiştir. Bunu Sterlin olarak, Sterlinle mukayese ettiğinde Sterline geçen seneden bu gelen artış %182'dir. Dün de bu rakamları size okudum. Tekrar bilgi edinmek ihtiyacını hissederseniz tekrar okuyayım.

İkinci kesimde %138. Üçüncü kesimde ise %136 lira artış gelmiştir. Ülkemizde Devlet Plânlama Örgütünün daha dünkü gazetelerde açıkladığı hayat pahalılığı endeks rakamları %215. Sterlinin Türk parası karısındaki değer kazancı ise, %182. Şimdi Sterline göre mi hesapladınız bunları, yoksa ülkemizdeki hayat pahalılığı endeks rakamlarına göre hesapladınız? Hangisine göre hesapladınız? Hangisine göre hesapladıysanız hesabı yanlış yaptınız demektir. Eğer o hesaplar üzerinde gitmişseniz. Çünkü burda verilen artış, %136-%138 ve %155 olarak değişmektedir. Yani hem enflasyon rakamlarının altındadır, hem de Sterlinin Türk parası karşısında kazandığı değer de altındadır.

Greypfrut fiyatlarına gelince; Geçen sene bir sınıf olarak greypfrut alınmıştır. Ve iskarta artı tabii. Limonun da iskartası var. Yani birinci kesim, ikinci kesim geçmiş yıllarda yapıldı, bu geçen yıl yapılmadı. Bu sene de yapılmıyor. Bir sınıf olarak yapılmıştır. Geçen sene prim de dahil, yani 1,600,000 olarak saptadığınız fiyata, ton başına 240,000 lira da prim verdiniz. Toplam tonuna 1,800,000 lira. Yani Sterlin olarak 85.12 Sterlin ödediniz.

Bu yıl greypfrut fiyatını beş milyon lira yapmakla getirdiğiniz artış %171.7'dir, Sterlin olarak ise karşılığı geçen seneki 85.12 olan Sterlin karşısında 84.38'e düşmüştür. Yine Aralık 93, Aralık 94 Sterlin ölçülerine göre alınmıştır. Valensiye fiyatlarıyla ilgili henüz fiyatlar açıklanmadığı için, belki bu fiyatların düştüğünü dikkate alarak valensiyanın fiyatlarını ona göre saptarsınız, enflasyon rakamlarının üzerinde saptarsınız.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Sen kendin düşün Koreli fiyatları, senin rakamların, hesabın, bölme makineyle mi, yoksa elle yapan? Nasıl yapan?

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Kafadan yaparım.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Onun için böyle rakamlar verin.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Şimdi Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben iddia ediyorum ve diyorum ki, eğer 1986'lardan beridir Sayın Turgut Özal'ın gelip bu ülkenin bir ada ekonomisi olma durumuyla karşı karşıya bulunan ülkemize dayattığı 1986'daki yıkım politikaları diye isimlendirdiğimiz politikaları bu ülkede devam etme doğrultusunda kararlıysanız, bileceksiniz ki ve aksini iddia etme yönüne de gitmeyeceksiniz, bunun da altını çizerek vurgulamak isterim, ülke tarımı 1986'lardan bugüne kadar, her üretim biriminde bunu çok açık bir şekilde zaten Programda da görülmektedir, nasıl gerilemişse, bundan sonra bu politika, aynı yıkım politikaları devam ederse gerilemeye devam edecektir. Bunun aksini söylemek mantığa terstir, eşyanın tabiyatına terstir.

Şimdi özetlemek gerekirse bu politikaların sonucunda bakınız statistikleri, harubun üretimi düşmüştür, zeytin üretimi düşmüştür, reel olarak hayvancılık üretimi düşmüştür, genelde narenciye üretimi, üretim bakımından da, ihracat bakımından da düşmüştür, patates üretimi 93'e kıyaslarsak 12,000 ton ihracat yapılmıştı geçen sene, bu sene 5,500 ton yaptınız, %100'ün üzerinde düşüş vardır. Tahıl üretiminde düşüş vardır. Özellikle bu sene bir politika gereği üreticinin buğdaya yönelmesi doğrultusundaki politikalarınızı biz eleştirmek istemiyoruz.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI ÖZKAN MURAT
(Yerinden) - Destekliyorsunuz yani?

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Destekliyoruz.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Teşekkürler.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Destekliyoruz. Biz destekliyoruz. Ancak üreticiyi buğday ekimine yönlendiren, politikalar ve hükümetler, yönlendirdiği üreticinin ihtiyaç duyduğu tohumu tedarik etmek mecburiyetindedir. Üretici buğday tohumu bulmamanın sıkıntısı ve ezikliği içerisinde. Getirdiğiniz tohumluk patatesi, bak olaylar ne kadar ters geliyor, bir taraftan buğday ekmek için ağlayan, onu arayıp da bulamayan bir üretici kitlesi, diğer tarafta da üreticinin karşısında tohum satmak durumuyla karşı karşıya kalan, fakat getirdiği tohumu satamayıp, avazının çıktığı kadar ağlayan bir Hükümet, bir tarafta üretici buğday tohumu arar, bulmaz, o ağlıyor, bu tarafta da patates üreticisi beni bıktırdınız, üretimden kopardınız, bu politikalarınızla teşvik, destek vermediniz bu politikalarla ben patates ekmeyeceğim diyen üretici karşısında tohumunu satamadığı için ağlayan bir Hükümet. Siz bu durumdasınız şimdi. Patates tohumu getirdiniz ve üretici sizden almıyor bu şeyi.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Elye'liler kamyon kamyon alır.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Bak yine Elye, patates sanki da dediğimde Elye gelir aklına.

AHMET DERYA (Lefkoşa) (Yerinden) - Hem de ikisine birden, madem iki taraf daha var...

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Patates...

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - İlân verdiğimiz günden beri habire...

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Mazot Döviz İstikrar Fonu adı altında ülkeye Döviz Fiyat İstikrar Fonu altında bir fon kuruldu bu memlekette. Üretici korunacak. Efendim fiyat artışları şu veya bu nedenle gelen fiyat artışları geçirilsin de üreticilerin korunması , tüketicilerin korunması için Fiyat İstikrar Fonu kuruldu. Birçok lüks maddeden olduğu gibi, temel tüketim maddesi. Temel bir girdi maddesi olan mazotun galonundan 11,000 lira haraç alıyorsunuz. Haraç alıyorsunuz. Mazotun galonunda 11,000. lira. Nasıl benzinde 44,000 lira haraç alıyorsunuz galon başında. Mazotta en önemli tarım girdisi olan mazotta ...

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Bu kadar değil.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Galon başına 11,000 lira. Pardon, yanlış söyledim ben. Keşke 11,000 olsa. 31,500 lira.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Şimdi düzelttin.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - 31,500 lira haraç alıyorsunuz.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Haraç değil.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Haraçtır.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Fondur.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Bu haraçtır.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Fiyat İstikrar Fonudur.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Haraçtır. Eğer bir fona topladığın, Fiyat İstikrar Fonuna topladığın paraları bu memlekette fiyatları istikrar altında tutma gerekçesi ile...

VASFİ CANDAN (Lefkoşa) (Yerinden) - Mazot kaçtı mı da söylen bunları? 44,000 liradan 31,000 lira fon alınır?

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Bir dakika, bunda bir yanlışlık oldu efendim. Bir dakika, olabilir olabilir.

GÜNAY CAYMAZ (Lefkoşa) (Yerinden) - Benzindi, benzindi İbrahim. Benzinde alır. Doğrudur söylediğin. Benzindedir söylediğin.

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Her zamandır...

GÜNAY CAYMAZ (Yerinden) (Devamla) - Softa şaşırması yapmasınlar sana.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Bir dakika, özür dilerim arkadaşlar.

GÜNAY CAYMAZ (Yerinden) (Devamla) - Benzindedir o.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Mazotta 11,836 liradır.

FERİDUN ÖNSAV (Lefkoşa) (Yerinden) - Az önce keşke öyle olsun dedin. Yani tamamdır?

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Şimdi tamamdır. Keşke öyle olsun dediğine göre tamamdır.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Benzinde ise 40,388 liradır.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Şimdi belli oldu matematiğin.

GÜNAY CAYMAZ (Yerinden) (Devamla) - E yanlış söyledi.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Düzletti.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Ne şey bu? Yanlışlık... Bunun matematiği bile veya bilmeme ile ilgisi yoktur.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Rakamlarla uğraşma Koreli. Anlamadığın işlerle uğraşma. Rakamlarla uğraşma.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - İşte bak sen böyle şey. Böyle oportünist bir adamsın sen Civa.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Rakamlarla uğraşma.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Böyle oportünist yaklaşımlarla sonuca gidemezsin.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Tarım işleri ile uğraş.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Bu kâğıtta yazılı bir olayı bir başka kâğıttan yanlışlıkla okudum.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Rakamlarla uğraşma.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Çünkü onda da başka bir olay vardı. Şimdi ona geleceğim.

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri;...

AHMET DERYA (Yerinden) (Devamla) - Angolemliler Hocanın yanına gidecen biraz.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Matematik işin değil. Rakamlarla uğraşma.

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri; lütfen müsaade edin efendim. Konuşmacı bitirsin konuşmasını efendim.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Efendim, biraz önce bahsettiğim 31,500 liralık mazot olayı, Güneydeki fiyattır. Mazot bugün Güneyde 31,500 liradır. Bizde bir senenin içerisinde, bir sene dolmadan %200'ün üzerinde zam yaptınız ve mazotu 44,000 liraya çıkardınız. Rumda, güneyde ise mazot, 31,500 Türk lirasıdır.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Türkiye'den alırız.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Neden Güneyde bu daha düşüktür? Çünkü Güney teşvik ediyor üreticiyi. Gübre fiyatları da daha düşüktür. Her türlü tarım girdisi daha düşüktür. Bakınız bakalım Güneyde rumun ürettiği buğdayın fiyatına, üreticinin elinden kaçır alır? Bu daha düşük fiyatlara rağmen üreticinin elinden buğdayı kaçır alır? Narenciyeyi kaçır alır? Patatesi kaçır alır? Bunları bilir misiniz?

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Bir soru sorayım sana. Bu, petrol ve mazot fiyatlarındaki zam dediğin olayları da kıyasla bir Sterlin bazında, zam mı, yoksa fiyatları kendileri...

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Getirilen her tür fiyat Sterlinin kazandığı, Türk parası karşılığında kazandığı değer üstündedir bunlar. Okudum sana biraz önce.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Hiç değil Koreli.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Evet okudum sana biraz önce.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Hiç değil.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Ve üreticinin ürettiği ürünlere biçtiğiniz fiyat , biçtiğiniz fiyat, üreticiye ödediğiniz fiyatlar Sterlinin kazandığı değer altındadır. Yüzdeler olarak. Üreticinin ihtiyaç duyduğu tarım girdilerine getirdiğiniz artışlarda %200'lerin üzerindedir. Sayın Civa, bunların hesapları hep yapılmıştır. Ve okudum da. Siz yoktunuz içerde. Okuyayım tekrar size.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Bilirim, hiç okuma bana.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Okuyayım size tekrar.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Hiç zahmet etmene gerek yok. Çünkü bu işlerle senin kadar uğraşırım.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Ha, mazot 14,000'den 44,000'e çıktı, %200. Sterlinin değer kazancı %182'dir. Elektrik 440,000 lira iken kilowattı, çıktı 1170 kilowatt liraya saatte. Su, 40,000'den 120,000'e çıktı, %200.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - O da yanlış.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Gübre 132,000 liradan, 480,000 liraya çıktı. %264 artıştır.

Özellikle seralarda sebze üretiminde kullanılan 18-46 diye bilinen gübreye ise gelen artış, %436'dır.

AHMET DERYA (Lefkoşa) (Yerinden) - İşçi ücretlerindeki artış nedir Tarım Sen işçilerinin?

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Sen, emek en yüce değerdir diye savunan kişi, nerden geçtin şeye?

AHMET DERYA (Yerinden) (Devamla) - Sana soruyorum Sendika Başkanı olarak. İşçi ücretlerinin, Tarım Sen işçilerinin ücretlerinin artışı nedir Şterlin bazında? Onu söyle.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Evet, patates tohumu da, bir girdi olarak...

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - O da bir girdidir.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Ona da gelen artış Sayın Civa, %220'dir. Geçen sene 500 bin lira olan torbası, bu sene 1,700,000 lira ilkaçıklandı. Bilahare 100 bin lira düşüş yapıldı, 1,600,000 lira torbası, ki bu da bir girdi olarak %220 artmıştır.

ÖZKAN MURAT (Lefkoşa) (Yerinden) - Grepfrutun fiyatı nasıl artmıştır?

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Evet Sayın Başkan, ben yine narenciye konusuna geçerek vesözlerimi bağlayarak konuşmama son vermek istiyorum.

Değerli arkadaşlar; geçen haftalarda da bir işçi eylemi nedeni ile, narenciye ile ilgili olan bir konu olması bakımından narenciye konusunu bu Meclis gündemine getirdiğimi hatırlıyorsunuz. Tekrarlamakta yarar vardır. Ülkemizde keşmekeşlik vardır, kaos vardır. Yıllardan beri Toplumcu Kurtuluş Partisinin, yabancı şirketlerle ilgili olarak ortaya koyduğu görüşleri, politikaları

dikkate almayan hükümetlerin yaptıkları yanlışların sonucunu şimdi sonucunun, sonuçlarının bedelini hep birlikte ödemeye gidiyoruz. Faturası bu topluma çıkmıştır. Toplumcu Kurtuluş Partisi ne diyordu? Toplumcu Kurtuluş partisi diyordu ki, biz yabancı sermayeye karşı değiliz. Gelsin, fabrikalar kursun, tesisler kursun, üretime katkısı olsun. İlke olarak, politika olarak biz Kıbrıs'ta yatırımlara karşı değiliz. Ancak, ülkemizin ekonomisini kişilerin, o kişikim isterse olsun, adı ne isterse olsun, dini, ırkı ne isterse olsun, din, ırk ayırımı yapmadan, kişilerin tekeline başvurulmamalıdır.

AHMET DERYA (Yerinden) (Devamla) - Duymaz seni. Derviş Bey kaçtı dışarı.

İRSEN KÜÇÜK (Devamla) - Duyar, duyar. Çok duydu o da. Çok duymuştur veya duyan arkadaşları var burda.

Devletin üstünde ne ekonomik bir güç olabilir, ne de o ekonomik gücü kazanan kişi veya tekeller devletin siyasi erkini eline geçirebilir. Böyle bir gidişle karşı karşıya kalmıştır toplum. Bu olayları yaşamıştır. Hatalar yapılmıştır, şimdi yapılan bu hataların sonuçlarını, bedellerini bu topluma fatura edilmek istenmektedir ve ediliyor. Şimdi on binlerce üreticimiz haykırmaktadır. Neye haykırmaktadır? Çünkü, ürünü ağacında kaldı, ürün ağaçta kaldı. Cypfruvex'in kapasitesi yeterli değildir. Takdir edersiniz ki, bu elektrik kesintileri nedeni ile zaten tam kapasiteye sadece Güzelyurt fabrikaları bile girmemiştir tam kapasiteye. Zaman ve zaman belli tedbirler ortak olarak almakla beraber, yine elektrik kesintilerine muatap olmaktadır, maruz kalmaktadır. Mağusa'da hiç elektrik olmadığı için, yine bizim birtakım sendikal girişimlerimiz üzerine, bakanla bu konuyu görüştük, kendisine bu vesile ile teşekkür etmek istiyorum.

AHMET DERYA (Yerinden) (Devamla) - Yaşa.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Birtakım girişimlerimiz, ortak girişimlerimiz oldu.

Belli bir kaynaktan o fabrikalara da elektrik üç-dört gün önce başlamış girmeye. Ama buna rağmen 140-150-160,000 rekolte ton olarak söylüyorum, narenciye Cypfruvex tarafından paketlenmesine olanak yoktur. Dolayısıyla bu Sunzest olayını, yaşanan bu kaosu evirmeden çevirmeden, evirmeden çevirmeden değerli arkadaşlar, Hükümet derhal hiç zaman kaybetmeden...

AHMET DERYA (Lefkoşa)(Yerinden)- El koysun bitsin bu iş.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Hiç zaman kaybetmeden... O Hükümetin bir politikasının alacağı bir kararın sonucudur. Ben size üreticiye sahip çıkınız. Üreticinin ürününe sahip çıkınız. İşsiz kalan işçinin sorununa eğiliniz, sahip çıkınız mesajını veriyorum. Bunun siyasi kararını nasıl yapacaksınız, nasıl vereceksiniz o Hükümetin bir kararıdır.

AHMET DERYA (Yerinden)(Devamla)- Öneriniz yok mu, onu söyleyin.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Evet, devlet diyorum ben, devlet bu olağanüstü, ekonomimizi, ihracatımız bakımından, üreticimizin ürünü bakımından, işsiz kalan işçimizin istihdamı bakımından ve en önemlisi en büyük döviz gelirimizi sağlayan narenciyenin kurtarılması ve buna paralel olarak işçilerin çalıştırılması ve üreticilerimizin rahatlaması bakımından bütün hukuki sorunun ivedilikle, ama ivedilikle aşılabu tesislere devletin sahip çıkmasını öneriyoruz. Bunu da devletin yapması gereken ivedi olarak yapması gereken bir görevi olduğuna inanıyoruz. Beni dinlediğiniz için hepimize sevgi ve saygılarımı sunuyorum. Bu bütçenize de bir yıkım bütçesi olduğu için ret oyu vereceğimizi bildiririz.

BAŞKAN- Teşekkürler Sayın Koreli. Söz sırası Sayın Vasfi Candan'da. Buyurun Sayın Candan.

VASFİ CANDAN (Lefkoşa)- Sayın milletvekilleri; sabahleyin Sayın Tarım Bakanımızın yaptığı geniş açıklamalar sonrasında muhalefet kanadından arkadaşlarımızın yaptığı eleştiriler doğrultusunda, ben de Hükümet kanadının bir tarafı olan Cumhuriyetçi Türk Partisi adına bu konudaki görüşlerimi özet olarak belirtmek istiyorum. Ülkemiz Akdenizin doğusunda bir ada. Biliyorsunuz Akdeniz iklimi kurak bir iklim, yağışlar çok az. Genellikle sıcaklar çok. Bu nedenle yeraltı suları yetersiz, akarsular yaz kış akıyor, yalnız yağış olan dönemlerde çok kısa bir dönem olarak akmakta. Baraj yok, göl yok, orman deseyiz bu kurak iklimde ülke toprağının yaklaşık %19 kadarı

Bunlar tam verimli bir durumda olmayan, seyrek bir yapıda bulunuyor. Üstüne üstük biz, insanların bu ormanların değerini iyi bilemeyişimizden dolayı, ormanlara verdiğimiz zararlar da çok.

Sayın Koreli arkadaşımın belirttiği gibi, ülkemizde ekilebilecek olan toprağımızın %56 kadarı, ki bu alanın yaklaşık, tarım yaptığımız alanın yaklaşık %76'sı tahıl, %7 kadarı da narenciye ile değerlendirilmektedir. Fakat buna karşın, tahıl üretimimiz toplam üretimimizin %39'u, narenciye üretimimiz ise, %44'ü. Ve çalışan insanımızın yaklaşık %24'ü tarım sektöründe çalışmaktadır. Tarım sektörünün ihracatımızdaki, toplam ihracatımızdaki payı ise, yaklaşık %45. Bu nedenle olumsuz koşullar karşısında sanayileşmeye ve diğer hizmet sektörlerine özel önem vermemiz yanında ülke ihtiyacımızın, insanın ihtiyacı karşılanması için de, tarım alanına özel önem vererek, az topraktan azami verimi almak en büyük amacımız ve hedefimiz olmalıdır. Bu tarım alanlarını da korumak ve geliştirmek ve verimliliği artırmak hükümetin görevi olmalıdır. Bu durum ortadayken, Tarım Bakanlığımızın kadrolarına baktığımızda, 628 toplam kadronun 281'i şu anda münhal durumdadır. Yarı yarıya münhal durumdadır. Bana göre acil olarak ehliyetli ve bilir kişi kadroları ile bu eksik kadrolarımızı tamamlayıp, bu alanda daha verimli bir yapıya kavuşturmamız gerekmektedir. O nedenle uzman kadrolarımıza acil ihtiyaç vardır.

Sabahleyin Sayın Tarım Bakanımızın verdiği bilgiler doğrultusunda acı gerçekleri bir kere daha ibretle dinledik. Çünkü, bu alanda bozulan ne olmuşsa, orada kalmış, yıpranan ne olmuşsa orada kalmıştır. Ve Tarım Bakanlığımız, yaptığı ciddi ve dürüst çalışmaları ile, bunları yeniden organize ederek, tamir ederek, yanlarına yenilerini katarak işlem gören bir hale getirmeye çalışmıştır.

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Mesela?

O kadar köy saydı ki, su şebekeleri değiştirilmiştir. Belki de köylerimizin yarısını kapsamaktadır. O arada yapılan işlere de, denetimde ciddiyet geldi, başıbozukluğa artık son verilmek istendiği, anlattığı denetim örnekleri ile de kanıtlanmıştır.

Ticari faaliyetlere baktığımızda, yani üretilen ürünün dış pazara satılması konusunda yaptığı çalışmaları anlattığında, gördük ki, bugüne kadar Milyarlarca lira zarara sokulan kurumlarımız, bu zararlardan kısmen kurtarılmış ve yapılan patates olsun, narenciye olsun, bu tür satışlarda, ihracat satışlarında kârlı bir faaliyet gerçekleştirilmiştir ve bize göre bu başarılı bir işletmeciliktir.

Sayın milletvekilleri; ülkemizde tarımın gelişmesi için, tarım master planı konusunda ciddi çalışmalar yapılmakta olduğunu sevinerek görmekteyiz. Ve bu master plan yapılırken, üretimin toplumun ihtiyacına göre ayarlama konusunda ciddi planlamaya gitmemiz gerekmektedir. Ülke insanının gerçek ihtiyacının bir planlama ile belirlenmesi hangi cins ürüne ne miktarda gereksinme vardır, bunun iyice belirlenmesi ve o şekilde planlayıp üretimin önce ülke insanının ihtiyacına cevap verecek

daha sonra da ihracattan gelir elde edecek şekilde plânlaması gerekmektedir. Bu arada yapılacak analizlerle ki bugüne kadar bu ülkede her şey başı bozuk ve el yordamıyla hiçbir plânlamaya, ciddi çalışmaya dayanmadan yapılmıştır, toprağımızın hangi tür ürünleri daha iyi yetiştirebileceği konusunda yapılacak olan analizlerle kararlar vermeli ve o yönde çalışmalarımızı sürdürmeliyiz. Biliyorsunuz ama tekrarlamakta fayda vardır. Tarımda üretim ve verimliliği artırmak için belli konulara özel önem vermek gerekmektedir. Örneğin ekeceğimiz tohumun kalitesi önemlidir. O nedenle ciddi bir şekilde tohum ıslahına gidilmelidir. Fidan dikiminde randıman verebilecek cinsten ve kalitede randımanlı fidanlar üretilmelidir. Üretici çağdaş bilgiler ile yapılacak çeşitli çalışmalarla donatılmalıdır. Gerek bitki, gerek hayvan hastalıklarına karşı koruyucu önlemler alınmalı ve bunlarla devamlı mücadele edilmelidir. Bunları da yaparken artık modern tarım araç ve gereçlerinden azami ölçüde yararlanılmalıdır. Bu arada iyi cins bol verim veren hayvan türlerine girmek, hayvan ıslahı yapmak ve damızlık hayvan yetiştirmek de hedefler arasında olmalıdır. Otlakların az olduğu ülkemizde karma yem üretimi ile ilgili fabrikaların yetersiz olduğu inancıyla bu fabrikaların artırılması yönünde çalışmalara hemen başlanmalıdır. Bu arada bunları hazırladıktan sonra gerçekten üreticinin en büyük ihtiyaç duyduğu düşük faizli kredileri üreticinin kullanımına sunmak durumundayız. Bu konuda daha önce konuşan arkadaşlarımız öneriler getirmişlerdir, onlara katılmamak elde değil ve dış piyasaya satacağımız

Ürünler için ihracatçıya teşvik primi uygulamasına gitmeliyiz. İlk bakışta bu ihracata vereceğimiz teşvik priminin Devletin kasasından çıkacağı gibi görünmekle beraber eğer ihracatçı bu primi alırsa, üreticinin ürününe tatminkâr bir fiyat verirse ve bu ürünler dış piyasaya doğru dürüst pazarlanabilirse bu sektörde çalışan herkesin cebine daha çok para girecek, üreticinin cebine de daha çok para girecek ve bu para tekrar kazanç vergisi olarak, Sosyal Sigorta parası olarak, İhtiyat Sandığı parası olarak ve üreticinin piyasaya harcayacağı, alışverişinde harcayacağı para olarak tekrar dönüp bu toplumun içerisinde

Bu devletin çeşitli sektörleri içerisinde dolaşmış olacaktır.

Narenciye konusuna gelince, gerçekten tarımda en önemli yerini alan ürünümüz ve ihracat da en büyük, tarım alanında en büyük paya sahip olan ürünümüz. Yıllardır narenciye üreticisi kendi haline bırakılmış, ona gerekli teşvikler verilmemiş ve yıldan yıla bu narenciye üreticisi üretimden soğutulmuştur. Bu sektörde üretici, işçi, taşıyıcı ve genel bütün toplam bu sektörden pay almaktadır. Üretim için biliyorsunuz, sürme, budama, gübreleme, sulama, ilaçlama, pazarlama gibi işlevler vardır. Bunlara değinmişken, sulama fiyatları konusunda az önce Sayın Koreli arkadaşımın verdiği fiyatlar, bana göre oldukça şişirilmiştir. Ben de o bölgede yaşayan ve üretim ile yakından ilgilenen birisi olarak kendisine söylemek isterim ki, bazı isimler de vereceğim. Arzu ederse, gidip onlardan, son dönem 93-94 yazında, sulama fiyatlarını bu kişilerden gidip faturalarından kontrol edebilir. Ethem Ömer, diye bir arkadaş var Güzelyurt'da. Bir sulama birliğini yönetiyor. Elektrik motorlarının çıkardığı suyu, 40 Bin lira saat başına satıyor. Mustafa Şefik diye bir arkadaşın, idare ettiği sulama birliği, o da 40 Bin liraya satıyor. Cemal Dayı dediğimiz, o Zafer elektrikcinin babasının, diğer tarifi ile, idare ettiği sulama birliği de 40 bin liraya suyu satmıştır. Kendi hesabına motor kullandıranlar, keyfi olarak fiyat uygulamaktadırlar. Bu doğrudur. 60 liradan tutunuz, 100 Bin liraya kadar. Ama, dizel motorların çalıştırarak çıkardığı sular, gerçekten 80 Bin lira ile 120 Bin lira saati şeklinde üreticiye verilmektedir.

Narenciye pazarlaması konusunda, az önce belirttiğim gibi, geçmiş hükümet sınıfta kalmıştır. Ama şimdi okuyacağım fiyatlar duyulunca, Tarım Bakanlığımızın bu konuda ne kadar başarılı olduğunu göstermektedir. 92-93 sezonunda limon satışında kartonu 3.37 Sterlinken, 93-94 sezonunda 5.45 Sterlin olarak gerçekleşmiştir. 3.37 Sterlinden, 5.45 Sterline kartonu.

Greypfrut; 3.85 Sterlinden, 3.96 Sterline.

Yafa Portokalı; 3.51 Sterlinden, 3.60 Sterline.

Valensiyada 2.31 Sterlinden, 4.07 Sterline.

Burada pazarlama yönünde, Tarım Bakanlığımızın ne denli başarılı olduğunu görmek mümkündür.

Narenciye sektörü, gerçekten elinden tutulmaya ve yardıma ihtiyacı olan bir sektördür. Birçok insanımız bu işten ekmeğini kazanmaktadır. O nedenle yirmi yılda çıkmayan bir Narenciye Yasası vardır. Bana göre bu konuya hükümetimiz ve Meclisimiz özel önem verip süratle bir Narenciye Yasası çıkarmalıdır. Ve Tarım Bakanlığı bünyesinde özel olarak, narenciye sorunu ile ilgilenecek bir Narenciye Birimi oluşturulmalıdır

Bu yıl çeşitli nedenlerden dolayı narenciye pazarlamasında ciddi sorunlar yaşanmaktadır. Avrupa Birliği Adalet Divanının ambargo kararı, elektrik kesintileri ve bu arada Sunzest'in piyasadan çekilmesi gibi bu üç önemli etken özellikle greyfruit üreticisini çok ciddi sıkıntılarla karşı karşıya bırakmıştır. Şu ana kadar greyfruit ürününün dörtte birinden biraz fazlasının değerlendirildiği dikkate alındığında ve tarih olarak günlerden 21 Aralık olduğuna göre, greyfruitun en geç Ocak sonuna kadar dayanabileceğini de dikkate alarak bilmeliyiz ki Cypfruvex tesisleri gerek paketlenme olarak, gerek sıkma tesisleri olarak bu ürünü özellikle yafa kesiminin de devreye girdiği bugünlerde, pazarlayacak, değerlendirecek kapasitesi yoktur. Haftalar-dan beri devam eden Sunzest, Nadir Şirketler Grubu, Polly Peck gibi kuruluşlar ile Hükümetimiz arasındaki görüşmeler, konuşmalar, tartışmalar artık hukuksal yanı nereye varacaksa varsın ama, bana göre gün geçirmeden bugünden itibaren Bakanlar Kurulu toplanıp Sunzest tesislerinin özellikle sıkma tesislerine el koyarak, günde 400 ton narenciye sıkma kapasitesi olan bu sıkma tesislerine bugünden geciktirilmeden el koyarak greyfruit üreticisinin greyfruitunu bir an önce toplamalı, değerlendirilmelidir. Aksi halde greyfruit üreticisini kötü sonuçlar bekleyebilir. Bu konuda Hükümete bir uyarı yapmak görevimdir.

Bu arada narenciyeci için bir isteğimiz de tahıl ürünlerine ödenen, tahıl ürünleri için üreticiye ödenen,

ürün teslim tarihinden sonraki ödeme tarihine kadarki faiz farkının bundan böyle narenciye üreticisine de ödemesidir.

Et Kombinası yıllarca önce temeli atılmış, atıl vaziyette orada duruyor. Geçtiğimiz dönemde 94 yılı bütçesinde bu Et Kombinasının tamamlanması ve hayvanlarımızın değerlendirilmesi için tek bir kuruş ödenek konulmamıştır. Bu yıl Hükümetimizin 1 milyar olsun bir miktar parayı bu bütçeye ayırması bana göre olumlu bir adımdır. Gelecek yıl inşallah daha büyük bir pay ile bu Et Kombinası sorunu çözümlenir.

Su kaynakları ülkemizde gayet yetersizdir. Bunu herkes bilmektedir. Bu konuda gerek içme suları ile ilgili, gerek sulama suları ile ilgili artık yalnız Hükümetin değil, tüm halkı da bu konuda çok ciddi bir şekilde düşünerek, üzerine düşen tasarruf önlemlerini alarak bu hayati konu olan su sorununu israf etmemeye dikkat etmesi gerekir.

Orman sahalarının geliştirilmesi konusunda yapılan çalışmaları takdirle izliyoruz. Özellikle son yıllarda toplumumuzun çeşitli kesimlerinden örgütlenen kamu kuruluşları ve insanlarımız fidan dikimi konusunda gösterdikleri gayreti, çabayı takdirle izliyoruz.

Ancak bu son olarak geçirdiğimiz 94 yaz sezonundaki orman yangınlarında rekor dereceye bir artışa ulaşmamız bizi oldukça üzmüştür. İnsanımızın bu orman yangınlarını çıkarmama konusunda daha dikkatli olması gerekmektedir.

Çinko dağıtımında hayvancılığı teşvik için daha modern barınaklara sahip olmak için her yıl el altından dağıtılan çinkolar, bu yıl artık belli bir sayıya ve düzeye konulmuş ve basında isim isim açıklanarak bu konuda Tarım Bakanlığının ciddiyeti ortaya konmuştur.

Bir de her yıl tahıl ürünlerinin hasatından sonra çoğumuzun içini yakan anız yakma olayı gerçekten ülke ekonomimize büyük oranda zarar vermektedir. Bu anızlar yakılacak diye dere boylarında, tarla içlerinde, yol kenarlarında bulunan yeşilim ağaçlar yanıp kül olmakta, burada telefon ve elektrik direklerine de büyük oranda zarar vermektedir. Bu konuda caydırıcı cezaların getirilmesi şarttır.

Elektrik enerjisiyle bugüne kadar ilgili konuda, bugüne kadar çok şeyler söylenmiş, yazılmıştır. Gerçekten hayati bir konudur. Kaynaklarımıza bakacak olursak Rum kesiminden aldığımız elektrik iki tane gaz türbini İrsen Bey bu konuda konuşmuştur, gerçekten bizim de Meclis Araştırma Komitesi olarak elektrik konusunda yapmış olduğumuz araştırmalarda iki tane yeni bir tane de eski gaz türbini kurulmuştur. Bunlar tabii geldiğimiz günlerde miyadını doldurmuş, oldukça düşük verimli ve çok pahalı üretim yapan türbinler ve şu anda yapımı devam etmekte olan termik santraller.

Bu elektrik konusunda Kıbrıs Türk Elektrik Kurumunun da ciddi sorunları vardır. Kadro sorunu vardır ve ne yazık ki geldiğimiz günlerde Elektrik Kurumunun kadrosunun %71'i yazıcılık işi yapmakta, %29'u da teknik işlerde çalışmaktadır ki bu oldukça dengesiz bir tablodur. Bu tablonun daha teknik yönden daha iyi düzeltilmesi gerekmektedir.

BAŞKAN - Sayın Candan uzayacak mı konuşmanız biraz daha?

VASFİ CANDAN (Devamla) - Hayır on dakika.

BAŞKAN - Bitiyor mu? Çünkü yemek arası vereceğim zaten kimse kalmadı salonda efendim.

VASFİ CANDAN (Devamla) - Elektrik fiyatları yıllarca seçim yatırımı pahasına düşük tutulmuş ve bugünü geçireyim yarına Allah kerim zihniyetiyle yürütülmüş ve bugünkü durumun doğmasına büyük oranda eski yönetimler sebep olmuştur. Elektrik dağıtım şebekesi için ayrılan bütçede geçmiş yıllarda gayet yetersiz kalmıştır. 95 yılı Bütçesinde bu konuda 490 milyar lira dolayında bir miktarın ayrıldığını sevinçle görmekteyiz. Tabii bu sorun hepimizin olduğuna göre kimseyi suçlamakla bir yere varamayız. Yönetim olarak, halk olarak çeşitli önlemler konusunda çok ciddi davranışlar içerisine girmemiz gerekmektedir. Ev içinde lambalar olsun, sobalar da olsun, ısıtıcılarda olsun belli tasarruf önlemlerine dikkat etmemiz gerekmektedir.

Ayrıca okullara, belediyelere, diğer dairelere ve askeri yerlere verilen elektriğin parasının tahsili konusunda da ilgili daire ve bakanlıkların bütçesine elektrik ödeneği konması, tüketim açısından bana göre bir caydırıcılık davranışı olacaktır. Gerçi bu konuyu Meclis Araştırma Komitemiz çalışmalarını tamamlamaktadır. Tahmin ediyorum 10, 15 gün içerisinde Meclisimize çok geniş, etraflı bir rapor sunacaktır. Daha geniş şekilde tartışacağız, konuşacağız.

İRSEN KÜÇÜK (Lefkoşa)(Yerinden)- 15 gün alırsa çok geçtir.

VASFİ CANDAN (Devamla)- Ama çözüm olarak bugün yapımı ve teslimi 2 yıl geciktirilmiş olan termik santrallerin sonuçlandırılması için daha çok gayret gösterilmesi konusunda ilgili yapıcı firmaları sıkıştırmalıyız. Acil olarak bir enerji komisyonu kurarak, genel olarak enerji konusunu plânlayıcı, sürükleyici, götürücü, sonuçlandırıcı bir enerji komisyonu oluşturmalıyız ve en önemlisi maddi kaynak konusunda çok acil tedbirler ve ileriye dönük tedbirler düşünmemiz gerekmektedir. Çünkü şu anda Elektrik Kurumunun gelir ve giderine baktığımızda, sabahleyin sayın bakanımız bize vermiştir. Ocak-Kasım 1994 dönemi içerisinde Elektrik Kurumu yaklaşık olarak 308 milyar lira para toplamış, fakat giderleri 339 milyar lira, yani 31 milyar lira da açığı bulunmaktadır. Tarım Bakanlığı Bütçesi yatırımlarına baktığımızda, ihracata teşvik fonu için 200 milyar lira koyduğunu sevinçle görmekteyiz. Gübre sübvansiyonu için 30 milyar, gölet yapımı için 50 milyar, balıkçı barınağı ve geliştirilmesi için 80 milyar, içme suyu ve sulama sistemleri için 95 milyar ve ormancılık master plâni uygulaması için 10 milyar lira para ayırmıştır ki bize göre bu kaynaklar beklenen şekilde gerçekleştiği takdirde, önümüzdeki 1995 yılı içerisinde başarılı çalışmalar yapılacaktır. Sözlerime son verirken, Tarım Bakanlığının tüm çalışanlarına çalışmalarında başarılar diler, saygılar sunarım.

(Cumhuriyet Meclisi Başkanı Ayhan Halit Acarkan, Başkanlık kürsüsünü en yaşlı üye sıfatıyla Aytaç Beşeşler'e devreder.)

BAŞKAN- Teşekkür ediyorum Sayın Candan. Söz sırası Sayın Çobanoğlu'nda. Buyurun Sayın Çobanoğlu.

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Gazi Mağusa)- Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; sabahtan beri görüşülen Tarım Bakanlığı Bütçesinde, benden önce konuşan arkadaşlar hemen hemen bütün konuları irdemişlerdir. Benim buraya çıkmaktaki gayem biraz değişik, biraz hükümeti eleştirmek için buraya çıkmış bulunmaktayım.

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ÖZKAN MURAT (Yerinden)- Hepsi eleştirir.

İRSEN KÜÇÜK (Lefkoşa)(Yerinden)- Yok, biz eleştirmedik Sayın Özkan Murat. Hep biz öneri yaptık.

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Devamla)- Yalnız, gerek şimdiki DP-CTP hükümetinin Hükümet Programında Meslise sunduğu raporuyla, gerekse eskiden muhalefette olup da şimdiki iktidar partisine mensup milletvekillerinin...

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla)- Gelen bize vurur, giden bize vurur. Nedir bu?

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Devamla)- Eski hükümetlerin, tarım bakanlarının bütçeleri görüşülürken, söyledikleriyle yaptıklarının 180 derece ters olduğunu görmeseydim bu konuşmayı yapmayacaktım.

SAĞLIK BAKANI ERGİN ABDULLAH (Yerinden)- Değiştik be Derviş Bey, değiştik. Değiştiğimizi farketmedin mi?

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Devamla)- Daha doğrusu eğer doğruyu yapmış olsalardı ...

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla)- Yine dönelim eski günlere?

ERGİN ABDULLAH (Yerinden)(Devamla)- Yeniden yapılanma.

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Devamla)- Kendilerini...

BAŞKAN- Konuşmacıyı rahat bırakın efendim. Sayın hükümet mensupları dinleyin, cevaplandırın efendim.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla)- Peki Sayın Başkan.

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Devamla)- Yermek için değil, bu kürsüye övmek için çıkacaktım.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu cümleden olmak üzere, eski tutanaklardan bazı arkadaşların söylemiş olduğu sözleri ve şimdiki hükümetin, bunlara karşı yapmış olduğu icraatları dile getirmek isterim. Hükümet Programında tarım için önerilen, bu ülkede tarım, ancak master plânla kalkınabilir denilmektedir.

Bugün bütün arkadaşlar bunu vurgulamışlardır. Yalnız geçmiş Ulusal Birlik döneminde tarım master planları başlatılmış, büyük bir ciddiyetle tamamlanmış...

BAŞKAN - Ulusal Birlik Partisi diyeceksiniz değil mi efendim?

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Devamla) - Evet. Yapılmak üzere Ankara'daki ilgili birimlere aktarılmıştır. Aradan bir yılı aşkın bir müddet geçmesine rağmen hazırlanan master planının akıbetini bile sormadınız.

SAĞLIK BAKANI ERGİN ABDULLAH İLKTAÇ (Yerinden) - Ne zaman yaptılar bunu.

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Devamla) - Evet Ankara'da.

ERGİN ABDULLAH İLKTAÇ (Yerinden) (Devamla) - Ne zaman? Tarih ver.

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Devamla) - 1993'te efendim. Yine o zamanki milletvekillerinin eleştirilerinden bir tanesi de...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI ÖZKAN MURAT (Yerinden) - 93'te biz yoktuk ha.

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Devamla) - Devlet üreticiye sertifikalı seçkin tohum tedarik etmek mecburiyetindedir denmektedir. Ülkemizde tarım çok zahmetli ve iklim şartlarına bağlı olarak gerçekleştirilmektedir. Bizim iklimimiz aldığı yağışlar itibarıyla daha çok arpa üretimi için müsaittir. Bu yıl buğdaya ağırlık verilecek dendi. Fakat maalesef üretici ekecek buğdayı bulamadı. Bu konuda geçen birleşimlerde sorduğum soruya verilen cevapta da tatmin edici bir cevap alamadım. 600 bin dönüm civarında olan ekilebilir arazinin bu yıl ne kadarı ekilmiştir, dağılımı nedir?

İRSEN KÜÇÜK (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Bakan şimdi size verecek efendim rakamları.

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Devamla) - Üçüncüsü ve gündemimizde güncel olan bir konu, o zamanki yine arkadaşlardan bir tanesi demişti ki, sebze ve etin bol olduğu zamanlarda üreticinin elinde veya tarlasında kalan ürünler dururken, Devleti ortada çare arar vaziyette göremezken, darlık baş gösterince her türlü ithalata kapıyı hükümet açar denmekteydi.

ERGİN ABDULLAH İLKTAÇ (Yerinden) (Devamla) - Aynen bizim yaptığımız gibi.

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Devamla) - Şimdiki Hükümetin ne yaptığını anlamak aslında mümkün değil. Dün bunları söyleyen bugünkü iktidar mensupları, bugün ülke içinde gerekli denetim mekanizmasını oluşturamadıkları için giriş kapılarını sonuna kadar açarken, sebze, meyve ve et ithaline izin vermişlerdir. Ulusal Birlik Partisi Hükümetleri zamanında da bazen dıştan gerektiği zaman görülen darlıkları gidermek için ve fahiş fiyatları önlemek için izin verilmişti. Ancak şimdiki Hükümet denetim yapmadığı için tüm üreticileri bu kararlarla darbelemekte, insanlık ölçüsüne sığmaz kanaatindeyim.

ERGİN ABDULLAH (Yerinden) (Devamla) - Hani üretim kalmadıydı memlekette?

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Devamla) - Bu konuda Allah yardımcımız olsun.

İRSEN KÜÇÜK (Lefkoşa) (Yerinden) - Amin.

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Devamla) - Çünkü kısa bir süre önce ülkeye gelen bazı sebzelerde bol miktarda kanserojen maddelerin bulunduğu ve bunların ilgili makamlarca imha edildiği günlerce gazetelerde hep beraber okuduk. Şimdi alınan bu kararlar girişlerde nasıl önlemler alınacağı ve insanlarımızın sağlığının ne ölçüde korunacağı ayrı bir merak konusudur.

Bu arada insan sağlığı için tehlikeli olan ilaç kullanımlarında içte de artış kaydedildiğine dair sinyaller alınmaktadır. Bu konuda ve yukarıda bahsettiğimiz yeni kararınızı uygulamaya koyarken nasıl önlemler almayı düşündüğünüzü merak ediyorum. Ve bu kürsüden yalnız beni değil, tüm kamuoyunu rahatlatacak açıklamalar bekliyorum.

Diğer tenkitlerde söylenen bir diğer husus ise, uyguladığınız yüksek faiz politikalarıyla tarımda gelişme mümkün değildir denilmektedir. Biz üreticiye %40'lardan 50'lerden yukarıya faiz yükü getirmemiş ve bu politika nedeniyle üretim her alanda artış göstermiş ve üreticiler faiz yükü altında ezilmemişlerdir.

Halbuki bugün DP-CTP koalisyon hükümetinin her konuda olduğu gibi, faiz politikasıyla da üretimin sonu getirilmiş ve artık yiyeceğimiz herşey ithal edilmeye doğru yol almıştır. Bu KKTC halkı ve üreticisi için çok düşündürücü bir politikadır. İnsanlarımız neçer kendi ihtiyacını bile üretmekten vazgeçiriliyorsa bu hükümete diyeceğim birşey yoktur. Diğer bir söyleşide ise, yine bir tarım bütçesi eleştirilirken, zeytinyağına düşük fiyat biçildiğini ve alınan ürünün bedelinin zamanında ödenmediği için zeytinciliğin öldüğü belirtilmektedir. Arkadaşlar size sormak istiyorum. Acaba üreticinin elinden almış olduğunuz 30 lira kilosu zeytinyağının fiyatını ödemiş misiniz? Şu günlerde bir zeytin fabrikasına gittiğiniz zaman, bir okka zeytinyağının 150 bin Türk Lirasına satıldığını görmektesiniz. Eğer köylere çıkar ve zamanında yağını veren üreticilerin dertlerini dinlerseniz, para almaktan vazgeçtiklerini, yağlarının kendilerine geri iade edilmesi önerisini de sizlere getireceklerdir.

İRSEN KÜÇÜK (Lefkoşa)(Yerinden)- O da sabun olur ancak sayın milletvekili.

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Devamla)- Efendim?

İRSEN KÜÇÜK (Yerinden)(Devamla)- Sabun olur ancak o yağdan. Yağlıktan çıktı ta hükümet para versin.

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Devamla)- Diğer bir konu ise, diğer arkadaşların da belirttiği gibi, o zamanki eleştirilerden bir tanesi de, yangınlar neticesi ormanlarımızın mahvolduğudur. Doğrudur. KKTC tarihinde bu sene görülen yangın hiçbir zaman görülmemiştir.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI ÖZKAN MURAT (Yerinden)- O şanssızlıktır. Hükümetin ne günahı var?

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Devamla)- Bunu, hükümet, yani suç sizdedir demiyorum. Yalnız alınması için bazı önerilerde bulunacağım.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla)- O tamam.

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Devamla)- Gerek yangın gözetleme kulelerinin yapılması veyahut da yasal bir düzenleme ile...

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla)- Doğrudur.

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Devamla)- Yangına sebebiyet veren şahısların ağır şekilde cezalandırılması için yasal işlemlerin, yahut da yasal düzenlemelerin yapılmasını önermekteyim.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla), Personelin artışı da.

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Devamla)- Bunları bu şekilde söyledikten sonra, arkadaşların değinmediği bazı konulara da değinmek istemekteyim. Tarım Bakanlığı bir bütündür. Yalnız Tarım Bakanlığına bağlı olan üniteleri teker teker almak istiyorum. Çünkü, herhangi bir ünitenin halka götürdüğü hizmet eğer eksikse, maalesef halkımız, ha bunu Tarım Bakanlığı böyle yaptı. Falan bakanlık böyle yaptı diye söylemiyorum. Bunu falan daire şöyle yaptı, filân daire böyle yaptı diye eleştirmektedir. Bu yönden, Tarım Bakanlığına bağlı bazı dairelerin teker teker ele alıp, bazı önerilerde bulunmak istiyorum. Bunların başında Devlet Üretim Çiftlikleri gelmektedir. Devlet Üretim Çiftliği demek, halka örnek olacak gerek hayvan, gerek bitkilerin halkın isteğine sunmak demektir. Şimdiye kadar Devlet Üretim Çiftliği damızlık olarak 6 aylığı geçen erkek danaların veyahut da doktorlar tarafından, veterinerler tarafından muayene edilip de gebeliği %100 tespit edilen hayvanları damızlık olarak üreticimize vermekteydiler.

Maalesef, şimdi baktığımız zaman sütte henüz kesilmiş üç aylık danaların dahi gerek erkek ve gerek dişilerin halka dağıtıldığı görülmektedir. Burda sormak istiyorum. Acaba halka damızlık olarak mı veriliyor yoksa kasaplık olarak mı verilmektedir?

İkincisi, bazı dairelerdeki problemleri de dile getirmek istiyorum. Jeoloji Maden Dairesini ele alacak olursak kalifiye personelin emekliye çıkması nedeniyle çalıştırılacak kalifiye personelleri bulunmamaktadır. Ayrıca Jeoloji Maden Dairesinin kullanmış olduğu aletler çok pahalı aletlerdir ve bunların parçalarının temini çok güçtür. Yalnız maalesef üzümlere söylemek gerekir ki, bu aletlerin parçalarını muhafaza edecek küçük bir ambara dahi sahip değillerdir.

Halka hizmet için çalışan personelin bazı dairelerde çok riskli durumlarla karşı karşıya geldikleri herkesçe malumdur. Bunların en başındaki Elektrik Dairesi veya Jeoloji Maden Dairesinde çalışan arkadaşlardır. Gerçi her mesleğin kendisine göre bir zorluğu vardır. Yalnız bu dairelerde çalışan arkadaşların gerek Elektrik Dairesinde yüksek akımla uğraşmalarını, gerek Jeoloji Maden Dairesinde çalışan arkadaşların, benim önerim, hayat sigortası yapılmasıdır. Daha önce birkaç arkadaş bu girişimlerde bulunmuş fakat başaramamışlardır.

Diğer bir konu ise, diğer bir daire, Hayvancılık Dairesidir. Hayvancılık Dairesini ele aldığımız zaman arkadaşların da değindiği gibi geçen sene ayrılan 8 milyarlık yatırım bütçesinden ancak 755 milyonu serbest bırakılmış ve bunun için de 1200 kusur oluklu saç üreticimize dağıtılmıştır. Bu yıl da bütçeyi incelediğimiz zaman Hayvancılık Dairesinin bütçesinde hayvan üretimi geliştirme projesi

olarak üç milyar para konulmuştur ve arkadaşlar ben size sormak istiyorum. Üç milyar parayla hayvansal üretimi nasıl geliştireceksiniz?

İkincisi; arkadaşların hiç değinmediği diğer bir konu ise, balıkçılığı geliştirme projesi, bir milyar. Balıkçılık deyince aklıma bir ada olmamıza rağmen balıkçılığın bu ülkemizde çok geri olduğunu hatta trol balıkçılığa izin verildiği için zaten fakir olan Akdeniz, balık yönünden fakir olan Akdeniz'deki balık üretiminin tek milden biteceği ihtimali vardır. Bunun için yasal düzenlemelerle trol balıkçılığın önüne geçilmesi, sahil balıkçılığının ise çok kıyıya atılan ağlar neticesi gerek yavru balıkların, gerekse balık yumurtalarının mahvolduğu, bu ise Akdenizdeki balık popülasyonunu düşüreceği ve bir zamanlar hiç balık göremeyeceğimiz anlamına gelmektedir.

İkinci husus, Teknecik. Teknecik'te bulunan aqua Kültür Balık Üretim Tesislerine de değinmek istiyorum. Bu tesisler için, kiralanması için İsrail'den bir ve Kıbrıs kökenli Türkiye'de yerleşmiş iş adamlarımız kiralamak için müracaat etmişlerdir. Ankara Üniversitesi Su Ürünleri Kürsüsünden gelen Doçent bir arkadaşın yapmış olduğu ön raporda, şimdiki bu Balık Üretim tesislerinin sıfır kapasitede olduğunu tespit etmişlerdir ve gerek İçişleri Bakanlığına, gerek Başbakanlığa, gerek Tarım Bakanlığına ihale usulü kiralamak istediklerini bildirmişlerdir.

Ve hazırlamış oldukları rapor da, hem Tarım Bakanlığında, hem de Başbakanlığın önünde bulunmaktadır. Hazırlanan raporda 9, 10 milyarlık bir yatırımla, sıfır kapasitede olan bu üretim tesislerinin yılda 30 ton balık üretilebileceği kanaatindedirler. Diğer bir konu ise, bugün maalesef arkadaşların, hiç kimsenin değinmediği arıcılık konusu vardır. Arıcılık bu memlekette iyi para getiren ve bir uğraş kaynağı olduğu inancındayım. Yalnız bütçede buna hiç yer verilmemesi veyahut da bugün çıkan arkadaşların bu konuya değinmemesi biraz acıbime gitmiştir. Yalnız bu arıcılığa verilecek olan teşviklerle, üretim çoğaldığı zaman da eğer ürettikleri balı satamazlarsa, bu da zeytincilerin akıbetine uğramamalıdır.

Son değinmek istediğim bir konu ise, uzun zaman çalışmış olduğum veteriner servisleridir. Arkadaşlar, nereye bakarsanız bakınız, sağlıklı bir hayvan popülasyonuna sahip olan ülkeler, sağlıklı insan topluluğuna da sahiptir. Çünkü, zoonoz denen ve 200'den fazla hastalığın hayvanlardan insanlara geçtiği bilinmektedir. Gerçi, bizim memleketimizdeki hayvanlarda bu kadar zoonoz olmamasına, bir tane dahi olsa, bu eleştirilecek bir konudur. Tabii bu hastalıklardan arınabilmek için önce alt yapıların yapılması lâzımdır. Geçen gün bir gazetede gördük, gerçi o çok mühim değil. 17 tane ekinekoklu hasta varmış. Maalesef arkadaşlar bilecektir. Ekinekok yönünden Kıbrıs dünyada ikinci veya üçüncü durumdadır. Geçen gün Lefkoşa Belediyesi veterineriyle yapmış olduğum bir görüşmede, salhanede boğazlanan 2 yaşın üzerindeki koyunlarda %80, ineklerde ise %20 oranında ekinekok kisti tespit ettiklerini bana söylemişlerdir.

İRSEN KÜÇÜK (Lefkoşa)(Yerinden)- Kuzularda %100'e varması lâzım o zaman.

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Devamla)- Kuzularda, küçüklerde pek yoktur.

İRSEN KÜÇÜK (Yerinden)(Devamla)- Yoktur.

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Devamla)- Yok. Bunun önüne geçmek için tabii bazı tedbirlerin alınması lâzım.

BAŞKAN- Arkadaşlar lütfen.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa)(Yerinden)- Kuzular...

BAŞKAN- Lütfen efendim.

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Devamla)- Daha önce bir konuşmamda bahsettiğim gibi ...

BAŞKAN- Konsantrasyonu bozuluyor konuşmacının.

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Devamla)- Ekinekok var veyahut da herhalde bu hastalıkla mücadele için alt yapılarının yapılması gerekmektedir. Ekinekokun bu kadar yaygın olmasının sebebi, kontrolsüz kesimlerin olmasıdır. Bu da nereye gelip dayanıyor? Arkadaşların değindiği gibi et konbinasına. Eğer, et konbinası, ben demiyorum bütün üniteleri, yalnız kesim ünitesi açıldığı takdirde ve sıkı kontrole tabi tutulduğu halde, 3, 5 senede bu hastalığın hemen hemen önüne geçilebileceği inancındayım. İkinci bir öneri ise ...

KENAN AKIN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Ekinekokta DP-CTP Hükümetinin suçluluğu var mı? Yani bir beceriksizliği, kayıtsızlığı var mı?

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Devamla)- Yok, yoktur. Sen zannetme ki buraya çıkan bir arkadaş, muhalefet de olsa aman yıkıcı, öneridir, sunmak için çıktım ben buraya. Geçen gün yapmış

olduğum bir gündem dışı konuşmada da Veteriner Dairesinde ekinekokla m¼cadele için ayrı bir ünitinin kurulmasında ben ısrarlıyım.

KENAN AKIN (Yerinden)(Devamla)- Veteriner hekimlere birşey söylecek misin?

BAŞKAN- Söyledi.

KENAN AKIN (Yerinden)(Devamla), Onlara da birşey söyle.

DERViş OBANOğLU (Devamla)- çünkü ekinekokla m¼cadele esnasında eğer ayrı bir birim kurulmazsa...

BAŞKAN- Arkadaşlar l¼tfen.

DERViş OBANOğLU (Devamla)- Bu hastalığa karşı bu muayeneyi yapan arkadaşlar, devamlı bulaşma riskine sahiptirler. Ayrıca bir dairede, vatandaşa hizmet götürürken, götüreren insanın veyahut da götüreren herhangi bir şahsın, huzur içinde olması gerekmektedir.

Veteriner servislerinde arkadaşların da değindiği gibi gerek hayvancılığımızın verim yükseltilmesinde, gerek kaliteli hayvan üretiminde suni tohumlamanın önemi inkâr edilemez. Yalnız maalesef bu yaygınlaştırılmadığı gibi soğuk azot içerisinde senelerce yaşayabilen spermanın azot ünitesinin olmaması nedeni ile haftada iki defa suni tohumlama yapan bölgelerin Veteriner Dairesine gelip, taze hazırlanmış spermaları almaları kınanacak birşeydir. Bunun nedeni ise bütçeye konan akaryakıt alımı Veteriner Dairesi için 50 milyondur. Hükümet politikasında suni tohumlama halka bedava götürülecektir denilmektedir. Eğer ben o dairede çalışıyorsam ve eğer bana üretici ineğime suni tohumlama yaptırmak istiyorum derse ve ben de kendisine derim ki maalesef benzinimiz yoktur. Sen gelip beni alıp götürürsen yaparım veyahut da taksi tutar gelirim sen ödersen ben gelir yaparım derse ben huzursuz olurum. Onun için bu gibi hususların nazarı itibare alınarak ve konan bu cüzi miktardaki akaryakıt miktarının yalnız haftada iki defa bulunan istasyonlardan Lefkoşa'ya gelip sperma almak bir senelik mazot fiyatının çok üstünde mal olmaktadır. Ayrıca bu arkadaşların söylediğine göre hayvan popülasyonunda artış olmuştur. Sayın İrsen Bey sabahleyin Sayın Tarım Bakanının verdiği yüzde miktarları ile hayvan artışlarının, ondan sonra da verimde bu kadar artış olacak denmesini anlamadığını söylemiştir. Yalnız ben burada birşey daha söylemek isterim. Ulusal Birlik Partisi Hükümetleri zamanında hayvancılığı geliştirmek için hazırlanan bir proje maalesef Cumhurbaşkanımız dahi karşı çıkmış, yalnız bizim bilgimize gelen konulardan bir tanesi de şu anda Karpaz Bölgesi için bin civarında inek ithali için proje hazırlandığı bilgilerimize gelmiştir. Ne dereceye kadar doğrudur bilemiyorum.

BAŞKAN - Sizin hükümet zamanında mıydı Sayın Çobanoğlu?

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Devamla) - Yok yok şimdi.

BAŞKAN - Şimdi.

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Devamla) - Bir de şeye değinmek istiyorum. Salgın hastalıklarla mücadele için ayrılan fonların yetersizliğinden. Biliyorsunuz bizim diğer bir problemimiz de brucelladır. Bu brucella hastalığı için yine edindiğim bilgiye göre Veteriner Dairesi bir proje hazırlamakta imiş. İnşallah bunun biz takipçisi olacağız. Yapılacak olan radikasyon çalışmalarına elimizden geldiği kadar biz de yardımcı olmaya çalışacağız.

Bir de tarım sigortası konusuna değinmek istiyorum. Yine bilgimize gelen hususlar da tarım sigortasına hayvanların da alınması için bazı çalışmalar olmuştur. Yalnız hayvancılık üzerinde uzman olan kişilerin veyahut da bazı hastalıkların salgın olmayabilir, sporatik olabilir ama tedavisi olmayabilir. Bu gibi hastalıkların da tespit edilip bu tarım sigortasına konacak olan hayvanlar için bu hastalıkların da tarım sigortasına konması benim önerimdir. En küçük bir misâl, içinizde Tarım Bakanlığı müsteşarı olan veteriner hekim de bilecektir koriza diye bir hastalık vardır. Bu koyunlarda hiçbir hastalık yapmadığı halde sığırlara bulaştığı zaman tedavisi olmayan bir hastalıktır.

Benim Tarım Bakanlığı Bütçesi görüşülürken söylemek istediklerim bunlardır. Teşekkür eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Çobanoğlu. Sayın Tarım Bakan Vekili nerde acaba?

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (yerinden) - Çok kısa.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Başkan 5 dakikadan fazla konuşmaması kaydı ile Sayın Başkan.

BAŞKAN - Nasıl efendim?

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Söz almış bulunuyorum.

BAŞKAN- Bir dakika efendim sizin isminiz kayıtlı değil. Söz mü istiyorsunuz? Buyurun buyurun Sayın Civa.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Sayın Başkan, düşünce özgürlüğüne karışacak değilim ama Genel Kurula sözü var. 5 dakikayı aşmayacak. ona göre müdahale hakkımızı kullanacağız.

BAŞKAN - Tabii efendim, buyurun Sayın konuşmacı.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) -Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;

BAŞKAN - Başkanı böyle sıkılarak söylüyorsunuz, rahat olun efendim.

MEHMET CİVA (Devamla) - Değerli arkadaşlarım; affına sığınarak varılan birtakım mutabakatların hilafına konuşmak zorunda hissediyorum kendimi. Çünkü ülkemizde gerçekten narenciye alanında büyük bir kaos yaşanmaktadır.

büyük bir çıkmaz ile bölgemiz özellikle Güzelyurt bölgesi karşı karşıya gelme noktasındadır. Bu bölgenin bir milletvekili olarak bu konular tartışıldı Tarım Bakanlığı Bütçesinde. Birkaç söz söylemeden kendimi alamıyorum. O bakımdan değerli arkadaşlarımdan bu konuda anlayış göstermelerini bekliyorum. Benim konuşmam tabii münhasıran hükümete veya partiye değil. Genel Kuruladır. Bir de özellikle şu anda muhalefette olan partilere de büyük sorumluluklar düştüğü inancındayım.

Değerli arkadaşlar; Avrupa Birliği Mahkemesinin kararı, elektrik konusunda yaşanan sıkıntılar, Sunzesttin devreden çıkmış olması nerde ise narenciye konusunda artık başımıza bir taş yağmadığı kalmıştır. Şu anda bu konuda hiç kimsenin bu yaşanan kaosu, yaşanan dramı hükümetin sırtına ciro edip ellerini ovuşturmaması gerekir. Bu gerçekten bu ülkenin çok önemli bir sorunudur. Yani ulusal bir sorun konumundadır. Bu konuda özellikle ana muhalefet partisi UBP'ye ki her zaman bu ülkede yapılan bütün eserlerin sahibi olduğunu iddia eden UBP'ye gerek devlet kurmakla öğünen, gerekse demokrasiyi kurmakla öğünen UBP'ye bu konuda daha ciddi davranması ve memleketin ve hükümetin bu sorunu aşmasında yardımını esirgememesi gerekir. Bu konuda muhalefet yapmaya gerek yoktur. Bu ülke Körfez Krizinde de önemli bir kaos, önemli bir sorun yaşadı. O zamanın ana muhalefet partisi CTP UBP binasının merdivenlerini çıktı ve iktidarda olan UBP'ye ülkenin içinde yaşamakta olduğu kaosu çözme yönünde karşılaşılmakta olan ekonomik sorunları aşma yönünde CTP'nin UBP'ye her türlü yardımı yapmaya hazır olduğu teminatı verilmiştir.

Değerli arkadaşlar tarih tekerrürden ibarettir.

İRSEN KÜÇÜK (Lefkoşa) (Yerinden) - Biz da hazırız
Sayın Civa.

İLKAY KAMİL (Girne) (Yeinden) - Biz hiçbir zaman hayır demedik ki.

MEHMET CİVA (Devamla) - Dün sizin başınıza, bugün bizim başımıza geldi. Ama yani bu olaylar böyle geldi diye bundan ne DP ne de CTP sorumlu tutulmamalıdır. Nedenler ortadadır.

Yani kendi bünyemizi ve çapımızı büyük oranda aşan olaylardır. İşte söyledim. Elektrik kesintileri büyük oranda, Rum tarafının garazane, Rum tarafının düşmanca tutumu sonucunda yaşanmaktadır. Avrupa Birliği Mahkemesinin kararı ise, o da bizim kendi çapımızı büyük oranda aşan bir olaydır. Yani bir yerde doğal bir afetle Türk Toplumunu karşı karşıyadır. Bu durumda parlamento olarak, muhalefet olarak, iktidar olarak, birlik içinde, bütünlük içinde karşılaşılmakta olan bu sorunu nasıl aşamamız gerektiğinin çarelerini aramak durumunda olduğumuz inancındayım. Nacizane olarak bu görüşlerimi Genel Kurulun saygıdeğer milletvekillerinin, saygıdeğer partilerimizin bilgisine getirmek istiyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; yaşanmakta olan kaosu en önemli nedenlerinden birisi narenciye ihracatında izlenen, bugüne kadar izlenen politikalar sonucu meydana gelen yapı çatırdadı, çöktü. Bu konuda izlenen politikalar sonucunda narenciye ihracatı yapan irili ufaklı bütün şirketler iflâs etti, devreden çıktı. Şu anda narenciye sektörünün ihracatı Cypfruvex ile Sunzest'in omuzlarına kalmış durumdaydı. Şu anda Sunzest de devreden çıkmıştır ve narenciye ve özellikle grypfruit şu anda yavaş yavaş ağaçtan yere düşme aşamasına gelmiştir.

İRSEN KÜÇÜK (Lefkoşa)(Yerinden) - Biz söyledik, Sayın Bakan yok dedi, sayın milletvekili.

MEHMET CİVA (Devamla) - Bu konuda değerli arkadaşlar; Sunzest'in devreye girmesi için hükümetin ikircikli, kararsız tutumunu derhal terketmesi gerekir. Çok radikal önlemler alması gerekir. Aksi halde eğer bugün karşılaşılmakta olan bu sorun, 100 milyar liralık bir faturası varsa bu konudaki gecikme yarın 150'dir, bir ay sonra 200'dür, 500'dür ve bu toplum ve bu devlet bunu karşılayacak güçte değildir.

Değerli arkadaşlar; şunu özetle vurgulamak isterim. Bu alanda narenciyenin dış piyasada pazarlanması korkunç bir rekabet içerisindedir. Bizim devlet olarak, Türk Toplumunu olarak izlemekte olduğumuz narenciye ihracatı politikamız yanlıştır. Şu anda bizden çok fersah fersah ilerde olan Güney Kıbrıs ekonomisi dahi narenciyeye ve narenciye ihracatına teşvik primi vermektedir. Biz bu konuda teşvik primi vermeyi halâ daha niye beklemekteyiz? Yani bunun daha fazla geciktirilmemesi gerekiyor. Narenciye ihracatına teşvik primi uygulamasına gidilmesi lâzım. Biz zaten doğal olarak teşvik primi uyguluyoruz. Cypfruvex şu anda 500 milyar yaklaşık borçtadır. Bunun nedeni nedir değerli arkadaşlar? Bunun nedeni Cypfruvex hizmet yapmaktadır. 3'e alıyor, 2'ye satıyor. Doğallıkla devlet bu açığı kapatmak zorundadır. Bunu değerli arkadaşlar; yani eğer biz matematiksel olarak düşünürsek Cypfruvex'e 200 milyar bu narenciye ihracatı yapma sübvansiyonu veriyoruz. Eğer biz narenciye ihraç edecek olan bütün firmalara bu teşviki uygularsak bu sübvansiyonu biz bütün firmalara bölmüş olacağız. Hem Cypfruvex'i rahatlatmış olacağız, hem başka başka firmaların devreye girmesini ve bu alanda narenciye ihracatının rahatlamasını getireceğiz.

Konuyu daha fazla uzatmaya gerek olmadığı düşüncesindeyim. Koreli arkadaşımızın bu konuda vurguladığı hususlar, haklı hususlardır. Onlara katılmamak mümkün değildir.

Onun için konuyu biz nazizane olarak arz etmek istiyorum ki TKP meselesi, UBP meselesi CTP-DP meselesi yapmaktan hızla sıyrılıp bu konuyu bu memleketin bir milli sorunu olarak karşılamak durumunda olduğumuzu vurgulamak isterim. Sayın Tarım Bakanımızın geçen yıl narenciye ihracatı konusunda aldığı tedbirler, görüşler bana göre ayakta alkışlanması gereken girişimlerdir. Ama bu yıl doğal afetlerden dolayı içine sürüklenmekte olduğumuz kaos gerçekten çok tehlikeli boyutlara doğru ilerlemektedir. Bir an önce gerek parlamentonun gerekse hükümetin bu konuda çok radikal tedbirler alması ile büyük işlere damgasını vurmuş olan Türk Toplumunu bu konudaki zorluğu da aşmada damgasını vuracağına inanıyorum Sayın Koreli gibi. Saygılar sunarım.

İLKAY KAMİL (Girne) (Yerinden) - Sayın Başkan Civa'nın konuşmasını hükümet görüşü olarak kabul edebiliriz yani.

BAŞKAN - Sayın Bakan. Buyurun efendim. Tarım Bakan vekili olarak buyurun efendim.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VE TARIM, DOĞAL KAYNAKLAR VE ENERJİ BAKAN VEKİLİ ÖZKAN MURAT - Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; Sabahleyin Tarım Bakanımız Sayın Ferdi Sabit bir takdim konuşması yapmıştır. Ve Tarım Bakanlığının bir yıl boyunca icraatlarını anlatmıştı, politikalarını anlatmıştı. Yine rahatsızlığı dolayısıyla tabii ki salonda şu anda olmadığı için doğal olarak biz de onun yerine konuşulanlara ilgili bir iki cümle söylemek üzere kürsüye geldim. Öncelikle şunu belirtmek isterim ki. Ben ne konuşma Raporu üzerinde ne de milletvekili arkadaşlarımızın çok değerli eleştirileri, önerileri üzerinde fazla duracak değilim. Tarım Bakanlığı konusuna çok ciddiyetle eğildiler. Ve çok değerli eleştiriler yaptılar, önerilerde bulundular. Kanıma göre belli bir müddetten beridir Meclisimiz yeni bir çizgiye giriyor, bu çizgi de şudur.

eskiye oranla iktidar muhalefet arasındaki ilişkilerde yeni bir çizgi görüyorum ben şahsen. Eleştiriler yapılıyor, öneriler yapılıyor ve büyük birşey yaşanmıyor, elektirili hava görmüyorum ben. Zaman zaman şaka dahi olsa birşeyler söylenmesine rağmen.

İBRAHİM KORALI (Lefkoşa) (Yerinden) - TKP'ye borçlusunuz.

ÖZKAN MURAT (Devamla) - Efendim biz diyelim ki hem iktidara, hem muhalefete borçlu olalım. Tüm milletvekillerine, tüm partilere borçlu olalım. Tüm Meclis olarak bu çizgiyi devam ettirelim. Ama herhalde en çok da pay bize düşer. Çünkü hükümetin tavırları belirler, herhalde muhalefetin tavırlarını da...

İLKAY KAMİL (Yerinden) (Devamla) - Yok, öyle birşey yok. Demokrasilerde öyle birşey yok.

ÖZKAN MURAT (Devamla) - Ama biz herkese şamil kılalım. Efendim yine de buraya çıkmışken bazı sorular olmuştur, bazı eleştiriler olmuştur. Onlara çok kısa değinmek istiyorum. Örneğin sanayiciye, turizme teşvik yapıldığından bahsedilmektedir. Ve tarıma yapılmamaktadır denmektedir. Tabii bazı programlarda da bize sanayiciye birşey yapılmadığından bahsedilmiştir. Ben . şunu söyleyim tarımla ilgili. Yeme yapılmıştır, arpaya yapılmıştır. Pahalı alındı, ucuz satıldı gene kendi üreticimiz ve hayvancımıza. Süte sübvansiye yapılmakta, patatese prim verilmiştir ilk defa uzun dönemden sonra.

Tahılın alım tarihi ile ödeme tarihi arasındaki faizler devlet tarafından ödenmiştir. Bu da bir sübvansiyondur, yani desteklenmiştir.

Narenciye konusuna gelecek olursak, doğrudur. Özellikle Koreli arkadaş çok durdu üzerinde, girdiler çok yüksektir. Doğrudur, enflasyonist bir dönem yaşıyoruz. Ancak bunun yanında Cypfruvex de, doğal olarak hükümette, buna orantılı bir de cevap vermiştir. Örneğin grypfruit'a %212 düzeyinde bir fiyat belirlemiştir. Patates konusunda çok eleştiriler yapılmıştır.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa)(Yerinden) - %212? Yanıltıcı bir rakam var orada Sayın Bakan.

ÖZKAN MURAT (Devamla) - Efendim hiç yanıltıcı değildir. 1 milyon 600 bindi, şimdi oldu 5 milyon.

BAŞKAN - Devam edin.

ÖZKAN MURAT (Devamla) - Tamam. Narenciye konusunda bu hükümetin yaptığı en güzel icraat, geçmiş dönemlere nazaran çok yerinde bir tavırla, çok kısa sürelerle narenciye üreticisi ödenmiştir. Bu önemli birşeydir. 8 ayda geçen yılların ödendiğini de biliriz.

Patates konusunda TÜK gerçekten kâr etmiştir, üretici de kâr etmiştir, hükümet de kâr etmiştir. Doğal olarak TÜK'ün kârları aynı zamanda üreticinin kârlarıdır da. Yapılan hesaplar da bize göre yanlıştır. 6517 ton alım yapıldı, 5682 ton ihraç yapıldı. Ancak bu demek değildir 6 bin ton rekoltedir. Rekolte bunun üzerindedir. Yani bir miktar da insanlar kendileri başka tüccarlara sattılar veya kendilerinde bulundurdular. Bu da şundan ortaya çıkmaktadır. Bu, ben yine bu rakamlarla devam edecek olursam 1 milyon 400 bin Sterlin elde edilmiştir. Bu da 35 milyara baliğ olmaktadır. 18 milyar prim verilmiştir üreticiye. 11 milyar da TÜK'e kalmıştır. Bu da kendi yatırımları ile ilgilidir. Makinelerini ve şeylerini yenilemiştir. Rekolte dediğim gibi bizim hesaplarımıza göre 6517 ton olmuş olmasına rağmen, bu 6500 tonun üzerindedir. 600 ton ihraç harici patates kalmıştır. 1800 ton da ithalât yapılmıştır. Bunlar 2400 tonu

tutar. Halbuki Mayıs ayından bu yana 4 bin civarında tüketimimiz olmuştur. Bundan da farkı da 1600 tondur. Yani bu rakam 7 bin, 8 bin civarında rekolteyi göstermektedir. Şimdi yapılan hesaplar tabii ki yanlıştır. Eğer biz bunu ihraç etmiş olmasaydık, bu döviz getiremezdik. Aynı zamanda bir yerden TÜK borçlanacaktı bunu ödesin diye, o da faiz ödeyecekti ve biz 40 bin liraya satmayacaktık tüketiciye. Şu anda fiyatımız 150 bin lira torbasıdır. Çarşıda 50 bine satılır, TÜK'ün satış yerlerinde 150 bin torbasıdır. Biz alıp da 40 bin liraya satmayacaktık üreticiye. Yani o hesaplar...

İBRAHİM KORELİ (Yerinden)(Devamla) - Nerden buldun patatesi de TÜK satar? Nerden satan Sayın Bakan. Senin patatesin yoktur. Hangi patatesi satar?

ÖZKAN MURAT (Devamla) - Hayır ihraç etmiş olmasaydık, ihraç etmiş olmasaydık siz dediniz ki bu kadar satarsak bu kadar kâr ederdik.

İRSEN KÜÇÜK (Lefkoşa)(Yerinden) - Anlıyoruz Sayın Bakan. Devam edin.

İBRAHİM KORELİ (Yerinden)(Devamla) - Toprak Ürünleri Kurumu Müdürünün bile bir okka yiyecek patatesi yoktur. Sen nerden bahsedene 150 bin lira torbası patates?

ÖZKAN MURAT (Devamla) - Narenciyede virüssüz fidandan bahsedilmiştir. Tabii biz dönmek istemiyoruz ama eski hükümetler 20 yılda narenciye bahçelerini yarıya indirdiler. Bu da bir gerçekliktir.

Fidanı boşverin siz. Fidan üretimini veya yenilenmesini bu bahçeler bir kere 20 yılda yarıya indirildi bahçeler.

İLKAY KAMİL (Girne) (Yerinden) - Sayın Bakan virüssüz fidanı siz mi başlattınız?

ÖZKAN MURAT (Devamla) - Hayır efendim. Virüssüz fidandan bahsedildi Ben de diyorumki narenciyeyi yarıya indirdiniz. Yine bir ara Tütün Pazarlama yetkisinin genel müdürde olduğundan bahsedildi. Öyle birşey yoktur. TÜK'ün bir yönetim kurulu vardır ve onun kararları dorultusunda pazarlama yapılmaktadır.

İLKAY KAMİL (Yerinden) (Devamla) - Rapor var Sayıştayın.

ÖZKAN MURAT (Devamla) - Bunun yanında Sayıştayın da denetimindedir bu kurumumuz.

ERDAL ONURHAN (Lefkoşa) - Sayın Bakan Sayışatayın Raporu nedir?

ÖZKAN MURAT (Devamla) - Efendim ben fazla detaylara girmek istemiyorum.

ERDAL ONURHAN (Yerinden) (Devamla) - Cevap vermeye karar verdiniz.

ÖZKAN MURAT (Devamla) - Hayır. Yalnız elektrikte bir Rapor okundu. Ben de bir Raporun bir cümlesini okuyacağım. 1986'nın bir Raporundan. Hayır burda rapor okunurken şu denmekte idi ki siz 11 ayda bazı tedbirler alamadınız, acil tedbirler alamadınız falan. Yani Ağustos ayından bu yana belli olmuştu bu olay? Tedbirler almalıydınız. Doğrudur. Belli eksiklerimiz olabilir.

bu elektrik konusu çok tartıldı bu Mecliste. Ancak o Raporda işte bunlar yazılmakta ve Sayın İrsen Küçük Beyin okuduğu o Raporun başından sona... ben sadece bir cümle okuyacağım. 1986'nın Raporu. "zamanında önlem alınmazsa gelecek yılların elektrik enerjisi temininde güçlüklerle dolu olması kaçınılmaz olacaktır. En erken bir zamanda ileriye dönük yeni güvenilir süreklilik arzedecek bir üretim kapasitesi tesis edilmelidir.

İLKAY KAMİL (Yerinden) - Önlem alındı 90'da. Santralin temelleri atıldı.

ERDAL ONURHAN (Yerinden) (Devamla) - Kimindir o Rapor Sayın Bakan.

ÖZKAN MURAT (Devamla) - İrsen Beyde var o Rapor. 94'ün Raporunu okudu. 86'nın Raporunu okumadı.

Efendim ben tabii ikinci programa gececeğiz onun için fazla uzatmak istemiyorum. Sayın Bakan sabahleyin programını okudu. Değerli milletvekillerinin eleştirileri, önerileri oldu. Burda uzmanlarımız, bürokratlarımız da dinlediler. Bu konuda kendileri de yararlanacak. Tarım Bakanlığımız da yararlanacak. Bütün eleştirilere teşekkürlerimi sunarım. Tarım Bakanlığı Bütçesinin 95 yılı için hayırlı ve uğurlu olmasını dilerim.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Bakan.

Sayın milletvekilleri; Tarım Doğal Kaynaklar ve Enerji Bakanlığı bütçesi üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Şimdi bu Bütçeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir. Hayırlı ve uğurlu olsun.

Sayın milletvekilleri; şimdi program 13 Gençlik Spor ve Çevre Bakanlığı Bütçesine geçiyoruz. Ödenekleri okur musunuz.

PROGRAM	ALT PROGRAM	PERSONEL GİDERLERİ TL	CARİ GİDERLER TL	YATIRIMLAR TL	TRANSFERLER TL	ALT PROGRAM TOPLAMI TL	PROGRAM TOPLAMI TL
13 GENÇLİK, SPOR VE ÇEVRE BAKANLIĞI	01 YÖNETİM HİZMETLERİ	6 Milyar 958 Milyon	1 Milyar 144 Milyon	---	---	8 Milyar 102 Milyon	
	02 SPOR DAİRESİ	15 Milyar 867 Milyon	11 Milyar 313 Milyon	28 Milyar 900 Milyon	8 Milyar	64 Milyar 80 Milyon	
	03 GENÇLİK DAİRESİ	19 Milyar 722 Milyon	2 Milyar 532 Milyon 800 Bin	6 Milyar 300 Milyon	---	28 Milyar 554 Milyon 800 Bin	
	04 ÇEVRE KORUMA DAİRESİ	19 Milyar 710 Milyon	335 Milyon	5 Milyar 70 Milyon	---	25 Milyar 115 Milyon	
	05 ESKİ ESERLER VE MÜZELER DAİRESİ	42 Milyar 909 Milyon	861 Milyon	67 Milyar 500 Milyon	---	111 Milyar 270 Milyon	237 Milyar 121 Milyon 800 Bin

BAŞKAN - Teşekkürler.

Sayın milletvekilleri; Bakanlığın Bütçesi üzerinde söz almak isteyen var mı? Sayın bakan bir takdim yapacak mısınız?

GENÇLİK, SPOR VE ÇEVRE BAKANI SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)-
Sayın başkan, eleştirilere cevap vereceğim.

BAŞKAN - Peki Sayın Başkan. Söz isteyenler? Sayın Miroğlu, Sayın Angolemlı, Sayın Tuğyan. Başka söz isteyen yok. Buyurun sayın Miroğlu. Buyurun efendim.

SALİH MİROĞLU (Girne)(Yerinden) - Sıramı Sayın Angolemlı'ye veriyorum.

BAŞKAN - Peki efendim, buyurun.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi mağusa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; gençlik konusu her konuşulduğunda gerçekten üzülmekteyiz. Çünkü gençlerimiz giderek ülkeyi terketmektedirler. Bu nedenle konuşmamı şöyle açmak isterim. Hepimize düşen görev, başta Gençlik, Spor ve Çevre Bakanına bu gençlerimizi ülkemizde tutabilmek için onları bu kendi evlerinde istihdam edebilmenin yollarını hiç usanmadan gece ve gündüz düşünmeliyiz, çözümleri aramalıyız. Gençliğimize yapacağımız en yararlı iş budur. Tabii ki sonuçta bunun yararlarını ülkemiz görecektir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; gençlik konusunda bazı merkezlerimizde, gençliğe ilişkin, gençlik merkezleri açılmıştır. Bunlara baktığımızda gerçekten düşündürücüdür çünkü hiçbir büyük şehrimizde bir gençlik merkezine rastlanmamaktadır. Açılan yerler Akdoğan, Vadili, Yamaş Köy, Paşa Köy, Bostancı ve Güzelyurt. Bu da bizi düşündürüyor. Gençliği düşünen, gençliğe gerçekten birtakım hizmetlerin götürülmesi programına alan bir hükümet, neden gençliğin yoğun olduğu büyük şehirlerde bu hizmetlerini verebilmek için gençlerin irtibat kuracağı merkezlerin oluşturulması yönüne gitmemiştir? Ben kesinlikle yanlış anlaşılmasın, Vadili'ye de açılsın, Paşaköy'e de açılsın, Bostancı'ya da her tarafa açılsın ama bunun nedenini de öğrenmek istiyorum. Niye büyük şehirlere açılmamaktadır?

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; yine gençliğimizin çok yoğun olduğu yerler vardır. Bunların bir tanesi de yüksek öğrenim gençliğidir. Bu gençliğimizin hala bugün bir lokale kavuşmadıklarını, açıkcası gençlere ilginin yoğun oldukları yerlerde yurtlarının ve lokallerinin açılması gerekmektedir. Bu tabii yıllardır söylenmektedir ama hala daha elle tutulur somut olgulara rastlamak mümkün değildir. Tabii gençliğimiz deyince Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hemen gençliğin boş vakitlerini geçirebilecekleri, değerlendirebilecekleri, alanlar akla gelmektedir. Bu alanların bir kısmı derneklerdir, folklörle iştigal eden derneklerdir. Birtakım yarışlardır, bunların da ülkemizde izlerine rastlamaktayız. Ancak daha maddi yönden de daha desteklenerek bu derneklerin güçlenmesi ve gençlerin folklör gibi birtakım sanat dallarındaki faaliyetleri desteklenmelidir. Bunlar vardır ama çok yetersizdir. Diğer açıdan gençlerimizin birtakım kültür olaylarına da seyirci olarak da katılmaları gerekmektedir. Bu nedenle bölgelerde

nufusu yoğun bölgelerde kültür saraylarının yapılması ve gençlerimizin gerek tiyatro gerektiğör görsel sanatlardan yararlanmaları gerekir. Çünkü Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bir ülkede gençlerimizin bilim bakımından olduğu kadar, spor bakımından, kültür ve sanat açısından da bir bütünsellik altında yetişmeleri gerekmektedir. Bunlardan birisi eksik oldu mu...

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Gençliğin büyük kesmi okullarda olduğuna göre Eğitim Bakanı da olması lâzım değil miydi bu toplantıda?

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bunlardan biri eksik oldu mu yetişen gençlikte mutlak bir eksiklik kendisini ileride göstermektedir.

Ve bu eksiklik sonuçta dönüp ülkemizi de olumsuz yönde etkilemektedir. Şimdi ülkemizdeki spor konusuna geçmek isterim, çünkü spor da bu Bakanlığa bağlıdır.

Sayın başkan, sayın milletvekilleri; bugün insanlarımızın bir çoğunun ilgisini çeken spor, gençlerimizin de çekmektedir. ve gençliğimiz esas bu spor dalının içine girip kendisi bu sporu yapmaktadır. Bu nedenle spora yapacağımız yatırım gençliğe de yapılmış sayılır, çünkü özünde yine gençlik vardır. Bu çerçevede baktığımızda sporun dallarını ele alıp yürümek lazım ve ülkemizdeki bu spor dallarının ne durumda olduğunu incelemek gerekir. Kaldı ki spor sağlık açısından bir tarafa dayanışmayı, birbirine yardımlaşmayı da bu kültürü de geliştirmektedir. Bu nedenle önemlidir. Ancak bizim ülkemiz için bir önemi daha vardır. Bir propaganda aracıdır. Bugün tanınmadığımız için yakınmaktayız, çabalamaktayız. İşte bu tanınmanın bir adımı da bu spordan geçmektedir. Bu nedenle artık spor o saydığım boyutlarının yanında bir boyutu da bir reklam aracı olmalıdır. Futbol bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de bir ilgi odağıdır. Ama bu sporu yapacak sahalarımız, araç ve gereçlerimiz üzümlere söyleyelim ki yetersizdir. Ülkemizde sadece 5 tane çim saha vardır.

GENÇLİK, SPOR VE ÇEVRE BAKANI SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)-
7 tane.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Ha 5, ha 7. Bir tanesi durmadan sararıp solmaktadır, Mağusa'daki. Gerçekten son zamanlarda yine takip ettiğim, izlediğim tekrar çimleri kurumaya yüz tutmuştur. İlk defa olsa diyelim, bekleyelim, görelim. Ama bu ikinci, üçüncü kez olan bir olaydır, demek ki temelinde bir iyi araştırılmadan yapıldığı için bir eksiklik vardır. ve yazık oluyor durmadan birtakım masraflara girişmek.

- 3451 -

Ancak, Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; televizyondan da izlediğimizde, takımlarımız toz duman arasında toprak, nadas denecek sahalarda yarışmaktadırlar. Bir bakarsınız televizyona toz, duman arasında bir yarışma. Toprak yerden kalkmakta, sert sahalarda.

Böyle sahalarda Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;sporcularımız ileri bir aşamaya geçmesine olanak yoktur. Köy bazına indiğimizde, bütün köylerimiz bir spor takımına sahip olmak ister. ve gerçekten hem o köy gençleri, hem köy halkı büyük ilgi duymaktadır. İşte biz bu noktada bundan yararlanmak durumundayız ve sporun kendiliğinden yaygın hale gelme özelliğinden yararlanmalıyız.

Bu nedenle maddi yönden özellikle köy takımlarının desteklenmesi gerekmektedir. Köylere çıktığınızda o köy halkı o takımını yaşatmak için, maddi imkânlar bulmak için çeşit türlü yola başvurmaktadırlar. Açıkcası dilenmektedir. Çünkü bu sporu yapmak ucuz değildir, pahalıdır. Bugün spor malzemelerimiz çok pahalıdır. Çorabından, ayakkabısına, üniformasına kadar, topuna kadar çok pahalı bir uğraştır. Biz bunları bir de hakem paralarını yardımcı hakem paralarını , saha komiseri de eklediğimizde o köyün bunca masrafın altından kalkması çok zordur. Bundan dolayıdır ki o yörelere yolunuz düştüğünde bir kahve içtikten sonra hemen karşınızda o bir yetkili bulursunuz, kulübümüze yardım eder miydiniz diye size soru sormakta, birtakım piyango biletleri, yardım biletleri adı altında birtakım hareketlerle karşı karşıya kalırız ve şunu da açıkca söyleyelim ki işte bize falan bakan bu kadar yardımda bulundu, Başbakan bunu yaptı, Cumhurbaşkanı bunu yaptı siz de bir şey yapınız diye karşınıza geçip sizden yardım istiyorlar. Bu köy kulüplerini gerçekten maddi yönden desteklemek gerekmektedir. Bu durum daha fazla süremez Sayın Başkan, Sayın milletvekilleri. İyi bir durum yakalanmıştır, tüm töylerimiz, yerleşim birimlerimiz, futbolla ilgi duymaktadır. Bu da güzel bir olaydır çünkü bir spordur. O köye heyecan getirmektedir, o köyün gençleri arasında, yardımlaşma konusu yaratmaktadır. Köy aynı anda sevinmektedir, aynı anda yenildiğinde üzülmemektedir. Birlikte hareket etmektedir. Bu nedenle bu fırsatı kaçırmamak gerekmektedir. Onun için ben buradan ilgili bakanlığın bu konuyu ele alıp araştırması ve bu spor odaklarına yeterli olmasa bile akmaza damlar misali yardım yapmasını talep ediyoruz. Görmekteyiz bazı köyler milli piyangoya endeksli piyango biletleri ile karşımıza çıkmaktadırlar ve bu çok yaygındır, bunun böyle yapılacağına gerçekten nasıl ki bayilerinize piyango bileti verirsiniz, verelim bu kulüplerimize de denetim altında satsınlar gerçek piyango bileti satsınlar, milli piyango, komisyonunu alsınlar, kulübe yatırsınlar Sayın Başkan, sayın milletvekilleri. Ha kulübe verdiğiniz ha Lefkoşa'da veya bir başka şehrimizdeki bir köşe bakkalına verdiğiniz

MUSTAFA AKINCI (Lefkoşa) (Yerinden) - Parasını alamazsınız o zaman.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Parasını alırsınız, alırsınız.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Kulüpcülük yaptık biz de gayet iyi biliriz.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Parasını alırsınız denetim altında yaparsanız. Güvenin, güvenin bizim insanlarımız sözünü verdi mi yapar.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Alttan kavukludur bu. Vazgeçin bu popülist politikalardan, vazgeçin.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Değildir. İstisnalar kaydeyi bozamaz. Ben özellikle tertemiz köylü insanının hiçbir zaman hakkı olmayan biletlere el uzatmayacağına eminim ve bu konuda size garanti verebilirim yeter ki siz denetimle bu işleri yapınız.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Toplumcu Kurtuluş Partisinin Genel Sekreteri olarak senin ne kadar alacağın var bilet paralarından söyleyebilir misiniz bize?

Yine Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; biz zaten halkın vekiliyiz onu da çekeriz, seve seve veririz onu da.

Sayın başkan, sayın milletvekilleri; şimdi ülkemizde gerçekten bu çağda hâlâ daha tartışmaktayız bu futbol olayının profesyonel mi olsun, olmasın, yarı profesyonel mi olsun, olmasın? Tabii ki şu anda resmen olmasa bile bu işler fiilen yürümektedir. Birtakım ödemeler orta yerde dönmektedir. Bu nedenle bu konuyu da gerek Bakanlık, gerek spor dalında otoriter olan birçok kıymetli insanımızın bu konuyu alıp enine boyuna tartışması gerekmektedir. Yani gerçekten niye bizim ülkemizde de bazı gençlerimiz ekme parasını futboldan çıkarmasınlar? Evet, seyirci bazında da birtakım zorluklarımız vardır, ama bana göre devletin de yardımı ile izleyici azlığı bir bakıma giderilebilir, devlet de katkı yapar ve hiç olmazsa bir takımın 11 kişiden, örneğin yarısı profesyonel yapılabilir ve bu da azımsanacak bir rakam değildir. Zannedirim yanılmıyorsam tabii güneyde bu yarı profesyonellik şu anda vardır. Eğer bir hatam yoksa.

Yine değerli arkadaşlar; futbol dışında basketbol var, voleybol var ve ben hâlâ daha görmekteyim ki bu spor yuvaları okulların dışına taşamadı. Yani bu voleybol ve basketbol gibi dallarla uğraş verenlerin ezici çoğunluğu okullardaki öğrenciler. Bunu aşmak için birtakım çabalar olmadı mı? Oldu. Ama maalesef üzülerek izlemekteyiz ki aşılamadı. Yani dıştan da buna dönük çabalar var, ama istediğimiz şekilde bu sporlar okuldan sonra yayılamadı.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; yine ülkemiz denizle çevrili, ama bugün ülkemizde yüzme bilmeyen çok sayıda yurttaşımız vardır. Yani Kıbrıs'ta olacak büyük bir deniz şeridi olacak boydan boya ve bizim insanımız yüzme bilmeyecek

ve ben eminim nüfusun %70-80'i böyledir. Çok vardır bilmeyen. Yüzme bilmeyen çok vardır. Bir kere okullarımızda yüzme dersi yoktur.

ÖMER KALYONCU (Girne)(Yerinden) - Atmazlar da kendilerini denize.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bu nedenle yüzme deniz sporlarına ayrı bir önem verelim.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa)(Yerinden) - Zamlardan boğdular vatandaşı, şimdi havuzlarda boğacaklar.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (devamla) - denizlerde de vardır. Yelkenli sporları vardır. havuzda ne yapacan sen?

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Kayak sporu var.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Havuzda mı yarışın? Evet, genel açıdan tabii Sayın Derya'nın dediği su sporlarıdır. Denizde işine gelir. Bu konuda gerekli girişimleri yapalım, teşvik edelim ve ben eminim madem ki bu çim sahası da istediğimiz spor alanlarımız tabii olarak vardır, dünya çapında da sporcular çıkarabileceğimize inanmaktayım. Bu nedenle bu deniz olayından yararlanalım. Maddi durumumuz düzelirse havuzlar da yapalım.

İBRAHİM KORELİ (Yerinden) (Devamla) - Sahilleri geçirdik...

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Yine Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; geçen gün buradan Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı ve Turizm Dairesinden de sorumlu Sayın Özker Özgür dediler ki, yabancılar bizim ülkemizde yürüyüş sporu yaparlar, dağ sporu yaparlar dedi ve burada geldi ve anlattı. Ama ben görüyorum ki yabancılar yapar da bizim insanımız yapmaz. Gerçekten dağlarımız, bayırlarımız, havamız bu spora çok elverişlidir. Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ha bunları niye söylüyoruz? Gerçekten spor çok önemlidir. Yani

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Sağlıklı spor, sağlık için spor.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sporun önemi sözlerimin başında da söylediğim gibi, bir ulusun temel taşlarından biridir. Yani bu eksikse eğer birçok şey buna bağlı olarak eksik gider. Bu nedenle ülkemizde madem çim saha yapamıyoruz, para yok dendi, madem bu spor salonlarını da yapamıyoruz kapalı. Bir Mağusa'yı kenara ittik durur yarım inşaat, nedeni para yok. Güzelyurt'u bitireceğiz dedi çünkü çok ihmal edilmiş, ama ben istiyorum Güzelyurt'ta olsun, Lefkede' de olsun, Girne'de olsun, Mağusa'da da olsun. Nüfus yoğunluğu olan yerlerde ...

VASFİ CANDAN (Lefkoşa) (Yerinden) - iskelede.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - İskele'mizde de olsun, Erenköy'de de olsun.

VASFİ CANDAN (Yerinden) (Devamla) - Angolemliler nerde spor yapacak Lefkede, Güzelyurtta.

- 3457 -

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Olsun efendim. Ama bunları istediğimizde Sayın Bakan haklı olarak komitede söyledi, para olsa ben de aynı şeyleri yapmak isterim dedi sıkıntım var dedi. İşte diyorum ki ben bu konularda sıkıntılarımız vardır, uğraşalım yapalım ama hiçbir maddi olanak istemeyen, doğanın bize bahsettiği olanaklardan da bu anlattığım su sporlarını, dağ sporudur, yürüyüştür bunları maddi imkânların da az olduğu için bunları hemen maddi zorlukları da az olduğu için hemen girişim yapalım ve halkımızı bu odaklara çekmeye çalışalım.

Yine değerli arkadaşlar; Rum ambargosu nedeni ile ve bizim tanınmamamız nedeni ile gençlerimiz takım halinde yarışmaları maalesef yapılmamaktadır. Bugüne kadar yetkililer de yeterince girişim yaptıklarına ben inanmıyorum çünkü bir Anavatan Türkiye ile bile takım karşılaşması yapmaktan mahrum edilmiş bir durumdayız. Ama bir gerçek daha vardır ki bu sporcular da yarışma ve ödüllendirmek çok önemlidir. Bu nedenle ferdi spor dallarına önem verelim. Ferdi sporcular ile atletizm örneğin tenis gibi dallarla dünyaya açılma şansımız olur. Bu nedenle ferdi spor dallarının tenis, atletizm gibi dalların gelişmesi için bu yönde çaba harcayalım var olan çabalarımızı daha ileriye götürelim ve dünyaya açılma şansını yakalayalım. Bu yönden dünyaya açılabiliriz iddiasındayız. Çünkü sporcu kendi ismi ile yarışacak bu da bizi o ambargo engelini aşmamızı sağlayacaktır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; yine ülkemizin bir gerçeği vardır. Av sporuna büyük bir ilgi vardır. Kim ne derse desin, av sporu bugün bu ülkede oturmuştur. Ama av sporu yapmak da çok pahalı olmuştur, gerek tüfeğinden, gerek malzemesinden, fişeğine kadar gerçekten çok pahalı olmuştur. Av hayvanları da ülkemizde giderek azalmaktadır, bu zaman hal böyle olunca oturup düşünmemiz gerekmektedir, bu spor dalını göz göre göre yok olmasına izin vermemeliyiz.

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Hiç yok olmaz.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bu potansiyeli alıp, başka yönlere çekmek durumundayız. Yani bunu gerçekten bir spor için yapmalarını sağlamalıyız. Örneğin atış poligonlarına çekmeliyiz ve bu av sporunun bu potansiyelinden yararlanarak bu spor dalını daha bir ileriye götürebiliriz.

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - O da çok pahalı.

SALİH USAR (Yerinden) (Devamla) - O atıcılıktır, spor değil. O atıcılığa girer, av sporuna değil.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Atıcılık ama temeli budur. İşte bu potansiyeli madem vardır, bunu alalım ve atıcılığa doğru yönlendirelim.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Geç bunları Angolemliler, bunları geç. Çünkü bunlarla ilgilin yok, bunları geç.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sana bırakayım bunları?

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Bunları geç.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sana koca hükümeti bıraktık Civa da bir şey yapmadın.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Benden memnun değilsin Angolemlî? İcraatımızdan memnun değilsin? Demokrasi getirdik bu memlekete, aslanlar gibi kükren her gece televizyonlarda, nerde eskiden o günler?

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bir de spor alanında şunu söylemek isterim; gerçekten spor şuraları toplanmaktadır. Bu spor şuralarında ülkemizin yetiştirdiği spor adamları, bu sahada otoriter bir çok insanımız vardır ve ürettikleri çok verimli ürünler de vardır. Ama görmekteyiz ki şura biter, şura bittikten sonra alınan kararlar yönetime kalmıştır, Hükümete kalmıştır. Hükümet o şura kararlarını adım adım izleyip uygulaması gerekmektedir. Bana göre şuradan çıkan kararlar ciddiyetle izlenirse zannedersen bu ürünlerle de bir yere gidebiliriz. Bu nedenle şuraları boşuna yapmayalım, şuralarda alınan kararları yaşama geçirmek durumundayız. Aksi takdirde bu spor şuraları da gün gelecek özelliğini kaybedecek ve iş ola yapılmış olacaktır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; çevre konusunda da bir şeyler söylemek istiyorum. Bugün basından veya bizzat kendimiz izlemekteyiz ki halkımız gerçekten ülkemize yararlı olan bir uğraş içerisindedir. Ne yapmaktadırlar? Durmadan ağaç dikmektedirler. Birtakım alanlarda bu faaliyetler sürdürülmektedir. Memleketimizi yeşillendirelim. Çok güzel bir olaydır.

Ama öte yandan görmekteyiz ki, var olan yeşilleri de berhava etmekteyiz.

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Salamis'e gitmedin galiba. Otellerin yeşil olduğunu görürsün.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Var olan yeşillerimizi de berhava etmekteyiz.

ÖMER KALYONCU (Girne) (Yerinden) - Herşey yeşil olacak artık.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bir kere harup ağaçları tükenmiştir.

AHMET DERYA (Lefkoşa) (Yerinden) - Mesarya'yı bile yemyeşil yapıyoruz.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Yangınlar yeşili götürmektedir.

Bir de Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Taş ocakları yanı başımızdaki Beşparmak'ta, ordaki ağaçları yok etmektedir. Yani bir elimizle yeşili koruyalım derken, öbür elimiz ile yeşili berhava etmekteyiz. Çelişki bu kadar gözler önündedir. Hele hele şimdi Mesarya yolunda giderken solunuza bakarsanız yeşil fidancıklar dikiliyor. Sağınıza bakarsanız, sizi bir üzüntü sarıyor. Çünkü dağ bile deliniyor. Nerdeyse denizi göreceksiniz. Beşparmak da gidiyor. Ve bütün uyarılarımıza rağmen bu çevre tahribi devam edip gidiyor.

AHMET DERYA (Yerinden) (Devamla) - E, ama Ferhat, Ahmet Kâşif'tir. Ona söyleyecektin bunları.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Çevre ile ilişkisi vardır.

AHMET DERYA (Yerinden) (Devamla) - Dağları delen odur.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Çevre ile ilişkisi vardır. Çevreyi bozuyorlar. Taşkent köylüleri okullarının duvarları çatladığı için çocuklarının can güvenliğinin tehlikeye girdiğinden dolayı şikâyette bulunuyorlardı. Hiçbir önlem alınmadı.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Ama okulları merkezileştirdik.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Nihayet okullar merkezileşti ve o öğrenciler başka okula gitti. O sorun da orda çözüldü.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Evet. Sorunları çözüyoruz Angolemliler.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Burda anlatmak istediğim değerli arkadaşlar; yani çevre bozuluyor. Göz göre göre gidiyor. Ama, hiçbir önlem de maalesef alınmıyor. Halâ daha çağdaş normları yakalamış değiliz.

Çevre Denetim Raporuna ilişkin tüzük daha çıkarılmamıştır. Bütün dünyada bir yere bir fabrika açılacaksa veya bir işyeri kurulacaksa o fabrika sahibi bir rapor verir. Der ki, işte ben fabrikamı kuruyorum. Yapacağı tahribat budur. Aldığım önlemler sayesinde bu tahribat ya hiç olmayacak, ya bu denli böyle olacak , der ve o rapor da yetkililerce incelenir ve ona göre izin verilir. Ben bilmediğim için soruyorum. Çünkü bugün çeşitli söylentiler vardır. Teknecik Santralının ÇED denen raporu,

yani Çevreyi Etkileme Değerlendirme Raporu elinize ulaştı mı? Ulaştıysa kimin elinde kaldı? Durum nedir? Gerçekten bu Teknecik'in vereceği zarar nasıl önlenecek? Kaldı ki, bir türlü elektrik de vermiyor. Ama denize kirliliği ne olacak? Bölge ağaçlarına kirlilik ne olacak; nasıl önlenecek? Bu konuda bir rapor varsa Gençlik, Spor ve Çevre Bakanlığından izahat bekliyorum. İyi ki ülkemizde büyük fabrikalar yoktur. Eğer fabrika sayısı çok olsaydı bugün işiniz çok zordu. Lefkoşa girişinde 2-3 tane fabrika vardır, da ortalığı nasıl kirlettiklerini. Zaman zaman yolda önümüzü bile toz dumandan göremediğimize tanık olmaktadır.

Bunların sayısı 10'u geçseydi, işimiz nereye varırdı?

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Çevre Bakanı bu konularda çok titiz olmalıdır. Kesinlikle yasaları, tüzükleri uygulamak durumundadır. Çünkü çevre konusu hepimizi ilgilendirmektedir. Bu konuda ne yandaşlık, ne partizanlık sözkonusu değildir. Biz her zaman bu konularda Çevre Bakanına yardımcı olmaya da hazırız. Çünkü gerçekten bu ülke de hepimizindir, bir kere tahrip oldu mu, arkası gelir arkadaşlar ve durmak bilmez. Bakınız her zaman söylerim, Mağusa'nın turistik bölgesi...

İLKAY KAMİL (Girne) (Yerinden) - Hep Mağusa'yı söylen.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Şimdi tabii hep Mağusa dedi bir değerli arkadaşım. Öyle olacak, çünkü neden, en çok gezdiğimiz yöre orasıdır.

SALİH MİROĞLU (Girne) (Yerinden) - Doğaldır. Ben de şimdi Girne'yi söyleyeceğim.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Biz de mümkün mertebe somut...Tabii yani odur konu, Girne'ye de gideriz.

SALİH MİROĞLU (Yerinden) (Devamla) - Girilmez, nereye giden? Girilmez içeri.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Şikâyet alırsak gideriz ama şimdi somut örnekler verelim ki Sayın Bakan incelesinler, ki yaşamaktayız bu olayları. Yalnız Sayın Bakan zamanında değil, yıllar vardır o turistik bölgenin göbeğine oturmuş deri fabrikaları vardır. Şimdi kalkınız gidelim, o asfalt yoldan Salamis'e ilerleyelim, burnumuzu kapayarak geçmek zorundayız arkadaşlar. Hade biz bu ülkenin yurttaşlarıyız...

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Adaoğlu duymasın seni.

GENÇLİK, SPOR VE ÇEVRE BAKANI SERDAR DENKTAŞ
(Yerinden) - Hasipoğlu duymasın, Hasipoğlu.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Ben Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; niye burdan konuşuyoruz? Ne Hasan, ne Mehmet, bütün ülke duysun. Turistik bir bölgenin, orta yerinde dediğim gibi biraz önce raporlarını vermeden, raporlar incelenmeden, arıtma mekanizması kurulmadan nasıl izin verilir? İşte bir defa kolunu verdi devlet ve kolu koşturdu orda. Yıllar vardır basından, burdan, her taraftan, köylüler kendi aralarında imzalar toplamışlar ama o işyeri orda durur, dursun ama arıtma tesisini kursun Sayın Başkan, sayın milletvekilleri. Biraz önce söylediğim çevre konusunda yandaş yoktur, Hasan'ı, Hüseyini üzeceğiz diye çekinmek de olamaz. Çünkü bu ülkenin geleceği çevre sağlığına ve düzenlemesine bağlıdır. Hele hele turizmi lokomotif diye kabullendiğimize ve gerçek olan da odur, turizmi lokomotif nasıl yapacağız? Turizm tesislerinin göbeğinde çevreyi saran, kusura bakmayın, pis kokularla nasıl turizmde ilerleyeceğiz? Bu nedenle Sayın Bakanın bu olaya önem vermesini ve eksiklikleri varsa biran evvel o eksiklikleri, arındırma mekanizmasının eksikliklerinin tamamlanması gerekmektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; tabii ki burda ortaya koyduğumuz görüşlerin bir kısmı Çevre Bakanlığının direk kendine bağlı bakanlıklarıyla ilişkisi olmayabilir ama, çevre deyince, bu çok geniş bir sahayı kaplar. Bu nedenle bazı yerlerde de Çevre Bakanlığının yetki alanına girmese dahi, kendileri diğer bakanlıklarla birlikte çalışmakla baş başadır.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Peki Sayın Angolemlî, Mormenekşe Deri Fabrikası tamam, ama bu Havaalanının yanındaki arıtma tesisini kim yaptıydı acaba? Lütfen söyler misin?

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Tam Sayın Eğitim Bakanına benzedin.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Niçin?

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Eskiden böyleydi, biz de madem, eskiden bu ülkeyi kokuturlardı. Vazgeçin o düşüncelerden.

SAĞLIK BAKANI ERGİN ABDULLAH (Yerinden) - Başka birşey deyin Sayın Angolemlî.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Sayın Angolemlî, memleketin şartlarını da ortaya koyarak lütfen konuşun.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Ona geleceğim. Ondan vazgeçin.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Ha, şimdi biz Akıncı'yı suçluyoruz ...

İLKAY KÂMİL (Girne) (Yerinden) - Söylediğin, başka birini suçlayacak birşeyin yok be zaten.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Suçla kardeşim. Varsa gücün, gel suçla. O da size yanıt versin.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Güçle ne alâkası var bunun?

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Ben sözlerimin başında söyledim Sayın Akın.

İLKAY KÂMİL (Yerinden) (Devamla) - Neyi savunun sen? Neyi savunun?

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Arıtma tesislerini.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu çevre sağlığıdır. Çevre sorunudur. Hasan'ı, Mehmed'i yoktur.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Sen ne savunun? Kendini ne kadar pisliklerden...

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, karşılıklı konuşmayın efendim lütfen.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Sen neyi savunun? 17 yıldır senin icraatına sen ne yaptın onu söyle bana?

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Kenan Bey lütfen efendim karşılıklı konuşmayın.

İLKAY KÂMİL (Yerinden) (Devamla) - Senin konuşacak halin mi var?

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Sizden doğru konuşamıyoruz, doğrudur.

İLKAY KÂMİL (Yerinden) (Devamla) - Ayıp be.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Yaptığınız pisliklerden dolayı doğru konuşmuyorsunuz.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Şimdi Sayın Akıncı bir iş getirmiş, onun devamını ondan sonra gelen Belediye Başkanları sürdürecekti. Sürdürmedi. Sadece onlara hesap sor. Ama o değildir.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Suçlamıyorum.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - E o değil konu?

O değildir. Kişiler önemli değildir. Sayın Akın, kişiler önemli değildir. Çevre konusunda hepimiz hassasız.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Ben Akıncı'yı suçlayarak, yanlış anlamayın.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Tamam yahu, tamam.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Akıncı'yı suçlayarak demiyorum Angolemlî. Şartlar odur.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Şimdi, Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bugün ortaya koyduklarımız sadece Sayın Denktaş zamanında mı oldu? Bir birikimdir. Ama o yapmış bu yapmış değil. Biz bu çevre konusunda, bu 50 kişi milletvekili olarak birlikte yardımcı olmak durumundayız. Çünkü çevre hepimize lüzumludur.

AHMET DERYA (Yerinden) (Devamla) - Tabii havaalanından gelen turistlere de o koku, o hava vurmaması lazım.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Ona da geleceğim. Kokular açılmışken Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bir kere Ercan'a inen bir turist yola koyulur koyulmaz, ne biçim bir memlekete geldim der. Ve gerçekten bizim için orası yüz karası. Yani turist inecek ve nefes alma yerlerini kapayarak geçmek durumunda kalacak. Ya daha Lefkoşa'ya girerken biraz yağmur yağdığında biz giremiyoruz. Mağusa yolundan Lefkoşa'ya ayrılırken biz giremiyoruz kokulardan. Ordaki o dere de temizlenmesi gereken bir kaynaktır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ülkemiz küçük-
lüğüne göre temiz sayılmıyor. Ve eğer dikkat etmezsek çevremiz daha da bozulacaktır.

Bir örnek daha vermek isterim. Yapılanma, gerçekten her tarafa elektrik ve su bulan bir bina inşa etmektedir. Büyük bir dağınıklık vardır bu konuda arkadaşlar. Bu da çevreye girmektedir. Yani her elektrik bulan, her boş arsa bulan nerde olursa olsun bir bina kaldırırrsa, bu memleketin çevresi yine bozulmaktadır. Uzun uzun çıkın yollara, göreceksiniz ki dağınık dağınık, plânsız yapılmış birtakım inşaatlar. Bunların da bir an evvel imar plânlarının, fiziki plânlarımızın bir an evvel yaşama geçirilmesi ve böyle dağınıklığa izin verilmemesi gerekmektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; çevremiz konusunda söyleyecek çok daha şeyler vardır. Ben çevre konusundaki sözlerimi şöyle tamamlamak isterim. Çevre konusu gerçekten herkesin iyi niyetle bu konuya eğildiğine inanmaktayım. Bir Sayın Bakanın çevrenin bozulması için kesinlikle göz yumacağına inanmıyorum. Hepimizin içi sızlamaktadır.

Bu nedenle çevre konusunda özellikle biz her türlü yardıma hazırız, bir tek durumdan kendimizi sakınmamız gerekir, hepimiz de, o da aman bu etrafı kirleten fabrikayı kuran bizim Hasan'dır, yada Mehmet'tir, idare edelim. Bunu hiç birimizin bu ülke adına yapmaya hakkı yoktur. Bu konuda hepimizin ve başta ilgili Bakanın çok duyarlı olması gerektiğini bir kez daha vurgulamak isterim.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; çok kısa olarak da eski eserlere dokunup sözlerimi tamamlayacağım, vakit epeyi ilerlemiştir. Eski eserler için daha geçenlerde Meclisimizden oybirliğiyle bir yasa geçmiştir. Oybirliğiyle geçen yasaların uygulanması daha rahattır. Daha kolaydır. Bu nedenle Sayın Bakandan o geçen yasanın gereklerini yerine getirmekte acele etmesini, çünkü 50 milletvekilinin bu konuda yanında olduğunun bilincindedirler. Yasalara uyulduğu zaman görülmüştür ki o alanlarda tahribat olmaz, o alanlarda fazla şikâyet olmaz. Ama üzülerek izlemekteyiz ki başta bir çok bakanlarımız ve bakanlık, yasaları uygulamıyor, yasalara uymadığı için, yasaları izlemediği için bu ülkede birtakım da bozukluklar olmaktadır. Ama kesinlikle Sayın Bakan sizi kastedmiyorum, genel haritaya bakıyorum ben. Yani 20 yıldan buraya...

GENÇLİK, SPOR VE ÇEVRE BAKANI SERDAR DENKTAŞ
(Yerinden) - Yani ben bu yasayla ilgilidir...

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Yok bu yasa konusunda güvenimiz var zaten, çünkü oybirliğiyle geçti. Onun için bunu rahatlıkla uygulayabilirsiniz.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - O zaman sağa dön konuşurken, sağa bak.

- 3470 -

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sağa baksam ne çıkacak, sola baksam ne, bir şey değişmemiştir ki.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Sağ sol yok, doğru yola bakacaksın.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Dün neyse, bugün de aynısıdır.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Anlayalım hanyayı konyayı.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sözlerimi kapatırken, Sayın Bakana bir sorum olacak, eski eserlere ilişkin 95 programını incelerken, etnografik eserlerden bahsettik ve bunların sayısı 89'da 7000 küsurdu, bugün 3000 küsur civarındadır. Büyük bir azalma...

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Çalındılar.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Vardır. Diğer sayılara baktığımda böyle bir çarpıcı farkı göremedim. Sadece burda bu farkı gördüm. Bunun nedeni açıklanırsa çok memnun oluruz. Sabırla dinlediğiniz için hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Angolemlî.

Sayın milletvekilleri; söz sırası Sayın Miroğlu'nda. Buyurun Sayın Miroğlu.

SALİH MİROĞLU (Girne) (Yerinden) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün sekizinci gününü doldurdu bütçe görüşmeleri...

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - İlk defa konuşun şimdi?

SALİH MİROĞLU (Devamla) - Yok, 95 Mali Yıl Bütçesi görüşmeleri bugün sekizinci günün doldurdu. Sekiz gündür, sekiz gecedir değerli arkadaşlar, dikkat ediyorum, 95 Mali Yıl Bütçesi görüşmelerinde Hükümet sıralarında yok. Ben Hükümet üyelerinin tek tek şahsiyet olarak tümünü tenzih ediyorum bir davranış biçimi olarak, bir tarz olarak ortaya koyuyorum ve diyorum ki kendi yaptığı bütçeye, kendi getirdiği bütçeye, bu denli ciddiyetsiz davranan, kendi bütçesine sahip çıkmayan, bu Hükümete biz nasıl güvenelim, halk nasıl güvensin?

Değerli milletvekilleri; yine konuşmamın başında izin verirseniz, bir yıldır sürekli dinlediğimiz ve bu bütçe görüşmelerinde de özellikle iktidar mensubu arkadaşlarımız tarafından, bakanlar tarafından, iktidar milletvekilleri tarafından sıkça gündeme getirilen bir konuya değinmek istiyorum. Onların teşekkürüne bir teşekkür de ben ilâve etmek istiyorum ve Bayrak Radyo Televizyon Kurumuna bütçe görüşmelerinin başında yaptığı naklen yayın ve o naklen yayın nedeniyle, bu ülkede ifade edilmekte olan tele-demokrasi konusundaki duyarlılığından dolayı, davranışından dolayı biz de Ulusal Birlik Partisi mensupları olarak teşekkür ediyoruz, kutluyoruz. Ama, eğer izin verirseniz bir öneriyi de ben yapmak istiyorum kendilerine. Davranışlarını zenginleştirmeleri bakımından o umutla. Bu kürsüde, bu parlamento çatısı altında bütçenin görüşülmesi aşamasında BRT'nin, bakanların ve milletvekillerinin bütçeye dönük düşüncelerini, yorumlarını, görüşlerini aktarmalarına olanak sağlaması çok güzel birşey. Yapacağım öneri şu parlamentonun duvarlarının ötesinde sokakta, sıradan vatandaş. Tarlada üretici, çiftçi, köylü. Dükkânda günlerce, haftalarca, aylarca sıftahını yapamayan esnaf. Yani kendi bütçesinin derdine düşen, ama bütçesini bir türlü denkleştiremeyen o yurttaşlarımızın da kendi bütçeleri ile ilgili görüşlerine, düşüncelerine bir mikrofon uzatsın. Öylece değerli arkadaşlarım, BRT bu yıl DP-CTP Hükümeti tarafından kendisine tanındığı iddia edilen olanakla, yarattığı tele-demokrasiye bir de doğrudan demokrasi, direk demokrasi işlevini getirsin.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Televizyonu izlemediğin belli. O dediklerin yapılıyor.

SALİH MİROĞLU (Devamla) - Değerli arkadaşlarım; Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;...

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - O dediklerin yapılır. Biraz da kendi icraatınızdan bahsedin.

SALİH MİROĞLU (Devamla) - Şimdi Gençlik ve Spor Bakanlığı Bütçesi ile ilgili olarak genel global bütçeden ayrı tutmak, o şekilde düşünmek, o şekilde konuşmak mümkün değil. Çünkü her bakanlığın bütçesi genel bütçe kavramı içerisinde yer bulur ve pay bulur. Şimdi düşünün değerli arkadaşlarım; Demokrat Parti-Cumhuriyetçi Türk Partisi Hükümeti bu Meclise bu yıl 8 buçuk trilyon . . . açığı olan bir bütçe tasarısı sundu.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - 6 trilyon be Salih. Nerden 8 buçuk?

SALİH MİROĞLU (Devamla) - 8 buçuk trilyon bütçe açığı. Yani %50'nin biraz üzerinde açık.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - 6 Salih, 6.

SALİH MİROĞLU (Devamla) - Şimdi arkadaşlar, 8 buçuk trilyon açığı olan bir bütçenin nesi konuşulacak?

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - 6 Salih Bey.

SALİH MİROĞLU (Devamla) - Bu bütçe ile siz perişan olacaksınız. Zaten o durumdasınız. Perişanlığınıza beş kat daha ekleyeceksiniz. Ama o önemli değil. Ne yazık perişan ettiğiniz memleketi, daha da perişan hale sokacaksınız.

Değerli arkadaşlarım, Gençlik ve Spor Bakanlığı Bütçesi ile ilgili olarak, gençlik meselesine öncelikle kısaca değinmek istiyorum. Kategorizan olarak baktığımız zaman, ülkede bütün gençlik kesimlerinin

sorunların girdabında boğulmakta olduğunu görürüz. İşçi gençliğin artık içinden çıkılması zor sorunlarla karşı karşıya olduğu, asgari ücretin, bırakın ileride hayatını tanzim etmesine katkı yapmasını, bu andaki hayatını kurtarmasına, idame ettirmesine dahi olanak sağlamadığı ve sağlayamayacağı bir gerçektir. Köylü gençliğe baktığımız zaman, biraz önce, sabahtan beri görüşülmekte olan, görüşülmüş olan Tarım Bakanlığı Bütçesinde üreticinin, köylünün nasıl perişan bir vaziyette olduğunu kulaklarımızla dinledik. Şimdi o üreticiler içerisinde köy gençliği de kendi payını almakta olduğunu ve olacağını ne yazık düşünebilme durumuna gedliyoruz.

Bir önemli sorun değerli arkadaşlarım; bu ülkede gençliği en çok yakan sorun, biraz önce değerli arkadaşım Sayın Angolemlinin ifade ettiği, göç sorunudur. Şimdi ben, hatırlıyorum, 12 Aralık Genel Seçimlerinden önce, o zaman muhalefet yapan, şimdi gayet tabii demokratik hakları kullanarak hükümet olan arkadaşlarımın, şu andaki iktidar mensubu arkadaşlarımın meydanlarda verdikleri söylevlerden, yurt dışına göç eden genç insanlarımızla ilgili olarak yaptıkları yaklaşımlardan, o evlatlarını gurbet ellere gönderen, gözü yaşlı anaların, insanların yüreklerine su serptiklerine tanık oldum, 12 Aralık Genel Seçimlerinden önce.

AHMET DERYA (Lefkoşa) (Yerinden) - E, ne yapalım? Sen yakardın, biz su serperdik.

BAŞKAN - Müdahale etmeyin lütfen.

SALİH MİROĞLU (Devamla) - 13 Aralık günü gelip de, Demokrat Parti, Cumhuriyetçi Türk Partisi, bu iktidar koltuklarına oturduğun zaman, sanki de o Londra, o Avusturalya, o Kanada sokaklarında mahkûm olmuş genç insanların, sanki de bu iktidar tarafından geriye getirileceği umuduna kapıldık o insanlarla beraber.

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Kim mahkûm etti?

SALİH MİROĞLU (Devamla) - Ama değerli arkadaşlarım; bu göç şüphesiz son bir yılın olayı değildir. Bu göç yılların sürecinden gelip geçmiş. Bir tek farkı olmuş, 1994 başına kadar havaalanlarına gittiğiniz zaman, eğer yurt dışına gidecek genç insanlar var idi ise, görürdünüz, bir kişi uçağın merdivenlerinden çıkar, arkasından beş, altı, yedi, sekiz kişilik aile el sallardı, gözleri yaşlı mendil sallarlardı. Şimdi fark; beş kişi uçağın merdivenlerine çıkıyor, o aileden Kıbrıs'ta geriye kalan bir veya iki kişi de el sallıyor. Fark bu sevgili arkadaşlarım. Ama bütün mülahazaların, politik mülahazların dışında, biz, sorumlu muhalefet çerçevesinde davranmayı, şu andaki siyasi yaşamımızda ilke edinmiş Ulusal Birlik Partisi mensupları olarak, diyoruz ki, şu çağrıyla yapıyoruz ki,

Gelin değerli arkadaşlar; hangi siyasal partiye mensup olursanız olunuz, bugünkü siyasal yelpazede iktidar, muhalefet, yeriniz ne olursa olsun, ellerinizi uzatınız, oturalım, konuşalım, tartışalım, üretelim, hep beraber, elbirliğiyle bu ülkeden gençliğin yurt dışına kaçış işine yapabildiğimiz ölçüde elbirliğiyle, güçbirliğiyle dayanarak son verelim, bu acıya bir perde çekelim.

Değerli arkadaşlarım; gençliğin bir bölümü bugün yurt dışında öğrenimlerini sürdürüyorlar. Anayurtta sürdürüyor büyük çoğunluğu. O genç arkadaşlarımızın burslarla ilgili...

AHMET DERYA (Lefkoşa)(Yerinden)- Yurtlarla ilgili...

SALİH MİROĞLU (Devamla)- Yurtlarla ilgili, nakdi yardımlarla ilgili...

AHMET DERYA (Yerinden)(Devamla)- Açacağız yurtları. Hani UBP kapattı da mücadele ederdin kapanmasın, o yurtları açacak Mehmet Ali.

SALİH MİROĞLU (Devamla)- Evet, sorunları vardır. Şimdi o konuda Anavatan Türkiye'de öğrenim gören genç insanlarımızı rahatlatacak, onları daha rahat koşullarda okuyabilecek, birbirleriyle daha iyi dayanışmaya sevkedecek şu Hükümetin alacağı bütün kararlara destek olacağız.

Değerli arkadaşlarım; gençlerle ilgili kısa olarak bunları ifade ettikten sonra spor olayıyla ilgili... Geçmeden önce burdaki Gençlik Dairesinin çalışmalarıyla ilgili bir-iki şey söylemek istiyorum. Gençlik Dairesi elindeki olanaklarla bir çaba içerisinde idi. O çabasını gözlemlediğimiz ölçüde sürdürüyor. Ancak birkaç yıl öncesi düşündüğümüz, plânladığımız ama hayata geçiremediğimiz bir türlü gençlik merkezlerinin çoğaltılması olayının

Bakanlık tarafından, Sayın Bakan tarafından mutlaka ele alınması ve süratle çözümlenmesi gerektiği inancındayız. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti topraklarında yaşıyan gençliğe yetmeyecek bir sayıdadır gençlik merkezleri. Yaklaşık bir buçuk yıl önce veya biraz daha fazla olabilir, yaptığımız bir plnlamayla özellikle büyük merkezlerde başta olmak üzere, diğer yerleşim birimlerinin çoğunda da gençlik merkezlerinin oluşturulması için, oluşturabilmek için bir plânlama yapılmış idi. Hatta o gençlik merkezlerine düşünülerek 15-16 genç insanımız 03 kadroları ile istihdam da edilmiş idi. Ama Hükümet değiştikten sonra herhalde ki o gençlik merkezleri fikirden çıkarılmış olmalı, plândan çıkarılmış olmalı ve o gençlik merkezlerinde görev yapacak arkadaşların işlerine son verilmek suretiyle bir türlü hayta geçirilememiş, bilâhare öğrendik ki o genç insanların yerine aynı 03 kadrolarına başka gençler alınmış. şu anda ben o gençlerin hangi, Bakanlığın hangi biriminde çalıştırıldıkları konusunda bir fikir sahibi değilim. Sayın Bakan umarım bizi bu konuda yanıtlarlar. Ancak o insanlar, o kişiler 03 kadrolarından yapılan yasaya, bu meclisten geçirilen o dönem, yasaya uygun olarak, o gençlik merkezlerinde görev yapmak, o gençlik merkezlerini çalıştırmak ve o gençlik merkezlerini yaşama geçirmek için alınmışlardı.

Sevgili arkadaşlar; gençlik olayından sonra sporla ilgili birkaç söz söyleyerek izinlerinizi isteyeceğiz.

Şimdi burada yıllardan beri spor üzerinde konuşan arkadaşlarımız, spora olan yaklaşımlarını dile getirirlerken, hep, aman gençliğimizi kötü alışkanlıklardan koruyalım, o bakımdan onlara spor yaptıralım, yaklaşımı içerisinde oldular. Bu doğru bir yaklaşımdır, ama şu hâta düşmemek gerekiyor. Yani biz, sporu sadece gençleri kötü alışkanlıklardan, zararlı alışkanlıklardan kurtarmak için, oyalanacakları bir uğraş alanı olarak görmememiz gerekiyor. Sen genç insana, toplumsal sorunları irdeleme, sen siyaset yapma, sen düşünme, sen konuşma..

SALİH USAR (Yerinden) (Devamla) - Sen de gülüyorsun Salih.

SALİH MİROĞLU (Devamla) - Spor olanağını ona vereceksiniz, sağlıklı bir insan olarak yetişsin diye, o katkıyı yapacaksınız. Sen genç insana, spor olanağını vereceksin, diğer genç insanlarla dostluk bağı kurabilsin, dayanışma ruhunu geliştirebilsin, kardeşlik ruhunu geliştirebilsin diye yapacaksın. O bakımdan sen, spor olanağını genç insana verirken, onu motive edeceksin, ona hedefler göstereceksin.

Değerli arkadaşlarım; bugün Kıbrıs Türk gençliğinin yaşamakta olduğu spordaki en büyük sorunu, uluslararası ambargodur. Dünya İnsan Hakları şampiyonluğunu yapan dünya, bugün ne yazık ki Kıbrıs Türk gençliğine iş geldiği zaman, çifte standartlar ortaya koymakta ve bizim gençlerimizi diğer uluslar gençleri ile müsabaka yapmak, onlarla yarışma yapma, dost olma, onlarla bağ kurma olanaklarından yoksun bırakmaktadır.

Biz bu kürsüden, İnsan Hakları Şampiyonu dünyanın bu çifte standart tavırlarını kuşkusuz protesto ederiz. Biran önce insanlığın sağduyusunun galebe çalmasını dileriz ve en kısa zamanda, Kıbrıs Türk gençliği üzerinde bir diskriminasyon aracı olarak duran bu spor ambargosunun kaldırılmasını bekleriz.

Değerli arkadaşlarım; biz, yalnız beklemekle yetinemeyiz. Biz, aynı zamanda yoğun, sürekli, ardıcı bitmeyen, tükenmeyen bir enerjiyi bu ağırda ortaya koyma zorunluluğunu hissetmeliyiz diyoruz.

Şimdi değerli arkadaşlar; bize şüphesiz bu uluslararası spor ambargosu konusunda en fazla yardımcı olacak olan yer, Anavatan Türkiye'dir. Her türlü derdimize koşan, her türlü yardımı yapan, çabayı gösteren Anavatan Türkiye'ye ve onun Spor Teşkilâtlarına yaslanmak, dayanmak zorunluluğumuz vardır. Tabii ki, bizim spor ambargosu ile ilgili aşmazlardan çıkış yolumuz da, Anavatan, Spor Teşkilâtlarının önüne birtakım engeller konulmaktadır. Biz onun da farkındayız. Dolayısıyla, bizim Anavatan Spor Teşkilâtlarına yönelik bir suçlama duygumuz veyahutta davranışımız yoktur. Ama daha farklı birtakım düşünceler üretilerek daha zenginleştirilmiş birtakım formüller bulunarak, Kıbrıs Türk gençliğinin, spor ambargosunu kırmak, delmek ve yoketmek mücadelesine Anavatandaki spor teşkilâtları mutlaka omuz vermek zorundadırlar.

ÖMER KALYONCU (Yerinden) (Devamla) - Vermezler.

AHMET DERYA (Yerinden) (Devamla) - Vermeyince isteycen.

SALİH MİROĞLU (Devamla) - Biz, eğer yaklaşımlarımızı doğru koyarsak Sayın Kalyoncu, eğer biz olaya doğru yaklaşırsak,

ÖMER KALYONCU (Girne) (Yerinden) - Denediniz mi yahu?

SALİH MİROĞLU (Devamla) - Denedik. O denemeler içerisinde zaman zaman sonuçlar aldık. Burada bir önemi Sayın Hükümetin, ve Sayın Bakanın dikkatlerine getirmek istiyorum. Spor ambargosu ile ilgili olarak geçen gün, bir basın organında rastladım. Fevkâlâde memnun oldum.

Sayın Dışişleri Bakanı dış temsilciliklerde spor ambargosunun kaldırılması için birtakım girişimler yapılabileceğini, ki bu şarttır, ve o bağlamda da üzerlerine düşen görevi Dışişleri Bakanı olarak yapacaklarını ifade ettiler. Hatta kendi bakanlıkları bünyesinde spor ambargosuna dönük olarak bir birimin de oluşturulabileceğini ifade ettiler. Bunu çok olumlu bir düşünce biçimi olarak değerlendiriyorum ve Gençlik Spor Bakanlığı ile Dışişleri Bakanlığının eşgüdüm halinde bu sorunu bir an önce çözmelerini ve ambargoya dönük mücadelede yeni bir kilometre taşı daha o yola koymalarını diliyorum ve bunun da hiçbir zorluğu olmadan başarılacak bir olay olduğunu düşünüyorum.

Değerli arkadaşlarım; ülkemizde spor tesislerine bir bakarsak 1976 yılından bu yana Hükümetlerin spor tesisleri konusunda bu ülkeye kalıcı eser verdiğini belirtmek gerekiyor. İyi duygularla bahsetmek gerekiyor. Teşekkür etmek gerekiyor. Ben de bu ülkenin bir çocuğu olarak, sporu da çok seven bir memleket evladı olarak bu duygularımı dile getiriyorum. Ancak içinde bulunduğumuz şu günlerde yeterli spor tesisi, beklediğimiz, istediğimiz, arzuladığımız anlamda yeterli ölçüye henüz daha varamadığını da üzümlere ifade etmek istiyorum. Ülkede 76'dan bu yana var olan hükümetlerin yaptığı çeşitli büyük eserler yanında, spor tesisleri, ondan, hatta ona koşut olarak, ona paralel olarak yer buldular ve eğer 74 öncesini düşünecek olursak o yokluktan çok daha iyi noktalara gençliğin sportif temas yapmak bakımından ulaştığı noktayı çıplak gözle bakacak olursak artniyetsiz görebiliriz diyorum.

Ama Şu içinde bulunduğumuz günlerde halâ daha önemli eksikliklerimizin var olduğunu da ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım; bugün nedenini anlayamadığım bir Şekilde 1994 başından yeni Hükümetin görev almasından hemen sonra bizim gençliğe kazandırmak istediğimiz, herkesin büyük heyecan duyduğu, özellikle Sayın Cumhurbaşkanımızın büyük duyarlılık gösterdiği, bizi yönlendirdiği, bizi motive ettiği olimpik yüzme havuzu konusunda bu hükümetin neden olimpik yüzme havuzunun birinci etabının bitirildikten sonra durdurulduğunu tam anlamıyla kavrayabilmiŐ değilim. Ama orada basın yayın organlarından izlediğim kadarıyla bütçe olanaklarının yetersiz olduğu Şeklindeki yaklaŐımları okudum. Şunu Şu anda bu olanağı, bu fırsatı buldum. nk ne yazık Şu ülkede bir türlü yerleŐemeyen ama yerleŐmesini gönülden dilediğim, diyalog ortamının eksikliğinden dolayı, ne sorma ne söyleme olanağını bulamadığımdan dolayı, Şu mebcuri bütçe görüşmeleri çerçevesinde buluyorum ve Sayın Bakan arkadaşıma diyorum ki; Lefkoşa'daki olimpik yüzme havuzu bizim bütçe olanaklarımız içerisinde değerlendirilen, ele alınan bir olay değildi. Olimpik yüzme havuzu bizim Hkmetimiz zamanında değerlik bir düŐünceyle

Borçlanmak sureti ile gün gele kendisini o olimpik yüzme havuzunun finansman sorununu o borca dönük olarak karşılaması biçiminde düşünülen ve birinci etabı da o şekilde tamamlanan bir olaydı. Eğer diyorum, bu iyi incelenseydi, eğer diyorum büyük kırgınlıklar yerine, şu küçücük ülkede ve şu çatı altında bir diyalog olayı geliştirilebilmiş olsaydı, sanırım o birinci etap bittikten sonra olimpik yüzme havuzunun sonlandırılması gündeme gelmeyebilir idi ve yıllardan beri, en baştan en sona kadar herkesin özlemi olan havuzumuz biraz daha yol alabilirdi. Yine de zamanın geçmiş olduğu kanısında değilim. Arkadaşımın ve arkadaşlarımla, bu olayı bir defa daha değerlendirmelerini diliyorum.

Değerli arkadaşlarım; Lefkoşa'daki kapalı spor salonlarına Lefkoşa gençliğinin yararlandığı ve gerçekten oralarda iyi müsabakaların yapıldığı basketbolda, voleybolda, handbolda vesairedeki çok iyi, çok yetenekli gençlerin çıktığı Lefkoşa'daki kapalı spor salonlarının yanında, geçtiğimiz hükümet döneminde, diğer yörelerin gençlerinin de o salonlardan, benzer salonlardan yararlanma hakları olduğuna karar verdik. Bir Mağusada, bir Güzelyurt'ta, bir Girne'de ve giderek diğer yerlerde de gençlerin yararlanabileceği kapalı spor salonlarının şart olduğu düşünce-sinden hareketle, bir yıl içerisinde, ya da bir buçuk yıl içerisinde Güzelyurt'ta devam etmekte olan, kapalı spor salonuna iki etap daha eklendi. Girne'de temeli atıldıktan sonra, o süre içerisinde iki etap daha yapıldı kapalı spor salonuna ve aynı şekilde Gazi Mağusa'da iki etap daha yapıldı. Ancak, geçen bir yıl içerisinde bildiğim kadarı ile, bütçelerinde varolmasına rağmen, Gazi Mağusa'daki ve Girne'deki kapalı spor salonları inşaatlarının tamamen durduğunu, bir tuğla taşı dahi konulmadığını üzümlere gördüm ve edindiğim izlenim, oraya aktarılan bütçe ödeneğinin başka kaynaklara kanalize edilen miktarıdır.

Bu yılki bütçede yine, Gazi Mağusa'nın, Girne'nin, Güzelyurt'un kapalı spor salonları inşaatlarına ödenekler ayrılmış, umarım ve dilerim hiç durulmaksızın o spor salonların da inşaat-

larını devam ettirsinler ve oralardaki gençlere de o olanakları sağlasınlar. Ve bu yıl oralara aktarılan bütçe ödeneklerini başka yerlere kanalize etmesinler.

Değerli arkadaşlarım; Sayın Başkan; sözlerimin sonunu şöyle getirmek istiyorum. Bütün politikacılar, devlet adamları, aşağı yukarı hepsi, kürsülere çıktıkları zaman, "gençlik bizim geleceğimizdir" derler, "ülkemizin teminatıdır" derler. Bunlar hepsi doğrudur. Ama bir şeyi gözden ırak tutmayalım diyorum ben.

Evet, gençler geleceğimizdir, teminatımızdır, ama bugün içinde yaşadıkları gerçeklikler de vardır. Biz, onları hep böyle gelecekte düşünmeyelim, şu anda içinde yaşadıkları şartlarda da düşünelim diyorum ve yaklaşımlarımızı o çerçevede yapalım diye ilave ediyorum.

ve gençlik diyorum her türlü politik mülâhazanın dışında tutularak, bütün siyasal yelpazede yer alan fikirlerin, düşüncelerin, siyasal partilerin, iktidarların, muhalefetlerin biraraya gelerek sorunları hakkında en çok düşünmeleri, en çok irdelemeleri, en çok üretmeleri gereken konudur diye ilâve ediyorum ve Ulusal Birlik Partisi olarak gençliğin sorunlarının çözülmesinde var olduğumuzu, var olacağımızı, bu ülkenin her kesim insanıyla diyaloga hazır olduğumuzu da belirtmek istiyorum. Ama bu görüşler ışığında, bugünkü Hükümet yaklaşımlarının, Hükümet bütçesinin, gençliğimizin sorunlarına çözüm getiremeyeceğini de gayet iyi biliyorum. O bakımdan Ulusal Birlik Partisi olarak Gençlik, Spor ve Çevre Bakanlığı Bütçesine ret oyu vereceğiz. Saygılar sunarım.

AHMET DERYA (Lefkoşa)(Yerinden)- Oy verecen bitirelim spor salonlarını...

BAŞKAN- Müdahale etmeyin Sayın Derya.
Teşekkür ederiz Sayın Miroğlu.
Söz sırası Sayın Tuğyan'da. Buyurun Sayın Tuğyan.

RUHSAN TUĞYAN (Gazi Mağusa)- Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ben özel olarak bir konuda kısaca birşeyler söylemek üzere söz aldım. Gerçi arkadaşlarım, benden önce konuya değindiler ama, ben biraz açmak istiyorum yine de.

ÖMER KALYONCU (Girne)(Yerinden)- Tercümeyi siz yapacaksınız?...

RUHSAN TUĞYAN (Devamla)- Hayır. O kendi üslubuyla anlattı, ben kendi üslubumla anlatacağım.

GENÇLİK, SPOR VE ÇEVRE BAKANI SERDAR DENKTAŞ
(Yerinden)- Sen demagoji yapmayacan Ruhsan Hanım, değil mi?...

RUHSAN TUĞYAN (Devamla)- Hayır.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa)(Yerinden)- Biraz ayrıntıya girerek ve konuyu daha da açarak...

BAŞKAN- Müdahale etmeyin lütfen.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla)- Yalnız söz alma sebebim olan konuya geçmeden önce, Sayın Hüseyin Angolemlî Hocama bir söylediği bir konuda küçük bir katkıda bulunmak istiyorum. Gerçi bugün konumuz Gençlik, Spor ve Çevre Bakanlığı Bütçesi. Ancak Çevre Dairesi, Gençlik Spor ve Çevre... Pardon, Eski Eserler Dairesi, Gençlik, Spor ve Çevre Bakanlığına bağlandı. Kültür Bakanlığından ayrıldı. Onun da ben pek sebebini anlayamadım. Çünkü kültürle eski eserler içiçe. Gerçi çevreyle de içiçe ama kültürle sanki biraz daha yakın gibi geliyor bana. Onu pek anlayamadım, neden ayrıldığını. İkincisi ile de; birazcık ilgili bir konu gündeme getirdi az önce. Kültürle daha çok ilgili bir konu gündeme getirdi Hoca. Bütün kentlerimizde kültür merkezlerine ihtiyaç var dediler. Lefkoşa'da belki ihtiyaca yeteri kadar cevap vermiyor ama yine de bir Atatürk Kültür Merkezi var, şimdilik geçici de olsa inşallah ileride daha büyük, daha kapsamlı bir tesise kavuşurlar, vardır. Fakat Mağusa'da bu bizler için, Mağusa kenti yaşayanları için çok büyük bir ihtiyaçtır. Çok gerekli bir tesistir yapılırsa eğer. Ulusal Birlik Partisi Hükümetinin son dönemlerinde diyeyim, Kültür Bakanlığının, TC Kültür Bakanlığı ile olan bağlantıları sonucu Sayın Fikri Sağlar'la bir mutabakatları vardı, Hocanın sözlerini bu bakımdan tamamlamak istiyorum. Mutabakatları vardı, Bediis bölgesinde çok amaçlı bir kültür evi yapılması konusunda. Bu kültür evinin amacı, bir; hem konaklama, hem de kültür merkezi

ve atölyeler şeklinde geniş kapsamlı bir merkezdi, hatta bu tesis için, yapılması düşünülen tesis için ilk etapta 250 milyon liralık da bir ödenek gönderilmiş sırf başlangıç olarak, bilâhare arkası gelecekti, tam bu aşamadayken Hükümet değişikliği gerçekleşti ve ondan sonra konunun akıbeti hakkında bilgimiz yok. Bilmiyorum ne oldu, bilmiyorum geçen gün Eğitim Bakanlığı Bütçesinde bu konuya değinemedim atmışım, sonradan farkettim, şimdi söylemiş olalım, Hocayı da tamamlayalım.

Benim bugün esas Spor Bakanlığında söylemek istediğim, Mağusa'daki yarım duran kapalı spor salonu inşaatı. Bu, Ulusal Birlik Partisi yine Hükümetinin son döneminde, son yılında temeli atılmış...

GENÇLİK, SPOR VE ÇEVRE BAKANI SERDAR DENKTAŞ
(Yerinden) - Mağusa milletvekilleri izin vermedi.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Temeli atılmış bir tesis ve aşağı yukarı insan boyuna kadar gelmiş, o aşamada kaldı. Geçen yıl bütçe hazırlanırken iki buçuk milyarlık bir ödenek bu maksatla bütçeye kondu ve bir yıldan beri, ben her önünden geçtiğimde çünkü Lefkoşa Mağusa anayolu üzerinde, her önünden geçtiğimde bakıyorum, hiç, herhangi bir faaliyet göremedim, yok. Bütçe görüşmeleri sırasında Sayın Bakana sordum. Pardon, daha önce bu kürsüden sözlü soru olarak kendisine yönelttim ve nedenini öğrenmek istedim. Bana Güzelyurt'a aktardığını söylediler. Güzelyurt'taki Kapalı Spor Salonunun yapımı için harcanmış. Bu yıl bir şey yapamayacağız dediler. Bekledik. Bu bütçe görüşmelerine gittim, katıldım. Baktım orda yine Mağusa Kapalı Spor Salonunu için 4 milyarlık bir ödenek ayrılmış. Diğer bölgelerin salonlarına baktım çünkü bildiğim kadarıyla bütün bölgelerde başlanmış birer spor salonu inşaatı var. Güzelyurt'a 10 milyar ayrılmış. Güzelyurt bir diğer güzide kentimiz. Oraya da bir spor salonunun yapılmasının

elbette gereği var, buna hiçbir itirazımız olamaz. Ancak size bazı rakamlar vermek istiyorum. Orta öğretimde okuyan gençlerimizin sayısı, Eğitim Bakanlığından aldım. Yani bir bölgenin genç nüfusunu aşağı yukarı simgeleyen bir nüfus. Veriyorum. Lefkoşa'nın 5574 orta öğretim öğrencisi var artı 1000 kadar mesleki teknik öğretim öğrencisi, Mağusa'da 5372 orta öğretim, 498 mesleki teknik öğretim bu da orta öğretime giriyor. Yani Lefkoşa'yla Mağusa hemen hemen eşdeğer gibi. Girne'de 1903 artı 142, Güzelyurt'ta 1867 orta öğretim öğrencisi 234 mesleki teknik öğretim. Yani Mağusa'ya ilâveten bir de Üniversite öğrencilerini katarsak aşağı yukarı beş bin kadar bir genç nüfusu var daha fazla ama ben aşağı yukarı dedim yani toplam 11 bin civarında yalnız okuyan gençler. Ayrı tahsil yapmayanları saymadım. Yalnız okuyan gençler 11 bin genç bir nüfus. Güzelyurt'ta 2 bin civarında.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Şimdi biz yaşlımıyız yani?

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Ben okuyan genç nüfus dedim.

Güzelyurt'ta iki bin civarında. Güzelyurt'a da yapılsın buna kesinlikle itirazımız olamaz, ancak bana Sayın Bakanın verdiği cevap geçen yıl için, daha doğrusu 94 yılı için Güzelyurt'a aktardık oldu. Tamam. Bu yıl verdiği cevap, niye Mağusa'ya 4 milyar, Güzelyurt'a 10 milyar dediğimde bitmek üzeredir, önce onu bitireceğiz sonra Mağusa'yı dedi. Şimdi öncelik neye göre verilmiş bunu merak ediyorum.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Biten bir şey daha çabuk bitmesini sağlamak için.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Tamam onun bitmek üzere olmasının sebebi nedir? Mağusa'ya ayrılmış ödeneğin daha önce oraya aktarılmış olmasıdır. Onu bitmek üzere duruma getirildi. Şimdi verilen cevap, bitmek üzeredir önce onu bitirelim sonra Mağusa'yı.

İkincisi, ikinci yönü, az önce size verdiğim rakamlar sanırım çok çarpıcı bir faktör olsa gerek, 11 binle 2 bin gibi bir nüfus farkı bunun da yorumunu size bırakmak istiyorum. Dilerim...

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Haklısın Ruhsan Hanım. Bu konuda haklısınız sizi yürekten desteklerim.

VASFİ CANDAN (Lefkoşa)(Yerinden)- Şampiyonlar Güzelyurt'ta daha fazladır.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Sahalarda yapılan çim konusunu ...

RUHSAN TUĞYAN (Devamla)- Dilerim, Güzelyurt'un ödeneğini azaltsın demiyorum Sayın Bakana. Kalsın.

MEHMET CİVA (Lefkoşa)(Yerinden)- Aman onu deme.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla)- Hayır, onu demedim. Onu demiyorum. Ama bir şekilde bilmiyorum Bakanlıktan nasıl takviye yapacak, ne yapacak...

KENAN AKIN (Yerinden)(Devamla)- Belediye stadını da söyler misin?

RUHSAN TUĞYAN (Devamla)- Ama lütfen 1995, özel olarak bu konu için söz almıştım. 1995 yılında dilerim Sayın Bakan...

BAŞKAN- Sayın Akın müdahale etmeyin, bırakın.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla)- Artık başka bir yerden aktarma mı yapar, Milli Piyangolardan aktarma mı yapar, nerden yaparsa, Mağusa'ya bir öncelik verir ve bu yapılan bence hatayı telâfi eder dileğiyle hepinize saygılar sunarım.

KENAN AKIN (Yerinden)(Devamla)- Belediye stadından ne bahsetmezsin. İşine gelmez.

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Tuğyan.

KENAN AKIN (Yerinden)(Devamla), Salih Miroğlu bir bastı. Ot da bitmedi orda bakanlığı döneminde.

BAŞKAN- Söz sırası Sayın Civa'da.

MEHMET CİVA (Lefkoşa)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gerçekten ülkemiz çok zor ekonomik koşullardan geçmektedir. Çok basit bir bilimsel tanımlama yaparsak, alt yapı daima üst yapıyı belirler. Bu, hiyelaktik bir çözümlerdir. Bizde alt yapı, yani ekonomik yapı zayıf ve güçsüz olduğu için haliyle üst yapıya bunun yansımaları da o denli oluyor ve böylece bir üst yapı kurumu olan spor da cılız, zayıf ve etkisiz bir biçimde ülkemizde devam etmektedir. Bunun yanında, tabii sayın ana muhalefet partisine mensup arkadaşlar beni mazur görsün ama bunlara da değinmeden geçmek mümkün değildir. 20 yıldır bu ülkeyi yöneten ve sporu idare eden geçmiş hükümetler, bu konuda izledikleri, bize göre yanlış politikalar sonucu, bugün spor maalesef toplumda artık eski şaşaalı günlerini arar hale gelmiştir. Sporun bir binaya benzetirsek, tabii bu binanın duvarları örülmedi, çatısı çatılmadı, bu iş bitirilmedi. Şimdi biz, mevcut gördüğümüzü tahlil edip görüşlerimizi söylerken, diğer konularda olduğu gibi sayın ana muhalefet partisine mensup arkadaşlar, hadi siz geldiniz bir senede ne yaptınız, kendinizi gösterin.

(Meclis Başkanı Ayhan Halit Acarkan, Başkanlık Kürsüsünü en yaşlı üye sıfatıyla bulunan Kenan Atakol'dan devralır.)

Arkadaşlar önce siz bize ne miras bıraktınız onu söyleyeceksiniz. Devraldığımız...

KENAN ATAKOL (Lefkoşa) (Yerinden) - Genel görüşmesi değil bütçenin bu.

MEHMET CİVA (Devamla) - Devraldığımız mirası evvelâ söylememiz lazım, ondan sonra biz niye bu işi çatıyı çakma noktasına getiremediğimizi izah edelim. Eğer siz duvarları örmemişseniz ve sadece işin temelini dökmüşseniz, hiç hakkınız yoktur bizden bugün niye çatıyı çakmadınız diye hesap sorarsınız ve kendinizi gösterin diyesiniz. Dolayısıyla, kusura bakmayın, sizi rencide etmek istemem, üzmem de istemem. Ama olayların gerçekliğini de ortaya koymadan bu konuların daha anlaşılır olmasını mümkün kılmak ve izah etmek olanaklı değildir.

Şimdi değerli arkadaşlar; biz tabii nereden davralmışsak Hükümet olarak, bu işe dört elle sarılmak ve bu alandaki işleri daha ileri noktalara götürmek zorunda olduğumuzun bilinci içerisinde konuşuyorum. Düşüncelerimizi, görüşlerimizi yanlış gördüklerimizi de ortaya koymaya çalışıyorum, çalışacağım ve bu içinde bulunduğumuz çıkmazdan, girdaptan nasıl çıkabileceğimizin de herkes hesabını, tahlilini yapmalı, ortaya ciddi görüşler koymalıdır inancındayım. Birbirimizi suçlayarak, birbirimizi acımasız şekilde eleştirerek bir yerlere varamayacağımızın da bilincindeyim. Geçmiş mazaret

göstererek, geçmişte yapılmayanlara sığınarak da bir yere varılamayacağının bilincindeyiz. Onun için gözümüzü ufka dikmeliyiz. İleriye dikmeliyiz ve daha ileriye bulunduğumuz konumdan nasıl gidebileceğimizin araştırmasını, tahlilini yapmak durumunda ve sorumluluğunda olduğumuz inancıyla konuşmak istiyorum.

Değerli arkadaşlar; sporumuzun yükünü yıllardır kulüpler ve federasyonlar çekti. Ama yanlış yapılanma nedeniyler ve yanlış politikalar sonucu olanaklar Bakanlık bünyesinde, Bakanlık bünyesinde olanaklar toplanınca, gelen bakana göre politikalar, gelen bakan göre uygulamalar yapıldı. Bana göre bu yanlış bir tercihtir. Yanlış bir yoldu. Bu yanlış yapılanma nedeniyle kulüpler ve federasyonlar gelen bakan göre bölündü. Benden olan kulüpler, benden olan federasyonlar, benden olmayan kulüpler ve benden olmayan federasyonlar. Yapılanma bu idi. Hatta ve hatta benden olan kulüpler ve federasyonlar da kendi içinde ayrı, bir tasnife tabi tutuldu. Benim bölgemden olan kulüpler ve benim bölgemden olan federasyonlar. Bunlar da bu şekilde sınıflandırıldı. Tabii yapı böyle oluşunca Bakanlık olanakları da koltuğu sağlama almak amacıyla heba edildi. Har vuruldu harman savruldu ve işte bu primitif yaklaşım ve anlayış bizi bugün bu noktalara getirdi. Federasyonlara ayrılan bütçeler hep yetersiz oldu. Bütçeler ancak ödül almak ve diğer cari harcamaları karşılamak için kullanılabildi.

Dış temaslar ki Kıbrıs Türk toplumunun hayati ihtiyacı olan bir olaydı. Dış temas davetiyesi alanlar veya dış temas imkânı bulan kulüpler, federasyonlar ise, bu olanağı elde edebilmek için aylarca kapı kapı dolaştı, dolaştırıldı ve sonuç yine işte ortada. Kulüplerimizdeki durum nedir? Onlardaki durum pek farklı değildi. Orda da yılların süreci içerisinde belli bir yapı oluştu, belli bir yapılanma oluştu ve burda da partizanlık hep ön plânda geldi. Bu yapı neydi? Bu yapı tabii 1974'ten önce de vardı, 1974'ten sonra da devam etti. Partizanlık. Devleti yönetenler...

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- 1994'te?

MEHMET CİVA (Devamla)- Toplumda egemen olanların tuttukları kulüpler desteklendi. Örnek vermek gerekirse Çetinkaya. Bir zamanların hükümet takımı diye anılan takımı. Neden? 1974'ten önce teşkilât dönemi, yönetim dönemi, toplumda egemen, işte bayraktarlar, sancaktarlar, onların egemenliğinde Çetinkaya kulübünde yuvalanmış olan bu yöneticiler, hep Çetinkaya'yı tuttular. Olanakları Çetinkaya için kullandılar. Daha sonra başka örnekler vermek gerekirse, örneğin bizim bölgede Baf Ülkü Yurdu. Muhterem bir kardeşimiz, Ulusal Birlik Partisinin örgüt başkanı olması sıfatıyla egemen olan Ulusal Birlik Partisi adına bir sürü olanaklar Baf Ülkü Yurdu için kullanıldı. Türk Ocağı örneğin, muhterem kardeşimiz Salih Miroğlu'nun başkanlığı döneminde, Türk Ocağı'na yönelik olanaklar, devlet olanakları ve diğer bakanlık olanakları kullanıldı. Bu yapı değerli arkadaşlar, kırılmalıdır. Bu, yanlış bir yapılanmadır.

SALİH MİROĞLU (Girne)(Yerinden)- Duyan da inanacak.

MEHMET CİVA (Devamla)- Biz, Türk toplumu olarak ...

SALİH MİROĞLU (Yerinden)(Devamla)- En garip takımdır Türk Ocağı.

MEHMET CİVA (Devamla)- Şimdi olabilir Salih'im.

SALİH MİROĞLU (Yerinden)(Devamla)- En garip. Maunacıların takımı be Civa, nasıl iş, nasıl. Gariplerin takımı.

MEHMET CİVA (Devamla)- Şimdi, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii bir hususa bu noktada açıklık getirmekte yarar görüyorum. Ben şimdi burda, ne Türk Ocağı'na, ne, özellikle yani Türk Ocağı, benim içinden geldiğim bir kulüptür.

VASFİ CANDAN (Lefkoşa)(Yerinden)- Futbol oynardı.

MEHMET CİVA (Devamla), Futbol oynadım Türk Ocağı'nda ve bir sempatim var. Yani, Türk Ocağı'na dil uzatmak gibi veya Çetinkaya'ya dil uzatmak gibi veya Baf Ülkü Yurdu'na dil uzatmak gibi bir lüksüm olmadığına inanıyorum. Sadece örnek olsun, yani yapıyı izah etme açısından bir örnek olsun diye bu üç kulübü, kolay anlaşılır diye söyledim. Başka kulüp isimleri de verebilirim, mümkündür. Önemli olan o değildir. Önemli olan yapıdır. Biz, Türk Toplumunu olarak çağdaşlığa açık bir toplumuz. Ben diyorum ki bu yapılanma yanlıştır. Bugüne kadar yanlış yapıldı. Bundan sonra devam etmemelidir. Bu yapı kırılmalıdır. Biz, yeni perspektifler, yeni yapılanmalar ve yeni vizyonlara ihtiyacımız vardır. Mecburuz spor alanında bu toplumu daha ileriye götürelim. Daha çağdaş bir düzeye ulaştıralım ve sporu toplumda daha yaygın kılalım. O bakımdan bu yapı kırılmalı, daha yeniden bir etkin yapılanma oluşturulmalıdır. Bu çıkmazdan kurtulmak için ve bu çıkmazlardan kurtulmak için Avrupa'da takımlar şirketleştirildi.

Sporcular büyük paralar karşılığı alınıyor, büyük paralar karşılığı satılıyor. Şimdi ben tabii böyle bir öneriyi kendimiz için yaparsak bu fantazi bir görüş olur, fantazi bir öneri olur onun da bilincindeyiz. Ama Avrupa'daki bu şirketleşme olayı, Avrupa bünyesi ve çapı ve kapasitesi içinde yaşanan sorunların şu anda ulaştığı ileri bir aşamadır. Bizde şu anda yaşamakta olduğumuz sorunları daha ileri bir aşamaya ulaştırmak yani bu girdiğimiz çıkmazdan kurtulmanın yollarını bulmak ve daha ileri bir takım aşamalara ulaşmak zorunda olduğumuz inancındayım. Ben bunları söylerken birini eleştirmek için de söylemiyorum, ortaya görüş koyuyorum, değerlendirme koyuyorum ve herkesin bu konularda yani Salih Mir-oğlu arkadaşımın kendisinin de bir bakan olarak bu alanda hizmeti geçmiş. Partisinin de, diğer partilerimizin de, Hükümetimizin de, herkesin bu konularda kafa yorması ve bu çıkmazlardan nasıl kurtulabileceğimizin yollarını ve önerilerini yapmamız gerektiğine inanıyorum.

Türkiye'de değerli arkadaşlar, zenginler, zengin iş adamları, multi zengin iş adamları reklam aracı olarak kulüpleri kullanmak için kulüplerin başına geçerler ve büyük paralar harcayarak kulüplere maddi katkı ve olanak sağlarlar. Kıbrıs'ta bunun, yani bir örnek olarak alınmaya çalışıldı ama Kıbrıs'ta bu işin, bu yöntemin olamayacağı kısa sürede ortaya çıktı ve zengin iş adamları bu tür faaliyetlerden el ayak çektiler. Çünkü bu işin getirisiyle götürüsü arasında

denge olumsuz olduğu için, eksi olduğu için bu alandan zengin iş adamları el ayak çekti ve şimdi kulüplerimizin bir çoğunu sıradan memur arkadaşlar, esnaf arkadaşlar yönetmeye çalışmaktadır. Spora ilgi değerli arkadaşlar azaldıkça da bu alana giren iş adamı kalmadı. Bazı politikacılarımızın kulüpleri basamak yapıp politik avantaj için bu işi denediler ve sonuç ortada. Gelip dayandığımız nokta bir çıkmaz yol. Ben bu aşamada ne önerebilirim? Benim önerim, görüşüm, bir spor fonu oluşturulabilir. Spor için bir yasa geçirip spor fonu oluşturulup bunun kaynakları spor alanında ve kulüpler hizmetinde kullanılabilirse bir yerde bu çıkmazdan kurtulabileceğimize inanmak istiyorum.

Bunun ötesinde Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Rum tarafının spor ambargosu, bu gerçekten bu toplumu derinden yaralayan bir olaydır. Tabii Rum tarafı bunu politik nedenlerden ötürü yapıyor. Politik nedenlerden ötürü spor ambargosunu Türk Toplumuna karşı uyguluyor ama geçmiş uygulamalarda bu konularda toplumu yönetenlerin gerçekten çok fahiş hataları olmuştur. Bundan sonra yeni Hükümet döneminde bu tür hatalar ve bu tür tavırlar bugüne kadar olmadığı gibi bundan sonra da olmayacağına inanıyorum. Ne yapıldı geçmişte? Geçmişte bu olaylara yanlış yaklaşıldı. Politika yapmak için, spor araç yapıldı. Bu fevkalade yanlıştı ve bunun zararını toplum olarak hep ödedik, hep bize ödettirdiler. Bir takım kulüplerimiz, bir takım imkânlar bularak dış temas davetiyeleri aldılar veya dıştan davetler yaptılar. Derhal, daha bu temaslar yapılmadan, topluma uygulanan ambargolar delindi.

İşte tanındık, Lion'a gidiyoruz, şu ülkeye gidiyoruz. Pat arkasından o ülkeler nezdindeki elçilikler harekete geçirildi ve işler hep ters yüz oldu, bizim aleyhimize dönüldü. Bu konuda korkunç tahrikler yapıldı, provokasyonlar yapıldı. Çünkü bizim amacımız geçmişte, üzüm yemek değildi, bağcıyı dövmektir. Biz, işte sporu araç yapıp birtakım politik avantajlar kazanabileceğimizi zannettik ama, sonuçta kaybettik ve bugün birçok ülke tarafından, maalesef Türk Toplumuna ve Türk gençliğine spor ambargosu uygulaması devam etmektedir. Bunların baş sorumlusu, bu ambargoları bize uygulattıran Rum toplumuysa, ikinci sorumlu ambargoyu bize uygulayanlarsa, bunda Türk Toplumunu olarak da bizim sorumluluğumuz vardır. Özellikle geçmişte ülkeyi yönetenlerin büyük sorumluluğu vardır. Biz değerli arkadaşlar; bu alanda kısır bir döngüye girdik. Dünyadan koştuk ve kendi içimize kapandık. İşte bu anlayışla ve bu yapıyla, bu noktalara geldik. Bu konuda artık atılım yapmak zordur. Sayın Bakanımız Serdar Denktaş'ın da bu alanda işi zordur. Tabii biz hükümete mensup bir partinin milletvekili olarak, bu konuda, spor ambargolarının kalkması, spor ambargolarının kırılması için elimizden ne gelirse, her türlü çabayı, gayreti ortaya koymalıyız inancındayım. Ama, asla ve asla geçmişte işlenen hatalara bizim düşmeye hakkımız olmadığı inancındayım. Yani, eğer dış teması spor olarak yapacaksak, bunu haykıralım, bunu isteyelim. Politik avantajlar için sporu alet yapmayalım. Benim naçizane görüşüm ve anlayışım budur. Alt yapılarımız, tesis olanaklarımız ortadadır. Bunlar hep geçmişin mirasıdır. Halâ daha toprak sahalarda, sokak aralarında spor yapmak gibi bir primitif durumdayız. Her olay gibi tabii sporda da alt yapıya yatırım yapılmalıdır. Bu konuda geçmiş bütçeler incelendiğinde 0.36, 0.50 gibi toplam bütçe içerisinde Spor Bakanlığının bir payı olmasına karşın, bu yılki bütçeye baktığımızda 1.60 toplam bütçe içerisinde spora pay ayrılmış olması veya

Bakanlığa pay ayrılmış olması, günümüzün gerçekten çok önemli bir olaydır. Bu mali olanakların en iyi şekilde gençliğin ve toplumun hizmetinde olacağına inanarak, hükümet olarak ve bakanlık olarak gereken çalışmaların yapılmasını temenni ediyoruz.

İLKAY KÂMİL (Girne)(Yerinden)- Daha sürecek mi?

MEHMET CİVA (Devamla)- Bitiyor. Alt yapı ve tesisler için konuşan arkadaşlar, bizden farklı görüşler söylemiyorlar. Ama, sayın Mağusa Milletvekili Ruhsan Tuğyan hanım, biraz haksızlık etti inancındayım. Niye Güzelyurt'a işte salonun bitirilmesi için 10 milyar da Mağusa'ya değil. Böyle dar kalıplara değerli arkadaşlar girmememiz lâzım. Herşeyin plânlanması, uzun vadeli plânlarla, kısa vadeli plânlarla bu işlerin gerçekleştirilmesi gerekir. Güzelyurt'taki spor salonu olayı belli, uzun vadede gelen bir plânın sonucudur ve bu yıl bitirilmesi artık kaçınılmazdır. Bu eser oraya çıkarsa, emin olun ki sizin de, sizin partinizin de payı vardır. Çünkü, temelleri muhterem partiniz tarafından atılmıştır. Ama, yani bunun bitirilme başarısı da bu yıl inşallah nasip olursa Sayın Bakan Serdar tarafından yapılır. Bundan siz de, biz de, hepimiz de, Güzelyurt gençliği de payını çıkarmış olur.

Gençlik konusunda da birkaç söz söylemek istiyorum sayın milletvekilleri; gençlik göç ediyor ve Salih Miroğlu arkadaşımız yakınıyor. Kendisini aklamaya çalışıyor. Geçmiş hükümetinin bu konudaki sorumluluğunu bir kenara itmeye çalışıyor.

Değerli arkadaşlar; Salih Miroğlu arkadaşımız hiç üzülmesin. Bu ülkede eğer göç varsa, bu sağlıksız ekonomik yapımızın bir sonucudur. Sağlıksız ekonomik yapı, yatırım yapılmaması, istihdamı daraltmıştır. Bugün bu ülkede yatırımlar belli bir zamandan bu yana sıfır noktasına indirilmiştir. Yatırım demek istihdam demektir. Yatırım yapmamak ise, istihdamın daralması demektir. Bu alanda yanlış politikalar değerli arkadaşlar izlendi. Nitelikli insan yetiştirilmedi. Yanlış ve çarpık yapılanma, yanlış eğitimin, ekonominin ihtiyacı olan nitelikli insanı yetiştirmedi. Bundan sonra bu alanda eğitime önem vermeli ve nitelikli insan yetiştirilmesi önplânda tutulmalıdır. Eğer bugün bizim gençliğimiz, nitelikli eleman olarak yetiştirilmiş olsaydılar, bugün Salih Miroğlu arkadaşımın da bu kürsülere çıkıp hayıflanmayacaktı, biz de şimdi hiç hayıflanma gibi bir sıkıntıya düşmeyecektik. Ama bu konuda geçmiş kusurlar, maalesef bugün gençliğin göçünü engellemeye imkân vermiyor. Çünkü yapı o şekilde oluşmuş ve oluşturulmuştur.

Gençliğin bu ülkeden göç etmesinin bir diğer nedeni de partizanlıktı. Topluma 20 yıl hep bilgi aramak değil, bir yerlere yamanabilmek için torpil aramak öğretildi. Topluma hakim kılınan zihniyet hep buydu. İnsanlar, gençler bilgi aramadı, bir yerlere yamanmak için hep torpil aradı. Şimdi eğer gençler torpil bulamıyorsa, göç ediyorsa elbette ki bu da bu yanlış yapılanmanın bir ürünüdür. Tabii şimdi biz geçmiş icraatları eleştiriyor ve bir rahatlığa kavuşuyoruz anlayışı içerisinde değişim değerli arkadaşlar. Yani birşeyler yanlış yapılmışsa, bunları ortaya koymak ve bu yanlışlardan herkesin ders almasını sağlamak. Çünkü bu kaçan, göç eden insanlar, bizim insanlarımızdır. Bizden, vücudumuzdan kopan birer parça gibidir. Salih Miroğlu gibi biz de havalanlarına gittiğimizde ve göç eden insanları gördüğümüzde yüreğimiz sızlamaktadır, içimiz titremektedir. Hiç zannedilmesin de işte biz bu göçle yaşandı ve ellerimizi ovuşturdu, işte siz bu işi beceremediniz gibi bir rahatlığa girdik. Değildir arkadaşlar, bu hatalar yapıldı. Bu yanlış yapılanmanın zararı sonradan hep beraber, toplum olarak ödendi ve ödemeye

devam ediyoruz. Biz arkadaşlar, büyük düşünmek zorundayız. Büyük plânlara yapmak zorundayız. Büyük hedefler öngörmek zorundayız. Hasan'ın, Hüseyin'in, Ayşe'nin, Ruhsan'ın, Mehmet'in işini yapmakla, işini halletmekle bugünlere kadar geldik ve icraat yaptığımızı zannettik. Hükümet olduğumuzu zannettik. UBP Yönetimi ile bunu denedik, olmadı. Bu iş yanlış oldu. Bunlardan ders çıkarmak ve bundan sonra doğruyu yapmak artık herkes için kaçınılmaz bir görevdir değerli arkadaşlar.

Çevre konusunda ise değerli arkadaşlar; kısaca birkaç söz söyleyip, çevre konusunda değerli arkadaşlar, çevre olayı yakın tarihimizin bir kavramıdır ve hızlı gelişen bir kavramdır. Bütün dünyada çevre artık gündem oluşturmaktadır, üzerine titrenen bir olay olmaktadır. Dünyada insanlar çevre örgütleri olarak, yeşiller olarak, greenpeace hareketleri olarak örgütlenmektedir. Bizde yavaş yavaş bu anlayış yer etmeye başlamıştır. Bu alanda gelişmeler olmaya başlamıştır.

Bakanlık noktasına kadar ulaştırdık meseleyi. Türkiye Cumhuriyeti ile Sayın Bakanımız Serdar Denktaş ikili bir anlaşma yaptı. Fevkalade bir olaydır. Bundan sonsuz gurur duyduk. Bu konuda sadece Türkiye ile değil komşu diğer ülkelerle de benzer anlaşmalar yapma yolları araştırılmalıdır. Tanınmıyoruz. Bir sorun değil. Biz girişim yapalım. Niyet mektupları verelim bu yeterlidir. Bu mesajlar her tarafa ulaşabilir.

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Mal kararını buldu Sayın Civa.

MEHMET CİVA (Devamla) - Çevre kirlenmesini önlemenin yolu değerli arkadaşlar ortaktır. Eğer Akdeniz kirleniyorsa bundan bu komşu ülkeler olumsuz etkilenir, biz de bundan olumsuz olarak etkileniriz. Bu konuda Sayın Bakanımızın ciddi birtakım girişimler içinde olduğunu biliyoruz ve kendisine güveniyoruz. Bütçesine de olumlu oy vereceğiz yürekten ve inanarak. Hepinize saygılar sunarım, teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Civa.

Sayın milletvekilleri; söz sırası Sayın Atakol'da.

MEHMET BAYRAM (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun.

MEHMET BAYRAM (Yerinden) (Devamla) - Sayın Başkan usul hakkında birşey söylemek istiyorum.

BAŞKAN - Buyurun efendim.

MEHMET BAYRAM (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, muhterem arkadaşlar; ~~UBP gurubu~~ adına söz istedim. Meclis çalışmalarının bahsus hükümetin aynası olan bütçe çalışmalarının bu kadar gayri ciddi bir şekilde takip edilmesini ve burda yine iktidara mensup bir koalisyon ortağının oyalayıcı milletvekili olarak burda görev yapmasını ve genel kurul salonunda yalnız muhalefete mensup arkadaşların bu arkadaşın söylediklerini dinlemesini gerçekten garipsedim. Böyle bir Meclis çalışması, böyle bir devlet ciddiyetsizliği görülmemiştir. Böyle bir çalışmaya biz UBP Gurubu olarak omuz vermeyeceğimizi bildirmek isterim. Ve gayri ciddi bir toplantıya devamında fayda görmüyorum. Hükümet ciddiyetle toplantıyı teşkil etsin biz yine çalışmaya katılmaya hazırız. Teşekkürler. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Yani Sayın Bayram...

SALİH MİROĞLU (Girne) (Yerinden) - Yani kaçıyoruz efendim.

BAŞKAN- Açıklık getirin. Evet onu soracaktım. Yani siz Meclisi terk ediyor sunuz?

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Bakanlar Kurulu toplantıdadır.

MEHMET BAYRAM (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Beni ilgilendirmez Bakanlar Kurulu. Burda bir saat bizi oyalamak için mi konuşurdu?

ERDAL ONURHAN (Lefkoşa) (Yerinden) - Nisap yoktur Sayın Başkan.

MEHMET BAYRAM (Yerinden) (Devamla) - Ben seni mecbur değilim...

-3503-

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Bu Mecliste tek kişiye hitap ettiğimiz günler oldu, sabahlara kadar. Tek kişi.

MEHMET BAYRAM (Yerinden) (Devamla) - Gayri ciddi çalışmaya biz katılmıyoruz Adaoğlu. Hükümet ciddi olarak bulunsun.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Bakanlar Kurulu toplantıdadır be kardeşim.

MEHMET BAYRAM (Yerinden) (Devamla) - Bakanlar Kurulu toplantısı değildir burası. Bütçe görüşülüyor. Senede bir defa görüşülür bu devletin bütçesi.

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri; toplantıya yarım saat ara veriyorum.

Kapanış saati:10.30

- 3504 -

ÜÇÜNCÜ OTURUM
Açılış Saati: 10.45

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin, III'üncü Dönem, 2'nci Yasama Yılı'nın, 23'üncü Birleşiminin, Üçüncü Oturumunu açıyorum. Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır. Buyurun efendim.

(Ad okunmak suretiyle yoklama yapıldı)

KÂTİP - Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN - Teşekkür ederim. Toplantı yeter sayısı mevcuttur.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Efendim? Buyurun.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - İki dakikalık, usul bakımından birşey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN - Buyurun efendim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Kayıtlara geçsin, açıklama hakkımızı kullanılacak.

BAŞKAN - Peki efendim buyurun.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, saygıdeğer arkadaşlar; Sayın Ulusal Birlik Partisi Grup Başkan Vekilinin davranışı kendi partisi açıları açısından, özgür iradelerine bağlı olabilir. Saygı ile karşılıyoruz. Yalnız memleketin yoğun sorunları tarafından, bir taraftan Meclis görüşmeleri ve bütçe görüşmeleri devam ederken, diğer taraftan Bakanlar Kurulu ivedi sorunları görüşme uğraş ve çabası içerisinde olduklarını vurgulamak istiyorum. Çünkü Sayın...

İÇİŞLERİ BAKANI TANER ETKİN (Yerinden) - Mecliste.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Sayın Mehmet Bayram, hükümet kanadının, bakanların bulunmadığı bir Genel Kurulun boşluğundan söz açtı. Bunu ciddiyetle bağdaştırmadığından söz açtı. Halbuki aynı anda, bu sözleri sarfettiği anda Demokrat Partisi ile Cumhuriyetçi Türk Partisinin hükümet kanadı, koalisyon hükümeti memleket sorunları ile ilgili olarak hemen Meclis bütünselliği içerisinde toplantı halindeydiler. Kendisine bunu duyurduğumuz halde, yine Sayın Mehmet Bayram, Grup Başkan Vekili olarak grubunu, Meclis Genel Kurul görüşmeleri esnasında geri çekmek suretiyle, bence demokratik teamüllere aykırı bir davranışta bulunmuştur. Yoksa hükümet, muhalefetten gelen eleştirilere karşı kayıtsız, kaygısız...

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Kaç kişiydiler Sayın Adaoğlu zaten? Kaç kişiydiler?

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Evet kaygısız değillerdi.

VASFI CANDAN (Lefkoşa)(Yerinden) - 5 kişi.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden)(Devamla) - 5 kişiydiler.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Kaldı ki, 15 kişilik ana muhalefet partisinin Meclisteki sayısı da 5'ti ve bu 5'in de zaten 3 tanesi...

MUSTAFA GÖKMEN (Gazi Mağusa)(Yerinden) - 3'ü konuşmacıydı.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Konuşmacı.

AHMET DERYA (Lefkoşa)(Yerinden) - 4'ü.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - 4'ü konuşmacı durumundaydı. Yine belki genç milletvekili arkadaşlarımız anımsayacaklar ama 1985-1990 döneminde Sayın Angolemlî, Sayın İbrahim Koreli kardeşim, yine Sayın Salih Usar'lar, Civa'lar, diğer arkadaşlar bilirler ki bütçe görüşmelerinde bu salonda, bir bakan, bir tek milletvekili ile 12'lere, gece yarılarını aşkın çok toplantıları

biz sürdürdük ve o konularda kimse, ne ciddiyetten, ne devamdan, ne devamsızlıktan ahkâm kesmedi.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden)(Devamla) - Söyleyecek birşeyleri yoktu da ondan.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Evet. Evet Sayın Aytaç Beşeşler, o halde bu doğrudan doğruya hükümetin bütçe görüşmelerine karşı ciddiyetsizliği değil, doğrudan doğruya Ulusal Birlik Partisinin bir boşluktan yararlanarak yaptığı bir provakasyon hareketidir ve bu arada hakkını vermekte yarar görürüm ben. Çünkü madem ki doğruları söylemek görevimizdir, hakkını vermekte yarar görürüm.

Toplumcu Kurtuluş Partisi hem kendi partileri felsefesi doğrultusunda eleştirilerini bu kürsüden yapmaya devam ediyorlar, hem de yapıcı muhalefetin gerçekten bu memlekette genç demokrasmizin kökleşmesi, yücelmesi, büyümesi konusundaki gösterdikleri çabaları da...

KENAN AKIN (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Duyarlılıkları da...

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Duyarlılıkları da takdir etmek elden gelmiyor. Ben bunları tartışmak için söylemiyorum.

AHMET DERYA (Lefkoşa)(Yerinden) - Sayın Adaoğlu; Coşar Hocayı da unutmayın.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Tabiatı ile Sayın... muhakkak surette. Ben bunları tartışmak için söylemiyorum, polemik için söylemiyorum. Kayıtlara geçmesi için söylüyorum. Yoksa geçmişi irdelenecek olursak çok daha söyleyecek sözler vardır. Bu bir yıllık Meclis çalışmaları içerisinde 7, 8 ay bu Meclis Genel Kurulunun nasıl Ana Muhalefet Partisi tarafından boşluklarda bırakıldı ve sıra sıra o parantezleri açmıyorum. Saygılarımı sunarım arkadaşlar.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

BAŞBAKAN HAKKI ATUN (Yerinden) - Sayın Adaoğlu ayrılmadan birşey daha ekliyorum Sayın Başkan izninizle.

BAŞKAN - Buyurun efendim.

ADAĞLU (Devamla) - Evet.

HAKKI ATUN (Yerinden) (Devamla) - Kaldı ki Meclis çalışmaları oparlörlerden her tarafta dinlenmektedir efendim.

MUSTAFA ADAĞLU (Devamla) - Evet.

HAKKI ATUN (Yerinden) (Devamla) - Genel Kurulun dışında olan milletvekili veya bakan da izlemektedir esasında genel kurulu. Bu bilinsin.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Evet, odalarda izliyoruz.

MUSTAFA ADAĞLU (Devamla) - Evet Sayın Başbakanımızın bildirdiği gibi Meclisimizin teknik yapılaşması Meclisdeki bütçe görüşmelerinin Meclisin hemen hemen gerek parti odalarında, gerek kulis salonundan izlenmeye ve değerlendirilmeye de açık olmaktadır. Bunun da bilinmesinde yarar vardır. Doğrudur. Saygılar sunarım efendim.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; söz sırası Sayın Bakanda. Sayın Serdar Denktaş. Buyurun efendim.

GENÇLİK, SPOR VE ÇEVRE BAKANI SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa)
- Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Sayın Adaoğlu'nun da dediği gibi UBP'li milletvekilleri aslında söyleyecek pek birşeyleri olmadığı için Meclisi terketmeyi yeylediler. 1990 yılından beridir eski eski Spor Bakanı Salih Miroğlu ile birlikte bu Mecliste görev yapmaktayım. 4 yıldan sonra ilk kez kendisini bu kürsüde gördük. CTP'li eski arkadaşları onun 1970'li yılların son günlerindeki konuşmalarını yeniden dinleme fırsatına eriştiler. Bu vasıta ile gayet güzel demagoji yaptı ve ondan sonra da ayrıldı. Çünkü söyleyecekleri pek birşey yoktu. Ama son onun söylediklerinden başlayarak eski spor bakanı olduğu için birkaç eleştirisini cevaplayarak daha sonra Sayın Angolemlî'nin sorularına cevap vermek istiyorum. Büyük bir demagojik ustalıkla Sayın Miroğlu'nun BRT hakkında söylediklerini hiç cevaplamak bile istemiyorum. Çünkü onların zamanında BRT'den kendilerinden olmayanların seslenebilmesi mümkün değildi. Bırakın kendilerinde, UBP'li olmayı. Belli bir kişinin yakını olmadığı takdirde BRT'ye sesini duyurmak mümkün değildi. Bugün çok daha sesli bir durumdaki BRT 'yi eleştirme hakları herhalde en son UBP'li milletvekillerininindir.

Gençlik Merkezlerinin çoğaltılmasını bir buçuk yıl önce planlamışlar. Ondan sonra DP-CTP Koalisyon Hükümeti bu Gençlik Merkezlerinin planlanmasını ortadan kaldırmışlar ve bu gaye ile işe alınan 18 genci de durdurmuşlar.

(Meclis Başkanı Sayın Ayhan Halit Acarkan Başkanlık Kürsüsünü en yaşlı üye sıfatı ile Sayın Salih Coşar'a devreder)

Yerine alınanlar nerde çalışıyor diye merak ediyordu sevgili arkadaşım. Tutanaklara geçsin diye söylüyorum. O çok önem verdiklerini söyledikleri gençleri her ne hal ise seçimlere bir ay kala hatırlayarak usulsüz bir şekilde, gayri yasal yollardan işe almışlardı. Savcılığın ve Sayıştay'ın ikazı ile durdurmak mecburiyetinde kaldığımız insanlardır. Gençlik merkezlerini planlamıştık dediler. Aslında yaptıkları, işçi alabilmek için...

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri oturalım lütfen.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - İşçi alabilmek için 19 gençlik merkezi açıyoruz diye bir yalanı yine seçim öncesi ortaya attılar. Gerçek durum oysa Vadili, Akdoğan olmak üzere iki gençlik merkezi vardı, bunlardan bir tanesi biraz faal durumda idi. Alsancak, Paşaköy, Yeşilyurt ve Bostancı'da merkez olduğu söylenmekte idi, ama faal değildi. Öyle bir merkez durumunda idi. Oysa DP-CTP Koalisyon döneminde bu bahsettiğim altı gençlik merkezi hayata geçirilmiş, çalışır duruma getirilmiş, bunların yanında, şu bir yıllık, bir yıl bile değil, 11 aylık bir dönem içerisinde de Gaziköy, Esentepe, değirmenlik, Yeni iskele, Tatlısu ve Gazi mağusa olmak üzere altı gençlik merkezini de binaları da temin etme yönüne de gitmek suretiyle faaliyete geçmiştir. Kaldı ki gençleri çok sevdiğini, gençlere herşeyi yapmak için yardımcı olacağını söyleyen UBP döneminin bütçelerine baktık. Geçmiş dönemde gençlik dairesinin bütçesinde yatırımlar kaleminde tek bir kuruşu olmamıştır. Personel harcaması her zaman vardı, transferler her zaman vardı, ama yatırım olarak geçmiş yıl bütçelerinde Ulusal Birlik partisi dönemi bütçelerinde bir tek kuruş yok idi. Bu yıl gençlik dairesinin yatırımlar kalemine 6.300 milyon konmuştur. Bu da DP-CTP Koalisyon Hükümetinin gençliğe verdiği önemin bir göstergesidir. Yeterli mi bu 6 milyar? Hayır, elbette değildir. Ama bu kısıtlı imkanlar ve yaşadığımız bu ülkenin ekonomik koşulları gözönüne alınırsa iyi bir meblağdır.

KENAN AKIN (Yerinden)(Devamla) - Geçen yıl zaten 12 dakikada geçti.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Evet, o ayrı bir olay. Ciddiyetten bahsediyorlar. Burda ilgili Bakan gayet ciddi bir şekilde eleştirileri dinlemiş, ciddi bir şekilde de cevap vermiştir. Ama salon boş, yeteri kadar milletvekili yok, bunu ciddiyetsizlik olarak addediyorlar. Geçen yıl saat 11.00'de başlardı bütçe görüşmeleri, 12.15'te o gün iki bakanlığın bütçesi bitmiş olurdu. O ciddiyetti, büyük ciddiyetti UBP milletvekillerine göre. 1976'dan beri Ulusal Birlik Partisi köklü eserler bırakmış memlekete. 20 yıl aynı parti iktidarda kaldı. Eğer hiçbir eser bırakmamış olsaydı, doğrusu o da büyük bir başarı olurdu. 20 yıl hizmet edip hiçbir şey bırakmamak. Ama 20 yıl eğer bir parti iktidarda kalmış ise, 20 yıl içinde yaptıkları ile öğünme hakkı olamaz. Yapmadıklarını, yapabilirken yapmadıklarını, yapmaları gerekip de yapmadıklarını eleştirme hakkı ve bunun hesabını sorma hakkı her zaman halkın elinde ve muhalefet milletvekillerinin elinde de olacaktır.

Olimpik yüzme havuzu borçlanma usulü ile düşünölmüş. Yine seçim öncesi düşünölen bir yatırım tabii ki borçlanma suretiyle

E, yine seçim öncesi borçlanmak sureti ile tahıl alımı da yapılmış ve üretici ödenmişti. DP-CTP Koalisyonu da faizini ödüyor hala daha. Bu projeyi de borçlanıp devam ettirmemizi bekliyorlardı ki bunu da batıralım, burada da yine bir yük yükleyelim devletin sırtına. Biz bunu yapmak istemedik, yapamazdık. Kaldı ki Girne'de bir olimpik yüzme havuzu mevcut. Yapılmak istenen havuzun bir kilometre ötesinde yine bir üniversitenin yapmakta olduğu bir kapalı yüzme havuzu, biraz destek verilmesi halinde derhal bitecek. Mevcut durumdaydı onun için üçüncü bir yüzme havuzunun, olimpik kapalı, 10 milyon dolar değerinde bir yüzme havuzunun aciliyeti yok diye düşündük. Daha önemli sorunları vardır sporun altyapı açısından. Buraya harcamak istemedik, biz bu mevcut kıt imkânlarımızı ve bu yüzden bu yatırımı durdurduk.

Mağusa ve Girne kapalı spor salonunun durdurulduğundan, bir şey yapılmadığından, paralarının da Güzelyur Kapalı Spor Salonuna aktarıldığını söylediler, bu da doğrudur. Aktardık Güzelyurt Spor Salonunu nerde ise bitmek üzere bir duruma gelmişti. 94...

EKONOMİ, MALİYE BÜTÇE VE PALAN KOMİTESİ BAŞKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) - 93'te yapılan, 93 aktarması, 94'te zaten koymadık.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - 94'te vardı, aktardık.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) (Devamla) - Bize gelirken yoktu, Komiteye gelirken yoktu.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Aktardık, onun için yaptık.

AYTAÇ BEŞEŞER (Yerinden) (Devamla) - Biz çıkarmadık, biz aktarmadık.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - 95'e koyduk.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - 95'te biz çıkarmadık.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - 94 Bütçesinde Mağusa ve Girne için kalem vardır. Biz onları Güzelyurt'a aktardık.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) (Devamla) - Siz aktardınız yani. İyi onu açıklığa kavuşturun.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Komite de mi aktarıldı?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) (Devamla) - Hükümet olarak siz aktardınız?

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Siz başka bir partiden mi Komite üyesisiniz?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) (Devamla) - Ben komite üyesiyim Komitede değil yani bu, Komitede olmadı.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Hayır Bakanlıkta aktardık, Bakanlıkta aktardık evet.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) (Devamla) - Komite de değil yani onu düzeltelim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Aktarma gerekçenizi aktarınız.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Evet efendim 1990'da atılmış Güzelyurt Spor Salonunun temeli ve 92 yılında epey ilerlemiş durumdaydı. Nedendir bilinmez, 92 yılında Güzelyurt Spor Salonuna yatırımlar durduruldu ve Girne ve Mağusa'da temeli atıldı. Acaba neden?

MUSTAFA ARABACIOĞLU (Lefkoşa) (Yerinden)- Siz de onu inatla yapın.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Popülist politikalar, bölgecilikler eyyamcılık ve daha birçok sebep. Eğer 92'de rutin yatırımları devam etmiş olsaydı' Güzelyurt Kapalı Spor Salonunun 93 yılı içerisinde Güzelyurt Spor Salonu bitmiş olacaktı, hizmete açılmış olacaktı. 94 yılında Girne Spor Salonu devam etmekteydi çünkü daha küçük boyuttaydı o da bitecekti. Belki Mağusa'da biter duruma gelecekti 95'in ilk aylarında. Ama onu yapacaklarına varsın o orda kalsın diye düşünüldü, koskoca bir bina iki yıl boyunca taş üstüne taş konmadan durdu ve başka bölgelerde temeller atıldı, şovlar yapıldı. Ama topluma da hiçbir şey kazanılmadı. Sayın Miroğlu Spor Bakanları içinde en fazla salon açılışı, tesis açılışı yapan Bakandır. Bakanlığa geldikten iki ay sonra herhalde iki ayın içerisinde yapılmamıştır bu yatırımlar. Kendilerinden önceki bakan döneminde yatırımların tümünün açılışını yapma şansına ulaşmıştır.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Kimdi o Bakan?

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Sayın Erkan Emekçi'nin başlattığı yatırımların bitme dönemi, hizmete sunulma dönemi Sayın Miroğlunun göreve başladığı günden bir buçuk, iki ay sonraya rast gelmiştir.

Bir buçuk sene de bakanlık yapmıştır Sayın Miroğlu. Ne gariptir ki biz bakanlığı devralalı bir yıl oluyor, ama daha hiçbir açılış yapamadık. Çünkü Sayın Miroğlu döneminde hiçbir yatırım yapılmadı. Taş üzerine taş konulmadı. Ama klüplerde gece balolarında klüplere 50'şer milyon, 20'şer milyon, 100'er milyon bölgesine göre dağıtıldı. O paraların nasıl harcandığı sorulmadı. Bugün çıkıp etkin hizmete dönüşebilecek bir yöntemle yaptığımız yatırımları eleştirebilme yüzünü kendisinde bulabiliyor. Burda olmasını ve şu söylediklerime cevap vermesini çok isterdim. İnşallah gelecek sene bütçeyi tartışırken yine konuşur, inşallah veya gelecek seneye konuşmazsa dört yıl sonra dinleriz kendisini.

Bunları söyledikten sonra Sayın Angolemlî'nin bazı soruları vardı. Onları cevaplamak istiyorum. Büyük şehirlerde gençlik merkezleri yok. Mağusa dışında, Mağusa'da bir çalışmamız var, gençlik tiyatroları oluşturuldu. Çalışmalar başladı. Ancak gençlik merkezi diye düşünülen kapsam içine henüz daha tam olarak girmiş değil. Yine de bir başlangıç, bir adım atılmıştır. Şimdi gençlik merkezlerinin açılışı hakikaten bizim de arzuladığımız, merkezlerde de olmasını istediğimiz bir olaydır. Ancak bunu öncelikle büyük merkezlerden başlatmış olsaydık, köydeki gençlik düşünülüyor diye eleştiri gelebilirdi. Biz, köylerden başlamayı tercih ettik. Çünkü köydeki gençliğin boş vakitlerini değerlendirebileceği alanları, şehirdeki gençliğe nazaran çok daha azdır, çok daha kısıtlıdır. Şehirlerde dernekler çok daha etkindir. Gençlerimiz o dernekler vasıtasıyla de organize olabiliyorlar, boş vakitlerini değerlendirebiliyorlar. Ama bu köylerde aynı ağırlıkta değildir. Bunun için köyden başlamak istedik. Elbette hedef her bölgede her büyük şehirde de gençlik merkezlerinin olabilmesidir. Ama yine bütçe imkanları diyoruz. İnşallah önümüzdeki yıllarda çok daha güzel bir bütçe ile, çok daha zengin bir bütçe ile buralara geliriz ve o zaman eğer bunları yapmazsak yapmak için faaliyette değilsek, eleştirilmiş oluruz ve o zaman

hakikaten çok haklı da eleştiri olur. Türkiye'de programımızda ve Hükümet Programında da vardır. Gençlik lokallerinin, yurtlarının açılması konusu. Hem Eğitim Bakanlığının, hem Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçesinde vardır ve şu anda Ankara'da böyle bir merkezin lokalin bina olarak bulunabilmesi için Gençlik Spor Bakanlığı, Türkiye Gençlik Spor Bakanlığı Devlet Bakanlığı girişim yapmaktadır. Yer arıyorlar, bulunur bulunmaz da bu merkezi orda faaliyete geçirmiş olacağız. Derneklerin maddi olarak desteklenmesi maalesef şu aşamada pek mümkün görülüyor. Ancak zaman zaman Bakanlığa yapılan müracaatlarda imkanlar müsait ise ve gidilecek olan etkinlik, özellikle uluslararası bir etkinlik ise, karınca karınca yardımlar derneklere bakanlığımız tarafından yapılmaktadır. Diğer bakanlıklardan Ulaştırma Bakanlığı gibi Başbakanlık gibi Turizm Bakanlığı gibi diğer bakanlıklardan da yardımlar istenmektedir ve bu tür destekler derneklere verilebilmektedir.

Kültür sarayları olayı büyük bir eksikliktir. Yine Mağusa'da 1994 yılı içerisinde küçük de olsa bir tiyatro salonunu, yıllardır kullanılmayan bir tiyatro salonunu kullanılır duruma getirdik. Hizmete soktuk. Bir-iki tiyatro oynatılmıştır da orda. Gönül arzu eder ki çok daha büyük, çok daha kapsamlı bir salonumuz olsun, sadece Mağusa'da değil, her bölgede olsun. Şu an için Mağusa buldu o imkanı, Mağusa'dan başlattık.

95 yılı için projemiz de çok daha büyük bir binada bu hizmeti sunulabilmek yönündedir. Onun da girişimleri başlamıştır. Tanınma konusunda spor bir reklam aracıdır. Spor da kültürde hakikatten siyasi tanınmadan önceki dönem için, süreç için çok çok etkili birer araçtırlar. Bunu çok daha sağlıklı yapılabilmesi için Bakanlar Kuruluna gelme aşamasına getirdiğimiz yeni teşkilat şemamız içerisinde Spor Dairesi Teşkilat şeması içerisinde oluşturulan bir Dış İlişkiler Amirliği vardır. Bu amirlik için aranan evsaf uluslararası ilişkilerden mezun yabancı lisanı olan, sporla ilgili olan birisi oraya Amme tayini vasıtası ile atanmasıdır. Ümit ediyorum ki bu haftalar içerisinde, bu 1-2 hafta içerisinde Bakanlar Kurulundan bu Teşkilat Yasamızı geçiririz ve Meclise göndeririz. Bu birim, bu amirlik elbette Dışişleri Bakanlığı ile tam bir kordinasyon içerisinde çalışacaktır çünkü sadece bir yabancı lisanla olmuyor, bizim için en önemli husus ve ısrarla üzerinde durduğumuz husus özellikle Rum tarafındaki spor olaylarını yakından takip etmektir. Çünkü Rum tarafını biliyoruz ki bizi çok yakından takip etmektedir. Nerde ise aldığımız nefesi dahi dinlemektedir. Aynı şekilde buna karşılık vermek zorundayız ve bu doğrultuda çalışmalar da sürdürülmektedir. Bunun yanında yine sporu bir tanıtma aracı kullanmak üzere şura kararlarımıza da uygun olarak bu yılki şura kararlarımıza uygun olarak öncelikle spor dallarının iki öncelikli spor dalının tesbiti yönüne gidiyoruz. Bunlardan birisi takımsal sporlarda, bir diğeri bireysel sporlarda olmak üzere iki spor dalını belirlemek durumundayız bu yıl başında. Yapacağımız nedir? Spor federasyonlarına yardım kaleminin önemli bir bölümünü bu iki federasyona yönlendireceği ve bu iki federasyonumuz 2-3 yıl gibi bir süre içerisinde sistemli bir çalışma ile Türkiye'den de alınabilecek yardımlarla gelişmesini sağlamak, kendi kendilerinin ayakları üzerine durmasını sağlamak ve o dallardaki sporcularımızın

çok daha yetenekli duruma gelmesini sağlamak ve yine Türkiye vasıtası ile bu spor dallarının yabancı ülkelerle mümkün olduğu nisbette müsabakalara katılmasını sağlamak. Bu bir program işidir elbette bir uzun vadeli bir program olayıdır. Birçok ülkede denenmiş , bir Yunanistan bunu basketbol da denemiştir ve çok da başarılı olmuştur, bu yılki takımlarının durumunu da buna borçludurlar Diğer ülkelerde de Türkiye de dahil olmak üzere bu denemenin neticelerini gördük, araştırdık ve bunu yapmak zorunda olduğumuzu artık biliyoruz. Onun için bütün federasyonlara eşit davranma, işte eşitliği bozmayalım düşüncesi ile değil popülist politikalarından uzak, gerçekçi ama doğru olduğuna inandığımız bir adım atma kararlılığındaız.

Çimler sararıp soluyor. Doğrudur. Her iki ayda bir sararırlar.

BAYINDIRLIK VE ULAŞTIRMA BAKANI AHMET KAŞIF (Yerinden)-
Cins, cinsindedir.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Öncelikli nedeni elbette iklim şartlarıdır. Bizim iklim şartlarımızda yemyeşil bir çimeni tutmak çok kolay değildir, karışık bir tohumlama yapılmaktadır. Ara ekimler yapılmaktadır. O sararma da Rum tarafında da olduğu gibi burada da vardır, olacaktır. Uzman arkadaşlarımız artık doğrudan görevlendirdik, Bakanlıktan bu çim konularıyla ilgili. Sürekli takip etmektedirler, gereğinde tohumunu, gereğinde gübresini atamaktadırlar.

Kullanım oranını epey azlattık sahalarda. Dolayısıyla sanıyorum ki aynı politikanın devam etmesi halinde hiç değilse, bir Atatürk Stadyumu örneğini bir kez daha yaşamayacağız. Ama sararmaları her zaman olacaktır. Bunun önüne geçmek şu an için mümkün değil gibi görünüyor. Köy takımları desteklensin, bir nevi dilencilik yapıyorlar hakem paraları var vesaire. Hakem paraları olayına biz etki yapamıyoruz. Oldukça fazla birşey de söylemek istemiyorum o konuda, çünkü futbol özerk bir federasyon tarafından tamamen klüplerin kendi iradeleri ile idare edilmektedir. Yani mağdur olduğunu söyleyen klüpler genel kurula gittiğinde federasyon yönetim kurulunun önerdiği hakem parasına hayır diyecek cesareti kendilerinde bulurlarsa, kendi sorunlarını kendileri halletmiş olacaklardır. Demokrasimizin gereği de budur. Bizden etki edip, baskı yapıp bunu kaldırmamızı istemek herhalde doğru olmaz. Bunu, hakem paralarını hükümet üstlensin, devlet üstlensin, zaten her mağduriyeti devlet üstlensin diye diye, bugünlere geldik. Bu devlet o kadar zengin bir devlet ve o kadar güçlü bir devlet değildir. Kaldı ki güçlü devletlerde bile böyle bir yöntem hiçbir zaman uygulanmamıştır. Ancak piyango olayını söylediniz. Devlet piyangosunu klüplere verelim, onlar satsın, herkes kendi piyangosunu basmasın. Bu hala hazırda yapılmaktadır. Ancak maalesef sadece Akdoğan ve Vadili Spor Klüpleri devlet piyangosu satmaktadır. Şimdi Yenicami de müracaat etmiştir, ona da veriyoruz. Bütün klüplerimize bu çağrı olmasına rağmen maalesef kendileri bu talepte bulunmuyorlar. Ama bulunmaları halinde bu kendilerine veriliyor. Köyler doğrudur futbola yönelmiş durumdadırlar. Çok yaygın bir spordur futbol ve bizde her köyümüzün bir sahası olmasını, gençlerimizin orda futbol oynamasını, spor yapmasını yürekten istiyoruz ve buna destek veriyoruz. Ancak söylediğimiz bir de şu vardır. Futbolu istiyoruz ki küçük köylerimiz özellikle sadece spor yapmak amacı ile oynasınlar. Her köyün bir takımı olursa yıldız sporcular dediğimiz kaliteli sporcular daha çok takıma bölünürse, futbolda kaliteyi artırmamız mümkün değildir.

Evet spor yapsınlar, futbol yapsınlar, organize maçlar yapsınlar ama bunu spor yapmak için yapsınlar yarışma amacını ikinci plana koysunlar. Elbette o yarışma da olacak.

Ada olduğumuz, ama yüzme bilmeyenleri %70-80 diye bir rakam verdiniz. O biraz abartılı bir rakamdır. Herhalde o kadar değildir yüzme bilmeyenler. Ama okullara yüzme dersi koymakla olacak iş değildir bu. Su sporlarına teşvik verilsin...

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Birçok ülkede okullarda bu spor vardır.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Vardır ama, o okullara gidip bakarsanız o okulların yüzme havuzları da vardır. O okulların bulunduğu bölgelerde yüzme havuzları vardır. Taşırlar.

AHMET DERYA (Lefkoşa)(Yerinden) - Gençlik kamplarında da yazda yapılır.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - O biraz insanın kendi içinde de olacak. Kaldı ki ben yüzme bilmeyen sayısının o kadar yüksek olduğunu zannetmiyorum. Su sporları malzemelerine teşvik verilmesi gümrüksüz su sporları malzemelerinin gümrüksüz getirilmesi. Bunlar bizim de istediğimiz şeylerdir, doğrudur. Ayrı bir önem verilmesi gerekir. Denizden daha fazla, deniz sporlarından daha fazla yararlanılması gerekir. Bunlar hep doğrudur ve yapılması gereken şeylerdir. Yürüyüş sporu, dağ sporu hakikaten çok müsait bir iklim var. Hocamın da söylediği gibi yabancılar gelir bu sporu yapar biz de seyrediyoruz, imreniyoruz. Ama, biz de dahil olmak üzere acaba bu sporu yapmaya yönelir miyiz?

Bu bir alışkanlık meselesidir. Zorla yaptırılacak bir şey değildir. Teşvikle yaptırılacak bir şey değildir. Bu zannedersen öncelikle eğitim bu doğrultuda halkımızın televizyonlardan, basın yayın vasıtası ile eğitilerek zaman içinde bir alışkanlık haline getirilmesi ile elde edilebilecek bir yoldur ve doğrudur en para istemeden yapılabilecek en güzel spordur. Şuraları boşuna yapmayalım dediniz. Yürekten katılıyorum. Şura kararlarımızla ilgili biz neler yapmaktayız onu hemen söyleyeyim. Spor Yasası gündemdedir. Günün koşullarına göre düzenlenmiştir. Fon bu Yasanın içerisinde. Fon Dairesinin Teşkilat Yasası yeniden düzenlenmiştir ve Bakanlar Kurulunun gündemindedir. Sporcu sağlık merkezi binası ve tıbbi araç gereği hazır durumdadır. Doktor spor hekimi olayında sıkıntımız vardır bunu da Sağlık Bakanlığı ile işbirliği halinde çözmek üzereyiz. Ümit ederiz ki çok kısa bir süre içerisinde sporcu sağlık merkezi de açılmış olacaktır.

Türkiye ile iki protokol maddesi vardır. Yine şuranın bu konuda son ziyaretimde de Sayın Türkiye Cumhuriyeti Gençlik Spor Bakanının da ziyaret ettim, kısaca üzerinden geçtik protokolün. İki tarafın da bazı değişiklik istemleri oldu, bunlar düzeltileceği ve kısa bir sürede bu da imzalanmış olacak ve en önemlisi Milli Eğitim Bakanlığı ile Gençlik ve Spor Bakanlığı arasında bir protokol imzalanmıştır. Nedir bu protokol? Aynı hükümetin iki bakanı arasında protokol mu olur demeyin. Olmak zorundaydı çünkü bizler bu sandalyelere yapışıp kalmayacağımızı bilen insanlarız. Yıllardır bu memlekette iki bakanlık arasında spor salonlarından, spor tesisleri ile ilgili bir anlaşmaya varılması mümkün olmamıştır. 2 aynı partinin iki bakanı arasında. Kavga çıkmıştır, anlaşamamışlar, Eğitim Bakanı Spor Bakanına çek elini üzerimden diye bağırmıştır Bakanlar Kurulunda. Ama bugün bir Koalisyon Hükümetinde iki ayrı partinin bakanı oturmuş, doğru olduğunu, okullardaki

spor salonlarının Gençlik Spor Bakanının denetimine verilmesinin doğru olduğunu görmüştür. Çünkü o salonlardan sadece okullardaki çocuklar sabahtan öğleye kadar değil, öğleden sonra da okul dışı gençlerimizin faydalanması çok çok büyük önem arz etmekteydi ve bu anlaşmayı yapmıştır ve bunu bir portokola dökmüştür 5 yıllığına. Neden? Yarın biz ayrılırsak bile bu Bakanlıklardan ki ayrılabiliriz yeni gelen bakanlar bu protokola bağlı olarak aynı işlemi sürdürsünler, bu güzel olanaktan gençlerimiz okul dışı gençliğimiz mahrum olmasın diye. Bunlar şura ile ilgili şu ana kadar çok kısa bir süre geçmesine rağmen üzerinden yapmış olduğumuz çalışmalardır ve bu da devam ediyor.

Çevre konusuna gelince. Koruma altında olan harup ve zeytin ağaçları gerçekten özellikle son yıllarda ortaya çıkan fare istilası nedeni ile korkunç bir duruma düşmüştür. Yazık olmaktadır, yetişmesi için uzun yıllar gereken bu ağaçlar mahvolmaktadır. Biz "Pro-action" diye yeni kurulan bir çevre derneği ile işbirliği halinde temin ettiğimiz 200,000 Marklık, 200,000 Deutsche Mark'lık bir dış kredi temin ederek fare ile mücadele konusunu gündeme getirdik ve bu mücadele zannederim başlamak üzeredir de, para gelmiştir ne yapılması gerektiği konusunda raporlar gelmiştir ve o raporlar doğrultusunda Çevre Bakanlığı "Pro-action" denen çevre örgütü ve Tarım Bakanlığı ile birlikte çalışmalarını başlatacağız.

Bu harup ağaçlarımızın ne kadar bir bölümünü kurtaracak, o şu anda kestirebileceğimiz bir şey değildir ama, bu çalışmayı da yapmak zorundaydık.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Geç de olsa güzel bir hareket.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Taş ocakları olayı var, hakikaten büyük bir, görsel açıdan özellikle, çok büyük bir çevre kirliliği var orda ve Çevre Bakanlığı bu konuyla ilgili pek bir şey yapamıyor. Aslında çevre olayı kendi içinde bir çelişkiler manzumesidir. Yani örneğin çevrenin bozulmaması için denizden kum alımını yasaklıyorsunuz. Bu döner inşaat sektörünü etkiler, ekonomimizi etkiler ama almak zorundasınız o kararı veya bir yatırımın yapılacağı bir bölgeyi koruma alanı ilân ederseniz ekonomik açıdan büyük bir kayıptır belki, ama uzun vadede çevre açısından koruyabilirsiniz çünkü daha önemli kazanımları olacak. Ama bu çelişkileri, bu zorlukları kendi içimizde biz yaşamaktayız, değerlendirmesini yaparız, hangisi daha değerlidir bizim için diye ve kararlarımızı da o doğrultuda vermeye çalışırız.

Teknecik Santrali olayı, aynı olaydır. Elektrik sorunu mu daha önemliydi, çevre sorunu mu orda daha önemliydi diye düşünüldüğünde geçmiş yıllarda elektrik santrali tarafından ağırlık kondu ve o izin orda verildi. Yer bize göre de yanlış. Seçilen yer santral için korkunç, yanlış bir yerdir ama en uygun orası görüldüğü o dönemde bunu çevreye zarar verir diye önlemek şimdi mümkün değil bu aşamadan sonra. Yalnız ne yapıyoruz? Santral bölgesindeki "Flona - Faura"nın sayımını yaptırıyoruz ve bu sayım yapıldıktan sonra bir on yıl sonra yeniden bir sayım yapıldığında, bir rapor hazırlandığında ne kadar zarar verdiğini tespit edebileceğiz hiç olmazsa santralin ve elbette filtre takılması lâzım vesaire bu konudaki raporlarımız da vardır. İleriki yıllarda

herhalde filtreleme çalışmaları da başlayacaktır.

CET raporları, bir rapor var mı bu konuda dediniz. Hayır yoktur CET raporu yaptığımız ikili protokol neticesinde Türkiye Çevre Bakanlığı tarafından şimdi hazırlanmaktadır. Bu rapor önümze geldiğinde bir kopyasını size de muhakkak iletiriz.

Taş ocakları konusunda da Çevre Bakanlığının görüşü, Çevre Dairesinin görüşü, taş ocaklarının nasıl çalışması gerektiği yönündeki görüşü Jeoleji Dairesine bildirilmiştir. Bizim görüşlerimiz de kaale alınarak yürülmeye getirilmesini de takip etmekteyiz. Çevrenin bozulmasına karşın hiç bir önlem alınmıyor konusu vardır. Şu kadarıyla söyleyeyim, açılacak her işyeri, her parselasyon öncesi, Çevre Dairesinin görüşü muhakkak surette alınmaktadır. Her yatırım öncesi Çevre Dairesinin görüşü muhakkak alınmaktadır ve elimizden geldiğince büyük bir titizlikle çevrenin bozulmaksızın gelişmesini sağlamaya çalışıyoruz.

Deri fabrikaları büyük bir sorundur. Daha önceki Çevre Bakanlığım dönemimde Sayın Adaoğlu da burda, biraz önce laf attı burdan Ulusal Birlik Partililer, Hamza Deri Fabrikasını bu nedenden dolayı kapatmıştık. Sayın Adaoğlu'nun yakını olmasına rağmen bir tek kelime söylemiş değildir bana ve o Deri Fabrikasını ben görevden ayrılıncaya kadar kapalı kalmıştı, kendisine, ne derler, arıtma tesisi kurma şartı getirmiştik, o arıtma tesisini de kurmuştur, kurduktan sonra açabilmiştir fabrikasını. Ancak ben ayrıldıktan hemen sonra Alsancak'ta kapattığınız bir başka deri fabrikasını ki Sayın Hasipoğlu'nun yeğenydi, Geçitkale Havaalanı yolunun üzerindeki bir fabrikaya getirildi kuruldu.

BAYINDIRLIK VE ULAŖTIRMA BAKANI AHMET KAŖIF
(Yerinden) Kurdu fabrikayı.

SERDAR DENKTAŖ (Devamla) - Ŗimdi Ercan Havaalanından inersiniz arıtma tesisinin kokusu, Geçitkale havalanına inersiniz Hasipoğlu'nun deri kokusu, memlekete geliŖler tam bir koku çıkmazı altında, hiç bir yere gidemezsiniz. Bu konularda hâlâ daha bizim gündemimizdedir ve incelenmektedir. Ama çevre konusunda en önemli konu ne oluyor diye sorarsanız bana, Ŗu anda Bakanlar Kurulunun gündemine gönderdiğimiz bir çevre koordinasyon biriminin yasal olarak kurulması ve bunun devamının sağlanması konusudur.

Bu Çevre Koordinasyon Birimi Turizm Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Tarım Bakanlığı ve Çevre Bakanlığı elbette. Ve bir çevre örgütünden oluşacak bir koordinasyon birimidir. Memleketteki her türlü yatırımı takip edecek ve karar vermede yetkili olacak bir birim diye düşünüyoruz. Bakanlar Kuruluna göndermiş durumdayız.

Etnografik Eserlerle ilgili bir sorunuz vardır. 7000'lerden 3500'lere düştü diye. Doğrudur bu saptamanız. Ancak, 89'lu yıllarda kilise ikon ve malzemeleri de Etnografik Eser başlığının altında bulunmakta idi. Eğer şimdi inceleneniz yeniden, kilise ikon ve malzemeleri bir başka başlık altında, kilise ikon ve malzemeleri başlığı altında vardır. İkisini toplarsanız, yani Etnografik Eser başlığı altındaki eserleri ve kilise ikon ve malzemelerin başlığı altındaki eserleri toplarsanız aynı sayının ortaya çıkacağını göreceksiniz. Yani burda bir kayıptan veya bir kaçaklıktan dolayı bir düşüş değil, tamamen bazılarının bir başka başlık altına alınmasından dolayıdır.

93 istatistiklerinde DPÖ'nün eski eserlerle ilgili dökümlerde bazı hatalı rakamlar var idi. Bu rakamların düzeltilmesi için Devlet Plânlama Örgütüne yazılı müracaatta bulunduk. Resmi yazı yazılmıştır. Herhalde bu rakamlar da çok yakın bir zamanda düzeltilecektir.

Bu arada havaalanındaki arıtma tesisi ile bir bilgi vereyim. O tesislerde biyolojik mücadele, kokuya karşı biyolojik mücadele konusunda bir Alman-İsviçre ortak firması ile birlikte şu anda çalışmalar yapmaktayız. İlk deneyimizi yaptık. Sonuçlarını takip ediyoruz. Beklediğimiz oranda bir iyileşme olmamasına rağmen nisbi bir iyileşme var. Ama elektrik kesintilerinin de çok etkilediğini bizi söylemem gerekir. Ama bu çalışmalar da devam ediyor. Evet efendim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Evet Sayın Bakan, saygı ile izliyoruz. Mal kararını buldu. Angolemlilere de çok güzel karşılıklı yapıcı cevaplar verdik.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Sayın Angolemlilerin sorduğu her sorunun yanıtı bırakılmaması konusunda titizlik göstermeye çalışıyoruz Sayın Adaoğlu.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Farkındayız. Onun için sabrettik biz de.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Başkan, usul hakkında konuşmak istiyorum.

BAŞKAN- Yarın. Yarın Sayın Civa.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Usûl hakkındadır.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Çünkü eleştirmek için...

BAŞKAN - Efendim, Sayın Bakana müdahale etmeyin lütfen. Dinleyelim.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Usûl hakkında.

BAŞKAN - Dinleyelim efendim. Usûl musulu yok şimdi. Devam edin Sayın Bakan.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Son olarak şunu söyleyerek bağlamak istiyorum sözlerimi. Koalisyon dönemimizde özellikle spor, çevre ve eski eserler konusunda, tekrar ediyorum, özellikle bu üç konu üzerinde popülist politikalarından uzak bir politikayı her zaman benimsedik ve o doğrultuda çalıştık. Bunun devam etmesi gerekiyor. Çünkü spor dediğimiz olay bu memleketin gencidir. Çevre dediğimiz olay hepimizin geleceği. Eski eserler dediğimiz olay, bizim tarihimizdir.

Bizi anlatan. Bu adanın ne olduğunu anlatan bir olaydır. Buralarda mavi boncuk dağıtacağız diye ucuz politika yapma yönüne gidersek ve gidilirse, bundan sonra çok büyük bir hata yapmış oluruz kendimize. Geleceğimize. Onun için biz doğru bildiğimiz şeyleri yapmaya devam edeceğiz. Sizin de desteğinizi almış olmaktan gerçekten, özellikle Eski Eserler Yasasında büyük bir mutluluk duymaktayım ve titizlikle de konunun üzerinde durmaktayız. 60 gün bir süre koymuştuk Yüksek Anıtlar Kurulunun oluşturulması için. O süre dolmadan kurulumuzu oluşturduk. Çalışmalarımız devam ediyor. Envanterimiz yeniden gözden geçiriliyor. Eksiklerimiz tamamlanıyor. Yasamız da faydalarını vermeye başladı.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Teşekkür ederim.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - 2000'in üzerinde kayıtsız eski eser şu anda kayıt altındadır artık. Bu vesile ile de yeniden teşekkür ederim. Desteğinize saygılar sunarım efendim.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Bakan. Söz isteyen ?

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Yok, yok Sayın Başkan.

BAŞKAN - Yoktur.

Sayın milletvekilleri; Gençlik, Spor ve Çevre Bakanlığı üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Bütçeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; oturumu kapatıyorum. Yarın saat 10.00'da kaldığımız yerden devam edeceğiz. Programı okuyorum; program gereğince yarın Başkanlık sunuşlarından sonra ilkin program 11, Sağlık Bakanlığı Bütçesi, daha sonra program 06, Ekonomi ve Maliye Bakanlığı Bütçesi, Gelirler Bütçesinin görüşülmesi, Tasarının madde madde görüşülmesinin tamamlanması ve bütünün oylanması. Birleşimi burada kapatıyorum. Teşekkür ederim.

Kapanış Saati: 11.37

DÖNEM : III

YIL : 2

CUMHURİYET MECLİSİ
GÜNDEMİ
23'üncü Birleşim
21 Aralık 1994, Çarşamba
Saat: .. 09

GÜNDEM:

- I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI.
- II. ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER:
 - 1995 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısının görüşülmesi:
 - (1) Program 10; Tarım, Doğal Kaynaklar ve Enerji Bakanlığı Bütçesinin görüşülmesi;
 - (2) Program 13; Gençlik, Spor ve Çevre Bakanlığı Bütçesinin görüşülmesi.